Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

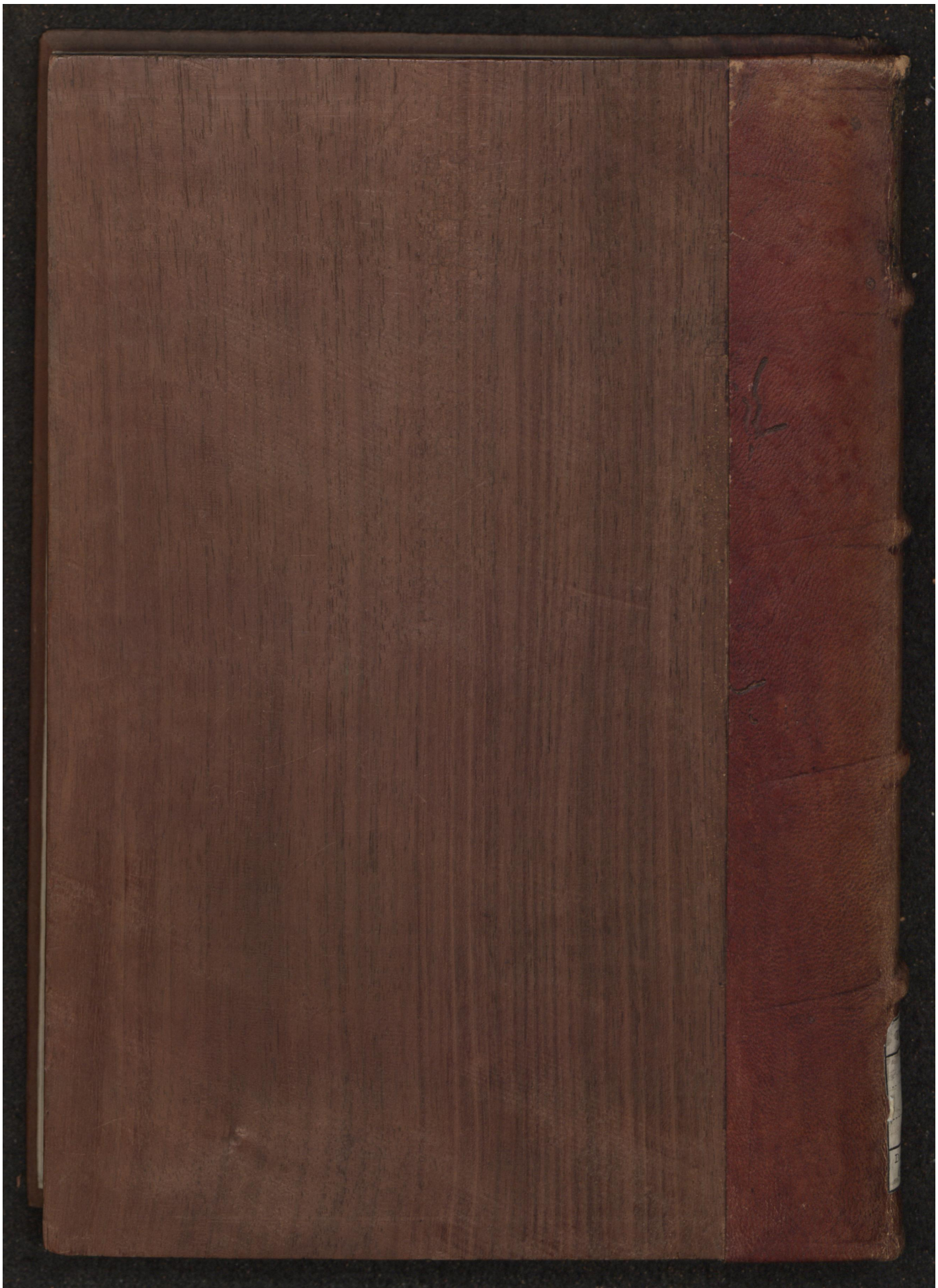

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

INCUNABULI
C
6
9
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

INCUNA
C
6
9
Biblioteca N
Centrale -

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

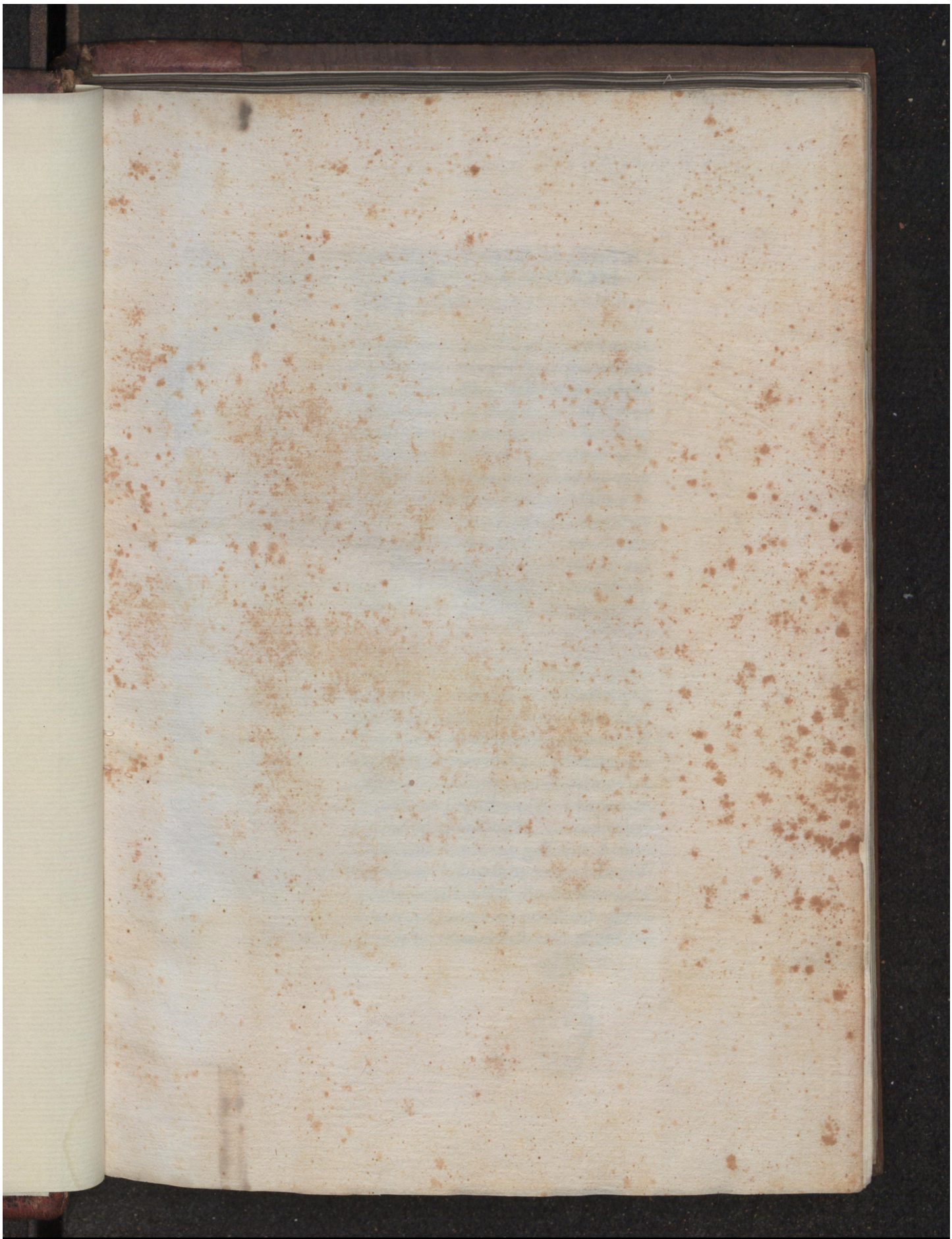

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

INCUNA
C
6
9
Biblioteca N
Centrale -

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Hic liber est Conventus Sanctæ Mariæ Angelorum & Florentiæ in vsum fratrum eiusdem Loci Generis.

ANGELI POLITIANI MISCELLANEORVM CENTVRIAE PRIMAE AD LAVRENTIVM MEDICEM PRAEFATIO

CVM tibi superioribus diebus/Laurenti medices/nostra hęc Miscellanea inter equitandum recitaremus/delectatus arbitror nouitate ipsarum rerum: & uarietate non illepida lectionis/hortari coepisti nos/ut unam saltem ex eis centuriam(nã centenis libri singuli capitibus explicanẽ)publicaremus. Quod nũc utiq; simul auctoritate tua: quamaior nobis quidem nulla in terris est/simul ratione adducti facimus: quoniam nostra ista iam nõ nulli/uel cum puluisculo cõuerrũt: sic ut aliis pridem/sibiq;/nostrorũ titulo laborum/nimis placeant. Quanq̃ scimus/inuidia magna fore hos libros/& multum sermonis subituros: ut qui de magni nominis auctoribus/libere pronuntient! Sed nõ id nostrum exemplum: Nam scriptores ferme omnes/sic suas tuentur partis: ut alienas oppugnent/ac laudis occasionem/plerunq; de aliorum erratis petant. Tum sæpe a tenuioribus & gregariis: ueluti q; postremæ notæ: qualis ego uel Cluuienus: etiam pceres illi(ut ita dixerim)& antesignani quidam litterarum sugillantur. Vetus est autem dictum: Conscientia mille testes. Scit illa/prorsus nihil hic odio datum/nihil stomacho: candide omnia/& simpliciter: nihil aut insectãter/aut maleuole: nihil oblatrandi studio: nihil ostentandi uoto/protulimus: animoq; semper ad probandum(si liceret)q̃ ad improbandum propẽsiore fuimus: Neq; uidelicet strophis/aut cuniculis! sed libero examine: libera ueritatis fronte/rem gessimus. Ac non id quæsiuimus/ut aliquam doctis hominibus/ueluti labeculã/aspergeremus! sed id cauimus potius: ne sub illorũ auctoritate/studiosorum fides periclitaretur. Deniq; i eos potissimũ cuneus hic ex professo directus/in eos hic aries exdestinato tẽperatus:

C. 6. 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

INC
Bibliot
Centr

qui contra ueri faciẽ pro uernaculo quidem ſibi. ſed imaginatio
tamen ſenſu/frontem durãt: eos acie ſtili maxime cõpungimus:
qui ſtilũ uertere/hoc eſt qui ſua errata diſpungere/nõ didicerunt.
At inordinatam iſtam/& cõfuſaneam/quaſi ſiluã aut farraginem
perhiberi/quia nõ tractim & cõtinenter/ſed ſaltuatim ſcribimus
& uellicatim: tantũ abeſt uti doleamus/ut etiam titulum non ſa
ne alium q̃ Miſcellaneorum exquiſiuerimus/in quis græcum ta
men Hęlianum: latinum ſequimur Gellium: quorum utriuſq; li
bri/uarietate ſunt q̃ ordine blandiores. Quanq̃ ne Clementis q
dem romani pontificis/apoſtoliciq; uiri commentaria: quę ſtro
mata/quaſi ſtragula picta dixeris/inſcribebantur! aliũ profecto
nobis titulum/niſi uarietatis iſtius inſinuabant. Et enim de Ari
ſtoxeni taceo cõmentariis: quos pari ferme titulo citat/eo uolu
mine Porphyrius/quod in harmonica Ptolemęi compoſuit. De
niq; ſi uarietas ipſa/faſtidii expultrix/& lectionis irritatrix i Mi
ſcellaneis culpabitur: una opera/reprehendi rerum quoq; natura
poterit: cuius me quidẽ profiteor/tali diſparilitate diſcipulum.
Quod ſi ad omnẽ ſe minutiẽ demittunt: hoc uero apud latinos
exẽplo etiam Cęſaris/Varronis/Meſſalę/Ciceronis/Plini/Quin
tiliani/aliorũq; ſimilium facere licet: quos ęmulantibus/& errare
honeſtũ. Quare quod iſtos ueluti patricios decuit! etiã me/qua
ſi minorũ gentiũ non dedecear. Par adeo celebritas nominũ: uel
græca inſerit/uel ex cõmodo interpretat̃: idq; nũc ad ſenſum: nũc
ad uerbũ: quod hic utrunq;. Iam ſi cui parũ quæpiã enucleata: for
taſſe etiã nimis dura/obſcuraq; uidebuntur: certe is nec ingenio
ſatis uegeto: nec eruditione ſolida/fideliq; fuerit. Si cubi barbara
quędam & obſoleta deprehendent̃: ea uero de induſtria diſperſi
mus: etiã ut barbaris & ineruditis placeremus: & fieret liber cor
raſa undiq; gratiola/uendibilior. Si qui remotiora dicẽt hic inue
niri uocabula/q̃ ut ſumpta credant̃ de medio: nę iſti arbitror ſen
tentiam ſuã mutabũt: cum aduſq; mediũ litteraturæ pmouerint.
Nec enim deſunt q̃bus etiã (ut ait. M. Tullius) alabaſtus unguẽti

falſum & illum fuiſſe
Romanum patet. Fuit
fuit. n. Clemens
Alex. ut. Origenis, qui numq̃
Papa fuit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

plena putere uideatur: Tũ in hoc genus ſcriptionibus: quę nõ ſe populo uenditant: ſed paucis modo paranť: uſus iſtiuſmodi re conditæ ſupellectilis / præſertim uerecundus / minime improbatur a bonis. Nec enim renouare ſit probrũ: quæ iã pene exoleuerunt: ſi modo hæc ipſa non uetuſteſcere adhuc: ſed ueteraſcere de integro poſſint. Siquem nõ nulla interim offendẽt eloquendi diuerticula / minus fortaſſe homini nota: qui decẽ tantũ / Ciceronis pagi nas / nihil præterea lectitauerit: utiq; ab hoc ego ad eruditos, puto: præcipue credo laudaturos: quæ ab ipſo improbabũtur. Nihil autẽ forſan intolerabilius: q̃ ut de re ſentẽtiã ferat indoctus: qui tamen ſibi ipſe doctiſſimus uideatur. Siquis / ubi quid refellitur / multarũ uel auctoritatũ uel rationũ moles deſiderat: at uictoriã ſciat illic a nobis / nõ uictoriæ quæri ſatietatẽ. Si longiuſcula capita alia: breuiuſcula rurſus alia putabũtur: credamus hanc quoq; eſſe legẽ noui operis / ut æquale habeat nihil: nuſquã ſibi ſit par: ſemper diſſimilitudine claudicet: unamq; iſtã regulam tueať: ne quid ad regulam: nequid ad perpẽdiculum / libellamq; reuocet. Si liberior ſtilus inſolẽtis extimabitur naturę! forſan benignior interpres ſimplicitati potius tribuet: quę nec ingenuos dedecet. Sicubi porro conſuetudo refragabitur: at ueritas / quæ nugas nõ facit: aut ueritatis uicaria cõſuetudo melior / patrocinabitur. Nã & ſumptum conſuetudine dicitur: quod aduerſus auctoritatem ſit receptũ: & error ſæpe cõſuetudinis / obiectatur a doctis. Tum pulchre ſic ait quidam. Conſuetudo ſine ueritate / uetuſtas erroris eſt. Deniq; ſi paucula reſperſimus ĩterim / ſcrupuloſa & anxia: quodq; uerius / ſubacida: uel ex philoſophia / cuius iam pridem ſumus cãdidati: uel ex orbe illo diſciplinarum: quę ſtudio ſapiẽtiæ famulantur! At ea ſtomachũ tamẽ lectoris prędulcibus marcentem / recreabunt fortaſſis / & exacuẽt. Nam quo hęc omnia grata ſui uice conſpirent: & quodam uelut antithero fęderentur: pene de calcaria (quod dicitur) ĩ carbonariam decucurrimus / & id operam dedimus / ut alternatim deinceps inter ſe cõtraria quoq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

INC
Biblio
Cent

ſubſequerentur: quæ nos querelæ iſtiuſmodi eximerẽt. Nec enim
defieri apud nos etiã patimur: quę ſint amęna magis/& oblecta
toria: ne dixerim illecebroſa: q̃ uel utilia/uel neceſſaria: ſiquidem
eſt (ut ait Varro) aliud homini/ aliud humanitati ſatis: etiamq;
citra emolumentũ/ſpecioſa interim petuntur/non hercle minus/
q̃ ſine ſpecie compẽdium. Ergo ut agreſtes illos & hircoſos: quæ
dam ex his impolita & rudia delectabunt: exaſcearaq; magis/q̃
dedolata: nec modo limam/ ſed nec runcinas experta/nec ſcobi
nas: ita e diuerſo uermiculata interim dictio: & reſſellis plurico
loribus uariegata/delicatiores hos capiet/uolſoſ/& pumicatos:
ne conflatis utrinq; uocibus/ & æquabili/uel plauſu/ uel ſibilo/
aut ad cęlum efferar/aut ad humum deiciar. Mediis autem inter
hos/& neutro notandis: quaſi quidam diuerſorum Cinnus (ut
ait Cicero) ſatisfaciet: non uno aliquo excellens: & omniũ tamen
particeps. Nec enim guſtus idem omnibus! Sed ſuum palatum
cuiq;: Tum credo & expuent in cõuiuio quidam/pro faſtidioſo
& ueſco/quod mox in culina pro ſuaui ligurianr/& opimo. Nos
iſta certe/nõ foro & curię! ſed cubiculo: & ſcholę parauimus: eoq;
ſtuduimus/ neſcio an & præſtiterimus: ut ſiquæ hic eſſent: omni
no faciles eſſent: & ſimplices munditiæ: non operoſa: & pigmẽta
ta lenocinia: color/nitorq; uerus/& ingenuus: nõ aſcitus/& ex ar
cula: cõgruẽs habitus & expeditus/nõ oneroſus/ & lacinioſus.
Poſtremo cuicuimodi exeant: quoquo modo hæc accipianr: mi
nime pfecto recuſamus! (Sed nec opinor euademus) communẽ
illam ſcribentium ſortem/male audiẽdi: ſit modo ita cordi lecto
ribus. Quinimmo iſti aleæ caput obiectamus: neq; patrocinium
reſpicimus: quod ultro nobis ademimus cenſura. Decernaturq;
potius in nos: traducamur: uexemur: q̃ non litterarum publica
fraus/quarum nobis eſt honor/propriis utilitatibus antiquior/
etiam noſtro aliquo/uel famæ: uel otii diſpẽdio redimatur. Nam
quo iſta quęſo ſtudiorum communium profeſſio/ſi iam uentum
ad hęc uſq; eſt/ut quod officiũ ſtudiis uniuerſi debemus/ceſſare

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

omne tamen/ſuſpitione degeneri patiamur? Quo pacto uel dura re ultra/ uel eſſe iam poterit honeſtarum litterarum ſinceritas/ ſo luta penitus cenſura/dum ſic æque omnes inuidiam perhorreſci mus? Quanq̃ (quod ad me attinet) utinam labori meo non con temptus potius/ q̃ inuidia debeaꝛ: illud enim ꝑpe i uoris eſt/ ſi modo quod ait Liuius: Inuidia/ uelut ignis alta petit. Quin agi tedum ſtudiorum cultores optimi/ pro ſe quiſq; alacres/gramen hoc inexpugnabile/quo bonæ fruges humanitatis prefocantur/ auellite: ſubnaſcenteſq; ſacris ſtirpibus/quaſi pernitioſiſſimas he deras/& omnem earum ſucum lapſibus erraticis exſorbentes/ab rumpite penitus/& detruncate: Non deſunt interpolatores ueri tatis/ne deſint quoq; redintegratores: exiſtat uindex aliquis ro go: & patronus periclitantium diſciplinarum: Nam ego ut unus e medio/quid mihi liberum ſit/utiq; experiar. Faciã nec ne operę pretium/poſt uidero. Quorſum tamen fluxerit: aut quocũq; res ceciderit/ ęqui boni faciam/ planeq; malignitatum omniũ & ob trectationum uenena/ nõ deuorabo modo/ ſed (quo ſum ſtoma cho) etiam concoquam: certus ueritatis hunc eſſe quaſi genium/ ſimul atq; in publicum appareat/ ut odioſa inimicaq; ſit uulgo. Conniueant igitur alii licet/ & dicere uerum muſſent/ ego unus profecto (quidquid erit) non diſſimulabo iudicium: non ſuppri mam quæ ſenſero: non indulgebo iam talibus patientiam! Sed uel huic libello meo/ſaltem ſemilibere/ſic iſuſurrabo. Vidi: uidi: ipſe libelle/cotidieq; uideo/multa in litteris fieri capitalia/compi lari ſubdole aliena: confingi ad libidinem/ quæ cui cõmodum: aſcribi etiã idoneis/quæ nec agnoſcant: allegari/qui non extent auctores: citari quin etiam pro uetuſtis/ nullibi comparentis co dices: compleri libros omnes operoſiſſimis uanitatibus: falſa ꝑ ueris: aſcita pro natiuis: nouicia ꝑ uernaculis/ ſupponi: pollui: adulterari: oblini: incruſtari: diſtorqueri: confundi: præcipitari: iteruerti omnia: nulla fide: nullo nec pudore/neciudicio: quodq; his omnibus peſtilentius: occaſione quoq; recentis artificii/quã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

libet ſtolidiſſimas opiniones in mille uoluminum traduces/mo
mento propagari:Poſtremo (ut ſemel dicam) etiam nũc multos/
auriculas habere aſini. Dicat hic aliquis/Quid tu autem?Fateor
equidem/poſſum falli/ut humanus?Sed neminẽ profecto ſciens
fallo:& ut mendacium fortaſſe dico:ſic certe non mentior. Tum
egomet mi ignoſco Meuius inquit: Immo autem (extra iocum)
nec egomet mi ignoſco/& ſi quid indoctius/incautiuſq; protule
ro/refutari a quouis cupio:refuraturus ipſe me/ ſi fuero admoni
tus. Non enim ſic me peruerſe amo: ut errare alios malim/ q̃ ino
teſcere quod errẽ?Sed ex eorũ ſum numero & ipſe/ qui proficien
do ſcribunt:& ſcribendo proficiunt:ac de iſto quidem fors uide
rit. Illud ueriſſimum:ſi domi commentarios iſtos diutius/atq; in
manibus habuiſſem/& reguſtare iterum ex interuallo licuiſſet/lõ
ge inſtructiores/ fuiſſe eos/ locupletiores adminiculatiores pro
dituros. Videlicet/hoc illud eſt: præcipue ſtudiorũ genus/quod
uigiliis augeſcat: ut cui ſubinde ceu fluminibus ex decurſu/ ſic
accedit ex lectione minutatim quo fiat uberius. Tum incõdita
nunc quoq; pleraq;/ineliquata/indiſcuſſa:non rotunda:non tor
nata adhuc?Sed quæ autẽ prorſus prętermiſerint: utpote reſtrictim
cogitata:& extempore potius q̃ a cura:quãq̃ ex abundanti pene
ſtili negotium/curiat:& elocutionem cõcinnat/ quem cana & ue
ritas & fides præcipue ſollicitat. Enimuero ne putent homines
maleferiati/nos iſta/quæquæ ſunt/de fęce hauſiſſe/ neq; gramma
ticorum trãſiliuiſſe lineas?Pliniano ſtatim exemplo nomina prę
texuimus auctorum/ſed honeſtorũ/uetetumq; dumtaxat/ unde
ius iſta ſumunt:& a quibus uerſuram fecimus/ nec autem/quos
alii tantum citauerint/ipſorum opera temporibus interciderint?
Sed quorum noſmetipſi theſauros tractauimus:quorum ſumus
per litteras peregrinati:quanq̃ & ueruſtas codicum:& nomiſma
tum fides:& in ęs/ aut ĩ marmore inciſæ antiquitates:quę tu no
bis Laurenti ſuppediraſti/ plurimum etiam/ præter librorum ua
rietatem/noſtris commentationibus ſuffragantur. Vt autem uel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

exẽplo doceremus/ circulatorũ prẽstigias/ & impoſturas omnis eſſe tollendas/refrenãdamq; adeo/quorumpiam laſciuiam/ quæ iam/ſicuti cancer late ſerpit: inaniter de prẽſcripto/& licenter egrediendi: nuſquã aliquando ueteris ſcripturæ teſtimonium citauimus: nequid adſcripticium/neue quid uſq; ſuperducticium præualeret/ quin ſua quodq; facie repręſẽtauerimus: & eas appoſuerimus notas/ unde exq; rì penitus/uſq; a ſtirpe poſſit auctoritas. Atq; ut muneris huius noſtri/ nullæ prorſus appendices deſiderentur/etiam capita ipſa rerum/titulis incluſa breuiſſimis? Sed in quis maior/q; pro numero utilitas/concenturiauimus: & ceu breuibus cẽris ingentes ſummas/ calculatorum more collegimus: quo negligẽtiæ delicati lectoris/ ipſi potiſſimũ ſubſcriberemus. Proĩde ſicuti ſub Aiacis clipeo/ Teucer homericus: ita nos utiq; ſub umbra tui nominis latitantes/ centuriatim dabimus in barbaros impreſſionem. Ita editione ſubinde aliqua/ uel æquis uel iniquis mos geretur: Et quadam penſante uice/ ſicut illis quod oſculentur/ita his abunde ſupparabimus/quod mordeant. Mordebunt autem puto noſtra/uel rabioſuli quidam/quos elegãter Cato utilitigatores appellat/iſto potiſſimum litigandi uitio/uelut morbo laborãtes: cerebroſa gens & irritabilis: Qui ſine cauſa/ſine diſcrimine/ clauſiſq; (quod aiunt) oculis/ quodcunq; nomen adlatrãt. Vel qui rurſus/aduocatione mercennaria/uenaliq; ſentẽtia/cuicunq; ſemel auctorati/atq; addicti/ quaſiq; dediti mãcipio ſint: eundẽ tueri/pugnaciter/pertinaciterq;: quo iure: quaq; iniuria obſtinauerunt. Vel iactantiuli illi & nugiuẽdi: pleni tumida/ſed & fatua cõiectura: qui ſeq; & ſua dumtaxat etiam ſine riualibus adamant: ſibi fauent: alios obtrectãt. Vel poſtremo lucifugi quidam ueritatis & (ut planius dixerim) blattarii/ litteratores: qui defluentibus oculis/ uereq; noctuinis/ non diem tantum ſereniorem/ ſed nec umbrã ſubluſtrem ſatis ferunt. Nam de illis dubitat nemo quos liuoris tinea comeſt: quos rubigo ſub rodit inuidiæ/qui gloriam alterius/ſuam penam/felicitatem alte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

rius ſuam carnificinam faciunt: qui profectu contabeſcunt alie
no: quos ægreſcens proſperis maleuolẽtia/ ceu tortor inteſtinus
iugiter excruciat! Sed & cenſores item pulpitarii (nec autem de
doctis/ boniſq; nũc agimus) ſolent plerunq; fodicare nos/ & ſtu
diis obſtrepere iſtis. Etenim pleni ieiunitatis/ litteras humanio
ris/ apud inſciam plebeculam/ pene dixerim ſollenniter/ buccis
concrepantibus infamant: & craſſa ruſticitate feroculi: quam ſo
lam (quod & Hieronymus ait) pro ſanctitate habent/ ſic in eas/
& earum ſtudioſos/ ampulloſis proclamationibus/ infrendẽtes/
inſpumanteſq; deſeuiunt: ut facile ſe declarent etiã græcos illos/
improbare & pene odiſſe/ uere ſanctas animas/ Baſilium/ Chryſo
ſtomum/ Gregorios! etiam latinos/ Cyprianũ/ Ambroſium/ Au
guſtinum/ Hieronymũq; ipſum/ & alios id genus noſtræ religio
nis antiſtites/ gentium linguarumq; omnium diſciplinis/ uelut
opibus ægyptiorum ſuffarcinatos. Quo mihi etiam uidetur ad
mirabilior deliciæ tuæ Marianus hic Genazanenſis/ nec in theo
logia cuiquam ſecundus: & omnium quos in eccleſia cõtionan
tes audiuimus/ nõ prudentiſſimus modo/ ſed & facundiſſimus/
cuius neq; ſuſpecta populis/ ad bonam frugem tendentibus elo
quentia: quoniam uitæ incredibili ſeueritate commẽdatur: nec
e diuerſo triſtis/ aut reformidabilis auſteritas: quoniam poeti
ca delenimẽta/ pulchramq; iſtam litterarum uarietatem/ nitorem/
delicias/ non aſpernatur. Vt igitur lana/ purpuram bona fide po
tura/ certis prius inficiẽ medicamẽtis: ita litteris arbitror/ doctri
niſq; talibus/ excoli animos (quod ait in Hortenſio Cicero) &
ad ſapientiam excipiendam imbui præparariq; decet. Atqui non
tamen ob iſtos pigebit/ aut exigere ſtilo: quidquid hoc noſtrarũ
lucubrationũ eſt: aut experiri/ quid concedatur in illos/ qui frau
des in litterarum negotio/ concipiunt capitales. Nam & ego Phi
loxeno ignoſco/ ſicuti Cicero idem/ ad Atticum ſcribens/ redire
in carcerem/ q̃ mancipare iudicium præoptanti: maxime ſi non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

præſenti ſeculo! Sed quaſi æternitati (prout etiam dictum a Thucydide) ſeruire ſcriptores cõuenit: Eoq; libri puto ipſi/ monumenta uocãtur: quod ad memoriam magis poſteritatis/ incorruptius iudicaturæ: q̃ ad ineptam præſentis tẽporis gratiolam/ ſpectare debent. Ergo ut q̃ maxime (ſi licebit/) hæc nõ extingua tur ſolũ! ſed etiam opprimatur improbitas/ effuſe omnia depra uantium! nec abeat in exemplum/ trita & proſtituta frons/ atq; oris tanta duritia! iam nunc centurias ſequẽtis/ pro ſuſcepto (arbitror) ſalutari conatu/ ne utiq̃ ad huius primæ guſtũ repromittimus. Quos enĩ molli nunc articulo tractamus: quos leui & lẽro bracchio rãgimus: fortius dein puto prememus/ atq; urgebimus: & cõrenti pauliſper interim/ præluſoria/ uelitariq; pugna! mox uiribus collectis/ toto exercitus robore deprẽliabimur. Quin etiã (quoniam tunica propior pallio) uindicabimus/ audacter/ & gnauiter a plagiariis: ac furũculis interdum noſtra: & aſſeremus liberali cauſa manum. Noſtra uero nũc accipi tantum uolumus/ quę labore/ induſtriaq; ipſi magna principes extudimus: nec expalpari unq̃: nec extorqueri nobis ea paſſuri: q̃diu licebit: noſtra inq̃ nõ electamenta! ſed pignora. Nã ut hęc in mediũ uice miſſiliũ/ dirептui cõculcatuiq; relinquimus! ita illa nobis recipimus/ & defendimus: hęc exponimus: illa et agnoſcimus: & tollimus! ſed ita tamẽ/ ut imitari ſimias nolimus/ quæ ſuos dicũtur fętus q̃libet deformes/ p formoſiſſimis admirari. Nec erũt opinor hæc quoq; noſtra/ quanquã leuioris operæ ſtudia/ ſeu ludicra uerius/ dedecori tibi/ Laurenti Medices/ cui nunc adſcribuntur. Adſcribuntur autem/ non magis adeo/ ut me gratum beneficiis tuis approbent/ aut reponant gratiam: quod auxiliarium te/ quodq; conſiliarium habuerunt! q̃ ut auſpicato procedant: & ut in iis tui memoria frequentetur! ex quo liber auctoritatem capiens/ magni celebritate nominis commendetur. Tum cui ſumma ſtudiorum meorum debetur omnis: ab eo quoq; portio ipſa iure incipiet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Et hercule ueluti bellaria/ſint iſta/ſecundis accepta menſis: Quoniam rectæ cenæ/ſpeciem/uicemq; grauiora illa occupant/ qualia tibi multa/ uel Marſilius Ficinus Platonis: uel Ariſtotelis interpres Argyropylus Byzantius e philoſophiæ penu congeſſerunt. De iſto enim præcunctis admirando/non Pico iam/ ſed (ut ipſe appellare ſoleo) phoenice potius: qui nunc ī tua lauru nidificat: tanta mea quidem expectatio eſt: ut auſim Propertio ſuccinere: Cedite romani ſcriptores/cedite grai. Tu uale patrone iucundiſſime: & (quod facis) perge fauere doctis/ perge litteras excitare: perge a ſitu recipere rem latinam: ab interitu græcam/quo tui memoria nominis/ab iniuria prorſus obliuionis aſſeratur.

LATINI GRAMMATICI

Seruius
Priſcianus
Donatus
Acro
Porphyrio
Marcellus
Sex. Pompeius Feſtus
Iunius philargyrius
Probus
Gellius
Fulgentius
Pedianus
Perſi uatis innominatus interpres

POETAE

Vergilius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ouidius
Lucanus
Lucretius
Valerius Flaccus
Statius
Claudianus
Silius italicus
Seneca tragicus
Plautus
Terentius
Horatius
Persius
Iuuenalis
Propertius
Tibullus
Catullus
Martialis
Ausonius
Prudentius
Marcianus
Germanicus Cęsar
Licentius

HISTORICI

T. Liuius
Cornelius nepos
Cornelius tacitus
Valerius maximus
Suetonius
Capitolinus
Eutropius
Ammianus

ORATORES

Cicero
Quintilianus
Plinius iunior
Symmachus

ASTROLOGI

Iulius firmicus
Hyginius

PHILOSOPHI

Seneca
Censorinus
Boetius
Apuleius

AVCTORES AMBIGVI TITVLI

Plinius // Petronius
Solinus Fauſtus
Cato
Vibius sequester
Vitruuius
Frontinus
Varro
Macrobius
Columella
M. Iunius Nypsus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

AVCTORES SACRI

Tertullianus
Cyprianus
Lactantius
Hilarius
Ambrosius
Hieronymus
Gaudentius
Augustinus
Rufinus
Sidonius

Item ex iure ciuili pontificioq; delibata quæpiam

GRAECI AVCTORES GRAMMATICI

Eustathius
Pollux
Hephestion
Nica
Suida
Maximus
Apollodorus
Doxapater
Lucilius tarrheus
Sophocleus
Theon

Apolloni interpetres

Platonius

POETAE

Homerus
Hesiodus
Apollonius
Nonnus
Dionysius
Aeschylus
Sophocles
Euripides
Aristophanes
Pindarus
Callimachus
Theocritus
Triphysiodorus
Lucilius
Euenus
Posidippus
Gauradas

HISTORICI

Herodotus
Thucydides
Plutarchus
Herodianus
Iosepus
Strabo
Pausanias
Dion

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Zosimus
Xenophon ephesius
Diodorus siculus
Dionysius halicarnasseus
Laertius
Appianus
Hęlianus
Heliodorus
Sozomenus

RHETORES

Aristides
Lucianus
Libanius
Aphthonius
Synęsius
Nicetes
Nicephorus

MATHEMATICI

Theon
Achilles
Heron
Cleomedes
Aristides Quintilianus

PHILOSOPHI

Plato
Aristoteles
Xenophon
Theophrastus
Heraclitus
Porphyrius
Proclus
Abammon
Iamblichus
Atticus
Dexippus
Philo
Maximus tyrius
Alexander
Themistius
Sextus
Philoponus
Simplicius
Arrianus

MEDICI

Galenus
Paulus ęgynita
Dioscorides

AVCTORES AMBIGVI TITVLI

Artemidorus
Iustinianus
Diogenianus
Callistratus
Apostolius

// Africanus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

AVCTORES SACRI

Paulus
Euſebius
Seuerianus
Baſilius
Theodoritus

Sunt & alii citati uetereſ prudẽtes/auctoritatis incognitę/ſicuti Poemenicon ſcriptor:& Ariſtophanis: Xenophõtis: Ariſtidę: Euripidi: Callimachi: Syneſiq; enarratores! Sed nec barbari deniq; hębręi:chaldęiq; auctores/in ſuis quoq; originibus aſymboli.

CAPITA PRIMAE CENTVRIAE

Caput i.

Defenſus a calumnia Cicero:ſuper enarrata ui noui apud Ariſtotelen uocabuli:quod ſit Endelechia.

Caput ii.

Quæ ſint crepidæ apud Catullum Carpatinæ: quod pbe ſcriptũ uocabulum:perperam muratur.

Caput iii.

Quibus uerbis Horatius chamelopardalin ſignificauerit:quęq; ſit eius animantis facies: quibuſq; etiam nominibus cenſeatur: & quo primum tempore uiſa in italia.

Caput iiii.

Quã multa poetarum interpretibus legenda: quodq; ſatyrã Perſius de Alcibiade Platonis effinxit.

Caput v.

Qui ſit apud Lucretium Durateus equus:quodq; legendũ apud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Valerium Flaccum non quidē Nox dorica! ſed durica uel duria potius: in libro argonauticon ſecundo.

Caput vi.

Quo intellectu Catullianus paſſer accipiēdus: locuſq; etiā apud Martialem indicatus.

Caput vii.

Pathicos homines Iuuenalē innuere: qui digito ſcalpant uno caput: idq; de Calui poetæ uerſiculis.

Caput viii.

Cur errantiū ſiderū uocabula: diebus tributa: rationeſq; inibi ordinis eorum/ſciru/relatuq; iucundę.

Caput viiii.

Quid in litteris Domitio: & quatenus credendū: deq; illius euidenti pudendoq; errore ſuper uoce Attegias.

Caput x.

De Baptis/& Corytto: deq; Corytiis: tū apud Iuuenalem/& Horatium recta indicata lectio/enarratioq;.

Caput xi.

Sententia de Claudiano expoſita: relatu ptęq; lepidę fabellæ: Tū fabella altera/nō inſuauior e greco iridē uerſa/ſup Venere & roſa.

Caput xii.

Quōmodo inuēta purpura: Simul explicatus Nonni locus: greci poetæ.

Caput xiii.

Salutis augurium quod ſit/apud Suetonium.

Caput xiiii.

Naulia quæ ſint in Ouidi artibus: atq; inibi de barbaris organorum appellationibus: quibus greci noſtriq; utantur: quodq; etiā Chaldęi græca interim noſtraq; id genus uocabula/nō aſpernāt.

Caput xv.

Qui fuerit auctor Sybaritidos de quo Ouidius: deq; ſybariticis libellis apud Martialem: luxuq; item cetero Sybaritarum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput xvi.

De Aristidę milesiacis de quo sit apud Ouidium: deq; milesiorũ deliciis.

Caput xvii.

Correctus in tragędia Senecę locus: atq; ex greca remotiore fabula declaratus super nemięo leone.

Caput xviii.

Qui sit apud Iuuenalem Fraterculus gigantis: quiq; apud alios Terrę filius: ibidemq; de Mani uocabulo.

Caput xviiii.

Super aspiratione citata quępiam: simul enarratum Catulli nobile epigrãma.

Caput xx.

Emendata apud Suetonium/ & enarrata uox hęc Ascopera.

Caput xxi.

Quid sit aut minerual/ aut mineruale munus: exeoq; sentẽtiæ Iuuenalis/ & Varronis expositæ.

Caput xxii.

Cuiusmodi sint uersiculi: in quibus ut ait Martialis! Echo græcula reçantet.

Caput xxiii.

Legẽdum apud Martialẽ Cum cõpare mulo/ quod pleriq;/ Cũ cõpare Gibbo: simul explicata ratio in eo/ sensusq; uerior.

Caput xxiiii.

Quędã super hecale anu í memoriã data: deq; poesi Callimachi: tũ ex epigrãmatis priapeis expositus locus: & itẽ alter apud Statium: quodq; uitiose legitur de eo/ in Apuleianis codicibus.

Caput xxv.

Quã multa in epistolis familiaribus quæ nunc habentur Ciceronis prepostera: Tũ quem in ordinem restituendę.

Caput xxvi.

Versiculi in fastis e greco super uite/ & capro: tũ parodia quępiã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

obſcurior apud Sueronium.

Caput xxvii.

Verba in Ciceronis epiſtola ex Enni Medea/de greca Euripidi.

Caput xxviii.

Panici terrores qui uocentur: eoq; locupletiſſimi citati teſtes.

Caput xxviiii.

Vnde ſint apud Ouidiũ Teuthrãtia turba Theſpi uocatæ filię.

Caput xxx.

Vocabula inuentu rara nec tamẽ ſingularia Cucuma: Proſeucha: Scrura.

Caput xxxi.

Quid ſignificet illud apud Iuuenalem/ Tanq̃ habeas tria nomina: quodq; manu emiſſi/patronorum ſibi nomina imponebant: deq; in nomen adoptando ex teſtamento.

Caput xxxii.

Reſtituta Plinianis codicibus abolita pridẽ uox: quidq; poppyſmos aut poppyſma ſignificẽt: quodq; mos poppyſmis/ adorandi fulgetras.

Caput xxxiii.

Crambe quæ ſit apud Iuuenalem: ſuperq; ea gręcum prouerbiũ.

Caput xxxiiii.

Vitioſe quæpiam in epiſtola Ciceronis: deq; uocabulo quod eſt Sciamachia.

Caput xxxv.

Locus in. M. Varronis: & item alter i columellæ libris rei ruſticæ/ defenſus a uitio: quædamq; ſuper Euhemero inibi: & Iouis ſepulchro: & cretenſibus addita: & locus apud Statium/ declaratus.

Caput xxxvi.

Solutum hic & enodatum/ quod aenigma de Varronis libro citat Gellius.

Caput xxxvii.

Lapſum fede Seruium/ſuper Oaxe fluuio & creta.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput xxxviii.

Expoſitū Iuuenalis carmen/ contra omnium hactenus ſentētias ſuper Laconico/& pitylíſmate.

Caput xxxviiii.

Scirpus exſolutus Auſoni uatis: de Cadmi filiabus: Melone: Sepia: & Cnidiis nodis.

Caput xxxx.

Scirpi ſimile uatis eiuſdem epigramma/ emaculatum/ atq; enarratum.

Caput xxxxi.

Quod in digeſtis Iuſtiniani principis/ diem diffuſum male pro eo quod eſt diffiſum legitur: ut & apud Gellium/ diffundi & definitiones/ p illis diffindi/ & diffiſiones: Atq; inibi de pandectis florentinis non nihil.

Caput xxxxii.

Pollices in fauendo premi/ ſicut in denegando fauorem/ uerti ſolitos: ex eoq; ſententię Horatii Iuuenalis & Prudentii declaratę.

Caput xxxxiii.

Quām multas habuerint antiqui diphthongos.

Caput xxxxiiii.

Pegaſeium nectar legi oportere apud Perſium/ nō melos.

Caput xxxxv.

Patroclo iuniorem Achillem: cōtra q̄ aut Aeſchylus prodiderit: aut uulgo exiſtimetur.

Caput xxxxvi.

Cacoethes apud Iuuenalē tetraſyllabon/ nō cacethos. Et cōdita pyxide lyde/ non incōdita legendū: Simul enarratus apud Marcianum locus haud arbitror indiligenter.

Caput xxxxvii.

Quę Plinius ſuper titulis ueterum artificum pēdentibus prodiderit/ ea de monimētis etiam uetenibus agnita romę: ſicutiq; ſpeciem uergilianę ęgidos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput xxxxviii.

De Megabyzo ſcripſiſſe alios: quod Plinius de Alexandro: uetitare in Apellis officinam ſolito.

Caput xxxxviiii.

Contentio epigrammatum græci Poſidippi: & latini Auſoni ſup occaſionis imagine: tum pulcherrima ecphraſis/græci Calliſtrati.

Caput l.

Locus in Plinianis exẽplaribus emẽdatus ſuper nomine Proeti dum: atq; inibi de ipſarum furore relata hiſtoria.

Caput li.

Cur in Epheſiæ Dianæ templo molles appellati honores a Martiale.

Caput lii.

Quæ ſit apud Martialem Cornibus ara frequens.

Caput liii.

Quod poſitum nomen Agamemnonis/in. M. Tulli diuinationibus/pro Vlyxis eſt: tum in tranſcurſu locus in epiſtolis ad Atticum non inelegans ſuper miniatula cęra/correctus & enarratus.

Caput liiii.

Ceratinæ qui ſint apud Quintilianum.

Caput lv.

Qui ſint Crocodilitę apud eundem.

Caput lvi.

Cur gemino cornu Martialis dixerit in ſpectaculis: ubi de Rhinocerote: deq; tauris æthiopicis.

Caput lvii.

Quæ ſint apud Suetonium Terraones: correctumq; erratum Plinianis exemplaribus.

Caput lviii.

Origo & ritus ludorum ſęcularium: prętereaq; ad id alia: citatũq; eo/ Sibyllæ oraculum: mox & obiter explicata quædam: turſuſq; alia refutata non inutiliter.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lix.

Non Vergilium: ſed Ouidiũ uideri priapei carminis auctorẽ. Tũ uerſiculum illum/ qui ſit apud Martialem: Rideſi ſapis o puella ride: Naſonis eſſe proculdubio: ſed ex epigrammatis potius/ q̃ aut ex artibus/ aut ex tragoedia Medea/ uideri citatum: moxq; nouum qppiam & mirum de Medea Naſonis adſcriptum.

Caput lx.

Agon uerbum: quo Victimarius uti ſolitus: de quo etiam in faſtis Ouidius.

Caput lxi.

Erratum in codicibus plinianis/ ſuper cicuta/ uinoq;: quodq; mẽdoſe apud Macrobium Aconitum pro conio.

Caput lxii.

Qui ſint arietini teſticuli: qui digitus mediꝰ/ apud Tullium.

Caput lxiii.

Aliter citari a Varrone Terẽti uerba: q̃ aut ĩ exemplaribus habeatur/ aut Donatus agnouerit.

Caput lxiiii.

Declarati uerſus Auſoni: ſed & Ouidi ſup Choliãbo aut Scazõte.

Caput lxv.

Qui ſit habitus ĩ ſtatuis pacificator: deq; eo ſentire Statium ĩ prĩma ſilua.

Caput lxvi.

Locus ĩ Plauti muſtellaria/ & itẽ alter ĩ milite/ uindicati a uitio.

Caput lxvii.

Cornicem uideri apud uetereſ cõcordiæ ſymbolũ: nõ ut omnes apud Iuuenalem exiſtimant ciconiam.

Caput lxviii.

Verſus ex Callimacho ſuper crinibus reginæ Berenices: atq; inde mendum ex Catulli exemptum uerſiculo.

Caput lxix.

Oarion ſinceriter eſſe apud Catullum: quod Aorion iſti legunt:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

qui bonos uiolant libros.
Caput lxx.
Cuius ī Bruti nomiſmate ſymbolum ſint pileus & pugiones.
Caput lxxi.
Quæpiam uulgo legi adhuc apud Maronem contra regulam cō traq; rationem metri.
Caput lxxii.
De philyra/& lemniſcatis coronis.
Caput lxxiii.
Vocabulum quod eſt expernata/ Catullianis uideri exemplari bus reponendum.
Caput lxxiiii.
Hiſtoria non illepida/ſuper Zeuſi pictore/& helena.
Caput lxxv.
Emendata uox in Ibide: ſimul explicata ſententia neutriq̃ nora hactenus.
Caput lxxvi.
Non Antilochum ab Hectore/ ſed aliter uideri legendum in pri ma heroidum.
Caput lxxvii.
Quo argumento dicendum Vergilius non Virgilius.
Caput lxxviii.
Additam falſo negationē primo digeſtorū uolumine: quo capi te/ de officio proconſulis agitur & legati.
Caput lxxix.
Cur Seleuci regis facies ī nomiſmatis comigera.
Caput lxxx.
Fabula ignotior de Tireſia & Pallade: qua ſenſus aperitur Pro pertianus.
Caput lxxxi.
De Ocno & Aſello: quodq; apud Propertium mendoſe legitur Omo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxxxii.

Quod ī digestis titulo de edēdo legatur ad alium/ legi ad albū conuenire.

Caput lxxxiii.

De Harpocrate.

Caput lxxxiiii.

De libertinis/qui uocentur dediticii.

Caput lxxxv.

Cuiusmodi apud Iuuenalem Cereris ludi accipiantur: deq; ceria lium auctore Mēmio.

Caput lxxxvi.

De fluctu decimo seu decumano: cuius permulti poetæ memine runt.

Caput lxxxvii.

Quod erat in Ciceronis epistola uocabulum Philotheoron/ cor ruptum dein improbe ī nomē quod est Philocteren.

Caput lxxxviii.

Vnde illud tractum Fuimus troes: quæq; extent ī litteris/ super lacedęmoniorum choro/& cantico.

Caput lxxxix.

Quod Seruius grāmaticus bucolicos Maronis uersus/ tam men dose legit: q̄ falso enarrat. Notataq; ibi & relata quædam sup ini tiandis pueris: superq; dis aliquot ueterum/ maximeq; genius & Iunonibus.

Caput lxxxx.

Qui uir Theodorus Gaza: quantūq; ramē lapsus in Aristotelis problemate uerso.

Caput lxxxxi.

Quo pacto uir idem græce transtulerit: quod est apud Ciceronē/ Suadęmedulla/ positiq; Eupolidos uersus de Pericle: tum in dicatum: quibus deniq; dea Pitho/ latinis appellationibus cen seatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxxxxii.
Qui ſint apud Liuium Cauſarii.
Caput lxxxxiii.
Vindicata Iuſtiniani principis præfatio quæpiã/a uitiis/mẽdiſq; aliquot.
Caput lxxxxiiii.
Lepidum Seueriani cõmentum/de lunæ factura & ſolis: deq; mẽ ſtruis diebus/& annuis.
Caput lxxxxv.
Græcum elegãs adagium ſuper xeniis digeſtorũ exemplaribus reſtitutum.
Caput lxxxxvi.
Quãta in muribus ſalacitas: & Heliani uerborum interpretamẽ tum: atq; inibi locus apud Martialem correctus & enarratus.
Caput lxxxxvii.
Automaton legendũ i Sueronio/quod nũc uulgo aut ornatum: quidq; ea uoce ſignificetur.
Caput lxxxxviii.
Perſi locus: & item Senecę declarati: deq; manumittendis feſtuca ſeruis: & circumactu.
Caput lxxxxviiii.
Cur muri partem diſicere quod ait Sueronius/hieronicę ſoliti.
Caput .C.
Quæ ſint apud Maronem ſilẽtia lunæ: quę ue tacita uirgo apud Horatium: ſuperq; iis Seruiana & Acroniana refutatæ ſententiæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput Primum.

Defenſus a calumnia Cicero: ſuper enarrata ui/ noui apud Ariſtotelen uocabuli: quod eſt Endelechia.

a Rgyropylus ille byzantius/ olim præceptor in philoſophia noſter/ cum litterarum latinarū minime ĩcurioſus: tum ſapientię decretorū/ diſciplinarūq; adeo cūctarum/ quæ cyclicæ a Marciano dicunt̃/ eruditiſſimus eſt habitus. Hic & apud Medicē Coſmū/ decreto publico patrē patrię/ & dein apud Coſmi filiū Petrū/ nepotēq; adeo Laurētiū hūc/ decus ubiq; noſtrū/ patritæ ſimul auitęq; uirtutis heredē/ ſuæq;. R. p. columen/ inſigni fuit & auctoritate & gratia: quibus etiā libros dicauit Ariſtotelis a ſe uerſos ĩ latinū/ ſed & ipſum uix adhuc q̄dē puberē Laurētiū/ dialecticis ĩbuit/ eaq; philoſophię parte/ qua de moribus præcipit̃. Ceterū (ut homo græcus) p̄ ferebat iniquo aīo/ nobilē illā nec (ut Theodorus gaza putat) ĩportunā. M. Tulli Ciceronis exclamationē/ qua greciā uerborū interdū inopē/ q̄ bus ſe putat abūdare: nō eloquētius fortaſſe q̄ uerius p̄nuntiauit. Ob id igit̃ ſubiratus latinæ copię/ genitori & principi/ greęus magiſter/ etiā dictitare auſus ē: (quod nūc quoq; uix aures patiūtur) ignarū fuiſſe/ non philoſophiæ modo Ciceronē/ ſed etiam (ſi dis placet) græcatū litterarū. Vix. n. dici poteſt/ q̄ nos aliquando ideſt latinos homines/ in participatū ſuæ linguæ/ doctrinęq;/ nō libēter admittat iſta natio. Nos. n. qſqlias tenere litterarū/ ſe frugem: nos preſegmina/ ſe corpus: nos putamina/ ſe nucleū credit/ Sed ut ad Argyropylū reuertar/ oculos ad hūc modū noſtri parētis uiuētis/ uicturiq; ſigillātem: utebar̃ hoc ille uel maxime argumento: quod ĩ primo tuſculanarū quęſtionū ſcribat Cicero/ cenſere Ariſtotelen quintā eſſe/ quandā p̄ter elemēta naturā: de qua ſit mēs: uerbaq; deniq; ipſius ita legant̃. Quintū genus adhibet uacans nomine/ & ſic ipſum animum entelechian appellat nouo nomine: quaſi quandā cōtinuatā motionem & p̄emnem/ ſed. n.

nemo eſt aiebat/in Ariſtotelis lectione paulo frequẽtior:qn ſciat endelechian eſſe potius Ariſtoteleũ uerbum: ne utiq; ſignificans quod Cicero putat/continuatã motionẽ & pemnem/ſed pfectionem potius/aut conſũmationẽ quãpiã. Nã cũ uellet Ariſtoteles/ quaſi nomenclaturã facere intellectui ſuorũ: uerba ipſe quæpiam noua cõcepit animo/ uelutiq; dein peperit: in quis hoc quoq; p quod indicaꝛ forma/ſpecieſq;/cui pfectionem res quæq; ſuam debeat. Quod.n.quidq; eſt/ab hac eſt entelechia potiſſimum. Cicero autẽ non qdem hãc Ariſtoteleã uocem/ſed aliã prorſus ei conſiguam/finitimamq;/ſimilitudinis præſtigio falſus enarrauit. Endelechos.n.cõtinuatim mobiliter:cõtinuataq; mobilitas/ Endelechiſmos:unde hãc Ariſtotelis entelechiam/deduci putauit ille: quæ nõ.d. litterã tamẽ/ſed.t.potius habeat in ſyllaba ſecũda: Iã auctores cõtra Ciceronẽ ſtare q̃libet magnos pipateticos/adiicie bat. Et ut homo erat/ omniũ (ut tum qdẽ uidebaꝛ) acerrimus in diſputãdo/atq; aurẽ (quod ait Perſius) mordaci lotus acero: pꝛterea uerboꝝ quoq; noſtroꝝ/fundidator maximus: facile id uel nobis/uel ceteris tũ quidem ſuis ſectatoribus perſuaſerat: ita ut (quod pene dictu quoq; nefas) pro cõceſſo iter nos habereꝛ/nec philoſophiã ſciſſe. M. Tulliũ/nec litteras græcas. Eniuero te dein tota diligẽtius pueſtigata/meas eſſe partis:& itẽ cuiuſcũq; latini profeſſoris/exiſtimaui/Ciceronis gloriã/qua uel maxime contra græcos ſtamus: etiã uice capitis omni contentione defenſare:q̃q̃ illã ſua non antiquitas modo/ſed quẽdã prope diuinitas extra ictũ/ſupraq; iniuriã poſuit. Iã primũ igiꝛ Argyropyli huiuſ apud me quoq; nõ exigui põderis auctoritas/aliis auctoritatibus/multoq; arbitror ualẽtioꝛibus refellẽda ẽ: tũ oſtẽdẽdum/ex eo quod obiciꝛ/augeri Ciceronis pꝛeconiũ:nedũ decreſcat. Ꝛpdibũt i me diũ ſatis(arbitror)quod ad philoſophiã modo ptinet/idonei Ciceronis laudatores (ut ſimus iteri q̃ pauciſſimis cõtẽti)Boetius/ Macrobius/& Auguſtinus. Nam qs Boetio/ uel i dialecticis acutior/uel ſubtilior i mathematicis/uel i philoſophia locupletioꝛ?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

uel in theologia ſublimior? Quem tanti iuniores etiam philoſo
phi/ longe (arbitror) omnium ꝑſpicaciſſimi fecerunt: ut aquinatē
Thommā diuum hominē: magnumq; illum Thommę prȩcepto
rem (Deus bone) quos uiros! habere meruerit enarratores: & ab
ipſius ſententia/ ne ſit ulla quidē pene iā ꝓuocatio. Porro de Ma
crobio! cui rogo magis credendum: q̄ laudāti præcipue Boetio?
Deniq; ipſius Auguſtini tam alte niſa ī omnibus ferme diſcipli
nis eſt auctoritas: ut extra omnē ſit aleā poſita: ſic ut ab ea iam/
ne trāſuerſum q̄dē (quod dicit̄) unguē recedi/ fas habeat̄. Ereni
tanta ingenii cōſtat eū celeritate uiguiſſe: ut quidquid de arte lo
quēdi/ & diſſerēdi: quidqd de dimēſionibus figurarum/ de muſi
cis/ de numeris præcipit̄! etiam ſine magna difficultate/ nullo ho
minū tradēte/ perceperit: tanto dein acumine ꝓeſtitiſſe diſputan
di! ut iure ī uno iſto potiſſimū/ totius ueritatis niti patrocinio/
uideat̄. Conſideremus igit̄ quid hi ſinguli ſaltē de Cicerone ſen
ſerint: quātūq; ei tribuerint ī philoſophia: tū credamus audacter:
nō cuiuſuis eſſe/ calūniā cōflare homini: q fuerit a laudatiſſimis
hominibus/ tā ſingulariter laudatus. Boetius itaq; nō modo ſic
utitur identidē. M. Tulli teſtimoniis: ut ea pro firmiſſimis/ & in
uiolabilibus obiciat argumētis! ſed & ipſius topicorū (qui maxi
mus eſt honor) ſuſcipere īterpretationē nō erubeſcit. Macrobius
autē ſic ī unius eiuſdem libri/ uel exigua particula uerſat̄: ut nec
Platoni cōparem facere/ nec omnibus inſignire eū/ diſciplinarum
omniū titulis/ dubitauerit. Deniq; Auguſtinus cum in academi
cis quanq̄ ſub alterius ꝑſona/ nūc ſuū Ciceronē/ nūc ſapientē ap
pellās: tandē ab ipſo inqt ī latina lingua philoſophiā/ & inchoa
tam eſſe & ꝑfectam: tū in cōfeſſionibus ubi neutiq̄ perſonatus:
eos ex ꝓfeſſo damnat: q linguā Ciceronis miranť/ pectus nō ita:
qn imo quod affectū mutauerit ipſe! quod ad deū preces & uo
ta cōuerterit! quod deſideria nō eadē/ quæ prius habuerit! quod
omnis ei uana ſpes euiluerit! quod īmortalitatē ſapientię queſie
rit/ eſtu cordis īcredibili! poſtremo quod ſurgere iam ceperit/ ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ad deum reuerteretur? cuncta hæc/esse Ciceronis munus/fateturq; uniq; prorsus illius libro/qui uocaretur hortensius/omnē suæ salutis occasionē rettulit acceptam. Non.n. ad acuēdam linguam liber inqt ille offerebatur: nec locutionem mihi? sed quod loquebatur pſuaserat. Quod ſi uti nā legiſſent/qui ſomniū ægroti nobis Hieronymi uapulantis ad tribunal obiectant: nec illud ſaltē cogitātes: illum ipſum Hieronymū: cū poſt repertā dein ſtatim Ciceronis lectionē/periurus a Rufino argueretur: etiā grauiſſime cōqueri: quod ſibi ab illo ſuamet ſōnia obiicerent. Ceterū (ut ad ꝓpoſitum reuertar) uicerit ſane uel Argyropylus: uel quis alius Ciceromaſtix? Sed rogo iſtas prius tranſcēdere audeat auctoritatū moles: quas oppoſuimus. Eniuero de grēcis litteris facilior/proniorq; ſententia. Quis.n. tam hiſpida aure? qs tam inimicus ueritati? qui ſi pauca modo/peneq; etiam tumultuaria græca uerba: ſparſim adhuc uel i epiſtolis ipſius olfaciat? quicquā ſe dicat unq̄ magis aut elegans/aut attricū/ tota quoq; græcia repperiſſe? ſic ut iure Poſidoniū/ doctiſſimū illum hominē: deterruerit a ſcribendo: iure græcam nationē/græco de rebus ſuis cōmentario/cōturbauerit: in quo ſe ait libro totū Iſocratis mythothecion: atq; omnis eius diſcipulorū arculas: tum nō nihil etiam Ariſtotelea pigmēta conſumpſiſſe. Qua mihi uidetur fiducia: non minus aliquādo græcæ q̄ latinæ linguæ ueluti pomeriū protuliſſe. Sit argumēto uel illud (ut uno iterum contēti exēplo ſimus) quod inocētiæ uocabulū/negat habere apud græcos uſitatū nomē? ſed habere ait poſſe tamen/Eulabian. Tum caſtigat interdum quoq;/ceu ſegnitiam quorundam apud illos uocabulorum: ſicuti cum uelle eos ait quidem diſtinguere? ſed parum ualere uerbo: quod uel i illis probant: quæ ſunt: melancholia/& furor: uel item i eo quod ϖόνον pro labore confuſius illi/& dolore pariter/accipiunt: tum melius aliquid nos dicere indicat: q̄ illos: ut conuiuium/ut alia: multoq; melius quędā notata eſſe uerbis latinis/q̄ grēcis: quod & ſignificat multis locis reperiri? ſed & carere hos ipſos nomine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

rei cuiuſpiã quã maxime habeant familiarẽ/non diſſimulat. Nec
ullus eorũ tamen quãlibet iquirẽdo ſe torſerit: inepti reperire ad
huc/ aut excogitare uocabulum potuit. Iam uero nõ ne Apollo
nius quoq; ille Molo/Rhetorũ omniũ ſui tẽporis celeberrimus:
audita ſemel greca. M. Tulli/ſed & extẽporali oratione; defixus
diu ſteriſſe: ac deniq; ita mirabundus ꝓnuntiaſſe dicit̃/Ego uero
re qdẽ Cicero/cũ laudo/tũ admiror/ſed me grecorũ fortunæ miſe
ret/rẽdetq;:quod humanitatis & eloquẽtiæ decora: quæ ſola no
bis reliqua feceramus: ea quoq; ꝑ te:(quãtũ itelligo)romanis ar
roganť. Eniuero hoc illius iudiciũ nõ latinus:nõ ineptus aliqs/
ſed Plutarchus ipſe/greco uir ingenio: romana grauitate in litte
ris rettulit. Ergo ad hunc ſane modũ/de ſciẽtia ipſius/deq; græcę
linguę peritia:reſtatũ nobis uetereș reliquerunt. Age uero nunc
Endelechian quoq; iſtã penſitemus:ſeram Ciceronis calumniatri
cem. Vtrũ ne iſtic igit̃ repręhẽditur/quod Ariſtotelem dixerit ad
hibuiſſe Cicero quintã quandam prærer elementa naturam:& ſic
ipſum animum nouo nomine appellauiſſe/Quod & Alexander
Aphrodiſieus peripatericorum omniũ etiã ab Auerroe laudatiſſi
mus/ inegregie ſubtilibus illis naturaliũ quęſtionum libris oſtẽ
dit:quos a ſe lectos diuus Hieronymus gloriať:& Porphyrius i
cõmentario quod in Ariſtotelis decẽ genera per interrogationes
edidit:& reſpõſiones:& Themiſtius ſuꝑ hos/i paraphraſi de ani
ma ſecũda:& Simplicius/ubi Ariſtoteleũ paris argumẽti uolumẽ
iterpretať: & Quintilianus Ariſtides/i tertio de muſica:& poſtre
mo i epiſtola quadã ſua diuus Ambroſius (ut alios interim præ
tereamus) unanimiter prope ſignificarũt. Quãq̃ de hoc utiq; ne
in uerbis qdẽ Ariſtotelis ipſis/ulla dubitatio ẽ. An illud potius
culpať/ quod endelechiæ uocabulũ/ nec ſuis litteris notauerit:
& aliũ q̃ Ariſtoteles itellectũ(ſicuti ſupra diximus)accõmodaue
rit/Principio igit̃ quęro ego ab iſtis: quo nã maxime argumẽto
entelechian potius q̃ endelechian ſcriptũ collegerint ab Ariſtote
le/Tam.n.uerbũ nouũ hoc:q̃ illud:nec minus altero ſignificati.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

animus/q̃ alrero poteſt: nec Ariſtoteles ipſe p̨fectionem potius/ q̃ motionem illam indicari continuam noua uoce p̨nuntiat. Cre diderint ita ſane/ Porphyrius/ Themiſtius/ Simplicius/ aut ſiqui compares. Quæ autē rādem inuidia eſt/ etiā Ciceronem/ aliter q̃ poſteriores opinatum: ſi ſtare ipſe ſicquoq; tueriq; gradum bene & fortiter poteſt? Nam ſit utra lectio uerior/ ea quā Cicero agno ſcit: an quæ apud poſteros obtinuit/ i incerto adhuc eſt. Etenim libri omnes Ariſtotelei: qui tam grādi nunc quidem auctoritate pollent/ iterpolati/ pleniq; multis erroribus olim ſunt editi: ſi fi dem Straboni accōmodamus/ auctori non malo. Siquidē Neleus ille ſcepſius/ Coriſci filius/ & Ariſtotelis/ Theophraſtiq; nō ſolū auditor/ ſed & bibliothecæ ſucceſſor/ & heres/ libros utriuſq; phi loſophi ſcepſin/ hoc eſt i ſuam patriam cōportaſſe uniuerſos phi betur. Hiq; dein/ a poſteris ipſius/ metuentibus uidelicet attali cos reges/ librorū iſtiuſmodi ſtudioſiſſimos/ infoſſi terræ/ negli gēterq; habiti diu/ tandē aliquādo ab Apellicone Teio/ magna empti mercede dicunt/ ſed carie/ ſituq; (quod neceſſe fuit) multis exeſi/ & labefacti locis: quos tamē icōſultius ſupplere Apellicon ipſe/ librorū/ q̃ philoſophię ſtudioſior: & pro arbitrio (quēadmo dū qdē putabat) emēdare auſus/ plurimis temerauit erroribus. Hi tamen aduſq; Sullæ tēpora (ſicuti Plutarchus memorat) athe nis delitescebāt. Nā p̨paterici ueteres/ ordinariis iſtis/ q̨bus ois inſtruit̃ philoſophia carēres/ paucos modo: quos uocāt exote ricos habuerunt: eoq; poſteriores exq̨ſitius philoſophati: quod Ariſtotelis uolumia/ q̃q̃ alicubi/ cōtaminata/ p̨uolutabāt. Quip pe. L. Sulla bibliothecam Apelliconis iſtā reptā athenis/ romam primus trāſtulit: tū grāmaticus Tyrānion & ei pene Suppar An dronicus rhodius: is q libros etiā p̨hermenias negat eſſe Ariſto relis/ magna copia libros eius philoſophi: tabulis etiā neſcio q̨ bus editis iuulgarūt. Quo circa nihil eſt/ quod iā dubitemus/ qn de ſinceritate primę̨ua lectionis iſtius/ p̨ſertim tātillo diſcrimi ne/ uel libera ſit ī utrāq; partē ſuſpitio: uel (ſi alterutri accedēdū)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

tutius Ciceronem ſit præferri/longe priorem q̃ Alexander eſt: pri
mus ex illa cohorte quã diximus/ Ariſtotelis enarrator: quem Se
ueri floruiſſe tẽporibus/ uel ipſius de fato ſignificat opus: æqua
lemq; ꝑpemodũ/ ſeu paulo credo maiuſculum/ ſummis illis aca
demicis Origene & Plotino. Quid autem prohibet; quominus
Cicero ipſe uidere matricem quoq; librorum Ariſtotelis: qui fue
rint ipſius ætate publicati: ſi nõ icorruptã/ certe (ſicuti diximus)
cõſcribellatã/ poſuerit/ Tum & cõſulto factũ ab homine doctiſſi
mo crediderim: ut libero pectoris muro ſeptus/ eam nouo huic
Ariſtotelis uocabulo interpretationẽ/ iure accõmodare ſit auſus:
quæ cum Platonis i Phędro ſententia/ ſuper animæ motu ſempi
terno/ atq; (ut Varro inquit) Dio: conſentiret: de qua ipſe quoq;
uel i tuſculanis queſtionibus/ uel in ſexto Reip. uolumine/ com
meminerit: Quãdo & Philoponus in Ariſtotelis uita: & Simpli
cius in cõmentariis de anima: & in extremo perihermenias libro
Boetius ipſe/ germanas eſſe/ & compares utriuſq; philoſophi ſen
tentias aſſeuerant: etiãq; libros ſeptem compoſuiſſe Porphyrius
traditur: quibus hoc maxime argumentũ colligeretur/ eandem
Platonis eſſe prorſus: & Ariſtotelis hęreſin: quod & Picus hic
Mirãdula meus: in quadam ſuarum diſputationum præfatione
tractauit: & uero uerius eſſe/ copioſiſſimo opere (credo) pulcher
rimoq; peruincet (niſi me tamen guſtus fefellit) quod de Plato
nis hac ipſa/ quam dicimus: & Ariſtotelis concordia/ noctes atq;
dies molitur/ & cudit. Ita non modo/ nõ erraſſe in uocabulo iſto
noſter Cicero/ ſed uel eruditius aliquanto q̃ ceteri: uel ad ſuam
ſectam ſcripſiſſe accõmodatius itelligetur: ut quod de clariſſimi
uiri doctrina/ tã idonei/ q̃ ſuperius oſtẽdimus auctores ſpopon
derunt/ etiã ipſemet/ in quo præcipue diuerticulo calũniã patiẽ/
largiſſime/ cumulatiſſimeq; præſtiterit. Nec autẽ nouũ Ciceroni/
aut inuſitatũ/ calũniam pati a græcis: quãdo etiã Didymus ſex li
bros aduerſus eũdẽ cõpoſuit: Sillographos imitatus maledicos
ſcriptores: q̃ tamẽ libri iudicio doctarũ auriũ ſunt improbati. Sic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

aduerſus generoſiſſimū leonem/procul/deſpectis uocibus/etiam quidam ſæpe lucernarii canes baubantur.

Caput ii.

Quę ſint crepidæ apud Catullū carpatinæ:quod probe ſcriptum uocabulum:perperam muratur.

u Alerius Catullus in epigrammate quodam ſic ait

Iſta tamen lingua/ſi uſus ueniat tibi/poſſis
Culos:& crepidas lingere carpatinas.

Quæſitum uero a multis:explicatum adhuc a nemine: quæ ſint carpatinæ:ſeu carbatinæ crepidę:nam utrunq; recte/Sed & ītē carbaſinæ/dicitur. Quidā autē plani:& tenebriones i litteris:uetere expūcto uocabulo/neſcio quas ſupponūt/aut cercopythas/aut coprotinas ex hara ꝓductas/nō ſchola:uocabula nuda:nomina caſſa:& nihili uoces. Nos de gręco īſtrumēto:quaſi de cella ꝓma/non deſpicabilis:nec abrogādæ fidei/ proferemus auctoritates: quibus & lectio præſtruatur incolumis/& interpretamenti nubilum diſcutiatur. Iam primum igitur/Iulius ipſe Pollux/libro nono ad Commodum Cęſarem/carbatinas eſſe ait ruſticū calciamētum/ſic a Caribus appellatum. Ariſtoteles uero in ſecūdo de animalium hiſtoria/chamelos calcean carbatinis ſcribit:ne ſcilicet ī exercitu/longiore itinere fatiſcāt. Sed & quattuor extāt gręce nimiſ q̄ libelli elegātes poemenicon titulo:quorum in ſecundo/ſenex quidam cum pera & calceis carbatinis īducitur: & Lucianus in dialogo:q uel Alexander:uel Pſeudomātis inſcribit/oratores quoſpiam e paphlagonia carbatinis calceatos ait. Deniq; etiam Xenophon Socraticus anabaſeos tertio/ Cum defeciſſent inqt/uetereſ calcei carbatinas habebant ex recentibus coriis bubulis confectas:quē etiā locū/diſſimulato tamen auctore/Suidas adducit. Quin interpres quiſpiam Xenophontis eiuſdem/carbatinas eſſe addit/barbaricum calciamentum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Capur iii.

Quibus uerbis Horatius chamelopardalin ſignificauerit: quęq; ſit eius animantis facies: quibuſq; etiam nominibus cenſeatur: & quo primum tempore uiſa in italia.

h Oratius in epiſtola ad Auguſtũ: Diuerſum/inqt/cõfuſa genus panthera/ chamelo. Nos olim iã publica prælectione dictauimus uideri eũ de chamelopardali: quæ uulgo Giraſa dicit̃/ſentire. Quã.n. uocamus pantherã/ græci pardalin. Et hanc a rege dein ipſo ægypti q ſultanus uocat̃: inter munera alia dono miſſam Laurẽtio Medici uidimus: nõ tam meo: q̃ ingeniorũ omniũ/uirtutumq; patrono. Tãtum mirati ſumus habere ipſam cornicula: quáq̃ mas erat: quoniam de his nihil hactenus in ueteribus memoriis legebamus. Ceterum græcus Heliodorus non dilurę ſcriptor auctoritatis/libro ęthiopicon decimo: in hanc fere me ſentẽtiam de ea meminit: cum ſcilicet Hydaſpæ regi ęthiopũ dono datam ab Auxomitarũ legatis fabulatur. Poſtremo inquit acceſſere etiam Auxomitarum legati/nõ uectigales illi quidem/ ſed amici/& fedele iuncti: qui beniuolentiam rebus proſpere geſtis indicantes/ cum alia & ipſi munera obtulerunt: tũ imprimis animãremquampiam inuſitata ſpecie/naturaq;: cuius ad magnitudinem chameli proceritas. Color/pelliſq; panthere/maculis ueluti florentibus uariegata. Poſtremæ infra aluum partes/ humi ſubſidebãt/ſicuti i leonibus uidemus. Humeri: pedeſq; priores/ atq; item pectus/ prętер ceterorum membrorum rationem protera. Tenuis ceruix: & quæ de reliqua corporis mole/ in olorinum collũ ſe tenderet. Chamelo caput ſimile. Maior ipſa pene duplo/ q̃ libyſſæ ſtruthi: ſubſcriptoſq; uelut oculos/ torue morans cõtinuebat. Inceſſus autem/ lõge animantium ceterarum terreſtrium: uel aquatilium diſſimilis: neq; enim uiciſſatim crura ſimul/ Sed dextra pariter: dein ſiniſtra utraq; agitabat. Cũq; iis ſuſpẽſa proferebat latera: tractu/motuq;/tam facili/ut eam quo uellet/tenui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

capistro uertici deuincto/ueluti fortissimo uinculo/magister per duceret. Hęc ut est cõspecta animans/omnẽ continuo multitudi nẽ obstupefecit: speciesq; nomẽ inuenit: ex iis quę pręcipua i cor pore: sic ut extẽpore eam populus/chamelopardalin appellaret. Hactenus Heliodorus. Dion uero/gręcus & ipse auctor/i tertio quadragesimoq; romanæ historię libro/ de Cęsare narrãs/ ita fer me scribit. Chamelopardalin uero primus ipse romã adduxit: & populo ostẽdit. Id animal cetera chamelus: crura autẽ inæqualia habet/ posteriora prioribus magis breuia: ut a clunibus attolli sensim/quasi ascẽdẽti simile icipiat: corpusq; reliquũ/ sublime ad modum cruribus prioribus sustẽtatur/sed ceruix i altitudinẽ pe ne peculiarem se tollit. Colore ipsa maculoso/ceu panthera: quo fit ut amborum ꝑmiscuo uocabulo censeaẽ. Plinius uero de cha melis tractãs/ hoc quoq; addit. Harum aliqua similitudo i duo transferẽ animalia. Nabun æthiopes uocãt: collo similẽ equo: pe dibus/& cruribus/boui: chamelo/capite: maculis albis/rutilum colorẽ distinguẽtibus. Vnde appellata Chamelopardalis: Dicta toris Cęsaris circẽsibus ludis/primum uisa romę. Ex eo subinde cernię aspectu/magis q̃ feritate cõspicua: quare etiã ouis ferę no men inuenit. Consimilia ferme huic etiã Solinus ꝑdidit: quo lo co de æthiopibus .Sed &. M. Varro in libro de lingua latina ad Ciceronẽ/Chamelus inquit suo nomine syriaco i latinũ uenit: ut alexandrea/Chamelopardalis/nuper adducta: quod erat figura ut chamelus/maculis ut pãthera. Risi etiã nuper/ quia uerbũ ex Varrone dimidiatũ/pardalis tantum/nescio qs grammaticus in lexicon rettulerat suum : quod per ordinem litterarum composi tum circumfertur: Cẽtum autem Gordiani principis ludis exhi bitas: autore Capitolino feras oues accepimus.

Caput. iiii.

Quam multa poetarum interpretibus legenda: quodq; satyram Persius de Alcibiade Platonis effinxit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

q Vi poetarum interpretationem ſuſcipit: eum non ſolum (quod dicĭ) ad Ariſtophanis lucernā/ ſed etiā ad Cleanthis oportet lucubraſſe. Nec ꝑſpiciēdæ autē philoſophorū modo familię/ſed & iurecōſultorū/ & medicorū ītē/ & dialectiorum:& ꝙcunq; doctrinæ illum orbē faciūt:quæ uocamus encyclia/ſed &philologorū quoq; omniū. Nec proſpiciēdæ rantū/ uerum introſpiciendæ magis:neq; (quod dicĭ)ab limine/ac ueſtibulo ſalutādæ/ſed arceſſendæ potius ī penetralia/& ī intimam familiaritatē:ſi rē iuuare latinā ſtudemus: & inſcitiā cottidie iualeſcērem ꝑfligare:alioqui ſemidocta ſedulitas/ cū magna ſui ꝑſuaſione/detrimēto/ nō uſui. Plurima tamē/ in philoſophorū maxime opibus inuenias:quę ſint ī poetarū noſtrorū libros aſcita:quale uidelicet: quod etiā annos abhinc aliquot Perſiū publice poetā enarrātes indicabamus. Satyrā ipſius ꝙrtā/cuius eſt initiū Rem populi tractas/ ad Platonici dialogi qui primus Alcibiades uocatur exēplar/ueluti deliniatā:ſic ut nō ea ſolū/quę de iuſto atq; iniuſto/ deq; ſui cuiq; notitia/ Socrates inibi cū Alcibiade agit/ delibaſſe ex eo pudenter/ſed locos etiā quoſpiam/ſi non magni momēti:certe Veneris tamē pleniſſimos/ & leporis duxiſſe indidem Perſius intelligaĕ. Quod genus & illa: Dic hoc magni pupille Periclı/ quoniā Socrates quoq; oſtendit/omniū maximū uiſū Alcibiadi/quod ipſi relictus a patre tutor Xāthippi filius Pericles. Sic item. Dinomaches ego ſum. Ductum ex eo/quod apud Platonē ſic eſt. ὦ φίλε παῖ κλεινίου καὶ δεινομάχης Cōſimiliter quod ait ibidē. Tecum habita: nō ne dialogi eiuſdē puidiſſe uidetur uoluntatem? Siquidem(quod Proclus enarrator affirmat) nihil hic aliud Plato/ q̄ litteram delphicam reſpexit: monētem/ ſe ꝙſq; ut norit. Quod & Picus Mirandula/noſter amor: ī heptaplo ſua:quam mox editurus: de ſeptiformi ſex dierū geneſeos enarratione/pulcherrime retigit. Hęc igitĭ iueniſſe aliquādo:uel inuicem etiā cōtuliſſe: nō emolumētum modo ſtudioſis/ ſed & uoluptatem pepererit/minime uulgarem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput v.

Qui ſit apud Lucretiũ Durateus equus: quodq; legendũ apud Valerium Flaccum: non quidem: Nox dorica? ſed durica/ uel duria potius: in libro argonauticon ſecundo.

l Vcretius ſ primo de rerum natura: Nec cũ durateus troianis pergama partu Inflãmaſſet equus nocturno graiuge narum. Durateũ uocauit equũ illum troianum ab Epeo fabricatum/ perite ſimul/ & eleganter: quæ greca uox/ & poetica ligneum ſignificat: & ſane Durateon uocat hunc etiam Homerus equũ/ libro octauo Odiſſeę ſic inqens. ἀλλ' ἄγε δὴ μεταβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον δουρατέου. τόν ἐπειόσ ἐποίησεν σὺν ἀθήνῃ. Et item paulo poſt. δουράτεον μέγαν ἵππον ὀθείατο πάντες ἄριστοι. uulgoq; eundem nõ Durateon? ſed durion/ cõ muniore lingua/ ſicuti etiam poeta Ariſtophanes. Atenim opici homines/ dictionẽ ſibi incognitã expungere/ proq; illo/ quod eſt Durateus/ reponere nugamenta quæpiã/ uel duratuens: uel dira tenens/ occeperũt. Id ne attentare amplius audeant? uiſus mihi ſum facturus operę pretiũ: ſi de iſto quoq; nõ nihil/ miſcellaneis inſeruiſſem. Sed & codicem ꝓxime nobis argonauticon Valerii Flacci peruetere? Taddęus Vgoletus parmẽſis Matthiæ Pannoniorũ ſapientiſſimi & inuictiſſimi regis aulicus/ homo litteratiſſimus oſtẽdit: e quo fluxiſſe opinor & ceteros: q ſunt ſ manibus/ cuius ſ ſecundo ſic eſt. Manet imotis nox durica fatis: nõ ut uulgo legit dorica. Quæ certo aut uera & emẽdata lectio: aut (quod ſuſpicor magis) ueræ ꝓxima: ut/ quod & uſus: & uocalitas ꝓſuadet: nox duria ſit apud illũ: qua ſcilicet/ Incluſos utero danaos/ equus ille Durius/ hoc eſt idẽ q Durateus/ patefactus ad auras reddiderit. Neq; autem diphthõgus impediat. Quã. n. δούρειος grece/ tam & δούριος

Caput vi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Quo intellectu Catullianus paſſer accipiendus: locuſq; etiam apud Martialem indicatus.

p Aſſer ille Catullianus/allegoricos ut arbitror/oſceniorem quẽpiam celat intellectum/quẽ ſalua uerecundia/neqmus enuntiare. Quod ut credam Martialis epigrammate illo perſuader: cuius hi ſunt extremi uerſiculi

Da mi baſia/ſed Catulliana
Quæ ſi tot fuerint: quot ille dixit!
Donabo tibi paſſerem Catulli.

Nimis.n. foret inſubidus poeta/(quod nefas credere) ſi Catulli paſſerẽ deniq; ac non aliud quippiam: quod ſuſpicor magis/do naturũ ſe puero poſt oſcula diceret. Hoc qd ſit! eqdẽ pro ſtili pudore/ſuę cuiuſq; cõiecturę/de paſſeris natiua ſalacitate relinquo.

Caput vii.

Pathicos homines Iuuenalem innuere: qui digito ſcalpant uno caput: idq; de Calui poerę uerſiculis.

q Vi digito ſcalpũt uno caput: Sane mollẽ uirũ ex eo ſignificari apud Iuuenalẽ/i ſatyra nona nemini dubium! ſed & Põpeiũ/ſic a Clodio notatũ! Plutarchus idicat: i Põpei uita: ut illud iterim omittã! quod i libello quoq; eo/notã hãc Pompei attigit: cui titulus ẽ! Quo pacto fiat: ut inimici quoq; ꝑſint. Quin & Ammianus Marcellinus hiſtoriæ libro .xvii. Põpei obtrectatores ait eriã hoc i eo ludibrioſũ & irritũ obſeruaſſe: quod genuino quodã more/ caput digito uno ſcalpebat. Ceterũ nõ tã mollis ex his uerbis: q̃ plane pathicus: & draucus aliquis deſignaꝛ. Quod genus homines/i ſatyra uniuerſa Iuuenalis iſectaꝛ. Alioqui lãguidus oppugnator & lenuncidus/uel potius(ut ita dixerim) Ficulneus poeta ſit iſte: ſi iã quaſi in molles feraꝛ: hactenus in pathicos inuectus. Alludit.n. ſicuti mihi uideꝛ/ad Calui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

poetæ uerſiculos ī Pompeium: de quis ita eſt apud Senecam/ in ļibris oratorū/& rhetorū. Carmina quoq; ĩquit eius/ q̃uis iocoſa ſint! plena ſunt ingentis animi: dicit de Pompeio: Digito caput uno/ſcalpit: quo credas hūc ſibi uelle uirum. Hucuſq; Seneca de Caluo. Quare cum poeta Iuuenalis/ indicare conaretur: confluere romam pathicos omnis: hoc eſt eos: qui ſibi uirum uellēt/ feſtiue id ĩnuit ex particula Calui uerſiculorum: tum quidem (ut eſt ueriſimile) notiſſimorum/ per quam conſequentia noſcitarentur. Deq; his item ſupradictis Calui uerſiculis/ ſentire Porciū latronem declamatione quadā apud eūdē Senecā/ arbitror: qui ita dicat: In Cn. Pompeiū/ terra/ mariq; uictorē/ fuit q carmē componeret/ uno (ut ait) digito caput ſcalpentem: fuit aliq̃s/ qui licentia carminis/ tres auratos currus cōtemneret. Hæc Porcius latro. Quoniā autē liber hic Senecæ/ quē adducimus/ rariſſimus adhuc inuentu: ꝓpterea quaſi nouū dignari ſumus hūc locū noſtris cōmentationibus: ne quis expoſita nimis forſitan/ & ꝓculcata/ uelutiq; in medio iacentia putet rettuliſſe.

Caput viii.

Cur errantium ſiderū uocabula: diebus tributa: rationeſq; inibi ordinis eorum/ ſcitu/ relatuq; iucundæ.

Nomina iſta dierum/ de ſtellarū errantiū uocabulis appellata: quā habeāt/ aut originē/ aut rationē: nuſq̃ ſane alibi/ me legere/ q̃ apud hiſtoricū Dionē memini. Cuius ex libro ſeptimo/ atq; trigeſimo ſic uerba poſſumus ĩterpretari. Nam quod his ſeptē ſtellis/ q planetes uocanť: dies aſſignari/ receptū eſt/ iuentū q̃dē putať ęgyptiorum. Sed ī omnes tamē homines/ haud ita pridē: (ut ſic dixerim) uulgari coeptū. Ceterū greci uetres: (q̃tū eq̃dē ſciā) nullo ꝓrſus eā rem pacto cognitā habuerunt. Quoniā uero/ cū nationibus aliis/ tum romanis uel maxime! ſic mos ꝓuulgatus hic eſt: ut quaſi iā patrius uideať pauca ſup iis/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ediſſeram! & quo pacto/qua ue cauſa ſic ordinentur! exponam. Duplex igitur audita mihi ratio eſt/ utraq; ſane haud intellectu difficilis! ſed ut ambæ tamen inſpectionem contineãt. Nã ſiqs harmoniã/quæ diateſſaron appellaſ: qua una uis uniuerſa muſicæ totius cõtineri creditur: ad ſtellas has/ qbus omnis çeli ornatus diſtinguitur: eodem quo ferunſ ordine/rettulerit! Atq; ab orbe illo ſupremo/q Saturno tribuitur/incipiẽs/omiſſis duobus ſequentibus/ quarti deniq; dominum nũcupauerit! ac dein duos item alios trãſiliens/ ſeptimũ adiecerit! eodẽq; modo ꝓgrediẽs/ prçſides illorũ deos ſubinde in orbẽ recenſuerit! atq; ita dies ad numerauerit! deprehẽdet omnes ratione quadã muſica/cũ çeleſti illa diſtinctione/ornatuq; cõgruere. Cetertũ hæc una eſt! quæ ferſ ratio. Altera uero eiuſmodi. Si diei/noctiſq; horas a prima ſtatim ceperis numerare! Sic ut eam Saturno: dein ſequẽtem Ioui: tertiã Marti: quartam Soli: qntam Veneri: ſextam Mercurio: ſeptimam Lunç tribuas! per eam ſcilicet orbium ſeriem: quç ab ęgyptiis traditur! atq; item denuo facias/ donec horas quatruor/ & uiginti pertrãſeas! inuenies primã ſequẽtis diei horã/ſoli cohçrentẽ. Tũ hoc idem ĩ quatruor illis/& uiginti horis/eadem qua ptius ratione/ſi facias! Lunæ primã tertii diei horã/cõciliabis. Quod ſi ſubinde hoc ipſum ĩ ceteris obſeruabis! congruentẽ plane deum/ſibi dies quçlibet aſciuerit. Hæc Dion: feſtiua nimis/& arguta: (ni fallor). Sed quoniã uulgo nũc ſabbatũ/dieſq; dominicus/ uetus amiſere nomẽ: cũ ceteri etiã nũc retineãt: ſcire ſtudioſos cõuenit: & hũc Saturni/& illũ Solis appellatũ. Nã de ſolis die (quãtũ equidẽ nũc recordor) etiã Sozomenus grçcus hiſtoricus/etiãq; diuus Hieronymus: de Saturni/aũt/uel hic ipſe Diõ libro eodẽ/uel Frõtinus ĩ ſtrategematis: uel itẽ poeta elegiarũ Tibullus/ uel poſtremo etiã Tertullianus ĩ apologetico/& Gaudẽtius ĩ ſermonibus cõmeminerũt. Sed & Fauſtus mileuitanus Manichçorũ ꝓpugnator ille maximus/ita iqt. Placet ſuſcipere ſabbatorũ otiũ: & ſaturniacis manus iſertare catenis. Nec illud omiſerim: mutata dierũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

istorũ nomina/ĩ quę nũc a christianis usurpanť: auctore Constãtino pricipe: sicut ĩ illius græca laudatione meminit/ Nicephorus.

Caput viiii.

Quid in litteris Domitio: & quatenus credendũ: deq; illius eui dẽti pudendoq; errore super uoce Attegias.

d Irue maurorũ attegias. Hoc Iuuenalis hemistichion de satyra quartadecima: q̃ aut erudite/ aut fideliter/ aut etiã pspicaciter enarret Domitius/ ageiã (si uacat) ispiciamus. Sed pauca de homine prius/ siqs hęc etiã forasse. Domitius igiť calderinus uteronẽsis/ q decẽ abhincãnos uita fũctus/ uir fuit acris ingenii/ multęq; i litteris idustriæ: latinæ linguæ diligẽtissimus: græcæ nõ icurioosus: Nõ pfã cõdere absurdus: nõ carmẽ. Nimiũ sui tamẽ (quod opa ipsius testanť) admirator: ac p sentẽtia cui semel adhęserat/ etiã cõtra uerũ cõtumax & refractarius. Tũ ob id i scribẽdo quoq; iactãtior: atq; oium pręse cõtẽptor: oium q̃minima occasiuncula cauillator: & sine discrimine uellicator. Itaq; etiã simultates eum doctissimorũ hominum nimio plures exercuerunt: odioq; apud eos: neutiq̃ obscuro laborauit: auctoritatis uulgo tã magnę fuit: ut romę iter pfessores/ iuuenis adhuc/ primã sibi celebritatẽ uindicauerit. Cuius tuẽdę/ ac retinẽdę gratia/ factũ cõpluries putamus: ut i suis opibus frõtẽ pfricuerit: & p æqua/ p iniqua famam captãs: patũ ex fide quępiã retulerit: nõnulla etiã male sollers: & prestigiosus/ specie q̃dẽ primorẽ ueri habẽtia: magno credẽtiũ dispẽdio: sentẽtiis ignorabilibus iplicuerit: & puluerẽ (quod aiũt) oculis offuderit: aut sicubi maior difficultas/ nec absistens/ nec cõgrediẽs/ spem lectoris eluserit. Ita dũ nescire se nihil pbare cõtẽdit/ etiã parthis aliquoties & cretẽsibus mẽdacior iuenirť. Cuius exẽplũ secutis/ aliis quoq;/ i oẽs iã litterarũ articulos (ut uerbis utar Varronis) hęc mali gãgræna sãguinolẽta pmeauit: pręcidẽda deletili stili parte certatim a doctis oibus/ ne ad uitalia usq; deserpat. Sũt aũt editi ab eo grãmatici cõmẽtarii aliquot ut ĩ Martia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

lem/ Iuuenalemq; poetas: quos & Medicibus meis/ Laurentio/ Iulianoq; fratribus dedicauit/a quibus etiam/muneribus eft am plissimis honestatus. Sed & in Stati siluulas: & in epistolam Sap phus: in Ibin quoq; Nasonis/ edidit quæpiam/ plena nimirum bonæ frugis/ ubi non fucum facit/ & lectoris credulitatem ludi ficatur. Ceterum Georgius Merula/uir plane doctus/ ac diligēs: longeq; q̄ Domitius in scribendo cautior/ & nunc primi fere no minis/non remulo (quod aiūt)/sed uelificatione plena iuectus: cōmentariorū illius i Martialē/per multis editis notis/licentiam primus hominis/magno ueluti passu gradientem/prorsusq; iam ferocientē compescuit. Nos quoq; dein primæ sub flore iuuentę/ non quidē ut ipsius libros plane de manibus excuteremus/sed ut somniculosam iuuentutem/ uelut in aurem utranq; dormien tem/expergefaceremus: in ipso iam tum/nostrę professionis tiro cinio: sic/eundem/leniter quandoq;: quasiq; parcente manu ferie bamus: & nunc idem facturos prefamur/utcunq; res ferer: quo fi des nobis/liberaliq; cōster. Neq; enim patiemur quatenus uires supperent/impune illudi credulę iuuentuti/& simplicia ingenia supplantari. Quoniam autem (ut est apud Plautum) feliciter sa pit is: qui periculo alieno sapit: cauebimus ipsi quidem pro uiri li/nequid in hos libros: quod nō defendi queat auctoritatibus/ referamus. Quid autem ad summam de ipso sentiamus/ si uitia uirtutibus pensemus: & qua parte ingenii maxime steterit estime mus/uel epigramma testetur nostrum/quod ī ripa Benaci lacus/ ipso Domiti natali solo/Baccius ugolinus florentinus/ atq; An gelus Maffeus ueronensis/illius memorię studiosi/nouennium ferme abhinc/icidendum saxo/curauerunt: quod & hic adscribā.

Asta uiator: puluerem uides sacrum/
Quem uorticosi uexat unda Benaci:
Hoc mutat ipsum sępe musa libethron
Fontemq; Sisyphi/ac uirecta permessi:
Quippe hoc Domitius uagiit solo primum:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ille/ille doctus/ille/quem probe nosti/
Dictata dantem Romulę iuuentuti/
Mira eruentem sensa de pęnu uatum.
Abi uiator/sat tuis oculis debes.
Sed nimis multa fortasse de homine: pauca præsertim polliciti: quod eo tamẽ consilio fecimus: ut offam ueluti quãpiam grãma ticis istis diobolaribus/ omnia quasi p nebulã uidẽtibus/obice remus: qui nihil omnino rectum putabũt/ nisi quod ipsi deniq; tritũ diu/ proculcatũq; de suis illis pfitentium cõmentariolis ex cerpserũt. Ad attegias autẽ quod attinet/ ipsius hæc Domiti uer ba sunt. Alii inqt accipiũt lingua maurorum attegias mapalia si gnificare. Ego potius itelligo/ hoc significare mauritaniã ad ex tremam partem libyæ. Dionysius.
Ad summam libyen habitant attegias undas/
Alcidę qua sunt statuæ mauusia plebes.
Hæc ille: uidẽs utriq; meliora/ deteriora sequens: uolebamq; sane ista credere/ sed rumor uera negat esse. Dionysiũ uero citat auctorem: Domitius: q si unq uocabuli istius mẽtionẽ feciſſe ullã repe rieẽ/ cedã: rollãq; manũ iam tũ: meq; omniũ haberi uanissimũ nõ recusabo. Sed ut omni remota uestica: rẽ putemus ipsam/ nõ sunt Dionysi uersus hi/ nõ sunt. Verum Prisciani potius/ quo libello/ Dionysiũ poetã de grẽco interpretatur. Corrũpit eos autẽ Domitius/ atq; deprauat. Nã quod apud Priscianum fuit/ ad terhyos undas/ priore inducta/ interpolataq; scriptura/ p eo suppositit attegias undas/ neutiq ut arbitror facturus/ si rationẽ carminis/ aut si spatia morasq; syllabarũ cõsuluisset/ cũ uocabulũ/ quod est attegias/ antepenultima porrecta syllaba/ cõtra ipsius quẽ interpretatur testimoniũ: Tũ postrema breui/ cõtra omniũ posuerit auctoritatem. Bene quod extat Dionysius: cuius esse græcos illius argumenti/ hos puto uersus.
ἀλλ᾽ ἤτοι τὼ μὰ τὴν μὲν ἐπὶ γλωχῖνα νέμονται
ἀγχοῦ σταλάων μαυρουσίδος ἔθνεα γαίης.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Licet autẽ euoluas iam totũ: uidebis ne minimã qdẽ ſuſpicionẽ ſubeſſe attegiarum/apud Dionyſium: uidebis aliũ citari ꝑ alio: expũgi uerã ſcripturam: ſupponi falſam: rationẽ ſyllabarum/ uel carminis/ haberi nullã. Et dubitabit aliqs ab ipſo iam liberrime diſſentire/& refutare has nugas: uel ſi prẽiudicata pridem de hominis ĩgenio/ doctrinaq; opinio: cauſam faciat inuidioſiorem? Ceterũ Attegias ipſi uel tabernacula/ uel umbracula/uel (ſi hoc magis placet) mapalia ĩtelligimus: qualia Mauri colunt: qui numidẽ a romanis: ut hiſtoriæ ſcriptor Herodianus/eſt auctor. Vocabulũ id Rufinus uſurpat ĩ libro Ioſepi/ de bello iudaico ſeptimo. Cũ ad feſtũ inqt diẽ ueniſſet: quo Attegias ĩ honorẽ dei/ cõponi ab hominibus mos ẽ. Nã quod latine Rufinus cõponi attegias ait/id ipſe auctor Ioſepus σκηνοωοιεῖσθαι dixerat grẽce.

Caput x.

De Baptis/ & cotytto: deq; cotyttiis: tũ apud Iuuenalem/ & Horatium recta indicata lectio/enarratioq;.

c Ecropiam ſoliti Baptæ laſſare cocyton. Hunc luuenalis uerſum Domitius expoſiturus ! erraticis (ut ita dixerim) ſuſpicionibus/ fibulam laxans: ineptias hallucinatur/ & nugas meras/ Baptas eſſe inquiens Cereris ſacerdotes: Cocyton Cererem: nec arbitror hoc unquam dixiſſet: ſi quod ĩ homine non pudoris dixerim/ ſed ſenſus omnino/ueſtigium fuiſſet: Nos enim tunc demum crediturí: cum quiſpiã proferetur/ quo ſatis certo auctore ſtetur. Sed eſt hoc familiare huic (agam enim iam liberius) ut cum nihil explicare poſſit: implicet: & quidquid obuium ſit arripiat/ eoq; feratur diffidente conſcientia/ quo denique ipſum impetus errabundæ opinionis impellit. Nos antiquam comoediam poetę Eupolidis/ ĩnui ſuſpicamur: quod uetterum excellens auctoritas perſuaſit: Etenim de ea/ ſic Platonius græcus auctor: ubi de comoediarum differẽtiis agit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ἴσμεν γοῦν τὸν εὔπολιν ἐπὶ τῷ διδάξαι τοὺς βάπτας ἀπόπτυ-
στα εἰς τὴν θάλατταν ὑπ' ἐκείνων εἰς οὓς καθῆκε τοὺς βάπτας
Scimus inq; Eupolin quoniam Baptas fabulam docuerit: ab iis ipsis in mare sumersum: contra quos Baptas emiserat. Lucianus quoq; i ea oratione: quæ inscribitur ad ineruditũ/ multos empti tantẽ libros: i hanc ferme sentẽtiam: Dic mihi inq; etiã ne Aeschinis orationẽ aduersus Timarchũ legis? an uero illa omnia scis: & nosti singula? Aristophanẽ uero/ & Eupolin/ subisti? Baptas in tegram fabulã pellegisti? Tũ nihil ex his pertinere ad te putasti? neq; ea cũ agnoscere erubuisti? Sed & Hephestion/ i enchiridio de acatalectis agens: duo citat uersiculos ex Eupolidis Baptis. Et Suidas/ unũ ex eisdẽ in uocabulo/ quod est Atrypheros. Iam primũ igiẽ cõstare opinor/ Baptas comędiã fuisse: uetere & mordacem/ poetæ Eupolidis. Quod autẽ comoediæ argumẽtũ: quę materia? p ipsa/ quæ nunc extant uestigia/ sagacius indagabitur. Atheniẽses igiẽ ea tempestate/ sacra quædam religioneq; peregrinas/ nouosq; deos asciuerant: quibus nocturnæ pernigilationes/ essẽt institutæ: magnorũ dem flagitiorũ causa/ sicuti romę bacchanalia. Sed inter sacra cetera/ fuere etiam quæ dicerentur/ cotyttia. Cõtra hęc nocturna cotyttia scripsisse Eupolin Baptas putamus? sed & alios comicos: interq; eos Aristophanem quoq; uidemus/ totum hoc genus pernigiliorum/ & peregrinitatis exagitasse. Sic ut Iuuenalis/ quæ romæ fierent contra ritum cerimoniarum/ non dissimilia dicat iis: quæ Baptæ athenis in nocturnis cotyttiis patrarent. Cicero in legibus sic ait. Quid autem mihi displiceat in nocturnis/ poetę indicant comici: qua licentia romę data: qd nã egisset ille: qui in sacrificium cogitatam libidinem intulit: quo neque impudentiam quidem oculorum adici fas fuit? Et mox idem. Atq; omnia nocturna/ (ne nos duriores forte uideamur) in media græcia Diagondas Thebanus lege perpetua sustulit: Nouos uero deos/ & in his colẽdis/ nocturnas pernigilationes/ Sic Aristophanes facetissimus poeta ueteris comoedię/ uexat/ ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

apud eum Sabadius: & quidã alii di peregrini/ iudicati e ciuita te eicianť. Apparet utiq; de Ciceronis teſtimonio/cũ Ariſtopha nem/tũ comicos alios ueteres/cõtra nouos deos/ cõtraq; noctur nas ꝓuigilationes/aciem ſtili deſtrinxiſſe. Cum uero ex ſuperio ribus liqueat/Baptas fuiſſe comędiam/qua turpia & obſcena car perent/atq; hic de Baptis/ deq; nocturnis atheniẽſium ſacris mẽ tio:quæ nos Cotyttia fuiſſe appellata declarabimus/qs nõ intel ligat iam/ Baptas fuiſſe deniq;/qua potiſſimũ fabula/ talia uexa renť? Strabo autẽ ĩ libro de geogtaphia decimo: Cotyttia bendi diaq; ſacra fuiſſe apud Thracas narrat: ex qbus orphica ſumpſe rint originẽ: deãq; nominat Cotyn: cuius faciat Aeſchylus men tionem:tum idẽ paulo poſt athenienſes ait/multa ex peregrinis ſacris accepiſſe ὥσ τε καὶ ἐκωμῳδήθησαν inquit. Sed & inter ce tera/quæ peregrina ab iis recepta ſacra cõmemorat:prima enume rat thracenſia:quæ ſupra oſtẽdimus:cotyttia bendidiaq; appella ti. Liquet igiť cotyttia/ ab atheniẽſibus ſacra externa coli ſolita: liquet etiã uexata a comicis: cõiectura autẽ ducimur/ ut cum de Baptis/hic mẽtio/quã ſcimus fuiſſe Eupolidis comędiã: deq; ſa cris atheniẽſium nocturnis/ ĩ ea potiſſimũ id genus ſacra exagi tarenť. Cereũ deam/quæ talibus præeſſet ritibus/ꝓuigiliiſq;/Co tytto uocatã putamus: a qua etiã recta ratione cotyttiorum eſt ĩ clinata appellatio:quæ quoniã dea/comędiis ueteribus defama tiſſima: ideo Syneſius in epiſtola quadam/ cuius principium eſt ὁ καὶ τὸ ὄνομα δουλος καὶ τὴν ꝓοαίρεσιν adhũc plane modũ narrat ἑρμῆ μὲν καὶ ἡρακλεῖ τοῖσ ꝓαλαίσ τραισ ἐφόροισ ὀυδὲ κατὰ μικρόν ꝓρέωει κοτυττοῖ δέ καὶ τοῖσ ἄλλοισ ἀττικοῖσ κονισαλοισ νεωκορεῖ Quibus uerbis ſignificať/eũ de quo in epi ſtola agat:non Mercurio congruere/non herculi paleſtræ preſidi bus/ Sed eſſe cotyttus ędirimũ: cererorũq; apud atticos deſpica tiſſimorum. Quare cotytto legẽdũ nõ cocyton: præſertim cũ ſyl labę repugnet quãtitas: quæ ne tum qdem breuis/cũ.c.alterum ſubtraxeris: ut Domitius preſcribit/inſcite ille qdem nimis (ſit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

uero uenia) nimis inq̃ inſcite/negligenterq; qui non cogitauerit primã nominis ſyllabam: nõ poſitu modo/cui dũtaxat occurrit/ ſed natura quoq; productã. Quidam tamẽ hanc deã/ Cotyn maluere/q̃ Corytto: ſicuti Strabo ſupra: ſicuti alibi Synęſius idẽ his uerbis. θαρρῶν ἀτωφάινου τόν ἄνδρα ἡμίγυνον ἀυτόχρημα θιασώτην τῆσ κότυοσ. Audacter inqt pronuntia uirũ eum ſemimarem ſtatim/ſodalẽq; Cotys: quem exponẽs locum Suidas Cotyn deã coli ait turpium preſidem. Vnde inqt ſunt Cliſthenę/& Timarchi/ & qcunq; lucri graria formã colunt/ad infandam libidinem/ſicut effeminati/& capillũ fingentes uniuerſi. Sed & alibi credo iuenient: quibus hæc adiuuenẽ uiri docti: ſi doctrinæ ſtudium adhibuerint: Quin apud Horatiũ quoq; ĩ epodis/ ita legẽdum exiſtimamus:

Inultus ut tu riſeris Cotyttia:

non ut pleriq; codices Cocytia: Erĩ uetuſtiſſimo libro: q̃ ſit Georgi Antoni ueſpucii florentini/græce latineq; docti hominis/uocabulũ id antepenultima ſyllaba. t. retinet/nõ. c. ueſtigium arbitror unum adhuc integrum/ueræ/integræq; lectionis.

Caput xi.

Sententia de Claudiano expoſita: relatu preq̃ lepidę fabellę: Tũ fabella altera/nõ iſuauior e greco itidẽ uerſa/ſup Venere & roſa.

c Laudianus ĩ libro de raptu Proſerpinæ ſecundo/ de Venere dea/roſas purpureas colligẽre loquẽs/ita inqt.

Sic fata cruoris Carpit ſigna ſui.

Locus ſane uideri obſcurus poterat/niſi apud Aphthoniũ/ĩ progymnaſmatis rhetoricis/expoſita fabella/ ſic ꝓpemodũ. Qui roſæ pulchritudinẽ demiratur/plagam Veneris cõſideret. Amabat Adonin dea: Mars ipſam. Quodq; dea foret Adonidi: Veneri Mars erat. Deus deã adamabat: deaq; hominẽ ſequebaẽ. Par cupido: tam et ſi genus diſpar. Perimere Adonin Mars zelotypus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

rendebat: finem putans amoris Adonidis necem. Ferit Adonin Mars. Accurrit auxilio Venus: festinãs in rosas incidit: ac se spinis implicuit. Ita pedẽ perforat̃: qui uulnere manarat cruor/ de se rosam colorauit. Sic rosa/ quæ prius candida: quod nũc cernitur/ facta. Attigimus ipsi quoq; fabellam hanc in Rustico nostra uersiculo illo.

Idalio pudibunda sinum/ rosa sanguine tinguit.

Sed & uniuersam pulcherrime numeris uernaculis cõplexus/ Mecenas hic æui nostri Laurentius Medices: ut in omni uirtute: sic etiã i poetica eminẽtissimus. Nõnus aũt poeta mirificus libro primo & quadragesimo Dionysiacõ Martẽ ipsũ/ cũ ab eo fuerit Adonis occisus i aprũ semet uertisse fabulatur ita de Venere scribẽs.

μούνην δέ σῶν οὐκ ἤθελε λεύσσειν τερωλὴν ἀτεμάντισ. ἐῶ ἐ σύσ εἰκόνι μορφῆσ ἄρησ καρχαρόλων θανάτηφόρον ἰόν ἀλλλων ἠλομανήσ ἤμελλεν ἀδώνιδι ὦτιον ὑφαίνειν. Negat his uersibus Nõnus delectatã fuisse apris Venerẽ: quoniã fore cognouerat/ ut apri figutã indueret/ aliquãdo Mars: ac pre zelotypia necaret Adonin. Rosam uero esse alioqui gratam Veneri/ nec ille tacet lepidissimus/ epigrãmatũ uates

I felix rosa (inqens) mollibusq; sertis.
Nostri cinge comas Apollinaris/
Quas tu nectere candidas! Sed olim
Sic te semper amet Venus memento.

Sed & Vergilius i elegidio quodã suo (cur aũt nõ suũ credamus quod omniũ sit elegãtissimũ?) sic ait.

Sideris & floris est domina una Venus.

Ceterũ Libanius ille quoq; sophista græcus: nec ulli atticistarum secũdus/ ita quodã uelut angulo/ sup argumẽto isto/ de rosa Veneris lusitat. Quo inqt tẽpore/ iudicẽ deabus pastorẽ/ fabula dedit/ male habebat Iunonẽ: male Mineruã quoq;/ cestus ille Veneris/ i quo amabilitas/ i quo etiã Cupido ẽ. Ita uẽturas prius i certamen negabãt/ q̃ ubi a se Venus medicamẽtũ foret amolita. Sic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

enim cingulum illud appellabãr. Atqui ne uos quidem/ Venus aiebat: lẽnociniis uacuæ. Tu diadema aureũ crinibus: tu galeã ſi militer aureã/ geris uertice. Sed. n. fucos iſtos habere p̃ me uobis liceat. Liceat modo p̃ uos ornatũ cõprũq; mihi alium aſciſcere cingulũ uice. Sic morẽ deabus gerẽs/ ire ad Scamãdrum p̃git/ lectura flores: qua ſe pratum ſub ripa explicabat herbidũ. Simul aquulæ ipſẽ blãdẽ/ p̃ſpicuẽq; ſuberãr: & ad lauandũ illices. Lota ibi dea! ſtatim (qua cauſa uenerat) ornatũ quẽrebat ſibi. Tũ neſcio q̃ mire ſuauis/ aſpirare odor uiſus. Iã lilia/ iam uiolas/ legerat dea: cũ rame odor ille magis iterum/ magiſq; blãdiebar. Pergit aurẽ flagrãtis ueſtigia ſubſeq. Videt roſam/ uiſãq; naribus admouet: & eſſe hãc ſuaueolẽtiæ illius matrẽ cognoſcit. Ibi flores aſpernata cetero ros/ abicit humi. Tãrũq; roſis coronata/ recepit ſe ad Idã denuo. Nec autẽ plus Veneri flos/ q̃ flori Venus/ cõciliare gratiam uiſa. Adeoq; cõfeſtim Iuno/ Mineruaq; uictæ: ut ne ipſæ q̃dẽ paſtoris expectarint calculũ. Sed adcurrẽtes utraq; ſertũ crinibus detraxerint: florẽq; deoſculatæ ipſum/ rurſũ Veneris capiti repoſuerint. Hactenus de roſa Libanius: cuius tamẽ linguæ/ greçanicis picrẽ coloribus/ nitidiſſimũ rectorium! neſcio an ad unguem noſtra iſta tumultuaria latinitas repreſentauerit.

Caput xii.

Quomodo inuenta purpura: ſimul explicatus Nonni locus: græci poetæ.

Quo pacto inuenta ſit purpura/ nõ alienũ fuerit hic referre: uel ut greci põetæ Nonni locus intelligat̃: uel ut fabella/ preçq̃ lepida/ latinis itacta/ noſcat̃. Eſt aũt apud Pollucẽ libro de uerbis idoneis ad Cõmodũ primo i hãc ſententiã. Tyrii ferũt/ iqr/ capti amore Herculẽ: Nymphæ cuiuſdã indigenæ: cui nomẽ Tyro: ſequebat̃q; eum/ inquit/ Canis antiquo more: quo dominum Canes uſq; etiam ad contionem comitabãtur. Quare Canis hic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Herculeus/irreptantem ſcopulis/ purpuram conſpicatus/pereſa carũcula/ ſua ſibi labra/cruore puniceo infecit. Cũ igiť ad puellã Hercules adiiſſet/delectata illa inſueta tinctura: quã ceu florentẽ i eius canis labris aſpexiſſet: affirmauit/ſibi cũ illo poſthac nihil fore: niſi ad ſe ueſtẽ afferret/etiã Canis illius labris ſplendidiorẽ. Quo circa inuẽta Hercules animãte/collectoq; ſanguine: munus puellę detulit: primus (ut Tyrii dicitãt) auctor puniceæ infectu ræ. Nos igiť in Ruſtico noſtra/propter hoc ipſum deniq; cõcham diximus Herculeã/cũ purpurã ſignificaremus. Porro aũt Nonni poetę uerſiculi ſuper hac ipſa fabula/ſic in libro quadrageſimo Dionyſiacon inueniuntur.

καὶ τυρίης σκοπιάζε λελευμένα φάρεα κόχλῳ
πορφυρέουσ᾽ σπιν θήρασ ἀκοντίζοντα θαλάσσης
ἦχι κύων ἁλιεργὸσ ἐπαΐγιαλοισιν ἑρέπτων
ἐνδόμυχον χαροπῶσι γενειάσι θέσκελον ἰχθὺν
χιονέασ πόρφυρε παρηίδασ ἔνδοθι κόχλου
χείλεα φοινίξασ ἱερῷ πυρὶ τῷποτε μούνῳ
φαίδροσ ἁλιχλαίνων ἐρυθαίνετο φάροσ ἀνάκτων.

Caput xiii.

Salutis augurium quod ſit/apud Suetonium.

Suetonius Trãquillus i Auguſto ſic ait. Nõnulla etiã ex antiqs cerimoniis paulatim abolita reſtituit/ut ſalutis/auguriũ & cetera. Quod aũt foret ſalutis auguriũ/uideo etiã a doctis aliquot ignorari. Nos eã rem libro ſeptimo/trigeſimoq; Dionis hiſtoriarũ/ad hãc ſententiam reppeꝛimus. Tum uero etiã ſalutis auguriũ/quod appellãt/lõgo interuallo fecerũt. Eſt aũt modus augurii qſpiã: ut ſi deus ꝓmittat/ſalutẽ populo poſcãt: quaſi ne ſalutẽ qdẽ a dis perere fas/ni prius hoc ipſũ di cõceſſerint. Obſeruabať aũt dies una/quor ãnis/in qua nullus ad bellũ proficiſceretur exercituſ: nemo ſe cõtra pararet: nemo pugnaret. Quo circa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

in assiduis periculis: maximeq; ciuilibus/neutriq; fiebat. Nī & ar duum iprimis/purā rebus his omnibus/diem seruare: & perq; ab surdū uideri poterat/ultro seditionibus detrimēta sibi ipsos icre dibilia conciliare: cū & uictis/ea res futura esset: & irē uictoribus pernitiosa. Mox aurē salutē a dis imortalibus petere. Ceterum/ tum fieri qdē augurīū eiusmodi potuit/ Sed ne id qdē purū pro cessit: quoniā aduersæ quæpiā aues deuolarunt/ unde augurium captū/aliaq; item signa inauspicata apparuerūt. Idēq; etiam libro qnquagesimo scribit/ ab Augusto/pace/ terra/ mariq; parta Ianū clusum: neq; non Salutis augurium factū: quod ante/multis cau sis/fuerat omissum.

Caput xiiii.

Naulia quę sint in Ouidi artibus: atq; inibi de barbaris organo rum appellationibus: quibus greci nostriq; utantur: quodq; etiā Chaldęi greca iterum nostraq; id genus uocabula nō aspernāt.

Dısce etiam duplici genialia naulia palma
Vertere: conueniunt dulcibus illa modis.

n Aulia dimminutiuū puto/siue nablia ab illis/ quę uel nau la/ uel nabla dicimus. Etenī. b. litteras &. u. ferme p eisdē positas inuicē sępe ueteribus monimētis adnotauimus. Suidas etiā nabla organi species ait: & idem alio loco Psalterīū iquit or ganum est musicū: quod naula etiā uocat: Quin & Sophoclis/ uersum Plutarchus adducit.

οὐ ναῦλα κωκυτοῖσιν οὐ λύρα φίλα

libro eo quē super. ei. delphico fecit/Sed & Theodoritus in psal mos de eo meminit/& Plutarchus i libris Sympositacis: Ex quo nos in Nutrice.

Non quæ duplici geniale resultant
Naula cirata manu.

Sūt aūt multa organorum barbara nomina; sicuti Strabo narrat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

libro decimo: iter quæ Nabla quoq; enumerañ: hoc eſt pſalteria. Sed & illud obſeruaui nup/apud Danielẽ ꝓphetã: ducẽte me ſcili cet i receſſus illos & ſacra ſtudiorũ ſuorũ penetralia Ioanne Pico Mirãdula: greca eriã que uideañ/latinaq; adeo iſtiuſmodi orga norũ nomina: quãq; paulo corruptius a Chaldeis quoq; auctori bus uſurpari: ut carna pro cornu: cathros ꝓ cithara: ſabecca pro ſambuca: pſanterin ꝓ pſalterio: ſamphonia ꝓ ſymphonia. Quin Gallus Salomõ/ordinarius apud hebreos enarrator ſacrarũ litte rarum: Neuel ait eſſe hebraice: quod ibi pſanterin ideſt pſalteriũ legañ. Cõſtat aũt litteris id nomẽ tribus ב ו ן ex quo eriã Nauel in Eſaia legiñ: & Amos: & græca dein figura Naulon: a quo dimi nutũ ſit Naulion hoc Ouidianũ. Siqdẽ nouiciæ iſtæ ſunt notæ: quibus hebrei nũc ꝓ uocalibus ururñ: ut idem & cõperit: & oſtẽ dit Ioannes Picus Mirãdula meus: unus omniũ prſus ab omni parte beatiſſimus i opere ſingulari: atq; admirãdo: quo pſalmos a ſeptuaginta uerſos: iſto notarum præcipue arguimẽto: docet he braicę ueritati reſpõdere: Ne iam iſultare iudęus aut obicere poſ ſit: ea nos i templo ſingulis canere horis: quæ ne ipſi quidem ſa tis uerſa fideliter exiſtimemus. Deniq; genialia cur dixerit Oui dius: facile noris uerba ipſa legens/de Scipionis Africani Aemi liani oratione/contra legẽ iudiciariã Corneli Gracci: quæ poſita ſunt i Macrobi ſaturnalibus: eorũq; principiũ ſic eſt. Docenñ præ ſtigias inhoneſtas: cũ cinędulis & ſambuca pſalterioq;: eunt i lu dum hiſtrionũ: diſcũt cantare quæ maiores noſtri/ igenuis ꝓbro ducier uoluerũt. Eunt inq; in ludũ ſaltatoriũ inter cinędos/uirgi nes/ pueriq; igenui. Sic Scipio. Tũ Ambroſius quoq; libro ipſo/ de utilitate ieiunii tertio/pſalteria docet/adhiberi cõuiuiis: ut li bidines incitenñ. Sed. n. in comoediis quoq; crebra pſaltriarũ mẽ tio. Porro uocabulũ ipſum hebraicũ eſt: nã grece pſalteriũ dicit: latine laudatorium. Sicuti diuus Hieronymus ait in epiſtola ad Dardanum: docens i clypei modũ quadrati eſſe formatum: chor darum decem. quãq; romanus Emanuel hebraico commentario

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

in psalmos utriculariam putet esse fistulam/Neuel: uidelicet Etymon sequutus/ quod ab utre deduci uocabulum illud apud hebręos uideatur.

Caput xv.

Qui fuerit auctor Sybaritidos de quo Ouidius: deq; Sybariticis libellis apud Martialem: luxuq; item cetero Sybaritarum.

Ouidius in epistola ad Augustum libro tristium secūdo: sic inquit.

Nec qui composuit nuper Sybaritida fugit.

Quærit̄ inter litterarū studiosos: q nā sit is/q Sybaritida composuerit: quod ue ipsius operis fuerit argumēt̄ū. Nos utrūq; apud Lucianum deprehendisse uidemur/in oratione: quæ est ad ineruditum/q multos emptitaret libros. In ea scriptū est/ad hanc fere sententiam. Dic mihi hoc quoq; inquit. Si Bassus ille sophista uester/aut tibicen Bathalus/ aut cinędus Hemitheon Sybarita: qui uobis mirificas conscripsit leges: quo pacto insanire oporteat: & uelli/& pati/ac facere illa! si horum quispiam nūc/ leonis pellem circumdatus/clauamq; tenens/incedat! quid/eum ne putes Herculem spectantibus usum iri? Sed & Philo hebręus in uita ipsa Mose/Comoedias inquit/& sybariticas nequitias componētes. Martialis quoq; in libro duodecimo epigrammaton de sybariticis libellis ita.

Qui certant sybariticis libellis/
Musseti pathicissimos libellos/
Et tinctas sale pruriente chartas
Instanti lege Rufe/sed puella
Sit tecum tua: ne Talassionem
Indicas manibus libidinosis.
Et fias sine femina maritus.

Hemitheon igit̄ fuisse uidet̄/ nō ut Domitius ariolatur Sybaris/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

a quo uel Sybaritis uel libelli Sybaritici oſceniſſimo ſint argumẽ
to cõpoſiti. Notabiles aũt ſunt iprimis luxu/& deliciis Sybaritę:
ſic ut præcipuos oium colerẽt Ionas/ atq; Tyrrhenos: quoniã al
teri gręcorũ/alteri barbarorũ luxurioſiſſimi. Ab his etiã fabulę Sy
baritice/quales ferme apud Aeſopũ: Et ꝓuerbium deductũ Syba
rites ꝑ plateã/contra faſtoſius ingrediẽtes. Atq; hæc qdẽ de Syba
ritis/aliaq; nõ diſſimilia/Suidas. Plutarchus aũt in cõuiuio ſeptẽ
ſapientũ/morẽ fuiſſe ſcribit Sybaritis mulieres/ab uſq; ãno priore
ad cõuiuia uocãdi/ut ueſte/auroq; moliri/exornareq; ꝑ otiũ ſepoſ
ſent. Sed/& Maximuſ Tyrius i diſſertatione tertia de uoluptate/
primos enumerat Sybaritas/iter eos populos/quos uult molliſ
ſimos/delicioſiſſimoſq; uideri: neq; non Sybariticas etiã ſaltatio
nes cõmemorat. Quin idẽ i diſſertatione alia: cui titulus. Quę fi
nis ſit philoſophiæ: fere i hãc ſentẽtiã. Crotoniates inqt oleaſtrũ
adamat. Spartiates/armaturã: uenationes Cretenſis/luxũ Sybari
tes. Ion choros. Hinc ergo Iuuenalis.

Nullum crimen abeſt/facinuſq; libidinis: ex quo
Paupertas romana perit: hinc fluxit ad Iſtros/
Et Sybaris colles.

Aſtipulatur & Strabo: qui Sybaritas/omni ſua felicitate/propter
delicias/luxumq;/ſeptuaginta ſolis diebus/fuiſſe narrat a Croto
niatibus exturbatos/ quin dictũ quoq; Plutarchus Sybaritę po
nit in Pelopide/negantis mirum facere Spartiatas/qui ſe i bellis
morti obicerẽt: ut tantos labores/uictumq; illum/ quo utebanť
effugerent. Ariſtoteles autem moraliũ Eudemiorum primo:
Smyndiriden quoq; Sybaritam/ comparem Sardanapallo: inter
uoluptuarios nominauit. Illud urbanum ſane/quod Africanus
tradit in Ceſtis: ſic enim græce liber ipſius de re militari iſcribiť.
Eteni Sybaritas eo deliciarũ uenisſe narrat/ut equos i cõuiuia in
troducerẽt: ita inſtitutos/ut audito tibię cãtu/ſtarim ſe tollerent
arrectos: & pedibus ipſis prioribus uice manuũ geſtus quoſdam
chironomiæ: motuſq; ederẽt ad numerũ ſaltatorios. Ar. n. tibicen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

inquit ibi quispiã contumelia affectus/trãsfugit ad Croroniatas hostes: pauloante prelio superatos a Sybaritis: & quod e Rep. foret illorũ/polliceẽ (si fidẽ modo habeãt) sua opera Sybaritarũ cunctos eqtes in ipsorũ uenturos potestatẽ. Credita res: & belli dux creatus a Crotoniatibus tibicen/cõuocat omnis quotquot eiusdẽ forent i urbe artificii: modulamẽtumq; iis indicat/atq; ut uisum tẽpus/ꝓcedere i hostẽ iubet. Sedeni Sybaritæ fastu pretur gidi/quod eqtatu superabãt/eunt cõtra: preliumq; cõserunt. Hic autẽ repẽte dato signo tibicines uniuersi cõspirant. Ecce tibi igiẽ confestim modulamine agnito: cãtuq; illo uernaculo: tollunt: eri guntq; semet i pedes equi Sybaritæ: sessoribus excussis: & quod tripudiũ domi didicerant/etiã in acie exhibent. Ita capti omnes equites/sed humi iacẽtes: omnes equi/sed tripudia reptæsentan tes. Tantum de Sybaritis Africanus.

Caput xvi.

De Aristide milesiacis de quo sit apud Ouidium: deq; milesiorũ deliciis.

O Vidius idem/in eadem ad Augustum/epistola sic ait.

Vertit Aristiden Gisena/nec obfuit illi
Historiæ turpes inseruisse iocos.

Qui sit hic Aristides: qua ue libros materia fecerit/magna hesita tio: nos autem studiosam iuuẽtutem/ad auctorem Plutarchum delegamus: cuius in. M. Crassi uita/sub hoc ꝓpemodũ intellectu uerba sunt. Collecto igiẽ Seleucẽsium senatui/libros Aristidę mi lesiacon perq̃ impudicos ostentauit: nihil in eo mentitus: siqui dem re uera fuerant inter Rusti sarcinas reperti. Quod & Surenę præbuit/occasionem/probri/cauilliq; aduersus romanos: cum ne inter bella quidem cõtinere semet a rebus/litteriscq; huiuscemodi ualerent. Ita Plutarchus. Est autẽ Surenas apud persas magistra tus nomen/quasi pretorem dixeris: quod & Zosimus ostendit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Atq; hunc quidem Plutarchi locū transcriptum plane sicuti alia pleraq; ī Appiani quoq; historia deprehēdes. Lucianus item in amoribus: sub hoc pene sensu/de Aristide. Magnope inquit me narratiuncularū tuarū/perq̄ impudicarū lepida/& dulcis suadela lactauit/ut ꝑpemodū te esse Aristiden: meq; sermonibus crederē milesiacis demulceri. Quo circa etiam Apuleius epigrāma ipsum statim/quod ī fronte asini sui collocauit/ita exordiť. At ego tibi sermone isto milesio/uarias fabellas cōserā/ aureſq; tuas beniuolas/lepido susurro ꝑmulceam. Ex quo Marcianus: Nā certe inqt mythos: poeticę etiam diuersitatis delicias milesias: & reliqua. Fuere autē Milesii quoq;: deliciis/ luxuq; notabiles: ex eoq; prouerbiū grece fertur. ὄικοι τὰ μιλήσια μηγὰρ ἐνθάδε. Hoc est: domi: nō hic/milesia: uidelicet ī eos q̄ domesticū luxum celebrant: ubi minus ꝑbatur. Nā sic lacedęmone Milesius hospes/audiuit: cū delicias patrias extolleret: sicuti etiā scriptū in Apostoli Byzātii prouerbiorū collectaneis. Sed & maximus Tyrius idē significat: qui Milesios/ a uestitu molliore uocat ἐυειμονοτάτους. Ex quo apud Vergilium in Georgicis delicias.

Milesia uellera nymphæ Carpebant.

Ex quo illud item Horatianum.

Alter mileri rextam cane peius: & angui
Vitabit chlamydem.

Sunt aūt omnino Iones quoq; ceteri/preq̄ deliciis habiti defluēres: quod ī ueteribus memoriis passim. Ceterum ne hoc quidem tacitū prętеribimus: Veretro solitas uti Milesiacas feminas/ e contrario/ sicuti scriptum etiam apud auctorē Suidam. Quin itē apud eundem legimus a milesio Cadmo libros compositos/quattuor de soluendis amoribus.

Caput xvii.

Correctus in tragoedia Senecę locus: arq; ex græca remotiore fabula declaratus super nemięo leone:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

In tragoedia Senecę: quæ Hercules furens inſcribitur: hic Senariolus legitur.

Sublimis alias luna concipiat feras.

Alias enim codex habet uetuſtus/ex publica Medicæ familiæ bibliotheca/nō altas/ut i uulgatis exēplaribus. Cuius ītellectū loci/nō temere aliunde/q̄ ex Achille deſūpſeris: quē auctorē Iulius quoq; firmicus i Matheſeon libris/& citat: & laudat. Is igit̄ in cō mentariis Arateis/cū de luna uerba facit/ita ſcribit ad uerbum. ἐινάι δὲ ἐωὰὐτῆσ οἴκησιν ἀλλὴνωοτα μούσ τε καὶ ὅσα ἐωὶ γῆσ καὶ τὸν λέοντα τὸν νεμιαῖον ἐκεῖθεντωεσεῖν μυθολογοῦσιν. id eſt In ea etiā habitari/fluuioſq; eſſe/& cetera/ſicut i terra. Quin nemię̄ quoq; illinc cecidiſſe leonē fabulanť. Ex quo nos i Nutrice.

Nemięaq; reſqua
Lunigenam mentitam feram.

Caput xviii.

Quid ſit apud Iuuenalē fraterculus gigātis: quidq; apud alios Terræ filius: ibidemq; de Mani uocabulo.

Vnde fit ut malim fraterculus eſſe gigantis

Verſum poetę Iuuenalis hunc: ex ſatyra quarta/qcūq; hactenus interpretati ſunt/ hęrent in ſalebra: quantum uideo: nec enarrare illi quidem mihi/ ſed riſum captare anilibus fabulamentis/ uel deriſum potius uidentur. Quippe alii gigantas/ in ſimias conuerſos: alii poſt gigantas a Terra ſimiam producta/ in deorum contemptum/ comminiſcuntur: frigidiora his alia/quæ ſicut ille Martialis rhetor/Neronianas thermas refrigerarent. Etenim nullo quātū intelligam ſenſu/nullo(quod ſciā) dicunť tradēte has nugas auctore. Mihi fraterculus gigantis: ſignificare hominem uidetur/nullis maioribus ortum: ignoto genere/obſcuroq;. Quoniam cuius ignorabantur parentes: eū uulgo appellare ueteres/terræ filiū cōſueuiſſent. Ex quo Perſius.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

prẽsto est mihi Manius hẽres
Progenies terræ: quære ex me qs mihi quartus
Sit pater/ haud prompte dicam. tamẽ adde etiã unum/
Vnum etiam/ terrę est iam filius.
Vides igiť uel unius auctoritate Persi/ terræ filiũ dici cuius nesci rentur parentes: nec adeo pures otiose: Maniũ illic a Persio nominatũ. Vt. n. omittam quæ de Manio scribit Aricino Pedianus: etiã Mani nomẽ ipsum græcus auctor Sozimus: Romanæ historiæ libro tertio: nõ quia natus mane: sicuti ceteri/ sed a manibus ait appellatum. Quin. M. Varronis liber cõpluries a Marcello citatur Mani titulo/ etiã nescio qd alicubi defunere attingẽs: ut fauere hũc quoq; auguret nobis. Cicero itẽ in primo epistolarũ uolumine ad Atticũ: Sed hæc ad te scribã alias subtilius: nã neq; ad huc mihi satis nota sunt/ & huic terræ filio/ nescio cui cõmittere epistolã rantis de rebus non audeo. Sed idem quoq; in epistola ad Trebatiũ sic ait. Cn. Octauius. an. Cn. Cornelius qdẽ tuus familiaris: summo genere natus: terræ filius: quod in qbusdã codicibus depraua tum/ proq; eo suppositum Zeræ filius: cum uetior scriptura maneat adhuc ĩ libro peruetere/ quondã doctissimi uiri Philelphi/ nũc Laurẽti medicis: patroni litterarii: simulq; in libro altero de uetere (ut apparet) exscripto: q nũc ĩ bibliotheca publica Medicę familię. Vides a Cicerone quoq;/ nihilo setius/ ignorũ prsus hominẽ terræ appellari filiũ. Lactãtius etiã diuinarũ ĩstitutionũ/ libro primo/ his utiť uerbis. Minutius felix ĩ eo libro qui Octauius ĩscribiť/ sic argumẽtatus est. Saturnũ cũ fugatus esset a filio: in italiãq; uenisset cęli filiũ dictum/ quod soleamus eos/ quorũ uirtutem miremur/ ad quos repẽtine aduenerint de cęlo cecidisse dicere. Terrę autẽ quod ignotis parẽtibus natos terræ filios nominemus: hactenus Lactãtius. Sed & Tertullianus in apologetico de eodẽ Saturno sic scribit. Dictus autẽ terræ & cęli filius/ qa ignoti/ uel ex inopinato apparẽtes de cęlo supueniss dicunť/ ut terrę filios uulgus uocat: quorũ genus incertum est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Quare cum hoc præoptaret/homo esse obscurus: q̃ nobilis Vm bricius/quod olim prodigio par erat ī nobilitate senectus/utpo te sęuiẽtibus ī eam romanis prĩcipibus/malle se/ ait fraterculum gigantis: hoc est terrę filium: quod (ut ostẽdimus) obscurũ signi ficat/q̃ nobilẽ patriciũq;. Gigantes. n. terra editi. Suauius autem fraterculum q̃ fratrẽ/ne uidereť/ uastitatẽ illam/ molẽq; gigantei corporis: sed generis dũraxat ignobilitatem concupiscere.

Caput xviiii.

Super aspiratione citata quæpiam: simul enarratum Catulli nobi le epigramma.

q Vintilianus libro oratoriarũ institutionũ primo: de aspira tione agens/ita inqt. Parcissime ea uereres usi etiã in uoca libus/cũ edos/ircosq; dicebant: diu deinde seruatũ/ne cõsonantĩ bus aspirarẽt/ut ĩ Graccis & ĩ triumpis: Erupit breui tempore ni mius usus/ut chorone/chenturiones/ prẽchones adhuc qbusdã inscriptionibus maneãt: Qua de re Catulli nobile epigrãma est. Hæc ille. Putamus autẽ epigrãma citari hoc potissimum.

Chommoda dicebat/si quando commoda uellet
Dicere: & hinsidias Arrius insidias
Et tum mirifice sperabat/se esse loquutum/
Cum quantum poterat dixerat hinsidias:
Credo sic mater/sic liber auunculus eius
Sic maternus auus dixerat/atq; auia.
Hoc misso in syriam requierant omnibus aures
Audibant eadem hæc/leniter/& leuiter.
Nec sibi post illa metuebant talia uerba.
Cum subito affertur nuntius horribilis
Ionios fluctus postq̃ illuc Arrius isset
Iam non ionios esse: sed hionios.

Est uero obseruãdum: ut etiã in pronũtiando/quẽadmodum in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ſcribendo/uocibus aſpires. Quod nũc greci/tantum in cõſonantibus:latini/ne in cõſonantibus q̃dẽ retinuerũt. Contra uetereſ latini/etiã in loquendo uocalibus aſpirabant. Ex quo Cicero in oratore ad Brutũ ita ſcribit. Quin ego ipſe cũ ſcirem/ita maiores locutos eſſe: ut nuſq̃ niſi ĩ uocali aſpiratione uterent̃/ loquebar ſic/ut pulcros: ceregos:triumpos: carthaginẽ diceré. Aliquãdo/ idq; ſero cõuicio auriũ/cũ extorta mihi ueritas eſſet:uſum loquẽ di populo cõceſſi:ſcientiã mihi reſeruaui. Sic Cicero. Sed & aureo lum uidi eq̃dẽ nup apud Laurẽtiũ Medicẽ nomiſma/cum titulo TRIVMPVS. Et item argenteum alterum/cum uulgatiore hoc. TRIVMPHVS. Quin. A. quoq; Gellius in ſecũdo noctiũ actica rum:teſtat̃ ueteres. h. litterã/ſeu ſpiritũ/pleriſq; uocibus uerborũ firmãdis (ut ipſe inq̃t) roborãdiſq; inſeruiſſe/ut ſonus eorũ eſſet uiridior/uegetiorq;. Sed & Priſcianus ait: Aſpirationẽ uocalibus extrinſecus aſcribi: ut minimũ ſonet: cõſonantibus autẽ intrinſecus/ut plurimum. Quare ſi conſtare tibi Catulliani epigrãmatis leporem uoles/aſpirationem ipſam ſuo loco/quantũ poteris pronuntiabis. Sed iſta uideo iam ſic innotuiſſe/ut aliena fortaſſe cui piam uideri poſſint: Atqui tamen pene adhuc equidẽ aduleſcẽs/ coram litteratis aliquot/quos & meminiſſe arbitror: de hoc ipſo loco ad Domitiũ florẽtiæ rettuli: qui ſic ei ſtatim applauſit: ut ingenue fatereť/ ſe plus eo die/ab uno ſcholaſtico didiciſſe/ q̃ multis ante annis a quopiã profeſſorum. Scit Aurelius ariminenſis: (ut alios omittam) qui nunc pataui degit/præſtãti iuuenis/& ingenio/& litteratura: q̃ multos ab hinc annos/iſtã de nobis enarrationem florentię tum quidem agitans acceperit/q̃q; ſit (ut idẽ poſtea pataui narrabat) noua prorſus/ignotaq; iã tum uiſa omnibus: ad quos de ea. Catullum aũt plane uniuerſum/ueronę (Scit hoc uir liberrimi ingenii Baccius Vgolinus) intra officinam quã piã/ quo nos pluuia coegerat/uiris aliquot litteratis: pene cogẽtibus/enarrauimus: cũ quidem illic adeſſet: etiã Guarini propinquus: Ioannes Baptiſta (ni fallor nomine) ſimulq; Dãtes q̃dam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Aligherius: quintus ut aiebat/ a Dante florẽtino poeta: neq; nõ duo/ qui tum uerone/ non indocti homines profitebantur. Magnaq; itidem ſcholaſticorum manus: ita pronis auribus/ noſtra illa qualiacunq;/ accipientes: ut identidem: clamarent demiſſum celitus Angelum ſibi (ſic enim aiebant) qui poetam conterraneũ interpretaretur. Neq; ob id iſtorum tamẽ commemini/ quo inuẽta mea mihi deniq; uni/ nullo in participatum recepto tribui poſtulem/ (non enim ſic mihi arrogo) ſed ne quis forſan alienis laboribus me: quaſi coruum/ aut uulturem/ relictis ab aquila cadaueribus putet ueſci.

Caput xx.

Emendata apud Suetonium/ & enarrata uox hæc Aſcopera.

Itiati deprehẽdunt/ Suetoniani codices in Nerone. Nã ſic utiq; ĩ omnibus. Alterius collo: & ſcopa deligata: ſimulq; titulus. Ego quod potui: ſed tu culleum meruiſti. Nam neq; ſcopa: latine dicitur numero ſingulari: & ſi maxime dicatur: nihil tamen cõmercii ſcopis & culleo: Sed. n. ĩ ueruſtis exemplaribus/ ueſtigium ut arbitror extat incolumis: ueteq; lectionis: hoc modo. Alterius collo Aſcopa deligata. Quare ſi litteram penultimam perſcripſeris Aſcopera fiet: quod & eſſe rectiſſimũ puto: ſiquidem eſt Aſcopera ſacculus pelliceus: compoſitumq; nomen: gręce eſt ex utre & ſacco: de quo uocabulo ita ſcribit Suidas. ἀσκοφόρα τὸ μαρσίππιον ἤτοι τὸ σακκοπήθιον. Marſippium ſignificare Suidas Aſcoperam docet: Hæc ergo fuit Aſcopera Neronianę ſtatuę collo deligata: cullei ſymbolum: quoniam matricida. Quod enim culleo parricidę inſuuntur: qui fit e corio bouis/ eius cullei ueluti inſtar quoddam/ repræſentauit: qui deligauit Aſcoperam. Iuuenalis de parricida & culleo ſic.

Er deducendum corio bouis in mare: cum quo
Clauditur aduerſis innoxia ſimia fatis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput xxi.

Quid ſit aut Minerual/aut Mineruale munus: ex eoq; ſententiæ Iuuenalis/& Varronis expoſitæ.

Quiſq; adhuc uno partã colit axe Mineruã:

h Oc ex decima Iuuenalis poetæ ſatyra/Domitius ita expo nit: ut eius ne utiq; uideatur peruidiſſe ītellectũ. Mineruã partam ideſt cuius ludis qnquatribus/ut poſſet certare adeptus eſt. Quo qd eſt abſurdius aut incõcinnius? an/queſo uno aſſe qſ piam aſſequatur/ut certare de eloquẽtia publice poſſit? Ceterum mineruale munus: quod & minerual dicĩ/innuiſſe Iuuenalis ui deri poteſt: mercedulam magiſterii ſcilicet a ſcholaſticis dari ſoli tã/potiſſimũq; arbitror/ante qnquatria: p̃ quos dies pueri uaca bãt: unde Horatius in extrema epiſtola.

Ac potius puer ut feſtis qnquatribus olim:
Exiguo/gratoq; fruaris tempore raptim.

Sicuti ſaturnalibus & kalendis: item mos habuit. Quare de qn quatribus agens ouidius in faſtis ita inqt.

Nec uos turba feri cenſu fraudata magiſtri.
Spernite diſcipulos attrahet illa nouos.

De Mineruali hoc munere/etiã diuus Hieronymus ita meminit: in epiſtolã ſcribens Pauli ad Epheſios: Quod etiam ī canonicis decretis inuenias: Legant inqt epiſcopi/arq; preſbyteri: q̃ filios ſuos ſecularibus eruduint litteris: & faciũt illos comoedias lege re: & mimorũ turpia ſcripta cantare: de eccleſiarũ ſumptibus for ſan eruditos/& quod ī corbonam pro peccato/uirgo: uel uidua: uel ſubſtantiã ſuam/totam effundens/ qlibet pauper obtulerat? hoc ī kalendarũ ſtrenam/ & ſaturnaliũ ſportulã/& Mineruale mu nus grãmaticus/& rhetor/ aut ī ſumptus domeſticos/ aut ī tẽpli ſtipes/aut ſordidũ cõuertit ī lucrũ. Quas autẽ ſaturnaliũ ſportu las/uocat Hieronymus? has nomine abſoluto/ ſaturnalicia Ter tullianus. Varro quoq; in tertio libro retũ ruſticarũ/ſic de Miner

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

uali. Axius. Merula mi inqt/recipe me diſcipulũ uillaticæ paſtio nis. Ille. Qui ſimul ac ꝑmiſeris Minerual icipiã (inqt) ideſt cẽnã. Ludit. n. Merula hic apud Varronẽ: quoniãq; Axius diſcipulũ ſe uelle recipi dixerat/ ipſe ſibi Minerual ꝑmitti poſtulat: quaſi ma giſtro. Cẽnam autẽ iocoſe Minerual appellauit. Quia magiſterii merces. Ne forte igiẽ poetæ ſenſus hic erit/ eũ quoq; q ſemel præ ceptori Minerual porrexerit: quod ꝑ aſſem deſignaẽ: ideſt q pau cis diebus rhetori/aut grãmatico operã dederit: optare toris qn quatribus: quę feſta erãt Mineruæ ingeniorũ preſidis/non modi cũ quippiã/ſed eloqum & famã Demoſthenis: aut Ciceronis.

Caput xxii.

Cuiuſmodi ſint uerſiculi: in quibus (ut ait Martialis)/Echo grę cula recantet.

m Artialis ĩ ſecũdo epigrãmaton/ de ſupinis/qbuſdam ſuꝑ uacuiſq; carminibus agẽs: in quis multus labor: minima laus faciẽdis: hoc quoq; inter cetera ſcribit.

Nuſq̃ gręcula quod recantat Echo.

Domitius aũt gręculã accipit Echo/uocẽ gręcã inſertam: quaſi ſe neger Martialis gręcis uſpiã uerbis uti: ĩ ſuis epigrãmatis: quod cõtra deprehẽdiẽ. Aut nos igitur cõiectura fallit: aut innuuntur uerſiculi qdã: ſic facti: ut ĩ extremis/ reſpõſitationes ex ꝑſona po nantur Echus: ſentẽtiã explẽtes: & morẽ tuentes illius ultima re gerẽdi. Quales etiã uernaculos ipſi quoſpiã fecimus/q nũc a mu ſicis celebraẽ: Henrici modulaminibus cõmendati/ quoſq; etiã ab hinc annos ferme decẽ Petro Contareno Veneto patricio nõ inelegãtis ingenii uiro/mire tũ deſideratí/ nõnulliſq; aliis littera rũ ſtudioſis dedimus. Sed & extant gręci quoq;/ Gauradę cuiuſ dam antiqui poetæ: quos & apponam.

ἀχὼ φίλα μοὶ. συγκατάινεσόντι. τι.
ἔρῶ κορίσκας. ἀλλ' ἔμὸὺ φιλεῖ. φιλεῖ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

πρᾶξαι λοκαίρὸσ καιρὸν ὸυ φέρει. φέρει
τύ τοίνυν ἀντᾶ λέξον ὥσ ἐρῶ. ἐρῶ
καὶ πίστιν ἀντᾶ κερμάτων τύ λοσ. τύ λοσ.
ἀχὼ. τί λοιπὸν ἢ πόθου τυχεῖν. τυχεῖν.

Caput xxiii.

Legendum apud Martialem Cum compare mulo/quod pleriq; Cum compare Gibbo:simul explicata ratio ī eo/sensusq; uerior.

m Artialis epigrammaton sexto
Non aliter ridetur Atlas cum compare Gibbo.
Sic.n.& uulgo legūt oēs/& p rectissimo exponūt/qcūq; sūt/ ī cultu litterarū celebriores. Nos cōtra ī codicibus plerisq; ueteribus: minusq; uacillantis auctoritatis:& fidei sic inuenimus.
Non aliter ridetur Atlas/cum compare mulo.
Mulo inq̄ nō Gibbo.ne ue surdis(quod aiūt) agaṫ testimoniis: ī hac ipsa gētis Medicę bibliotheca publica:codex habetur uetustissimus lāgobardis litteris:quē & Domitius/olim florētię pellegit/ Sed & ueronę mihi pagellas quaspiā/ antiqssimi itē uolumīnis:Bernardinus qdā adulescēs/ut tū uisus est/haud illiberalis/ Domiti ꝓpinquus/cōmodauit:cū qdē una esset mecum/Baccius Vgolinus:absolutissimi uir ingenii:cādidissimiq;: neq; nō romę quoq; uolumē itē Martialis/lāgobardis characteribus ostēdit:legēdūq; nobis īdulxit Bernardinus Valla: uir & catminū studio: & iuris scientia:& generis nobilitate:atq; opibus: prætereaq; humanitate/quapiā nō uulgari celebrādus. Quin florētię itē prętter hos/aliū codicē/primę nobilitatis ciuis Pādulfus nobis oncellarius semiueterē/dedit utendū:in qs utiq; singulis/hanc quā dicimus scripturā reperias. Neq; aūt diffitear etiā illā supiorē in uno/alteroq;/nō plane nouo exēplari/uidisse me:sicuti in eo/quod romæ ī Palatina bibliotheca:medię antiqtatis: & itē in altero tū q dē cū legebamus Frācisci Saxetti florētini negotiatoris:nūc autē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Taddęi Vgoleti parmẽſis: humani doctiq; uiri: q regi pannonũ Matthię regii prorſus animi prĩcipi/ libros/ ornamẽtaq; alia floré tiæ nobis iſta prodentibus: ꝓcurabat. Nam i eo quẽ mihi nuper doctus utraq; lingua uir Bernardus Michelottius ab neſcio quo ſibi puſino cõmodatũ/ dedit iſpiciẽdũ! Gippo ſcriptũ corruptius adnotaui. Quare cũ ſupiorẽ illã/ ueluti cõſtantẽ/ ſolidãq; reperia mus i melioribus ſcripturã! quęrẽdũ uideř: qd ſibi Atlas poſtu let/ cũ cõpare mulo: qua ue cauſa ꝓinde rideař: uti maurus elephã to uehẽs. Porro Atlãtẽ/ de Iuuenalis uerbis/ nanũ quẽdam/ pumi lũ ue fuiſſe tẽporibus illis haud ignoratũ colligimus. Sic. n. iqt.

Nanum cuiuſdam Atlanta uocamus.

Vt ex contrario per deridiculũ: ſit Atlas appellatus: qui foret pu mila ſtatura: ſicuti.

Canibus pigris: ſcabieq; ueruſta
Turpibus: & ſiccæ lambentibus ora lucernæ:
Nomen erit tygris/ pardus/ leo/ ſiquid adhuc eſt
Quod fremat in terris uiolentius.

Sed & muli pumili/ uel mulæ/ tum in pretio ſunt/ inq; deliciis ha bitæ. De quis in diſtichis idem Martialis.

His tibi de mulis/ non eſt metuenda ruina
Altius in terra/ pene ſedere ſoles.

Si quãdo igiř nanus hic Atlas/ mulo cõſimiliter nano/ & cõpare ſibi utebař! ueriſimile eſt! rideri ſolitũ publicitus: ſicuti etiã mau rus niger deriſui uulgo/ quoties cõcoloré ſibi elephãtum inſcen derat. Vnde inquit idem in primo.

Et molles dare iuſſa quod choreas
Nigro bellua nil negat magiſtro

Cõuenit aũt ꝓpoſito: argumentoq; poetę i eum q iuuenis & uali dus/ & paup: lectica identidẽ tamẽ a ſex/ & ipſis iuuenibus/ uali dis/ pauperibuſq; geſtabař: Atq; ut illi ſuperiores! nihilo ipſe ſe tius/ cunctis deridendi ſui dabat occaſionẽ.

Caput xxiiii.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Quædam ſuper Hecale anu in memoriam data: deq; poeſi Callimachi: tum ex epigrãmatis priapeis expoſitus locus: & itẽ alter apud Statiũ: quodq; uitioſe legiẽ de eo/í Apuleianis codicibus.

Aequalis tibi/quam domum reuertens
Theſeus repperit in rogo iacentem:

u Erſiculi ſunt hi de priapeis epigrãmatis/ per quos aut ego fallor/aut Hecale anicula demoſtrat/a qua Theſeus olim aduleſcẽs hoſpitio comiter acceptus eſt. Vnde ſacrũ quoq; hecaleſion ꝑ pagos celebre fuit hecalo Ioui: nõ ſine ipſius Hecales honoribus. Quam etiã Hecalenem dimminutiua forma uocabant: quoniã ipſa quoq; aduleſcentẽ adhuc Theſea ſalutare aniliter: & huiuſcemodi excipere/diminutiuorũ blãditiis cõſueuiſſet. Quoniã aũt ꝓficiſcente ad pugnã Theſeo/ſactũ Ioui pro illius reditu uouerat: ac priuſq; reuerteret/ipſa obiit diẽ/uicẽ hãc Theſei iuſſu pro hoſpitalitate recepit: ſicuti Philochorus memorię prodidit. Qua de re Plutarchus in Theſei uita cõmeminit. Cererũ de ea iuſtum poema Callimachus fecit: Hecalem nomine. Sicuti innuit item uerſiculus ex notiſſimo epigrammate.

μέλτωω λέ γραὸσ τησ̃ φιλοξένου Τρόωουσ

Multiq; paſſim repiuntur auctores: Hecalen/citãtes Callimachi. Nam & herbas edules/ enumerat aliquãdo Plinius: quas ruſtica illa Hecale apud Callimachum apponat: ſicuti Crethmon í libro xxvi. ſicuti etiam Sonchon in. xxii. q̃uis in nouis codicibus Hecate ſit ibi non hecale: ueſtigium autem ueræ lectionis manet adhuc in antiquis eis: qui ſunt in publica gentis medicę bibliotheca: Quin ubi Callimachus in Apollinis ait hymno.

ὀφθόνοσ ἀπόλλωνοσ ἐπῴνατα λάθριοσ εἶπεν
ὀυ κἄγαμαι τὸν ἀοιλὸν ὸσ ὀυλὸσσαπόντοσ ἀείλει.

In eum locũ ſic interpres ꝓpemodũ: per hæc inqt illos accuſat: q ſic í eum cauillarent: quaſi magnũ facere poema nõ poſſet. Vnde coactus eſt Hecalẽ facere: Verba interpretis ita ſunt. ἐγκαλεῖ λια

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

τούτωντοὺσ σκώπτοντασ ἀυτὸν μηλύνασθαι ποιῆσαί μέγα ποίημα ὅθεν ἠναγκάσθη ποιῆσαι τὴν εκάλην. Hic nos ſ nutrice.
Battiades hecalen ſonat: & marathonia geſta/
Celſior aſſuero!
Sed & Statius in extremo thebaidos de hac ipſa.
Nec fudit uanos anus hoſpita fletus.
Et Suidas Hecalē ait heroida quāpiam eſſe apud Callimachum.
Deniq; Apuleius ſ primo metamorphoſeos de eadē puto/Si cōtē tus inqt lare paruulo Theſei illius cognominis patris tui uirtu tes æmulaueris: q nō eſt aſpernatus Hecales anus hoſpitium re nue. Neq; aūt ignoro deprauatā fere ubiq; eſſe ſcripturā: ſiqdē nō Hecales anus! ſed Ales anus præcerptis aliquot litteris/ ſcriptū plerūq; inuenies: ut ſ tranſcurſu etiā Apuleianos codices emacu lemus: & lectorē ueluti ſuperpondio dimittamus honuſtum.

Caput xxv.

Quā multa in epiſtolis familiaribus quæ nunc habentur Cicero nis præpoſtera: tum quem in ordinem reſtituendæ.

Actus ſum Ciceronis epiſtolarum familiariū uolumē anti quiſſimū: de quo etiā ſupra dixi/tū ex eo ipſo/ alterum de ſcriptū/ ſicuti qdā putāt Frāciſci Petrarchę manu: Deſcriptū autē ex ipſo liquet multis argumētis/quę nunc omiſerim: Sed hic po ſterior/quē dixi codex: ita eſt ab idiligēte bibliopola/cōglutina tus: uti una trāſpoſita paginarū decuria: cōtra quā notata ſit nu meris deprehēdaſ. Eſt aūt liber ſ publica gētis Medicę bibliothe ca. De hoc itaq; uno quātū cōiciam cūcti plane quotquot extāt adhuc epiſtolarum earundem codices: ceu de fonte/ capitęq; ma nauit: inq; omnibus prępoſterus/ & peruerſus/lectionis ordo: qui mihi nunc loco reſtituendus: quaſiq; inſtaurandus. Quare adhibe quæſo animū: quicūq; liberalis has litteras amplecteris. Igitur in libro octauo: Cęli epiſtola ad Ciceronē: ſic incipit. Cer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

re inq̃ absolutus est me repręsentãre: pronũtiatum est: & quidem omnibus ordinibus: sed & singulis i unoquoq; genere sentẽtiis. Vide modo iquis hucusq; ordo nõ dũ iterpellatus. Quæ aũt sta tim sequunt̃ uerba: Litteris ostẽderis: & cetera! diuersa prorsus a superioribus/atq; alterius epistolæ/inuenias. Perge porro: ab ea ipsa epistola/deinceps numerare sequẽtis/ad eã/quæ sit quarta & uigesima: cuius ita pricipiũ. Nõ me hercules. Nihil unq̃ enĩ: quę cum supiore cõtinuatur: Vt legas ita. Certe inq̃ absolutus est/me repræsentãre ꝓnuntiatũ est: & quidẽ omnibus ordinibus: sed & singulis i uno quoq; genere sentẽtiis. Vide modo inquis. Nõ me hercules. Nihil unq̃ enim: atq; ita reliqua subtrexe: donec ab hac ipsa: quã diximus alterius esse epistolæ/pueneris ad sequẽtem de cimã/cuius hoc initiũ. Sic tu inquis Hircium/quã eousq; lege/dũ in uerba hęc incidas: Si ullam spem: quę simul offenderis! Totũ hoc delebis: Aut in recto uirii/cetera mihi probabuntur: Totum hoc inq̃ delebis/aut induces: quoniam aliena plane huic loco. Mox denuo recurres/ad ea quæ posita perperam sunt/i illa Cęli de qua primitus dictum: atq; ita cõtinuabis lectionẽ: Si ullã spẽ litteris ostenderis. Ita tractim legẽs ad epistolã puenies tertiam/ ab hac & uigesimã/sic uidelicet incipientem. Duabus eius epistolis respondebo: clausamq; hac fini. Si. n. nihil est i parietibus/aut in recto uirii/cetera mihi probabunt̃: Post eamq; statim cõseq debet epistola/que nũc ab illa undecima: sic ordiens. Delectauerũt me tuæ litteræ. Cõprobat hunc ordinẽ/quem posuimus/nõ solũ/ codex uterq;: uel ille antiquus/uel hic ex eo statim natus/a quo ceteros quoq; omnis bibliopolę uitio deprauatos liquet. Sed in tellectus etiam/sensusq; ipse luce clarior/sic ut acutius inspiciẽti/ qdqd usq̃ prorsus obscuri est/ambiguiq; tollatur.

Caput xxvi.

Versiculi in fastis e greco super uite/ & Capro: tum parodia quæ piam obscurior apud Suetonium.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

o Vidius in primo faſtorum.

Sus dederat poenas: exemplo territus horum
Palmite debueras abſtinuiſſe caper.
Quem ſpectans aliquis dentes in uite prementem
Talia non tacito dicta dolore dedit.
Rode caper uitem/tamē hinc cum ſtabis ad aras
In tua quod ſpargi cornua poſſit erit.

Nimirū hi duo uerſiculi/de grēci poetæ diſticho/perq̄ inclyto feſtiuoq; facti: quod ī primis celebre ferē: & uolitat docta p̄ ora uirum. Nam cū dixiſſe quēpiā illa memorat/ipſum nimirū auctorē carminis Euenū digito deſignauit. Loquitur autem ī grēcis uerſiculis: uitis ipſa/ſic ſcilicet.

κἦν με φάγῃσ ἐπὶ ρίζαν ὁμῶσ ἔτι καρπωσομήσω
ὄμον ἐπισπεῖσαί σοι τράγε θυομένῳ.

Vertit hos nimirū/q̄ potuit ad unguē poeta ingenioſiſſimus: & ſunt tamē in grēco nōnulla/quæ noſter parū enarrate. Quin ſi uetis cōcedēdum/trāſmarinā illā/neſcio quā Venerē/ne attigit qdē noſter. Quod uitiū linguæ potius minus laſciuiētis q̄ parum copioſæ. Sed quoniā in grēci huius diſtichi mentionē incurrimus/afferamus etiā/quod apud Suetoniū in Domitiano eſt/ut obiter illi quoq; nō inobſcuro loco/lucē interpretationis inferamus: uelutiq; auctariū demus merce ipſa/ne utiq̄ uilius. Verba igitur ita ſunt. Vt edicti de excidēdis uineis propoſiti: gratiam faceret: nō alia magis recōpulſus creditur: q̄ quod ſparſi libelli cum his uerſibus erant.

κἦν με φάγῃσ ἐπὶ ρίζαν ὁμῶσ ἔτι καρπωσομήσω
ὄμον ἐπισπεῖσαι καίσαρι θυομένῳ

Quod.n. ſupra uitis capro minitabaſ/hoc eadē nunc Cēſari: pulcherrima hercules parodia. Vel ſi me inq̄ens ad radicem comederis/ tantū tamē uini p̄ducā: quantū īmolādo Cēſari poſſit infundi. Mos.n. uetęribus uti capitibus ſtātiū/ ſub ictu/cultroq; uictimarum uinū infunderet: Sic apud Maronem uidelicet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ipſa tenens dextra pateram pulcherrima Dido
Candentis uaccę media/inter cornua fundit.
Igitur neci Domitianum Cęſarem/per hos uerſiculos/ libelli de ſtinabãt:quoniã ut Sueronius idem ſcribit: Ad ſummã quõdam ubertatem uini:frumẽti uero inopiã: exiſtimãs nimio uinearum ſtudio negligi arua:edixit ne qs in italia nouellaret: utq; in pro uinciis uineta ſuccideren̄:relicta ubi plurimũ dimidia parte:nec exſequi rem pſeuerauit. Meminerint aũt ſtudioſi/ nos ĩ hoc inuẽ to/nõ uno dumtaxat nomine/in cõmune cõſuluiſſe:quoniam in pleriſq; adhuc Suetoni codicibus/ etiãq; nõnullis ueteribus/nõ modo greęcos hos uerſiculos nõ inuenias/ſed ne ueſtigiũ qdem ac ne locũ etiam/quo ſe recipiãt. Sed eos nos quoniã tenebamus iam pridem:utpote lepidiſſimos:facile mox de obſoletis/mẽdo ſiſq; exẽplaribus/ ſingulas penſitãdo/ paulatimq; nũc agnoſcen do/nunc reſtituendo litteras perueſtigauimus.

Caput xxvii.

Verba in Ciceronis epiſtola ex Enni Medea/de græca Eutipidi.

Cicero in epiſtola ad Trebatium: Hoc tibi tam ignoſcemus nos amici:q̄ ignouerũt Medeę/quæ corĩthum arcem alram habebãt/matronę opulẽtę optimates:qbus illa manibus gypſa tiſſimis pſuaſit:ne ſibi uitio illę uerterẽt/quod abeſſet a patria. Nã multi ſuã rem bene geſſere/& publicã/patria procul. Multi qui domi ætatẽ agerent:ꝓpterea ſunt improbati. Nemo ex his quorum edita ſit ſentẽtia/ſuſpicatus eſt adhuc/nõ eſſe iſta plane Ciceronis uerba/ſed poetę alicuius magis:cui lice ret uti uocibus illiuſmodi figuriſq;:ceu ſunt illa quæ corinthum arcem alram habebãt:& matronę opulẽtę optimates/neq; ſaltem hoc uiderũt: Iambos adhuc ĩ his uerſibus extare ĩtegros duos: alioruq; quaſi diſcerpta mẽbra ueluti noſcitari. Nos hæc ex Enni Medea uerba eſſe collegimus:nõ quidẽ ſuo prorſus ordine/Sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

quo commodissimum Ciceroni fuit/allegata. Nam cum de grẽca Euripidi uersam ab Ennio Medeã in latinũ cognouissemus/ sen tentiam ꝓtinus horum uerborum/de ipsa nimirum Euripidi tra goedia(quãdo illius Ennianæ iacturã fecimus) libuit aucupari. Sic igiẽ in ea fabula/ cũ matronis corinthiis loquẽs inducit Me dea: uti persuadeat/nõ sibi uerri uitio oportere/ quod absit a pa tria. Quãdo multi inqt honesti/etiã ꝓcul a patria: multi contra/ domi fuerũt inglorii. Nã male audiebãt peregrinę feminę: unde illud comicum. Adeon est demens/ex peregrina/Similiter taceri posse ait Parmeno: famiã fuisse Thaidis matrẽ: tũc athenis uicti tantis. Versiculos aũt Euripidis ipsos/ ex Medeę ꝑsona/ nequis forte asse desideret hic adscribemus.

κορίνθιαι γυναῖκες ἐξῆλθον δόμων
μή μοι τί μέμψησθε δα γάρ τολλοὺς βροτῶν
σεμνοὺς γεγῶτας. τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο
τοὺς δὲ θυραίους. οἱ δ' ἀφύσυχον πόλοι
λύσκλειαν ἐκτήσαντο καὶ ραθυμίαν.

Quod aũt diximus poetã Ennium/de grẽco uertisse tragoediã/ Euripidi Medeã partim de uerbis Ciceronis cõiectamus: qui sic ait: ĩ primo de bonorũ malorũq; finibus. Quis.n. tam inimicus pene nomini romano est: q Enni Medeã/aut Antiopam Pacuuii spernat/aut reiciat/Qui se iisdẽ Euripidi fabulis delectari dicat/ latinas litteras oderit/partim etiã: quod Ennianæ tragoediæ prĩ cipium/ multis locis: ut a Quintiliano uolumine qnto: ut a Cice rone ĩ libro de fato: ut itẽ ab aliis auctoribus identidẽ citaẽ: sed nusq; tamẽ longiore tractu/q; in rhetorico secundo/eiusdẽ Cicero nis ad Herennium. Quod hic ex codicibus uariis emẽdatũ sub scribimus: ut illustretur obscuritas/ locis aliquot ĩ lingua latina oboriens/quoties unus aut alter de eius tragoediæ prĩcipio uer sus allegaẽ: suppresso auctoris nomine: simulq; itellectu suspen so. Locus ipse apud Ciceronem sic est: Ne Enniũ inqt/ & cereros poetas imitemur: quibus hoc modo loqui/concessum est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Vtinam ne in nemore pelio ſecuribus
Cęſa accidiſſet abiegna ad terram trabes
Ne ue inde nauis inchoandæ exordium
Coepiſſet: quæ nunc nominatur nomine
Argo: qua argiui uecti delecti uiri
Petebant illam pellem inauratam arietis
Colchis imperio regis pelię per dolum
Nam nunq̃ era errans mea domo efferret pedem
Medea animo ęgro: amore ſęuo ſaucia:
Eſt autē trabes in uerſiculo ſecūdo: ſingularis numeri: quēadmodum & Priſcianus legit libro ſeptimo. Vetuſtiſſimi enim (ut ipſe inqt) etiā trabes pro trabs proferebant: Euripidi uero tragoediæ principiū ſi cum Enniane cōferas! feceris arbitror operæ pretium: quod & ſubnectam.

ἐιθὄφελἀργοῦσ μὴ Διαωτᾶσθαι σκάφοσ
κόλχων ἐσ ἄιάν κυανέασ συμπληγάδασ
μὴλἔννάὡαισι πλίον πεσεῖν ποτὲ
Τιμθεῖσα πεύκη. μὴ λἔρετμῶσαι χέρασ
ἀνλρῶν ἀρίστων οἱ Τὸ πάγχρυσον λέροσ
πελία μετἦλθον ὀυγὰρ ἀν λέσποιν ἔμη
μὴ Δεια πύργουσ γἧσ ἔπλεύσ ἰωλκίασ
ἔρωτι θυμον ἐκπλαγεῖσ ἰασονοσ

Caput xxviii

Panici terrores qui uocentur: eoq; locupletiſſimi citati teſtes.

IN Ciceronis epiſtola ad Tironem: quæ poſita ī extremo familiarium uolumine: ſic ſcriptū eſt. Et ſi Atticus noſter: qui quōdam me cōmoueri πανικοῖσ intellexit: idem ſemper putat: nec uidet qbus præſidiis philoſophiæ ſeptus ſim. Hercle quod timidus ipſe eſt. θορυβοποιεῖ. Panica uocantur (ut arbitror) a grę cis repętini qdā terrores: & cōſternationes: quales utiq; lympha

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

tici metus usq; adeo inreuocabiles: ut nõ ratione modo/ sed mẽte etiã careãt. Quo item uerbo Cicero idem utitur in epistola ad Atticum libro qnto: Scis.n. inqt quædam πανικὰ dici. Facit itẽ Hyginius de panico terrore mentionẽ/ quo loco de Capricorno/ his uerbis. Hic.n. dicit cũ Iuppiter titanas oppugnaret: primus obiecisse hostibus terrorẽ: qui Panicos dicit: ut ait Eratosthenes: Quam fabulã/ & Germanicus innuit in Arateo cõmentario. Euripides i Medea sic ait.

καὶ τίσ γεραιὰ προσπόλων δόξασά που
ἢ πανὸσ ὀργὰσ ἢ τινὸσ θεῶν μολεῖν
ἀνολόλυξε.

Panos aũt uocat ritas Euripides: sicuti ẽ apud antiqssimũ ipsius interpretem τὰ πανικὰ δείματα. idest panicos terrores ὅτι τὴν τῶν ἀιφνιδίων φόβων καὶ παραχῶν αἰτίαν τῷ πανὶ ἀνατιθέασιν. Quoniã inquit repentinorum terrorũ: & consternationũ causã: deo pani tribuũt. Et apud Synesiũ i libro de puidẽtia/ sic inuenio ferme. καὶ πανικὸι θόρυβοι μεθημέραν τὸ στράτευμα κατελάμβανον. Et panici tumultus interdiu exercitum occupabant: Quo loco amplirer etiam/ cuiusmodi essent hi deniq; terrores explicatur. Quin interpres etiã nescio qs/ ita uerba hæc ipsa Synesi enarrat: ut panicos appellari terrores dicat/ cum repẽte in exercitu/ uiri/ equiq; perturbantur: nulla cõparente causa. Solent enim inqt feminæ ui numinis istinctæ/ panos orgia clamoribus concelebrare: quibus utpote repentinis/ metu audientes afficiantur. Sed & Niceres Choniates/ nõ aspernabilis omnino inter grẽcos auctor/ panicorũ meminit phantasmatũ/ i oratione quapiam sua. Theon quoq; Arati poetæ interpres: Militasse ait pana deum aduersus Titanas: primũq; eũ uideri/ conchã illã tortilẽ & turbinatã qua pro tuba utunt inuenisse/ quẽ grẽce Cochlos appellat: factũq; ipsius opa: uti se armãdi sociis interim fieret copia: dũ sonitu quocũq; illo q panicos uocat/ i fugã Titanes agebant. Sed & Nõnus poeta Dionysiacõ decimo: furẽtẽ describẽs Athamãta/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

nunc inſano panos flagello furiatũ ait. Nunc intra ipſius aures bombũ illum inſonuiſſe panici Saturnii flagelli uerba ita ſunt.

ὀιστρηθεὶσ ἀθάμασ μανιώδει ϖανὸσ ἰμάσθλη

Et item

ἀεὶ δέ οι ἔνδον ἀκουῆσ
ϖανιάδοσ κρονίησ ἐϖεβόμβει δοῦποσ ἰμάσθλησ

Quo aũt nunc piaculo Valeri Flacci/pulcherrimos poetę uerſus taceã ſup hoc ipſo poſitos in libro argonauticon tertio?

Dant (inquit) ęthere longe
Signa tubæ: uox & mediis emiſſa tenebris.
Hoſtis habet portus: ſoliti rediere pelaſgi
Rupta quies: deus ancipitem lymphauerat urbem
Migdoniæ Pan iuſſa ferens ſęuiſſima matris
Pan nemorum/belliq; potẽs: quem lucis ab oris
Antra tenẽt: patet ad medias per deuia noctes
Setigerum latus: & toruæ coma ſibila frontis.
Vox omnes ſuper una tubas/qua conus/& enſes
Qua trepidis auriga rotis/nocturnaq; muris
Clauſtra cadunt: taliſq; metus nõ martia caſſis
Eumenidumq; comę/nõ triſtis ab ęthere Gorgo
Sparſerit/aut tantis aciem raptauerit umbris
Ludus & ille deo pauidum præſepibus auferti
Cum pecus/& profugi ſtemũt dumeta iuuẽci:

Quin libro etiã ſexto apud eũdẽ barbarus qſpiã ad terrorem incutiendum ſimulacra panos prętulit.

Hiſpidus inq; dei latuit terrore lycęi.

Sed & Sozimus hiſtoriæ grȩcus auctor in libro tertio/ Mõſtroſo aſpectu quẽpiã apparuiſſe/pellitum dicit: Albanis romaniſq; prelium cõmiſſuris. Etenĩ deũ Pana belligerũ fuiſſe/ uel ex argumento Nonni cognoſcimus/uel ex Theocriti fiſtula: nam in ea ſunt iſta quoq; uerba dã Pane deo

ὄναιθε ϖάροσ φρένασ τέρμα σάκουσ

Eundēq; fuisse atheniēsibus auxilio contra Persas cum alibi legi mus: tum in ea ipsa quam diximus fistula: his uerbis

οσ σβέσεν ἀνορέαν ἰσανδέα
πατωωφόνου Τυρίηστ᾽ἀφείλετο.

Caput xxviiii.

Vndesint apud Ouidiū Teuthrantia turba Thespi uocatę filię.

O Vidius in epistola Deianiræ ad Herculem

Nec tibi crimen erunt teuthrantia turba sorores.
Quarum de populo nulla relicta tibi est.

Notissima qdē fabula/ etiāq; a Diodoro pdita: sup Thespi natarum bus ab Hercule cōpressis. Cur autē teuthrātia turba uocenť: hoc tam plenisq; incōpertū/ atq; ignotū est/ ut audeāt litteratores pro illo teuthrātia: thespeia reponere: nimis q̄ improbe: iscireq;. Nos de eo iuenimus apud Eustathium Homeri iterpretem: ubi maxime Catalogum enarrat φησὶ δὲ ὁ τῶν ἐθνικῶν συγγραφεὺς ὅτι κτίσμα ἐστὶν ἡ θέσπεια θεσπιάδου. κατὰ δέτινας θεσπίου υἱοῦ Τευθράντος τοῦ παναίονος. Ex auctoritate scilicet cuiusp iā/ q̄ de gētibus conscripserit/ thespiā tradit a Thespiade fuisse condi tam: sicut aūt nōnulli scribāt a Thespio Teuthrātis filio/ Pādio nisq; nepote. Quare teuthrātia turba Thespi uocatę filiæ ab auo Teuthrāte. Deniq; & Aeschylus ī tragoedia Agamemnone: the spiam urbem Teuthrantis appellauit.

Caput xxx.

Vocabula inuentu rara nec tamē singularia Cucuma: Proseucha: Scruta.

U Ocabula quępiā sunt/ ita rara ī uentu: ut si iterū ī ea incida mus/ ob id feciśe opæ pretium uideamur: quoniā singula tia credebanť. Sicuti ē Cucuma apud Martialē ī hoc hemistichio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Cucumam fecit Oracilius:
Nã ſicĩ ſatyrico legimus Petroni Arbitri: Tũ illa carnis etiã pau lulũ delibat/& dũ coæquale naraliũ ſuorũ ſinciput ĩ carnariũ fur ca reponit/fracta eſt putris ſella/quæ ſtaturæ altitudinem adiece rat: anũq; pondere ſuo deiectã ſuper focũ mittit. Frangiť ergo cer uix Cucumæ: ignẽq; cõualeſcẽtẽ reſtinguit/ atq; totã faciẽ excita to cinere pfudit. Ex eoq; inclinatũ dimminutiuũ cucumion inue nio apud Arrianũ in libris de epicteto: Quo maxime capite περι κυνισμου. hoc ẽ de Cynica pfeſſione loqr̃: atq; adeo uerba Arria ni ponã, λειὰντον κουκούμιον ἔχειν ὅπου θερμον ποιήσει τῳ παιλίῳ ἱνὰντὸ λούσῃ. Habere inquit eum Cucumion oportet/ ubi calfactet puero/quo ipſum lauet. Cucumion dixit greca con ſuetudine/quod nos Cucumulã/nõ incõcinne. Sed & proſeucha tantum apud Iuuenalẽ inueniri uocabulum pro loco mẽdicabu lorum putatur: Cum tamen Cleomedes: in ſecundo circularis in ſpectionis libro/ aduerſus Epicurum diſſerẽs/ ita propemodum loquatur: Ex iis nonnulla/e lupanaribus aſcita: quædam ſimilli ma his: quę in Cerialibus a feminis dictitantur: Alia uero ex me dia proſeucha/atq; ab iis ipſis/ qui illic mendicant deſumpta: Iu daica plane/& retrita/longeq; etiam reptilibus humiliora. Sed & Scruta dixit Horatius quidẽ ſemel in hoc uerſiculo.
Vilia uendentem tunicato ſcruta popello
Dixit iterum quantum uideam Sidonius Apollinaris libro epi ſtolarum ſeptimo per hæc uerba. Nunc quædam friuola/nunc lu do apta uirgineo ſcruta donabat.

Caput xxxi.

Quid ſit illud apud Iuuenalem/ Tanquã habeas tria nomina: quodq; manu emiſſi patronorum ſibi nomina imponebãt: deq; in nomen adoptando ex teſtamento.

e T ponere foris: ſi quid tentaueris unquam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Hiſcere: tanq̃ habeas tria nomina.
Sane Domitius idem (nam ceteros omitto interpretes/cum ipſo ut præfractiore congrediar) Domitius igitur ſic hunc ex quinta Iuuenalis ſatyra locum enarrauit. Si uelles inquit loqui/quaſi tu quoq; unus eſſes ex nobilibus: quaſi inuat: quod tantũ his/qui nobiles ſunt loqui liceat: Nobilitas enĩ cognomine/ agnomine/ & nomine deſignabatur. C. Iulius Cęſar. Hactenus ad uerbum Domitius. Cererum tria nomina/nec ſoli habebant nobiles/ nec uniuerſi! Sed hi potius arbitror q e ſeruitio manumittebantur. Quo circa ſenſus quoq; uel ob id acutior/atq; cõcinnior: ut cõiuarator/ne liberũ q̃dẽ putet/ ne ue pro libero fari æquũ cẽſeat: quẽ ſibi cõuiuã uocauerit. Hoc ſi non auctores/haud lubricę fidei cõprobãt: uincor/nihil eſſe Domitio penſitatius. Artemidorus igit̃ Epheſius/ſiue is Daldianus dici mauult/in libro de ſomniorum cõiecturis primo: grẽce ille quidẽ/ſed ad hãc ſententiã. Noui aũt quendam inquit ſeruum hominem/qui ſibi habere tria uinlia uiſus. Dein uero liber factus/eo pacto tria p uno habuit nomina/ duobus aſſumptis patroni nominibus. Hęc Artemidorus. Septimius quoq; Florens Tertullianus i libro de reſurrectione ſic ad uerbum. Oro te inquit ſi famulũ tuum libertate mutaueris/quia eadem caro/ atque anima permanebunt/ quæ flagellis & compedibus/& ſtigmatibus obnoxiæ retro fuerant/idcirco ne illas eadem pati oportebit? Non opinor. Atqui & ueſtis albæ nitore/& anuli aurei honore/& patroni nomine/ ac tribu menſaq; honoratur. Hinc illud opinor Perſianũ: Exit Marcus Dama. Probat morem Cicero quoq; epiſtolarum ad Atticum uolumine quarto: ſic ſcribens/de Eutychide gratum: qui uetere prænomine/nouo nomine. T. erit Cęcilius: ut eſt ex me & te iunctus Dionyſius. M. Pomponius. Sed ut obiter hunc quoq; Ciceronis/ non inobſcurum locum inrerpretemur/noſſe oportet: etiam morem fuiſſe: ut hęredes teſtamento in nomen/familiamq; adoptarentur. Sicuti eſt a Cęſare. C. Octauius: quẽadmodum ſcribit/ & Suetonius in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Iulio: Quo circa post eam diē ſemper est ille Cęſar/ut in epiſtolis quoq; Bruti ad Ciceronē appellatus. Quēadmodū &. Q. Scipio collega in cōſulatu Pompei: qui cum filius Naſicæ foret ex teſtamento in Metelli pii genus adoptatus/eius etiā nomine uocabatur. Sicuti libro hiſtoriarū. xxxx. ſcribit Dion. Quare etiā. T. Pōponius Atticus heres relictus a. Q. Cęcilio ex dodrāte: ſicuti ſcribit Cornelius Nepos ī ipſius Attici uita: poſtea ut est apud Varronem ī ſecundo de re ruſtica ex. T. Pōponio Attico. Q. Cęcilius Atticus est appellatus. Quare Eutychidem manumiſſū. T. Cęciliū Eutychidē uocauit: uetere prænomine ſuo. Nā. T. Pōponius/olim dicebaſ: nouo nomine/quod haud pridē. Q. Cęcilius uocari coeperat. Sic ſeruus Dionyſius. M. Pōponius Dionyſius uocatus est/aſcito Ciceronis prænomine/Attici nomine: Sed & Mileſius Alexāder/cui Polyhiſtori cognomentum fuit: Cornelius est etiā a Cornelio Lētulo/appellatus: a quo uidelicet fuerat manumiſſus: ſicuti quæ Suidę dicuntur/collectanea/teſtantur.

Caput xxxii.

Reſtituta Plinianis codicibus abolita pridem uox: quidq; poppyſmos aut poppyſma ſignificēt: quodq; mos poppyſmis/adorandi fulgetras.

Origēdus apud Plinium locus: ex libro octauo/& uigeſimo/naturalis hiſtorię: capite ſecundo quo tractaſ/an ſit in medendo aliqua uis uerborum: ſubducta enim uox una/qua uetus indicatur conſuetudo: uetuſtiore quoq; teſtimonio comprobata. Sic autem pleriq; codices habent: Fulgetras adorare conſenſus gentium est/Sed in uetuſtis duobus exemplaribus: ex ipſa Medicæ gentis/nobili bibliotheca: ſic ſcriptū. Fulgetras adorare poppyſmis conſenſus gentium est: Quam lectionem uel Ariſtophanes facetiſſimus poeta confirmat in comoedia cui σφηκες in ſcriptio. Nam apud eū Philocleo quidam ſenex ita loquitur: ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

se dicat poppyssantibus (liceat aũt sic uerbo uti) fulguraturum. Tũ interpres antiquissimus: morẽ hunc esse ait/ uti ad fulgetras poppysseturꝰ. Verba Aristophanis hæc sunt. κἀναστράψω ϖοσ ϖύζουσιν. Tũ interpres hæc. ἔθοσ ταῖσ ἀστραπαῖσ ϖοππύζειν. Quẽadmodũ ergo apud Iuuenalem: Martialẽq; poetas poppysma legitur: & poppysmata: sic apud Plinium poppysmis a casu recto: quisit poppysmus. Est aũt facticia de sono uox: id significans/quo maxime nõdum ꝑdomitis equis adulamur: uti Maximus in lexico/& Nicas/itẽ & Suidas. Vtiẽ uerbo etiã Sophocles. ϖοϖϖύζεται ζευγηλάτρισ sicut & Pollux meminit in septimo Onomasticon. Quin idẽ quoq; i primo Sisti equũ poppysmo docet: hoc ipsum usurpãs uocabulũ: quod & Plinius: q tamẽ etiam libro eiusdẽ naturalis historie qnto/trigesimoq; sic ait: Similis: & Nealcem successus i spuma equi/similiter spongia impacta sequutus dicit: cum pingeret poppyzonta/retinentẽ equũ. Dexippus etiam Platonicus philosophus/in dialogo: quem edidit i Aristotelis Categorias ita scribit. ἡ εἰτισ ἀναρθροσ ψόφοσ ὡσ ἐϖὶ ϖοϖϖυσμάτων.

Caput xxxiii.

Crambe quæ sit apud Iuuenalẽ: superq; ea grẽcum prouerbium.

Occidit miseros Cambre repetita magistros.

h Vnc Iuuenalis uersũ/ Domitius idẽ Calderinus his uerbis enarrat: Cornelius de declamationibus ita scribit· Declamationes/aut ex historiis trahebãt: sicuti sane nõnullę usq; adhuc/ aut ex ueritate ac re: si qua forte recẽs/accidisset. Itaq; locorũ etiã appellationibus additis ꝑponi solebant: & sic certe collectæ/editęq; se habẽt. Cãbre igit̃ iscriptio ẽ declamationis a loco. Nã Cãbre oppidũ ẽ i reuthrania troadis ut scribit Plinius: & e ꝓxima regione est lesbos: i qua Mitylenen occupauerũt tyranni: ut auctor est Strabo: Nigessilus: & Megarogilus: Alcęus poeta eos carmine est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

insectatus: unde aureum plectrũ habuisse dicitur: auctore Fabio. De tyrannis electis Cãbre declamatio semper erat repetẽda a magistris. Hæc placet sententia, ut cõueniat cũ eo quod dixit.

Cum perimit seuos classis numerosa tyrannos.

Quod alii a Cambro scytharum rege: cuius meminit Diodorus, Cambren declamationẽ deducũt, nulla ex parte accõmodatum est. Hactenus igitur Domitius: Tortuosa prorsus & tergiuersanti oratione: cuius ex uerbis hæc deniq; colligẽ, confusa necessitate sententia: Cambren declamationẽ ab oppido Teuthranię appellari. Quod & a locis nomina declamationibus imponãtur: & Mitylenen tyranni occupauerint: oppidũ in lesbo: ut id poeta uersiculo illo significet.

Cum perimit seuos classis numerosa tyrannos.

Nos igitur proponerẽtur nec ne a ueteribus cõtrouersię: locorũ appellationibus additis, nõ laboramus: q̃uis hoc non Cornelius (ut ipse dicit): sed Suetonius Trãquillus scripserit: i libello, quẽ de claris grãmaticis, rhetoribusq; cõposuit: eumq; libellũ, nõ ut Cornelii, sed ut Suetoni Domitius quoq; ipse supius agnoscit, & suo se laqueo (quod dicitur) implicat: exponens (ut q̃dem sibi uidetur) uersiculum eiusdem satyræ:

Parte alia solum rus sati pone lacertę

Iam uero Cambren (ut quod nũc instat agamus) esse inscriptionem: id nos plane pernegamus: Quin audacter pronuntiamus, neq; tale quippiã apud idoneos modo scriptores, inueniri: neq; si maxime inueniat: idcirco tamẽ ad tyrannos eos, q Mitylenen occupauerint, referendum: cum oppidum Cambre nõ modo nõ in lesbo, sed ne in insula quidem, sit ulla. Quare (quod pace sua dixerim) nihil hac Domiti cõmenticia opinione (siqs modo eã diligenter excutiat) dici, fingiq; potest, aut absonũ magis, aut incõcinnũ, & ridiculũ: sic ut sese ipsa nullo ipellẽte subuertat. Neq; autẽ causa fuit: cur Mitylenen ad Alcęum confugeret: ut classis numerosa tyrannos perimeret: quãdo inter primas cõtrouersiarũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

materias: tyrannicidiarum pręmia/ numerat Cornelius in eo dialogo/ quē de claris edidit oratoribus. Ita ſibi omnia tenebratū/ & caliginis ingenia Domitius offundit: quoties uelut e naſſa piſciculus nequit exſinuari: quodq; Ariſtotelem facere docet Atticus philoſophus nō inelegās Platonis ꝓpugnator/ ut quēadmodum ſepia ſparſo ſub oculos ipſos: manuq; piſcatoris/ ſuo ſibi ſuco/ elabit̄/ ita ille depræhēdi metuens/ ſententias de induſtria obſcuritatibus infuſcet/ hoc i hūc hominē potius cōueniat: nunq̄ magis/ q̄ cū pene teneā inuoluērem ſemet/ obnubilāremq; ambagibus/ & quoddā ſicut atramentum ꝓplexitatis interuomērem. Quod aūt qdam uir alioqui doctus: & induſtria ſua bene de litteris meritus/ in cōmentario nup̄ edito: de Gābra Anathoq; affert ex Probo (ut ipſe inqt) Iuuenalis interprete: Fateor eqdem/ nec ſcire me: qui nā ſit hic Probus: nec putare eū eſſe: cuius Gellius/ aliiq; ex ueteribus meminerint. Fides ergo de eo apud auctorem ſit. Mihi tamē quod uidetur/ exponam breuiter: nam (ut ait ille neſcio qui tragicus:) Veritatis ſimplex oratio eſt. Greçū igit̄ hoc (arbitror) prouerbiū Iuuenalis expreſſit. Δὶς κράμβη θάνατος quo ſignificatur: bis poſita Crambe mors eſſe. Crambe aūt braſſicæ genus: ut faſtidium uidelicet repetitæ ſæpius controuerſiæ dēnoraret: cum uulgo quoq; recalfacta braſſica tam in prouerbium faſtidii cōceſſerit. Maluit autē græcum uſurpare q̄ latinū uocabulum poeta: uel quia tritius id græcis/ q̄ latinis ꝓuerbium: uel ſane/ quia ſpecies etiam quædam braſſicæ proprie appellata Crābe: reniuioribus (ut eſt apud Plinium) foliis/ & ſimplicibus/ denſiſſimiſq; amarior/ ſed efficaciſſima. Ipſius uero græci prouerbii mentionem Suida facit: poniq; etiā in conuiuiis Crāben docet: quod ſit ebrietati cōtraria/ quēadmodū i libro de re ruſtica teſtat̄ Cato.

Caput xxxiiii.

Vitioſe quæpiam in epiſtola Ciceronis: deq; uocabulo quod eſt Sciamachia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

r Vſticum nimis/& illepidum/ſordidumq; adeo plane uocabulum Ciceronis epiſtolã occupauit: eã quę eſt ad Brutũ/iſto principio/Mirabiliter mi Brute lętor: ſic.n.ĩ ea legimus. Meęq; illę uehemẽtes contẽtiones tanq̃ ſcientia adnihilatæ eſſe uideantur. Quod qdam tamẽ hactenus corrigũt: ut dicant/ tanq̃ ſi iam adnihilatę eſſe uideãtur. Conſulãt quęſo eruditi/peritiq; idoneorum uerborũ/ueterũq; lectionum/ cõſulãt ſuũ quiſq; iudiciũ/ſenſumq;/ac tum demum credere audeãt/ adnihilatas cõtentiones: ſcriptũ fuiſſe a Cicerone. Nos ĩ codicibus duobus/Medicæ famiłię/quorũ ſupra quoq; fidem allegamus (mendoſe id etiã/ſed tamen/ ut erroris adhuc ueſtigiũ/ non ſit abolitũ)ſic repperimus. tanq̃ ſciamachalaę: eſſe uideantur. Quare ſuſpicamur legẽdum/Sciamachię. Sũt.n. Sciamachię/nihil ſane aliud/q̃ umbratiles pugnæ. Sentit.n. Cicero hoc utiq;/frigere iam ſe plane in ſenatu/ nõ ſuccedẽtibus Bruto rebus: ſuaſq; illas uehementis cõtentiones: ſciamachias uideri. Vocabulũ ipſum/ perq̃ eſt elegans apud grę cos/ & magnope uſitatũ. Quin Galenus quoq; medicus ĩ libro ſecundo νγιεινῶν ſic ait μεταβαίνειν δὲ καιροσ ἐωὶτὰ ταχέα χωρὶσ ἐντονίασ καὶβίασ ἀρόμοιΔ̓ειστὶ ταῦτα καὶ σκιαμαχίαι Inter celeres exercitationes/quę tamẽ attẽtę uiolẽtęq; nõ ſũt: etiã curſus adnumerat: & ſciamachias. Deniq; uel Euſtathius ĩ Odyſſeę cõmẽtario Rhapſodiæ tertiæ: de uerbo eo ſic meminit. ὁμόιωσ Δὲ καὶ τὸ μὲν νῶὸ σκια μαχούμεθα φαῦλον Δηλοῖ ὀυΔὲν. ὀυμέντοι καὶτὸ σύνθετον σκιαμάχεῖν. Et. M. Varro ſatyrã unã e ſuis illis Menippeis Sciamachiã inſcripſit. Hæc.n. ẽ apud Gellĩũ uerã ex ãtiqs exẽplaribus lectio: nõ ut qdã etiã ſcribũt Crioma chia/ Quin paulo etiã ſupra ĩ epiſtola eadẽ Ciceronis/ uocabulũ altertũ quod eſt ὄργανον de gręca ſcriptura deprauatũ migrauit in latinã. Nam pro eo quod erat ὄργανον factum iam optanon. Neq; autẽ hoc quoq;/ab ullo hactenus animaduertĭ: Quare ſic legeris. Plane iam Brute frigeo. Organon enĩ erat meũ ſenatus/ ut quo pro organo Cicero proq; inſtrumento utebatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Locus in. M. Varronis: & ite alter i Columelle libris rei ruſticę defenſus a uitio: quædāq; ſup Euhemero inibi: & Iouis ſepulchro; & cretēſibus addita: & locus apud Statiū/declaratus.

i N. M. Varronis libro primo rerū ruſticarū mēdoſe legiť illud Ariſta & granū oibus fere notū: gluma paucis. Iraq; id apud Enniū ſolū ſcriptū ſcio eſſe i Ephemeridis uerſibus. Nā quod habēt: etiā q putanť emēdatiſſimi codices: i Ephemeridis uerſibus: hoc ego i uenerādę uetuſtatis exēplari e publica gētis medicę bibliotheca ſic iuenio: In Euhemeri libris uerſis. Neq; aūt dubiū ē/ Enni ſacrā hiſtoriā ſignificari a Varrone de Euhemero i latinū uerſā: quā uidelicet & Lactātius idētidē & Euſebius citat & Auguſtinus. Verba Lactāti de libro diuinarū iſtitutionū primo ſic habēt. Antiquus auctor Euhemeruſ: q fuit e ciuitate Meſſana res geſtaſ Iouiſ: & ceterorū q di putāť collegit/ hiſtoriāq; cōtexuit ex titulis/ & iſcriptionibus ſacris/ quę i ātiqſſimis tēplis habebāť: maximeq; in fano Iouis Triphyli: ubi aureā colūnā poſitā eſſe ab ipſo Ioue titulus idicabat. In qua colūna geſta pſcripſit/ ut monimēta eſſēt poſteris rerū ſuarū. Hāc hiſtoriā iterpretatus ē Enniuſ: & ſecutus: cuius hęc ſūt uerba. Vbi Iuppiter iperiū Neptuno dat mariſ: ut iſulis oibuſ: & quę loca ſūt ſecūdū mare oibus regnaret. Dein Lactātius idem/ locos Enni nōnullos/ de hac ipſa hiſtoria/ iterū/ atq; iterū adducit: quos eq̄dē breuitati ſtudens prętereibo. Quin ipſius quoq; Euhemeri uerba Sextus itē allegat Empiricus/ pyrrhoniorū maxime uolumine quarto/ uocatūq; ait Atheon/ ſicuti Meliū Diagoran: Prodicū Ceū: Theodorū Cyrenaicū: cōpluri ſq; alios: ac de eo quoq; Timon Phliaſius: ut arbitror. ſic ait.

ἐνήμεροσ γέρων ἀλαζὼν ἄθικα βιβλία ψύχων

Sed his omiſſis illud utiq; acrius iſpiciēdū eſt apud Columellam quoq; libro. x. capite autē tertio: ubi de apibus agiť/ biſ Homerū citari p Euhemero i puulgatis codicibus: quod & uetuſtiſſimus idicat liber/ de priuata familiæ Medicæ bibliotheca: litteris lāgo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

bardis exaratus:& itē alter:e publica eiuſdē gentis: quē de uetuſto exemplari/Nicolaus nicolus/uir doctus & diligēs ſua manu ꝓſcripſit:tū & ratio aſtipulat̄/cui nulla reſiſtunt clauſtra/ſiqdem apud Homerū fabula nulla iſtiuſmodi de apibus repit̄: ac uerſimile eſt/ſcriptā fuiſſe ab Euhemero potius:q Iouis hiſtoriā cōpoſuerit:cuius apes illę fuiſſe nutrices prędicant̄. Quod aūt apud hūc ipſū (ut arbitror)Euhemerum de quo ſupra diximus:ſcriptū repperat:poeta Callimachus i ſacra eadē hiſtoria Iouē i creta uitā cōſūmaſſe:atq; inibi ſepulchrū eius eſſe i oppido Cnoſo:i quo ſepulchro eius iſcriptū fuerit antiqs litteris greçis Ζεὺς Κρόνου id eſt latine Iuppiter Saturni: Quod hoc inq̄ poeta doctiſſimus & ſcriptū ab illo cognouerat/& ꝓ confeſſo a cretēſibus habitū:teſtatūq;:ob id opinor i hymno ipſo ad Iouē: Cretēſes inqt ſemꝑ mēdaces:qui ſint Iouis ſepulchrū fabricati:cū nunq̄ ille obierit:perpetuoq; ſit. Verſus aūt hi ſunt.

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται καὶ γαρτάφον ὦ ἄνα σεῖο.
Κρῆτες ἐτεκτήναντο σὸν δ'ὄυ θάνες ἐωὶ γὰρ ἀιεὶ.

Propterq; hoc ipſum deniq;/ Statius quoq; opinor in primo thebaidos inqt. Mētitaq; manis Creta tuos. Cyprianus etiā martyr/homo diſertiſſimus in libro de origine & generibus idolorū. An trū Iouis ait i creta mutit̄:& ſepulchrū eius oſtēdit̄: q̄q̄ parū emēdare ſcripta uerba hæc i nouis codicibus repiunt̄. Porro cretēſes adeo mēdaces habiti ſēꝑ:ut greco ꝓuerbio/quod eſt πρὸς Κρῆτα κρητίζειν/nihil aliud ſignificet̄/niſi mēdacio uti aduerſus mendacē/Sed & cretēſis illius Epimenidis uerſiculus hic a Paulo etiam apoſtolo citatus:atq; ob id etiā ſanctificatus eſt.

Κρῆτες ἀεὶψεῦσται κακὰ θηρία γαστέρες ἀργοὶ

Id ſignificat.Cretēſes ſēꝑ mēdaces:malę beſtiæ:uentres pigri:Nā uerſiculi prioris hemiſtichiō:de Epimenide ſūpſit Callimachus. Quocirca eleganter etiam hoc Ouidius in amoribus.

Cretes erūt reſtes:nec fingunt oia cretes. Et alibi.
Nota loquor:nō hoc quę centum ſuſtinet urbes:
Quāuis ſit mendax creta negare ſolet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput xxxvi.

Solutum hic & enodatum/quod ęnigma de Varronis libro citat Gellius.

a Enigma illud ex Varrone: quod Gellius ꝑponit: & inenarratū relinqt: ut legẽtium coniecturas acuat/ eqdẽ ſoluturū me meo quoq; piculo ꝓfiteor. Eſt aũt tale ī tribus ſenariis.

Semel minus ne/an bis minus ſit/non ſat ſcio
An utrunq; horum/ut quondam audiui dicier
Ioui ipſi regi noluit concedere.

Terminū ſignificare uideť: q deus concedere Ioui noluit/cũ capitoliū exaugurabať. Ouidius faſtorum ſecundo.

Quid noua cum fierent capitolia: nempe deorum
Cuncta Ioui ceſſit turba: locumq; dedit.
Terminus ut ueteres memorãt inuẽtus in ęde
Reſtitit: & magno cum Ioue templa tenet.

Dubitat ergo hic ſcirpi auctor/ſemel minus/an bis minus fuerit an utrũq; horũ: ex utroq; aũt: hoc eſt/ex ſemel/& bis reſultat ter: Quare/nõ ſemel minus/nõ bis minus/ſed terminus fuit/ q Ioui ipſi regi noluit cõcedere.

Caput xxxvii.

Lapſum fede Seruium ſuper oaxe fluuio & creta.

e T rapidum cretæ ueniemus oaxem.

Hoc ex prima bucolicõ ecloga/ſic enarrat ad uerbũ Seruius Rapidũ cretæ inqt lutulẽtũ/quod rapit cretã. Creta alba terra dicit. Nã oaxis fluuius eſt meſopotamię: q uelocitate ſua rapiẽs albã terrã turbulentus efficit. Hactenus ille. Sed. n. ego Oaxẽ cretę inſulæ fluuiũ ītelligi crediderim potius. Nã Vibius quoq; Sequeſter oaxem cretæ fluuiũ dicit eſſe/a quo & ciuitas Oaxia. Quare Apollonius/cretã quoq; inſulã/tellurẽ oaxida uocauit in primo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

argonauticon his uerbis.

Δάκτυλοι ἰδαῖοι κρηταέες οὔσωτε νύμφη
ἀγχιάλη δικταῖον ἀνὰ σωέος ἀμροτέρησι
δραξαμένη γαίησ ὀιαξίδοσ ἐβλάστησε

Hoc aũt poſtremũ ita Varro tranſtulit/ille arbitror Atacinus alie ni operis interpres.

Et geminis capiens tellurem oaxida palmis.

Neq; uero nõ cõuenit rationi/ ut q diſperſum iri toto orbe/ſuos populares/uelit oſtendere/de iſula quoq; in medio/ ueluti medi terraneo mari ſita/tum aũt/ & de altera toto penitus orbe diuiſa meminerit

Caput xxxviii.

Expoſitum Iuuenalis carmen/contra omnium hactenus ſenten tias ſuper laconico/& pityliſmate.

q Vi lacedęmoniũ pityſmate lubricat orbem.

Verſus hic ex undecima ſatyra Iuuenalis/ uarie prſus ex poſitus eſt hactenus/atq; ut arbitror indiligenter. Nã Domitius Pityſma dicit eſſe irroratione leui ſputo/de uerbo pityo. Lacedę moniũ uero orbẽ/pro anulo accipit: quoniam iquit/a lacedęmo niis anulorũ uſus manauit: ut ſenatores/ & eqtes/p anuli mẽtio nẽ ſignificent. Porro alter etudiriſſimus homo: quẽ tamẽ nomi nare parcimus: honoris gratia: qua parte ab eo diſſẽtimus: ſa lta tionẽ putat eſſe lacedęmoniã? Sed igenue tamẽ fateť/nihil adhuc de eo ſe legiſſe/niſi tantũ apud Pollucẽ/mẽtionẽ factã/lacedęmo nię ſaltationis. Tertius deniq; uir ipſe quoq; doctiſſimus: trochũ intelligit/de arbore pinu fabricatum: quod pitys dicatur pinus: unde ſit pityſma. Nos e tribus his opinionibus honorem præfa ti auctorum nullam plane ꝓbamus: pricipioq; negamus orbẽ la cedęmoinum ſignificare anulũ poſſe: quoniã nuſq; legatur anuli originem manaſſe a lacedęmoniis. Plinius aũt quem Domitius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

adducit/ tantum ferreo etiam tum anulo lacedemone uti refert. Quod ſi tollitur nō poſſe lacedęmonium orbem/pro anulo acci pi/ſicuti cerre tollitur/ nihil ꝓfecto cōmenticia illa irrorario uale bit: Neqꝫ tamē a pityo quod nunq̄ uerbū inuenias/ Sed a pityzo magis pityſma deduceꝝ: quod apud Nicā grāmaticum declaraꝝ. Qui uero ſaltationē putat eſſe lacedęmoniā pityſma: cum de eo nihil inueniat: facile (ut eſſe ingenuus cōſueuit) poriori ſentētię ceſſerit. Quod itē facturū credo: qui trochum putat e pinu factū/ pityſma eſſe. Cū nec uſq̄ lectū/nec ad rē faciat: & ſyllabæ ratio pu gnet: quoniā pitys habeat priorē correptā ſyllabam/ut ex primo liquet etiā Theocriti uerſiculo. Nos igiꝝ pityliſma legēdū credi mus: ut iſcitia librariorū ſyllabā de medio dēpſerit: Quod haud mirum eſt/in tantis tenebris. Pityliſma uero itelligimus exercita tionem/de qua Galenus excellēs medicus i ſecundo ὑγιεινῶν li bro. Quāuis apud eū ſit uerbum potius pitylizin/ q̄ nomē pity liſma. Ceterū recte: pityliſma fit inde/etiam uſitatiſſima ꝓportio ne. Neqꝫ adeo incōgruū Galeni greca uerba prius adſcribere: dein pro captu noſtro interpretari. Cum igiꝝ exercitationum uaria ge nera noret/ac de iis etiā doceat: quę ueloces q̄dem/ſed citra intē tionem uiolentiāqꝫ ſint: inter quas/& hæc ipſa ſit/de qua nūc agi mus: Ita ſcribit ad uerbum. Τὸ δὲ πιτυλίζειν ἐστὶ δὰν ἐπάκρων τῶν ποδῶν βεβηκὼς ἀνατείνας τὼχεῖρε κινεῖ τάχιστα τὴν μενὸπίσω φέρων τὴν δὲ ἑτέραν μάλιστα δὲ τοίχῳ προιστάμενοι γυμνάζονται τοῦτο τὸ γυμνάσιον. ἵνα δέ ποτε σφάλλοιν τὸ προσαψάμενοι τοῦ τοίχου ῥᾳδίως ὀρθῶν ται καὶ οὕτω δὴ γυμναζομένων λανθάνει τε τὰ σφάλματα καὶ ἀσθενέστερον γίνεται τὸ γυμνάσιον. Eſt inqꝫ pitylizin/uel ſi mauis pitylißare/ cum quiſpiam ſūmis pedibus ingrediens/manus ꝓtendit/ociſſi meqꝫ mouet/alteram retrorſum ſcilicet/alteram prorſum: quo po tiſſimū gymnaſii genere ad parietes exercētur/ut ſicubi lapſenti/ adprehenſo mox pariete facile reſurgāt/atqꝫ ita exercētiū lapſus fallunt: & ipſa fit exercitatio ibecillior. Porro lacedęmoniū orbē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

laconicū ipſum acceperim ut ī quo ſolerēt ad eū modū exerceri.
Dion hiſtoriarum tertio/qnquageſimoq; libro/ laconicū in urbe
uaporarium/aut ſudatorium/ (ſic enim iterpretari uidemur poſſe
quod ē apud eum pyriateriū) ab Agrippa ędificatū tradit. Dein
laconicum dicit appellatū/ quoniā lacedęmonii per ea tempora/
nudi/unctiq; prędictis exercebātur. Laconicū iſtud & Martialis
innuit ita inquiens.

Ritus ſi placeant tibi laconum:
Contentus pores arido uapore
Cruda uirgine/martiaq; mergi.

Sed & columella/ī libro de agricultura primo ſic. Attonitiq; mira
mur/geſtus effeminatorū/ quod a natura ſexum uiris denegatū/
muliebri motu mētiantur: decipiātq; oculos ſpectantiū: Mox de
inde/ut apti ueniamus ad ganeas cotidianā cruditatē laconicis
excoquimus: & exuſto ſudore ſitim quęrimus. Iam igitur uel ex
his Columellæ uerbis cōſtare cuiuis poteſt/ quos iam potiſſimū
poeta ſignificet: Nempe eos dubio ꝓcul/q diem totum in laconi
cis iſtis/gymnaſiiſq; cōtererent/uncti nudiq;. Quare etiā lubricat
inqt: ꝓpter oleū & unguen/ quo defricti exercebanť. Seneca etiā
libro epiſtolarum ſeptimo ad Luciliū nihil aliud ꝓrſus/ q̄ laconi
ca inſinuat ita natrās. Quid mihi cum iſtis calētibus ſtagnis: qd
cum ſudatoris: in quę ſiccus uapor corpora exhauſturus/ſicludi
tur: ut omnis ſudor per laborē exeat. Reſtat uti nunc quoniā or
bem dixit: etiā doceamus fuiſſe in orbē cōſtructa laconica: quod
ex libro qnto architecturæ apud Vitruuiū paret/ ī his uerbis. La
conicon ſudationes/quæ ſunt coniungēdæ repidario ęqueq̄ latę
fuerint/tantā altitudinē habeant: ad imā curuaturā hemiſpherii:
mediūq; lumen i hemiſpherio reliquať/ex eoq; clypeum ęneum
catenis pēdeat/per cuius reductiones/& dimiſſiones/perficietur
ſudationis temperatura. Ipſumq; ad circinū fieri oportere uideť/
ut æqualiter/a medio flāmę/uaporiſq; uis ꝑ curuaturę totūdatio
nes peruagetur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput xxxviiii.

Scirpus exſolutus Auſoni uatis: de Cadmi filiabus: Melone: Sepia: & Cnidiis nodis.

¶ Cirpum quem Theoni grāmatico ꝑ dimetros iambos acatalectos proponit ingenioſus/ & nō ineruditus poeta Auſonius/ ſic nos tentabimus explicare. Sed ipſos prius uerſiculos adſcribamus.

Aut adſit interpres tuus
Fuit meorum/ cum tibi
Melonis albam paginam
Cnidioſq; nodos prodidit.
Aenigmatum qui cognitor
Cadmi nigellas filias
Notaſq; furuæ ſepiæ

Ex his aūt poſtremus uerſiculus/ libris quidē uulgatioribus mē doſe legiť: modos habēs/ uel meos ꝑ eo/ quod nos repoſuimus nodos. Sic aūt inuenio cū in aliis nōnullis/ tum i libro Iohānis/ Boccacii manu perſcripto: q nūc in bibliotheca ſancti ſpiritus florentina ſeruať. Cererum nec ratio metri patiť alterutrum/ uel modos/ uel meos. Quoniā iambū eſſe nō pyrrhichiū ſede illa ſecunda oporteat. Litteras igiť Cadmi Phoenicis munus: & papyrum niloticā & atramētum ſcriptoriū/ & calamū librarium litteratoris eius germanum inſtrumentū uideť mihi Auſonius ſub hæc iuolucra cōplicaſſe. Cadmus. n. litteras primus in greciā attulit e phoenice. Teſtatur Herodotus i Terpſicore/ Phoenicas eos iquiens: q Cadmo duce uenere i greciā/ litteras uernaculas & patrias hoc ē phoeniſſas oſtēdiſſe primitus grecis: Sed fluxu ętatis ait cū uoce notæ quoq; ſenſim mutatæ. Primiq; iis Iones uſi: Quare etiā φοινικήια ſunt appellatæ. Cadmeas autē ſe quoq; uidiſſe/ ſcribit Herodotus/ litteras/ i tēplo Apollinis Iſmenii: thebis i boeotia: ęlatas i tripodibus qbuſdam: de qbus tria citat epigrammata: maxime (ut inqt ipſe) Ionicis ſimiles. Quāobrem ſi uereres greçæ litterarum notæ: nō aliæ q̄ phoenicū: latinę uero nō alię fuere/ q̄ greçorum/ ſicut & Plinius indicat: citata ipſe quoq; delphica.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

(Nam illud Tabula/nouiciũ eſt & ab ineruditis additũ) manifeſtũ eſt/etiã latinas litteras/nõ alias eſſe: q̃ quas a Cadmo didicerimus. Quare ob id eas Cadmi filias uocat Auſonius: quoniãq; atramẽto minuſculæ imprimũtur: ideo ſuauiter Nigellas. Ob id igit̃ Zeno ſicĩ epigrãmate

ὄιλε πάτρα φοίνισσα τίσ ὁ φθόνοσ οὗ καὶ κάλλοσ
κεῖνοσ ἀφοῦ γραπτὰν ἑλλὰσ ἔχει σελίδα

Timon quoq; pyrrhonius ut apud Sextũ legimus libro pyrrhoniorũ quarto: ſic ſcripſit

γραμματικὴ τῆσ ὄντισ ἀνασκοπὴ ὀνὰ ἀνάθρησισ
ἀνδρὶ διδασκομένῳ φοινικικὰ σήματα κάλλιον

Cadmi phoenicica ſigna notas litteratũ uocitans. Omitto quod & Suidas/ aut Zopyrion potius φοινίκεια uocatas litteras ait. Omitto Plinium/ceteroſq; pmultos: q dicant eas a Cadmo ĩ greciã allatas. Nã cũ diuerſi quæ legerãt apud Herodotũ paſſim memineri/ſatis ipſi feciſſe uidemur/quod iſta ſuæ reddimus auctoritati: nec.n. tã numerãda ſicuti putamus ueterũ teſtimonia ſũt: q̃ ponderanda. Melonis uero albã paginã ob id ait: quod papyrum nilus producit: ex quo paginæ fiunt candidæ. Nilus autẽ a ueteribus latinis/non dũ aſſuetis greçæ linguæ Melo uocabatur/ quẽadmodũ Pompeius ĩ uocabulo/ quod eſt alumẽto declarat. Quanq̃ habẽt pleriq; codices/nõ melo ſed milo/mẽdoſe iſciteq;. Quare uacillãtẽ (ſi uideꝛ) auctoritatẽ/adminiculo Serui ſubſtẽrabimus/cuius in primo æneidos ita uerba ſunt. Sane Atlas greçũ eſt ſicut nilus. Nã Ennius dicit nilũ Melonẽ uocari: atlantẽ uero Telamonem. Sic ille. Deniq; pro atramẽto in litterarum formas lito Sepiã capimus etiã apud Perſium.

Nigra quod infuſa uaneſcat ſepia lympha/

Scilicet/ob eius piſcis ingeniũ: q liquorẽ dicaꝛ atrũ profundere. Quo fortaſſis olim q; atramentum confieret. Ex quo Marcianus Dehinc q; nigello puluere: q ex fauilla cõfectus uel ſepia putareꝛ illato p cãnulas eadem reſanari. Futuum porro/ nigrũ/de quo&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

furem dici putat Varro? Sed & Horatius ex eo quoq;
Furuę inqt regna Proserpinæ.
Et furuas hostias Diti patri Valerius maximus? Sed & ante eum
Varro nigras interpretat̃. Cnidios dein nodos accipe/quoniã ca
lami probatiores Cnidii/sicuti Plinius ait libro sextodecimo hi
storiæ naturalis. Affectauit autẽ imitationẽ Persianã/ cũ dixit no
dos. Quoniã & ille scripserat.
Inq; manus chartę/nodosaq; uenit harundo.

Caput xxxx.

Scirpi simile uatis eiusdem epigramma/emaculatum/atq; enar
ratum.

Q Vem nuper uatis Ausoni scirpum enodauimus: redegit in
mentem nobis tetrasticon eiusdem facilius intellectu for
tasse/siquis & emaculatũ habeat codicẽ/& greçę litteraturæ nõ sit
ignarus: ut cui uel alterutrũ desit/non minoris sane laboris futu
rum/q̃ hoc est ęnigma supius. Versus hi sunt.
Luis eros & irys/chiron & eros irys alter
Nomina si scribas/prima elementa adime
Vt facias uerbum quod tu facis eune magister
Dicere me latium/non decet opprobrium.
Nempe de primis singulorũ ipsorum nominũ litteris seriatim in
ter se coagmẽtatis greçum dissultat hoc uerbium λείχει/ quod
est latine lingit/ut eo uerbo (sit aũt honor auribus) inguinum li
gurritor Eunus/aut siqd tale ad diuinas insinuetur.

Caput xxxxi.

Quod in digestis Iustiniani principis/diem diffusum male p̃ eo
quod est diffisum legitur: ut & apud Gellium/ diffundi & defini
tiones/pro illis diffindi/& diffisiones: atq; inibi de pãdectis flo
rentinis non nihil.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

d Iffiſionis uocabulum: & item quod dici ſolitū/in iudiciis diffindi diem/pene iam ſublatū e medio/ atq; inſcitia quadam iproba/ importunaq; bonis artibus exitioſa iā oblitteratū/ reſtituere ipſi pro uirili conabimur & renouare diligēria noſtra. Vtitur iſta loquēdi figura/etiam iureconſultus Vlpianus i libro lxxiiii. ad Edictū/p hæc ſane uerba: quæ poſita libro primo digeſtorum ſunt/ ſub hoc titulo/ Siqs cautionibus in iudicio ſiſtēdi cauſa factis/nō obtemperauerit. Siqs (inqt) in iudicio ſe ſiſti promiſerit/& ualetudine uel tēpeſtate/uel ui fluminis ꝓhibitus/ſe ſiſtere nō potuit exceptione adiuuatur. Nec imeriro. Cum.n.i tali promiſſione præſentia opus ſit/quēadmodū potuerit ſe ſiſtere/q aduerſa ualetudine ipeditus eſt: & ideo etiā lex.xii. tabularum/ ſi iudex/uel alteruter ex litigatoribus morbo ſontico impediat: iuber diē iudicii eſſe diffiſum. Hactenus Vlpianus. Diffiſum aūt legendū/nō diffuſum/quod omnes habent hi ferme libri: q ſunt in manibus. Atqui uolumen ipſum Iuſtiniani digeſtorū ſeu pandectarum/dubio ꝓcul archetypum: i ipſa curia florētina/a ſūmo magiſtratu publice adſeruatur/magnaq; ueneratione/ quāq; raro id/etiamq; ad funalia oſtēdit. Eſt aūt liber haud quota ſpoliorū/ prędęq; piſanę portio/ſæpe a cōſultis citatus: maioribus characteribus/nulliſq; interuallis dictionū/ nullis itē cōpendiariis notis quibuſdāq; etiā ſaltem in præfatione uelut ab auctore plane & a cogitāte atq; generāte/potius q̄ a librario & exceptore inductis/ expunctis/ac ſupſcriptis. Cū greca epiſtola/ greęoq; etiā pulcherrimo hoc epigrammate in prima fronte.

βίβλον ἰουστινιανὸς ἀναξτεχνήσατο τήνδε
τὴν ῥᾳ τριβωνιανὸς μεγάλῳ καὶ μεταμβασιλῆι
οἱάτις ἡρακλῆι ϖαναίολον ἀσϖίδα Ϝεύξας
ἣ ἐϖιμαρμαίρουσιν ἀγάλματα ϖάνταθεμίστων
ἀνθρώϖοι λᾶάσίηστε λορυκτήτουτε λιβύσησ
ἐυρώϖηστεϖίθονται ὅλου σημάντορι κόσμου

Cuius tamen uoluminis legendi/ac uerſandi per otium mihi eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

uni facta copia: Laurenti Medicis opera/cauſaq; q uir ſuæ rei. p. princeps/dum ſtudioſis obſequaꝫ/etiam ad hęc uſq; officia ſe demittit. Igitur ī pandectis his/nō iam piſanis/ut quondā/ ſed florentinis: in quibus pura ſunt uerba: nec ut in ceteris plena maculis/& ſcabie Diffiſum reperio/non diffuſum. Quod idē apud. A. quoq; Gellium/uideo deprauatū/libro/qui nūc uulgo tertius decimus/cum ſit quintus decimus emēdatis codicibus. Nā ubi hęc uerba legimus: Atq; ī rerum quidē definitionibus/comperendinationibuſq;: hic ego in codice Gelliano: ex bibliotheca publica Medicæ familiæ: quē uir haud indoctus (ut tū ferebāt tempora) ſed diligēs tamen īprimis Nicolaus nicolus ex uetuſtiſſimo exē plari fideliter pro ſuo more deſcripſerit/ita inuenio: Atq; in rerū qdē diffiſionibus/cōperēdinationibuſq;. Quod ſi ſuſpitio libera mi deē/malim credere eqdē/ī dierum q̄ in rerum uerā habuiſſe & incolumē ſcripturam. Quin eodē capite Gellius: Iuſſi igiē inqt diem diffindi. Sic. n. in eodem codice quod in his peruulgationibus: diem diffundi.

Caput xxxxii.

Pollices in fauendo premi/ſicut in denegando fauorem/uerti ſolitos: ex eoq; ſententiæ Horatī Iuuenalis & Prudētī declaratæ.

h Oratius in primo epiſtolarum libro.

Conſentire ſuis ſtudiis: qui crediderit te:
Fautor utroq; tuum laudabit pollice ludum.

Vtroq; inquit pollice Porphyrion: hoc eſt utraq; manu: ut ſit tropos ſynecdoche/a parte totū/ Sed ne quē forte ueteris ſcriptoris auctoritas infatuet/ei quoq; aurem leuiter peruellemus: Scriptū eſt igitur apud Plinium libro naturalis hiſtorię octauo/& uigeſimo/ī hęc uerba. Pollices cū faueamus/premere etiā prouerbio iubemur. Ex quo Iuuenalis peritiſſime illud.

Et uerſo pollice uulgi: Quēliber occidunt populariter.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ceu ſi uerſo pollice tollatur fauor. Deniq; etiã Prudentius in he roico aduerſus Symmachum: ita contra ueſtales quæ muneri gla diatorio intererant declamauit.

Et quoties uictor ferrum iugulo inſerit, illa
Delicias ait eſſe ſuas, pectuſq; iacentis
Virgo modeſta iubet conuerſo pollice rumpi,

Nam ut fauere qui pollicem premerent, ita puto qui uerterẽt de negare gladiatoribus fauorem credebantur.

Caput xxxxiii.

Quam multas habuerint antiqui diphthongos.

Diphthongi apud latinos nõ plures quattuor perhibẽtur, cum ſeptẽ nos eas ſaltẽ inueniamus, ĩ antiqs uel marmo ribus, uel nomiſmatis: quorũ nobis copiã ingentẽ Medices Lau rẽtius ſuppeditat. Nã prẽter illas uulgatiſſimas: quę ſunt. ae. oe. au. &. eu. eſt adeo iuenire etiã. ai. &. ei. & item. ou. ꝑ illis. ę. i. u. in ueteribus monimẽtis: Et. ai. quidẽ pro. ae. nõnulli cũ littera. i. nõ e. greçorũ more ſemper efferebãt: ut Quintilianus oſtendit. Quĩ dam ſingulariter tantũ, cum in genetiuũ uel datiuum caſum inci diſſẽt. Vnde etiã Aimilius pt oeo quod ſit Aemilius alicubi ro mæ in antiqs ſpectationibus adnotauimus. Omnino aũt cũ ſu pra teſtudinẽ Panthei aſcendiſſemus, fragmentũ ibi marmoreũ cũ etuſcemodi ſcripturæ ueſtigiis offendimus. Ex quo etiã dięre ſin uidemus facram ĩ illis, quæ uel apud Vergilium ſunt: Aulai. pictai: & quod nũc mẽdoſe legiẽ: Aquai: Porro aũt diphthõgus ei. frequẽtius inueniẽ: peneq; etiã in cõfeſſo ẽ: quod & nomiſma ta pleraq; & marmora uetuſtiſſima declarant, & argumenta ipſa plautinarũ comoediarũ: quæ captiui, quæ ue itẽ menęchmi inſcri bũtur. Nam ſi uerſuum ſingulorum primas ſubinde litteras con nectas: Capteiuei: & Menaechmei reſultabit, ut ſit ubiq;. ei. diph thõgus. Præterea Fouri, nõ furi legimus, in nomiſmate alio: ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

prima ſyllaba diphthõgo ꝓducaꝛ. Qualis etiã apud græcos eſt. Quid ãt de eo dicã quod & Quintilianus iudicat: & nos aliquãdo obſeruauimus/ut uocalẽ ꝓducẽdã geminarẽt: cũ in aureo nomiſmatio Feelix p/e/geminũ: i æreo aũt Galbę principis uirtus p/u/duplex/repiaꝛ. Iã illa ἀκυροσ/nõ ne ẽt apud nos i gręcis ſaltẽ nominibus ut i Harpyia/Orithyia/Thyiadeq; repiꝛ: ut non iã ſeptẽ diphthõgos/ſed decẽ quoq; habuiſſe uideri maiores queãt.

Caput xxxxiiii.

Pegaſeium nectar legi oportere apud Perſium/non melos.

p Etſius in epigrammate: quod prohoemii uice fungitur

Coruos poetas/inquit & poetridas picas/
Cantare credas pegaſeium melos.

Nos i uetuſtiſſimo cõmẽtario: litteris/quas lãgobardas uocãt ꝓ ſcripto: quod ẽt publice noſtris auditoribus exhibuimus/ſic ad uerbũ iuenimus. Pegaſeũ nectar/in aliis melos: ex quo exiſtimamus uererẽ/ſinceraq; ſcripturã nectar habuiſſe. Nouiciam uero: & mẽdoſã/melos. Sed & Põponius Lætus romanę priceps achademiæ: diligẽtiſſimus homo ãtiqtatis/uererẽ ſe habere Perſianũ codicẽ/multis audiẽtibus affirmauit/huic noſtræ lectioni ſuffragãtẽ. Quod & ratio tamẽ carminis euicerit. Nã cũ oporteat nouiſſimũ choliãbi pedẽ/ſpõdeũ poni/uel trocheũ/melos aũt nũq̃/neq; apud græcos/neq; irẽ apud noſtros/niſi breui priore ſyllaba/accipiaꝛ: Mẽdũ ꝓfecto fuerit i uerſu/ſi melos admiſeris. Nã quod autumãt nõnulli/λ/litterã uim ꝓducẽdi habere apud gręcos/quod omnino tacuit auctor metrorũ ſingularis Hepheſtiõ: id ego iuenirι qdẽ ſcio/ſed in obſcuris dũtaxat qbuſdã/& ignobilibus ſcedis: exẽplũq; afferri ex Homero/apud quẽ Heloria prima intẽra ſyllaba legamus. Id aũt q̃ friuolũ/q̃ leue ſit/& nugatoriũ/uel hoc euidẽtiſſime declarat/quod uſu iam/& auctoritate doctiſſimi cuiuſq; receptũ eſt/ut id uocabulũ apud Homerũ quoq; /λ/duplici notareꝛ. Ceterũ ſi maxime cõceſſerimus/fieri hoc ſolere aliquãdo apud græcos/nõ tamẽ continuo credẽdũ eſt/illiuſmodi uſũ licen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

tia Perſiũ grẽca una appellatione: quã uix ſemel ĩ tanta ſcriptorũ ſilua/ græci uſurpare ipſi repianẽ. Præſertim cũ neq; apud græcos/ q̃tũ eqdẽ obſeruauerim/ neq; itẽ apud latinos/ aliter q̃ breui prio re ſyllaba melos iueniaẽ. Nã quãtope hãc ſolis cõceſſã græcis licẽ tiã fugitarint latini ueteres/ uel Martialis poeta declarat: Cum ſe de nomine ipſo Earini tantope torquet. Nec ſibi ſaltẽ pro Earino ἐιαρινον dicere ꝓmittit: uulgata apud grẽcos licẽtia/ i/ litterã iter ponendi/ ſicut apud Homerũ ἐπὶπάνθεσιν ἐιαρινοῖσιν. Atq; adeo Martialem ipſum audi.

Dicunt Iarinon tamen poetæ
Sed græci: quibus eſt nihil negatum/
Et quos Ares Ares/ licet ſonare:
Nobis non licet eſſe tam diſertis/
Qui muſas colimus ſeueriores.

Quare nihil dubitandũ: qn ſit illud melos/ ĩ Perſiano uerſiculo: tanq̃ uerruca deformis recidẽdũ: reſtituẽdũq; Nectar/ quod ratio nobis toto capite & uetuſta patrer auctoritas adnuerunt.

Caput xxxxv.

Patroclo iuniorem Achillem: cõtra q̃ aut Aeſchylus prodiderit: aut uulgo exiſtimetur.

Iſſeminata ĩter oẽs iã pridẽ/ receptaq; opinio Patroclũ fuiſſe Achille iuniorẽ: ab eoq; uelut adamatũ: ſicut ferme Hylan ab Hercule. Tũ innuere hũc ipſũ Martialis creditur ſic inquiens.

Aeacidæ propior leuis amicus erat.

Quare ẽt uerſiculo cuidã neqſſimo/ ex hermaphroditi libellis/ uulgo quoq; applaudebaẽ. Ceterũ Statius ĩ Achilleide parem de niq; utriuſq; eratẽ prædicat ita inquiens.

Inſequitur magno iam tum connexus amore
Patroclus/ tantiſq; extenditur æmulus actis
Par ſtudiis æuiq; modis/ ſed robore longe.
Et tamen æquali uiſurus pergama fato.

Plato aũt ĩ Sympoſio/ lõge diuerſũ contẽdit. Nã & multo iuniorẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

fuisse Achillē declarat/ & ipsū potius a Patroclo adamatū: utpo
te iberbē adhuc/ nec Patroclo ipso modo/ sed heroibus ēt cūctis
formosiorē. Quin ea causa di inqt illū honoribus egregiis affece
rūt: ut ad īsulas fortunatas mitterēt/quod amatorē rāti fecerit/ut
nō ꝓ eo solū mori/sed ei uel īmori/q̄ in patria cōsenescere prēopta
uerit. Quin Aeschylū Plato idē ceu nugacē taxat/quod is quoq;
Achillē Patrocli fuisse amasiū ꝓdiderit. Testēq; utriusq; ętatis Ho
merū citat: cuius si qspiā uerba (nā hęc utiq; Plato nō posuit) si
bi īdicari postulat: legat i undecima Iliados Rhapsodia/sub Ne
storis psona/qbus cū mādatis Patroclū filium patet Menoetius
ad bella dimiserit.

Caput xxxxvi.

Cacoethes apud Iuuenalē tetrasyllabon/nō cacethos. Et cōdita
pyxide lyde/non incondita legendū: Simul enarratus apud Mar
cianum locus haud arbitror indiligenter.

In septima Iuuenalis poetę satyra sic scriptum.

Tenet insanabile multos:
Scribendi cacethos: & ęgro in corde senescit.

Vocabulū aūt quod ē cacethos/neq; a gręcis uspiā usurpaī/neq;
a latinis? Sed neq; ratio carminis admittit. Quare cacoethes legē
dū suspicamur: ut sit quod apud græcos Τὸ κακόηθες. Eo nanq;
uerbo frequētissimo usitatissimoq; mala cōsuetudo significatur.
Quod itē in uetusto codice langobardis exarato litteris repperi
mus: cuius mihi potestatē legēdi fecit: Franciscus Gaddius florē
tinus: summi magistratus a secretis prudens humanusq; uir: nec
litteris īcultus? Sed & ille uersus ita in eodem.

Turgida nec prodest condita pyxide lyde.

Quod alibi perperam sic est/In pyxide condita lyde: ut anum in
telligas lyden illiusmodi medicamenta uenditantem/crassam/&
(ut iqt Plautus)doliarē: Quod & Capella fortasse spectās & face
tissime sup ebrio Sileno ludēs ita iqt. Ac dū mouere gressū: cupit
auocāte lyde. Nā ut si Cātharę uel Pyrrhię nomina uel Baucidos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

inaudiaſ: cõtinuo ſuffarcinatas tibi/& uinoſas/& pãnucias/quaſ dã delectione cõfinxeris. Ita nomine audito lydes mox hanc Iuuenalis turgidã recordariſ/ut mirifice ſint iductæ ad excutiẽdos cachinnos pſonæ uino uenas inflatus Silenus & uẽtrioſa lyde: quæ titubantẽ: & lapſabũdũ etiã(ſi dis placet) auocet ab irriſu.

Caput xxxxvii.

Quæ Plinius ſuper titulis ueterum artificum pẽdentibus prodidit/ea de monimẽtis etiam ueteribus agnita romę: ſicutiq; ſpeciem Vergilianæ ęgidos.

r Omæ nup ĩ atrio Mellinæ domus/marmoreã quãdã ueluti baſin aſpeximus/in qua græce ſic erat σέλευκοσ βασιλεὺσ λύσιπποσ ἐποίει. Id latine ualet/ Seleucus Rex: Lyſippus faciebat. Erat ibi tũ nobiſcũ gręce latineq; uir doctiſſimus/& iſtiuſmodi lauticiarum diligẽtiſſimus Iohannes Laurẽtius uenetus ſũmi põtificis a ſecretis: homo linguæ utriuſq; doctiſſimus: omniũq; iſtiuſmodi quaſi lauticiarum ſtudioſiſſimus. Is igiẽ nos ſubmonuit: quod & ſtatĩ arripuimus/agnouimuſq; nõ temere illic ἐποίει potius q̃ ἐποίησεν: hoc eſt faciebat/q̃ fecit: Siqdẽ/ut ait Plinius ĩ præfatione librorũ naturalis hiſtoriæ: Sũmi illi artifices/etiã abſoluta opa pendenti titulo inſcripſere: Vt Apelles faciebat: & Polyclitus/tanq̃ incohata ſemp arte/& impfecta: ut cõtra iudiciorum uarietates ſupeſſet artifici regreſſus adueniam: uelut emẽdaturo qdqd deſiderareẽ/ſi nõ eſſet interceptus. Quare inqt plenũ uerecundiæ eſt illud/quod oĩa opa/tanq̃ nouiſſima ĩſcripſere/& tanq̃ aliqd ſingulis faro ſit ademptum. Tria autem non ut ille opinatur amplius adſolute traduntur inſcripta/ Ille fecit: quæ ſuis locis reddit: Quo apparuit ſũmã artis ſecuritatẽ auctori placuiſſe. Et ob id magna inuidia fuere omnia ea. Ceterum etiam alibi romę ſimilis inueniri titulos: idem Iohannes Laurentius uenetus aſſeuerabat. Vidimus item/quod etiam his Miſcellaneis noſtris putauimus inſerendum/ marmoreum quoddam in urbe eadem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Palladis ſimulachrum geſtãs ęgida ſquamoſo draconum corio contectã: ſic ut extremũ ipſius ambitũ dracũculi: item ad limbi/ aut fimbriæ uicẽ circũcluderent. Erat ibi tũ nobiſcũ Iulianus Bononiẽſis: cui nũc ex re cognomẽ Antiquario factũ: ſimulq; Georgius Italianus genuenſis: homo rerũ abditarũ inueſtigator experientiſſimus. Cũ ſtatim Vergilianos uerſus recordati: qbus eam demum Palladii clypei cęlaturam/ mire expreſſiſſe/ poeta incõparabilis uidebaẽ: ita i octauo æneidos libro ſcribẽs.

Aegidaq; horrificam turbatæ Palladis arma
Certatim ſquamis ſerpentum: auroq; polibant/
Connexosq; anguis: ipſamq; in pectore diuæ
Gorgona deſecto uertentem lumina collo.

Caput xxxxviii.

De Megabyzo ſcripſiſſe alios: quod Plinius de Alexandro: uentitare in Apellis officinam ſolito.

Plinius Secũdus i uolumine hiſtoriæ naturalis quinto: & uigeſimo: uentitare i Apellis excellentiſſimi pictoris officinam/ ſolitũ aiit Alexandrũ Macedonẽ/ nõ artificio ſolũ/ ſed comitate etiam hominis delectatum: Qui & i officina iquit imperite multa diſſerẽti/ ſilentiũ comiter ſuadebat. Rideri eũ dicens a pueris: q colores tererẽt. Hoc quod de Alexãdro Plinius ſcribit/ Plutarchus ad Megabyzũ rettulit/ i eo uolumine: quo diſputat: quę ſint adulatoris: & amici diſcrimina: Cuius ſi uerba latine iterpretemur: hęc fere ſunt. Apelles inqt pictor aſſidẽti ſibi Megabyzo/ ſuperq; linea & umbra dicere/ nõnihil rentãti/ uiden inqt ut pueri melida (coloris id genus) terentes/ tacẽti nup tibi animos adhibebant: purpurãq; demirabanẽ: & aurum/ Sed idem te nunc deridentꝫ loqui ſup iis/ quæ haud didiceris/ incipientem. Quin Hęlianus quoq; in libris hiſtoriæ multifariæ/ ad Megabyzũ/ & ipſe/ non ad Alexandrum rettulit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput xxxxviiii.

Contentio epigrammatum greci Posidippi: & latini Ausoni sup occasionis imagine: tū pulcherrima ecphrasis/greci Callistrati.

a Vsoni poete celebre est epigramma/quo simulachrū describit occasionis: Nam sic utiq; deū quem greci καιρόν appellant interpretatus est. Sed. n. lōge miror/qd ita Phidiæ tribuerit/ quod erat Lysippi. Extat adhuc. n. Posidippi grecum cōparis argumenti: de quo suū finxerit Ausonius: q̄q̄ i greco Lysippus Sicyonius artifex: in latino Phidia perhibetur. Porro aūt sūmis digitis grecus auctor igredi/ latinus insistere dicit rotulę. Talaria utercq; adnectit/utercq; faciem crine tegit/ utercq; occipitium denudat. Nouaculā tamē/dextra gerit/grecus ille καιρὸσ / & peniteria comes iungit̄ latinæ occasioni. Figuræ sunt apud utrūq; poetam pariles/plus tamē aliquāto arridet grecæ/ nam i istis omnibus (ut ita dixerim) mangonissandis/nescio quo pacto greci beliores: q̄ romani nostri: tum uelut ab Antigrapho decidere apographon erat necesse. Sed & Callistrati legimus ecphrasin simulachri eiusdem mire festiuā: qua cōfirmat̄ a Lysippo id opus factū: publice sicyoniis spectabile. Porro aūt ex ære hunc ait esse deum Callistratus: puerumq; adhuc primæ pubis a capite florulentæ ad pedes. Tum formosum eundem/ sparsisq; fauonio crinibus/ & multa frōtis gratia/ genarūq; adeo/ & corporis totius pulchritudine/Dionyso maxime similem: quin & insistere pilæ suspenso gradu/pinnatis pedibus! Sed & capillos idem Callistratus i oculos pueri/genasq; deflectens occipitiū crinibus liberat: Cetera denicq; scriptoris huius cōdimēta/& lenocinia/delicias/festiuitates/ argutiasq; transmarinas/ ex ipso utiq; perēdas auctore arbitror. Fit autē nescio quo pacto/lasciuiolas uti stas/ & electariunculas quasi rextā mileti chlamydē/cane peius/& āgui romana reformider grauitas. Illud haudquaq̄ prætermittam: Nicephorū quoq; nō inelegantem scriptorē græcū: sic orditi quam de uirgine Deipara/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

compoſuit orationem: ut cum ſup imagine iſta neſcio temporis dixerim/an occaſionis loquaꝫ: referat eã ad temporis illius: q̃ ſit græcę chronos/fugaciſſimam celeritatem.

Caput 1.

Locus in Plinianis exẽplaribus emẽdatus ſuper nomine Proetidum: atq; inibi de ipſarum furore relata hiſtoria.

IN quinto & uigeſimo naturalis hiſtoriæ libro: uerba Plinii Secũdi/quo capite de helleboro tractaꝫ: ita ĩ uulgatiſſimis codicibus reperiunꝫ. Melãpodis fama diuinationis artibus nota eſt: ab hoc appellatur unũ hellebori genus Melãpodion: Aliq̃ paſtorẽ eodem nomine inueniſſe tradunt: Capras purgari paſtore illo animaduertẽte: datoq; lacte earum ſanaſſe parotidas furẽtes. Ceterum nõ paſtore/ſed paſto: nõ parotidas/ſed proetidas ĩ codice uno ueruſtiſſimo: ex nobiliſſima iſta Medicę gẽtis bibliotheca inueniebamus! Sed de paſtore & paſto facile eſt: Sic proetidas non parotidas legendũ manifeſta fides: eamq; uel indubitatiſſimam ueriſſimãq; eſſe ſcripturã/ prætereq̃ quod ratio docet ĩprimis efficax. (Quid.n. ſint parotides furentes? aut quid parotidibus auriũ uitio/cũ uerarro?) Tamẽ & Dioſcorides bonus auctor apertiſſime declarat ita ſcribens. Veratrum nigrũ: id alii melãpodiũ/alii ectromũ/q̃dã polyrrhizũ appellãt. Melãpodiũ uero quoniam eo Melãpus quidã paſtor proeti furentes filias purgaſſe uidetur/atq; curaſſe. Sic ille. Sed atheniẽſis Apollodorus in bibliotheca (nam ita liber eius appellaꝫ) purgationẽ proeti filiarum potius ad uatem Melãpoda q̃ ad paſtorẽ refert: Nataſq; ait ex proeto & Sthenoebia filias Lyſippen Iphinoen/ & Iphianaſſam: quæ ubi primum adoleuerint/uexatæ inſania ſunt: ſeu quoniã ut ſcribit Heſiodus/Liberi patris cerimonias/nõ acceperint: ſiue (quod eſt apud Acuſilaum) quoniã Iunonis cõtempſerint ſimulacrhũ. Poſtea aũt q̃ furere occoeperint/ toto argiuorum agro prius erra

bundas/dein uero etiam per arcadiam/peloponnesumq; uniuer
sam/sui decoris oblitas locis solis excucurrisse. Donec Melãpus
Amythaone filiaq; Abantis Idorthea natus/ uates scilicet: & qui
primus medicamẽtis sanare/ac purgationibus inuenerat: curatu
rum se uirgines spoponderit/si pretiũ sibi pars regni tertia trãscri
bereť. Cui cum Proetus minime assẽtiret/ uidelicet mercede tam
imani deterritus/magis/ magisq; indies glíscere furorẽ illum uir
ginum coepisse: contagione etiã ad mulieres ceteras demigrãre/
sic ut uulgo suam quæq; domũ relinquerent/filios occiderent/ac
per solitudines uagarenť. Quare ꝓpagãre se etiã a rq; etiam cala
mitate/cum daturum Proetus postulatã mercedẽ pacíscereť: Iam
uero nõ prius curaturũ/Melãpus ait/q̃ cũ altrerũ tantũ agri/fratri
quoq; suo Bianti adiudicareť. Hic uero metuentẽ Proetum/ne si
præsentẽ cõdicionẽ respueret/plus etiã subinde postulareť/cõsen
sisse in eam mercedem. Actum demũ Melampoda/ ualẽtissimum
quẽq; iuuenũ/comitẽ sibi asciuisse: clamoribusq; eas/atq; enthea
quadam (sic.n.inqt) chorea sicyona usq; demontibus cõpulisse.
Ceterum in ꝓsequendo/ maximã natu Iphinoen extinctam/reli
quas purgatione usas resipuisse. Tum Melampodi eas/ & Biãti
Proetum tradidisse: ipsumq; dein filium genuisse Megapenthen.
Hactenus ferme Apollodorus. Helianus autẽ nomina Proetidi
bus/in omnifaria historia Elegen facit: & Celenen. Sextus porro
Empiricus pyrrhoniorũ quarto/ Polyanthum cyreneũ dicere scri
bit in libro de Asclepiadarum genitura/Proeti filias/ ab Aescula
pio fuisse insania liberatas: in quã Iunone irata icidissent. Adicit
Ouidius purgamina mẽtis earum Biantẽ misisse in Clitoriũ fon
tẽ: cuius potus abstemios faciat. Sed enĩ qui Probus uulgo pu
tať haud improbus omnino Maronis enarrator: & ipse restem ci
tat Hesiodum/fabulãq; pene sicut hæc est Apollodori: q̃q̃ breuis
sime pstringit. Hunc aũt in eis errorem fuisse mentis/animiq;/bo
ues ut se crederent: quod Vergilius quoq; ĩ bucolicis significat:
neutriq̃ uideri fabulosũ debet: siqdẽ Paulus Aeginita medicus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

grẽcus auctor ĩ tertio periodeutico de atra bile/ deq; inſania ipſa narrans: uſu quoq; uenire ait/ uti quidã ſibi brutæ animãtes eſſe: uoceſq; imitari illarum uideanẽ. Prætereaq; nõnullos arbitrari ſe uaſa eſſe teſtacea factos/ tũ aũt ob id metuere ne cõfringantur.

Caput li.

Cur in Epheſiæ Dianæ templo molles appellati honores a Martiale.

c Vt molles dixerit honores ĩ Triuiæ templo Martialis hoc eſt in Dianę Epheſię etiã hęc afferri poſſunt: ſcita (ni fallor) & arguta ſatis! Sed quæ tamẽ interpretes omiſerũt. Ac primo quidem de multimammiis poſſumus dictum exiſtimare. Nam ut diuus Hieroymus ĩ epiſtolam Pauli ad Epheſios ſcribit: Erat epheſi templũ Dianæ: & eiuſdem ĩ ipſo multimammia/ ideſt multarũ mammarũ effigies: qua cultores eius decepti putabãt eã omniũ uiuẽtium nutricem. Poſſumus item ad põpam referre: de qua Xenophon epheſius ĩ primo epheſiacorũ libro/ ſcribit/ ad hanc ſententiam. Agebaẽ aũt inqt/ ſolẽne iis locis Dianę feſtum/ ab urbe ad templũ: quæ ſunt ſtadia omnino ſeptẽ. Celebrare põpam uirgines omnis ĩdigenas oportebat/ ſplẽdide ĩprimis ornatas. Prætereaq; ephebos/ Abrocomi ęquales: qui tũ annũ circiter decimũ ſeptimum agebat: & cũ ephebis aderat/ uelutiq; primas ĩ ea pompa ferebat. Magna aũt uis hominum ſpectaculo intererat: uel populariũm/ uel hoſpitũ: ſiquidẽ mos habebat/ uti ĩ ea celebritate/ & ſponſi uirginibus/ & ephebis uxores inuenirenẽ. Procedebat ergo ordinatim pompa: primo ſcilicet ſacra: faceſ/ caniſtra/ & ſuffimenta: tũ autẽ equi: caneſq; & uenatoria arma: nõnullorũ quoq; bellica. Sed pleraq; tamen pacalia: feminarum ſe quæq; ueluti ad amatoris oculos cõpoſuerat/ uirginũq; ordinẽ ducebat Anthia. Sic utriq; Xenophon ſcribit nõ qdẽ Atheniẽſis ille/ ſed alter eo nõ inſuauior: Epheſius: qui paulo poſt etiã ita ſubdit: Vt igiẽ pacta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

pompa: uenere ī templum ſacrificatū multitudo omnis / atq; ibi ornatus pōpæ ſolutus omnis: Et conuenere eodē uiri / feminęq; / ephebi / & uirgines. Non abſurdū eſt aūt propter Dianæ quoq; ſacerdotē molles honores audire: de quo etiā nō nihil Domitius ex Strabone. Ceterū Heraclitī Epheſii ſummi philoſophi: ſcilicet illius qui ex obſcuritate librorum ſcotinos hoc eſt tenebricoſus appellabaē: quiq; omnibus humanis actibus illacrimabat: illius inq̄ Heraclitī ad Hermodorū extat epiſtola: qua ſic ferme ī ephe ſios cauillaē. Quāto epheſiis meliores / lupi / atq; leones: Nō ſe in uicē mancipant: nec aquila / aquilam emptitat / nec leoni leo / mini ſtrat pocula? Sed neq; canē / canis exſecat: ut uos deę ſacerdotē ex ſecuiſtis. Megabyzum: meru ne uirgini uir cōſecreē: & quo pacto impii aduerſus naturā: pii ſitis aduerſus ſimulachrū. Prīcipio. n. id agitis: ut dis primus īpreceē ſacerdos / amiſſa uirilitate. Quin deam quoq; īpudicitiæ uelut inſimularis metuentes / ne illi mini ſtretur a uiro.

Caput lii.

Quæ ſit apud Martialem Cornibus ara frequens.

INſupiori epigrāmate locus eſt hic alter: neutiq̄ a Domitio / ne ue ab aliis / quantū uideā cognitus.

Diſſimulerq; deum cornibus ara frequens.

Quod. n. Domitius Hāmonis tēplū ī libya accipit / nullo pacto procedit. Nā cum hic magnificentiſſima orbis terrarū ędificia memorenē: quędq; inter miracula referrenē / ut ex eorū comparatione / amphitheatri prędoniū creſcat: ridiculū ꝓfecto fuerit / de tēplo hic Hāmonis audire pauprimo ſcilicet / ut Lucanus ait his uerſibus.

Ventum erat ad templum / libycis quod gentibus unum
Inculti Garamātes habent. ſtat Corniger illic
Iuppiter / ut memorant / ſed non aut fulmina uibrans /
Aut ſimilis noſtro / ſed tortis cornibus Hammon

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Non illic libycæ posuerunt dicia gentes
Templa/nec ęois splendent donaria gemmis:
Quãuis ęthiopum populis/arabumq; beatis
Gentibus/arq; indis unus sit Iuppiter Hammon.
Pauper adhuc deus est:nullis uiolata per ęuum
Diuitiis/delubra tenens/morumq; priorum
Numen/romano templum defendit ab auro.
Neq; aũt/ aut ex Plini/aut ex Maronis dictis colliges templum
Hammonis apud Nasamonas insigne/ uel ędificiis uel opibus
fuisse/ si uerba ipsa diligẽter utriusq; pẽsitabis. Et qdẽ mẽtior ni
si ara potius Apollinis in delo accipienda/ quod Ceratinon bo
mon dicunt/inter septẽ orbis spectacula/ sicuti Plutarchus ait ce
lebrata: quæ tantum ex dextris cornibus sine glutino ullo/ aut
uinculo/coagmentata/cõpactaq; sit. Hoc aũt Plutarchus/i eo scri
bit opusculo quo tractat/utra prudẽtiora sint/ aquigena/an terri
gena animalia: Deq; ara eadẽ sic Ouidius in epistola Cydippes
ad Acontiũ/meminit hoc uersiculo.
Miror & innumeris structam de cornibus aram.
Plutarchus ẽt in Theseo/de ara i delo scribit/nõ qdẽ ex dextris:
sed exsinistris tãtũ cornibus cõpacta/quẽ κερατωναβωμον appel
lat/nisi mẽdũ sit exẽplarium. Laertius quoq; Diogenes Ceratinæ
arę/hoc est e cornibus factę mẽtionẽ nõnullã facit i Pythagorę ui
ta. Quin & Callimachus poeta in Apollinis hymno: Quadrimũ
adhuc Appollinẽ scribit ex cornibus Cynthiadũ capreaũ: quas
soror Diana i uenatu occiderat arã cõpegisse:fundamẽtaq; item:
& parietẽ/ e solis struxisse cornibus. Ipsius autẽ sunt hæc uerba.
Τετραέτης τὰ πρῶτα θεμείλια ποιήσατο βωμοῦ
καλὴν ἐν ὀρτυγίῃ πετρηέσσης ἔνθεν ἀπ' ἴλυος
ἄρτεμις ἀγρώσσουσα κεραίατα σύνεχες αἰγῶν
κυνθιάδων φορέεσκεν. ὀλέσσατο βωμὸν ἀπόλλων
λείματο μὲν κεράεσσιν ἐλεύθια πῆξε δὲ βωμὸν
ἐκκεράων κεράουσι δὲ πέριξ ὑπεβάλλετο τοίχους.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ob id ergo inquit Martialis Dissimuler deum: quasi nõ iam dei esse id opus uideri queat/ quo alterũ longe præstantius hoc est amphitheatrũ mortali manu factũ. Saneq; per totũ epigramma signatis usus est uerbis argutissimus poeta: qui Memphin silere iubet/qa barbara:nec iactari uult babylona labore assiduo: quoniam ipsa quoq; iactatio:intellectũ laboris habeat. Et negat laudãdos ob id honores Triuię:quia molles:neq;.n.mollibus præconia debenť. Negat etiã/quę aere pendeãr mausolea/ supra aera ipsum/hoc est ad astra usq; ferri oportere:ut sit hoc epigrammate nihil utriq; pensitatius.

Caput liii.

Quod positum nomẽ Agamemnonis/ in.M. Tulli diuinationibus/pro Vlyxis est: tum in transcursu locus in epistolis ad Atticum nonlinelegans super miniatula cęra/correctus & enarratus.

a Vlus Gellius in noctibus illis:suis maxime candidis errorem notat Ciceronis manifestissimum/ nõ magnæ rei/neq; errasse eum mirať:Sed errorẽ non esse postea/ uel ab ipso animaduersum: uel a Tirone suo. Nã cũ Homeri uersus Cicero quospiã uertat in latinum/dicere illos Aiacem scribit apud eũ poetam/cũ re uera dicantur ab Hectore. Facit hęc. A. Gelli libertas/ut ne ipse quidem uerear referre in his libris paullulũ quiddã compar huic eiusdem Ciceronis/peneq; illi superiori germanum/ & geminũ nisi forte (quod auidius crediderim tanto interuallo) mendum fuerit exemplarium. Quãuis etiam in antiquissimo quoq; libro nõ dissimiliter scriptũ inueniamus: nec sane lubricus ex litteratũ uicinitate sit in alterutrum nomẽ lapsus. Verba sunt Ciceronis in libro diuinationũm secundo. Nã illud mirarer si crederem quod apud Homerũ Calchantẽ dixisti ex passerum numero belli troiani annos auguratum:de cuius cõiectura/si c apud Homerum/ut nos orioli uertimus loquitur Agamemnon.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ferte uiri: & duros animo tolerate labores:
Auguris ut nostri Calchantis fata/ queamus
Scire/ratos ne habeant/an ueros pectoris orsus.
Ac deinceps uersus quoq; ceteros Homericos/a se conuersos exponit. Quod igiť hæc Agamemnonē loq apud Homerū Cicero tradit: si modo ita scriptū Cicero reliqt/hoc neutiq̄ uerum p̄bať: cum apud Homerū ipsum i secūda Iliados Rhapsodia: non Agamemnō/sed Vlyxes istius sentētię uersus p̄nūtiet. Neq; est quod q̄s̄q̄ aut stomacheť/hæc apud Ciceronē quoq; deprehēdi: aut mireť: cum appareat ex ipsius epistolis/ nōnunq̄ huiusce modi errata memorię fuisse i Ciceronis libris/uel ab Attico/uel a Bruto animaduersa/atq; curata: Sicut illud i oratione Ligariana de. L. Cursidio: quod erratū fateť esse suum! Sed ut aiunt inqt ΑΝΗΘΟΝΙΚΟΝ ἀμάρτημα. Sicuti quod i oratore arbitror/ Eupolin p̄ Aristophane Cicero posuerat. Dein Atticus Aristophanen pro Eupolide reposuit. Itaq; etiā uereri se Cicero dicit aliquādo/ ne suæ syntaxis miniata illius cęrula pluribus locis notandę sint. Quod autē ici dit: ut de miniata cęrula meminerimus/corrigēdus obiter/& iterpretādus nobis hic ex epistola ad Atticū libro penultimo locus est: i quo ita scriptum perperā inueniť. His litteris scriptis/me ad syntaxis dedi: quæ quidem uereor/ ne nimia tua pluribus locis notandæ sint: ita sum mereoros: & magnis cogitationibus impeditus. Ego legendum puto/ Ne miniatula cęra tua pluribus locis notandę sint: ut sit intellectus: ad libros componendos: id enim græce syntaxis Ciceronem se dedisse! Sed uereri tamen ne miniatula cęra ipsius ad quem scribit Attici: quo sæpe uteretur emendatore/ pluribus locis notandæ sint/ quoniam mereoros/ hoc est suspensus animi foret Cicero/ & magnis cogitationibus (ut ait) impeditus. Consueuerat opinor Atticus: siqui parū absolute locus a Cicerone tractaretur/ ei loco rubellas cęras affigere: quod nunc quoque solemus: In codice autem/quem fuisse aiunt Francisci Petrarchæ primitus: certe Colucci Salutati dein fuit: &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

poſt hunc Leonardi Arretini: Mox & Donati Acciaioli/uirorum ſuę cuiuſq; ætatis eruditiſſimorũ/ſic adhuc extat: ne miniata cęr uia tua. Quod ſi penultimę dictionis penultimã litterã pollulũ aſũmo ꝓduxeris/hoc eſt de/i/littera/l/feceris/ omne ꝓculdubio mendũ ſuſtuleris! Sed & ꝓuulgatis codicibus/ſicĩ extremo rurſũ uolumine epiſtolarũ adhuc earundẽ legiẽ. Cęrulas. n. tuas miniatulas illas extimeſcebã: ut iam omnis hoc teſtimonio ſupior ambiguitas aboleatur.

Caput liiii.

Ceratinæ qui ſint apud Quintilianum.

c Eratinę qui ſint apud Quintilianum libro primo/non temere qui tibi explicet inuenias. Qui aũt gręca uoluerint/ latinaq; commentaria/ plane intelligẽt ratiocinationis inexplicabilis eſſe eam ſpeciẽ/ quæ neſcio quas anſas/ atq; uncos arte dialecticæ perplexitatis inſerret: Sic arbitror appellatã a materia ipſa/qua uterentur uerborum: Sicuti eſt apud Senecam libro epiſtolarũ qnto ad Lucilium. Sederẽ inquit otioſus: & eiuſmodi quęſtiunculas ponens: Quod non perdidiſti habes: Cornua nõ perdidiſti: Cornua ergo habes: aliaq; ad exemplum huius acutę delirationis concinnata. Sed de hoc item ĩ articis noctibus inuenias. Cerata aũt græce dici cornua: quis neſciat? Meminit huius etiam Lucianus: in philoſophorum Sympoſio: Sicuti de Sorite/ atq; Therizonte! Sed & in dialogo item mortuorum Caſtoris & Pollucis/ita ferme inquiẽs. Et cornua inter ſe producunt: & Crocodilos faciunt/ & eiuſmodi perplexa docent interrogare: ut ex cornibus ſcilicet/ hãc quam diximus Ceratinen ratiocinationẽ/ nec ratiocinationem uerius q̃ rendiculam accipias. Quin etiam in dialogo altero: cui uel ſomnium uel Gallus eſt nomen. Et docens inquit duabus negationibus/unam confici aſſeuerationẽ: Noctẽq; nõ eſſe/ſi dies ſit. Interdũ etiã cornua mihi eſſe dicebati

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

aliaq; id genus. Huiuſcemodi aũt dialecticis in ꝓcunctando quę ſtiunculis/ quales frequẽter ingeniorũ acumẽ excogitat/ etiã Mile ſius Eubulides plurimũ uſus/ ſicut a Laertio Diogene i Euclidæ Megarẽſis uita/ ponunt̃/ ut latine conemur interpretari: Mentiẽs: fallẽs: electra cõuelata/ acerualis/ & ceratine: uel cornea: & item cal ua. Ex quo in hanc ſententiam eſt apud Comicum neſcio quẽ ut idem prodit Laertius. Contumelioſius aũt Eubulides ceratinas interrogãs & mendacibus/ glorioſiſq; ſermonibus oratores uer ſans: abiit Demoſthenis habens uolubilitatẽ. Quem etiã locum Suida citauit. Sed & Zenõ ille Cyrieus inter cauilla cetera dialecti corũ Ceratinas itẽ/ & utridas numerabat. Sicuti idem i libro ſepti mo de uitis philoſophorũ ꝓdidit Laertius. Quin hoc ipſum po ſtremo nobis inſinuat Marcianus Capella libro quarto: cũ inq;t. Perdita ne qua unq̃ cornua fronte ferant.

Caput lv.

Qui ſint Crocodilitæ apud eundem.

a Pud Quiſtilianũ eũdẽ libro itẽ primo etiã de Crocodiline mentio fit/ obſcuro & ipſo pleriſq; ignotoq; uocabulo. Ce terũ de hoc inuenimus apud Aphthoni græcum enarratorẽ Do xapatrẽ: quãuis apud eum Crocodilites potius q̃ Crocodiline. Quod & uerius puto. Verba ipſius ita latine interpretamur. Serra inq;t/ & Crocodilites: ſicuti eſt i ęgyptiaca fabula. Mulier quędã/ cũ filio/ ſecũdũ fluminis ripas ambulabat. Ei Crocodilus filium abſtulit: redditurũ dicẽs/ ſi uerũ mulier reſponderet. Negauit illa fore ut redderet̃/ atq; ob id æquum aiebat reddi. Hactenus ille. Moxq; idẽ Crocodiliten inquit hanc propoſitionem uocãt/ Cro codili huius gratia: quam etiam πρίονα/ ideſt Serram uocari a græcis indicat. Adiuuat Lucianus in dialogo: cui titulus: uita rum uenditiones/ ita ferme Chryſippum loquentem inducens: eiq; reſpondentem quẽpiam: qui ſe profiteatur emptorem. Conſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

dera igiť ait. Eſt ne tibi filiuſ? Quorſum iſtud? Si forte illū iuxta fluuiū errabundū Crocodilus inueniat: rapiatq; dein redditurū polliceať/cum uerū dixeris: utrum reddendus ei uideať/nec ne? Quid eū ſentire dices? Rem ſane ꝑplexā interrogas. Ex his utar birror liquet etiā Crocodiliten/ ſicuti ſupra Ceratinen ſophiſmatos eſſe/ parū explicabilis ſpeciem/quo dialectici ueteres/potiſſimumq; ſtoici uterenť. Quod genus eleganter Quintilianus ex quiſitas ambiguitates appellauit.

Caput lvi.

Cur gemino cornu Martialis dixerit in ſpectaculis: ubi de Rhinocerote: deq; tauris æthiopicis.

m Artialis epigramma eſt in ſpectaculis: de Rhinocerote/ cuius extremi uerſus hi ſunt.

Nanq; grauem cornu gemino ſic extulit urſum.
Iactat/ ut impoſitas taurus in aſtra pilas.

Domitius ita enarrat: Gemino inqt cornu forti/& uehemēti. Vergilius: Gemino dentalia dorſo. Vel quoniam Rhinoceros habet duo cornua/ut apud Pauſaniā ſolū legi: quorū alterū/inſigni magnitudine ex naribus extat: alterū ſupne erumpit/exiguum/ ſed ualidiſſimū. Fateť ſane Domitius apud unū ſe Pauſaniā legiſſe Rhinocerotē duo habere cornua. Quid aūt Pliniū: qd Solinum: qd alios credimus unū Rhinoceroti cornu tribuētis dūtaxat: an uidelicet ignoraſſe oīs: quod ſolus animaduerterit Pauſanias. Quid porro Septimio Florēti Tertulliano reſpondebimus chriſtianorū omniū/quorū quidē latine/opa extent: utātiquiſſimo: ſic auſim dicere ī omni pene litteratura diligentiſſimo q libro ad uerſus Praxeam tertio uerba illa enarrans de uetere inſtrumento Tauri decor eius. Cornua unicornis/cornua eius: ī eis nationes uentilabit ad fūmum uſque terræ: Non utiq; inquit Rhinoceros deſtinabať unicornis: nec minotaurus bicornis & que ſequunť.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ceterum de eo Pauſanias ī boeoticis meminit/neq; aũt omnino Rhinocerotas duo habere cornua: nã hoc manifeſto refelli pote rat. Sed tauros dicit eſſe ī æthiopia q Rhinocerotes uocenẽ. ὅτι σφίσιν ἐπάκρα τὴ ῥινί. Sic.n.illius uerba ſũt. ἓν ἑκάστῳ κέρας καὶ ἄλλο ὑπὲρ αὐτό ὀνομέγα ἐωῖδὲ τῆσ κεφαλησ / οὐ δέ ἀρχὴν κέρατά ἐστιν. Quoniã inq̃t illis ī ſumma nare ſingulis unicum cornu. Tũ aliud ſupra/nõ magnum. Verũ in capite ne initio qui dem cornua. Nõ igit̃ Pauſanias aut inſigni magnitudine alterũ cornu/ aut alterum ait eſſe ualidiſſimũ: Quod ob id eminiſcitur fortaſſe Domitius/ut his facilius urſus extolleretur. Neq; aũt de Rhinocerote ipſo ſentit Pauſanias: Sed ut diximus de æthiopi co tauro:qui ſimilitudine quapiam/& ipſe Rhinoceros a quibuſ dam uocabaſ: Quare nos ita putamus exponendũ Martialem/ ut urſum uidelicet a Rhinocerote cornu illo unico elatum/eiecta tumq; ſentiat/grauẽ gemino cornu:hoc eſt grauẽ tauro futurum/ cui ſunt cornua gemina: ut cornu ſit datiui/ non ablatiui caſus. Nam cũ tauri pilas cornibus ad aſtra euẽtilent: extollere urſum tamen nõ poterãt grauem gemino cornu: ꝓpterea q̃ eum mirabi lius q̃libet uno cornu Rhinoceros extulit.

Caput lvii.

Quæ ſint apud Suetonium terraones: correctumq; erratum Pli nianis exemplaribus.

Terraones in Caligula Suetonij/quę ſint aues/omnino igno ratur. Verba ipſius hęc. Hoſtiæ erant phoenicopteri:pauo nes: terraones numidicæ: meleagrides:phaſianæ: quæ ge neratim per ſingulos dies imolarentur. Ceterum inuẽtu res erat haud difficilis: niſi Plinianos inemendatiſſimos haberemus co dices. Nam quod apud illum legimus libro decimo hiſtoriæ na turalis:ubi de Anſeribus agit: Decet Erythroraonas ſuus nitor: abſoluraq; nigritia: Hoc ī illo ueruſtiſſimo Pliniano exẽplari de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Medicæ gentis bibliotheca publica/pene legitur emendate/uide licet una tantum cõmutata littera: qualia multa ĩ ueustis omnibus uoluminibus ĩterpolata uocabula. Nam cũ ipsa quoq; mendosissima plerisq; sint locis: uestigia tamẽ adhuc seruãt haud obscura/uerę indagandæ lectionis: quæ de nouis codicibus/ab improbis librariis ꝑsus oblitterantur. In eo igit̃ sic est. Decet & trabonas: ut si ordinẽ duarum primatũ litterarum inter se cõmutes/ Terrahonas dissultet. Quare ita apud illum: Politiano auctore legas. Decet terraonas suus nitor/absolutaq; nigritia. In superciliis cocci rubor. Alterũ eorum genus uulturũ magnitudinẽ excedit. Quorũ & colorem reddit: nec ulla auis excepto Struthocamelo/maius corpore implens pondus in tantum aucta/ut in terra quoq; imobilis præhendat̃: Gignunt eas alpes/& septẽtrionalis regio. Hactenus ille de terraonibus.

Caput lviii.

Origo & ritus ludorum sęcularium: prętereaq; ad id alia: citatũq; eo/Sibyllæ oraculum: mox & obiter explicata quædam: tursusq; alia refutata non inutiliter.

Rit arbitror operęprecium/ colligere hic etiam sęculariũ ludorum originẽ/causamq; nominis/ & item quot annorũ interiecto spatio/quotiesq; facti/quo ritu/ quibusq; deis celebrati. Nam & res est ipsa p se cognitu non indigna/cui studium modo sit ullum uetustatis/ & ad itelligẽdos poetarũ locos nõnullos/ ingens attulerit adiumentum. Cũ igit̃ bellũ inter se Romani/ Albaniq; gererent/& utraq; ĩ procinctu iam staret acies/extitit repẽte quidã monstrosa specie/pelle amictus furua/uociferãs/ iubere Ditem patrem/deãq; Proserpinam/fieri sacrum sibi/priusq̃ pręliũ cõmittereť. Quo perterrefacti uiso Romani/ ꝑtinus arã sub terra ędificarunt/& statim sacrificio facto/pedum. xx. aggere contexerũt/ut esset omnibus/prętereq̃ Romanis ipsis ignorabilis. Sed. n.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

euenit/ut Valesus Valesius: unde nomen/ & origo Valerię famî lię: clarissimus/in gente sabina & locuples homo rusticę uitę/ arā hanc quā diximus/ita diuinitus iuenerit. Erat ei nemus ante uil lam/ ꝑceris maxime arboribus/ quę statim fulmine ictę/cōflagra runt: Nec multo post filii duo & filia correpti pestilētiæ morbo/ ad desperationem usq; medicorū laborabāt. Cū sese igiť latibus familiaribus adiuoluens pater/ ꝓ liberorū salute/ suū matrisq; pue rorū capita deououeret/uox e nemore quod tactū de cęlo/ stati au dita/saluos fore eos spōdēs/si Tiberi ad Tarētū puecti/calfactā Ditis & Proserpinæ foco de fluuio ipso biberent aquā. Quoniā uero lōgissime abesse Tarentū scilicet i extrema Iapygia: nec pro xime eam urbē reperiri Tiberim ullū fluuiū sciebat: spem sibi de terrimā fingebat/etiam inde territus/ quod inferarū potissimum uox illa potestatum/meminisset/ Sed impositos nihilo serius in lintrē filios/ Hostiā primo: mox ad Cāpi Martii regionem deue xit: ibi recreare sitientes/& ęstu febriq; laborātes desiderans: qua placidissime amnis labiť/exponit i ripa ęgrotos/ac dū tumultua riam sibi regericulam cōcinnat/ extincto igniculo/ admonetur a gubernatore/ peterēdū potius Tarentū(nā ita locus in ꝓximo uo cabať)erenim fumū sese illic aspicere. Tū uero lætior audito Tarē ti nomine Valesius/deos adorans/& salutē sibi liberorum iāiam ꝓpemodum bona fide spondens/agi ꝓrsum iubet/& illuc maxi me nauigium appelli. Quo cū pueniſſet/ haurit aquam festinato de flumine/fretusq; omine tenacius arrepto: fumigās ibidē solū/ flatu sollicitat in flāmam/calfactāq; mox aquā/ porrigit in calice pueris. Succedit aūt potui somnus. Vident in quiete illi spongia sibi a nescio quo detergeri morbū: Tum præcipi: ut Diti patri/& Proserpinę/furuæ ibidē mactarenť hostiæ/ trinoctiumq; ꝑpetuū/ choris & carminibus/cōcelebrareť. Surgunt igiť/recuꝑata ualetu dine: uisumq; illud patri renuntiant. Is homo locuples/ defodi iaciundis altre fundamētis humū iubet. Inuenta igiť sic ara est ea quam diximus/ cū titulo Ditis & Proserpinæ. Mactat ille(quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

erat iussus) futuas cõtinuo uictimas/ & trinoctium sacris frequẽ tar: tot eni numero filios media de morte receperat: ex eoq; Ma nius Valerius Tarẽtinus appellatus: quod a dis manibus í Ta rento liberum suorũ ualetudinem ipetrauisset. Ad hunc igiẽ mo dum quidam tradiderunt. At. n. M. Varro libro de scęnicis origi nibus primo/ Cum multa inquit portenta fierent/ & murus ac turris quæ sunt inter portam collinam/ & exquilinã de cęlo tacta essent: & ideo libros sibyllinos Quindecemuiri adiissent: renun tiauerunt/ uti Diti patri & Proserpinæ/ ludi Tarentini/ in Campo Martio fierent/ tribus noctibus/ & hostię furuę imolarenẽ. Hacte nus de origine. Sęculares autẽ/ nõ quia fierẽt anno/ uel centesimo deniq;/ uel etiam centesimo decimoq; nuncupati: quod utrũq; si cut assertores habet/ ita re ipsa penitus coarguitur/ Sed ob id ma gis credi potest: quod plerumq; semel hominis ætate fierent: ut multa alia quæ rara sunt/ post sęculum euenire loquentiũ consue tudo usurpat. Tarentini aũt a loco ipso qui Tarentus ob id uo carẽ/ aut quod ara ibi Ditis patris (quẽadmodũ supra diximus) í terra occulrarẽ/ aut quod ripã Tiberis fluuius eo loco tereret/ ex quo ẽt Rumon dictus a ueteribus/ & in sacris serra nominatus/ quod ruminaret/ hoc est exederet & secaret ripas. Vnde ait Maro Stringentem ripas/ & pinguia culta secantem.

Cererũ de rẽporum iteruallis/ quibus isti ludi referrenẽ: fides in ambiguo est. Siquidẽ in carmine sęculari Horatius undenos de cies p annos fieri declarat/ quod & cõmentarii. xv. uirorum/ & di ui Augusti edicta/ & ipsius deniq; sibyllæ/ quod adhuc extat ora culum/ cõfirmauerint. Contra uero cẽtesimũ redire post annum/ tam Valerius Antias/ q̃ Titus Liuius/ & itẽ. M. Varro testati phi benẽ. Quod. n. legimus apud Herodianũ trium spatio ætatũ so liros instaurari/ uereor ut emẽdata sit ibi lectio/ nostramq; ob id e gręco interpretationem: cum uenia legendam censeo. Nec aũt (si tempora dinumeres) aut quãta interualla retro fuerint/ aut quan ta esse debeant/ omnino colligas. Instituti autem primi sęculares

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ludi/poſt exactos reges a.P. Valerio Publicola/qui primus con
ſul fuit/exiſtimanť. Etenim laborãtibus peſtilẽtia ciuibus/apud
hanc ipſam quam diximus aram/ publice nũcupatis uotis/ atrũ
bouem Diti pro maribus/ concolorem ꝑ feminis iuuencam Pro
ſerpinę mactauit/ludoſq; & lectiſternia trinoctio fecit/& aram ter
ra ſicut ante fuerat/ exaggerata occuluit/ iſcriptam titulo iſto.P.
Valerius publicola frumentarium campum Diti & Proſerpinę cõ
ſecraui/& ludos Diti & Proſerpinę Romanorũ ſalutis ergo feci.
Secundos autem ſecundo & quinquageſimo poſt Romam cõdi
tam factos anno/ admonitu ſibyllorum carminum/ tradit græce
Zoſimus/ miſſis occupata morbo ciuitate/lectis ad hoc uiris/ q
libros conſulerẽt: ex quorũ reſponſo/denuo regeſta humo apud
aram hanc ipſam/ i extremo Campi Martii/de more ſacra/& ludi
ꝑſoluti: reſtitutaq; Romanis/ iterum eſt icolumitas. Cõſulem ue
ro ſcriptor hic/ unum dumtaxat exemplario fortaſſe mendo.M.
Publium Quintium nominauit/cum Cenſorinus.M.Valerium/
& Spurium Verginium conſules ꝑdat. Idemq; terri os/& itẽ quat
tuor/cõſulũ tẽporibus/ quos & nominatim citat/ auctoritatibus
Antiatis Valerii/ T. Liui/ Varronis/Piſonis/Gellii/& Eminę cõpro
bat/ factos etiãq; cõmentarios Quindecẽuirũ ſacris faciũdis/ in
teſtimonium aſciſcit. At.n.quoniam lubricus i propriis nomini
bus/& item i numerorum notis librariorum lapſus: uitiata iſta/
ni fallor/in Cenſorini cõmentario reperies. Ceterum diuus Augu
ſtus abolitos eos paulatim/(ſicuti quidam putant)atq; intermiſ
ſos inſtauauit/magno ut Liuius ait/ apparatu. L. Cenſorino/&
.M. Manlio Puellio cõſulibus. Atteio aũt Capitone circũitũ ſpa
tiumq; ſubiciente/ritum uero ſacrorum libris indicantibus ſibyl
linis. Porro ſextos Claudius ſe conſule.iiii.&.L. Virellio quaſi
anticipatos ab Auguſto/ nec legitimo tẽpori reſeruatos/quãuis
ipſe in hiſtoriis ſuis ꝑdidiſſe memoreť: intermiſſos eos Auguſtũ
multo poſt diligẽtiſſime annorum ratione ſubducta/ i ordinem
redegiſſe/quare uox etiã irriſa pręconis traditur/inuitantis more

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ſollemni ad ludos/quos nec ſpectauiſſet quiſquam/nec ſpectatu rus eſſet cum ſupereſſent adhuc qui ſpectauerãt: & qdam hiſtrio num producti olim/tum quoq; producerentur: Eteni Stephanio nem/qui primus rogatis ſaltare inſtituit/utriſque ſecularibus lu dis/Auguſti uidelicet & Claudi/ſaltaſſe accepimus/qui. lxxxiii. non amplius anno iterfuere/ quamuis & poſtea ille diu uixerit. Septimos Domitianus ſe. xiiii. &. L. Minutio Rufo conſulibus/ computata ratione temporum ad annum nõ quo Claudius pro xime/ Sed quo olim Auguſtus ediderat: Deniq; in nomiſmatis uariis/apud Laurentium noſtrũ Medicem Stelographiam quoq; iſtam uidimus. LVD. SAEC. FEC. COS. XIIII. Ac de his Papiniũ ſentire i ſiluula ad urbis præfectum gallicum/cui titulus Soteria/ iam tum noſtris auditoribus oſtendebamus/cum uolumen ipſũ ſcilicet abhinc nouennium/ publice interpretabamur. Verba ita ſunt.

Nec tantum induerint fatis noua ſæcula crimen.
Aut inſtaurati peccauerit ara Tarenti.

Quo loco Domitius noſter/quanquã de Tarenti ara: diſq; ipſis manibus meminit: nihil omnino tamẽ ſuper ſæcularibus iſtis ſu ſpicatur: Iam uero apud Martialem/ quam pene idem ſuæ littera turæ/ne dixerim ingenii quoq; obliuiſcitur. Quem ſcilicet & tũc & cum faſtos anno poſt enarrabamus: luculente (ni fallor) coar guimus. Eſt autem Martialis epigramma de matrona/ quæ puto binis ludis Claudi ſcilicet Domitianiq; iterfuerat/ in eoq; etiam hic uerſiculus.

Bis mea Romano ſpectata eſt uita Tarento.

Quo loco parum cordatus homo hic/trigeſimo quoq; anno cele brari ſacra ad Tarentum dicit conſueſſe: quod nec aliquis etiam fando audiuerit. Quin idem illos ex quarto eiuſdẽ poetæ libro uerſiculos pertractans.

Hic colat ingenti redeuntia ſæcula luſtro.
Et quæ Romuleus ſacra Tarentus habet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

etiam posteriorem diiungit a priore/& ut ĩ illo ſęculares ludos/ ita in hoc commenticia iſta tricenaria ſacra putat inſinuari. Facit autem Tarenti huius etiam Varro i latinę linguę commentario/ etiamq; uel iterum in faſtis Ouidius mẽtionem. Sed redeo unde digreſſus. Centeſimo decimoq; poſt Domitiani ludos anno/ in ſtaurauit & eos imperator ille Septimius Seuerus/cuius etiã nũc Romę pulcherrimus ſpectatur triũphalis arcus/ cum filiis Antonino & Geta/Chilone & Vibone conſulibus: Quos ludos & ui diſſe ſe memorat Herodianus/& Dion ætate ſua factos memorię prodidit. Poſt Seuerum negat inſtauratos Zoſimus: Quoniam hic annorum cẽtum & decẽ pene receptus auctoritate ambitus/ in conſulatum Conſtantini chriſtiani principis tertium/ & Licini quem dein bello ipſe uicit incurriſſet. Nos tamen apud Euſebiũ i chronicis:& Eutropiũ in hiſtoriarũ libro nono legimus Philippo iperante (quãquã primus fuiſſe chriſtianus imperator credit) milleſimum annum Romanæ urbis ingenti ludorum apparatu/ & ſpectaculorum fuiſſe celebratum: beſtiaſq; in circo innumerabiles iterfectas: & ludos i Cãpo Martio theatrales tribus diebus/ ac noctibus populo peruigilãte concelebratos: quibus ludis ſæcularibus etiam dicitur Philippus Iunior/is qui nunquam risiſſe creditur: patrem Philippum ſeniorem petulantius cachinnantẽ/ uultu auerſato notauiſſe. Reſtat uti de ritu carpti paucula ꝑſtringamus. Inſtãtibus itaq; ludis/tota Italia prędones miſſitabant/ conuocatum ad ludos/qui nec ſpectati/ nec ſpectandi iterum forent. Tum ęſtatis tẽpore/paucis anteq; ſpectacula edebantur diebus/Quindecẽuiri ſacris faciundis in Capitolio & Palatino templo/ pro ſuggeſtu conſidẽtes/ piamina diuidebant populo/quę erant:/Teda:ſulfur: & bitumen/ nec tamẽ ad ea ſeruis quoq; accipienda ius ullum. Coibat autẽ populus/cum in quæ ſupra retulimus loca:tum prætetea in Dianæ templum/quod erat in Auentino:& cuiq; triticum:faba:hordeũq; dari mos. Tum ad iſtar Cereris initiorũ peruigilia fiebãt. Vbi uero iam aduenit feſtus dies

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

triduum trinoctiumq; ſacris intenti/ ī ripa ipſa maxime Tiberis agitabant. Sacrificia uero Ioui: Iunoni: Apollini: Latonæ: Dianę: prętereaq; Parcis: & quas uocant Ilythyias: tum Cereri: & Diti: & Proſerpinæ ſuſcipiebantur. Igitur ſecunda primæ noctis hora/ prī ceps ipſe tribus aris ad ripam fluminis exttructis/ totidē agnos/ & una Quindecemuiri imolabant/ & ſanguine imbutis aris/ ceſa uictimarum corpora concremabant. Conſtructa aūr ſcęna in theatri morem/ lumina & ignes accendi/ & hymnos concini/ ad hunc uſum tum maxime compoſitos/ & item ſpectacula edi ſollemniter ſolita: data celebrantibus hæc mercede/ tritico: faba: hordeo: quæ ſupra inter uniuerſum populum diuidi oſtendimus. Mane uero capitolium aſcendere/ ſacra ibi de more agitare/ tum in theatrum conuenire/ ad ludos ī honorem Apollinis & Dianę faciundos/ conſueuerunt: ſequenti die nobiles matronæ/ qua hora præcipitur ab oraculo/ conuenire in Capitolium/ Supplicare deo/ frequentare lectiſternia/ canere hymnos ex ritu/ mos habebat: Tertio deniq; die in templo Apollinis Palatini ter nouem pueri prę textati/ totidemq; uirgines/ patrimi omnes/ matrimiq; græca Romanaq; uoce carmina & Pęanas concinebant/ quibus imperium ſuum & incolumitatem populi/ dis immortalibus cōmendabār. Quod ſiquis forteſſe quæſierit/ quod genus tūc aut ludorum fieret/ aut ſacrificiorū/ ſciat & ludos celebrari omnibus theatris atq; omne genus/ & ſacrificia templis omnibus conſueſſe/ noctu pariter atq; interdiu: Nam de ſcęnicis & circenſibus minime dubitaf. Cum Domitiani ludis hiſtriones interfuiſſe meminerimus/ prætereaq; circenſium die/ quo facilius centum miſſus perageretur/ ſingulos a ſeptenis ſpatiis ad quina legerimus correptos. Illud utique in Auguſto memorabile: qui ludis iſtis iuuenes utriuſq; ſexus prohibuit/ ullum nocturnum ſpectaculum frequētare/ niſi cum aliquo maiore natu propinquorum. Enimuero his prout in mentem de ſubito uenerunt expoſitis/ iam nec ille uatis Auſoni uerſiculus ambiguus relinquetur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Trina Tarentino celebrata trinoctia ludo:
Iã nec obſcura apud Horatiũ ratio extiterit: cur Parcaſ Ilithyian
Dianamq; ex Auentino: cur & puerorũ uota/ & Quindecẽuiros
memorauerit/ & itẽ ſibyllinos uerſus/ qui nũc quoq; apud eundẽ
Zoſimũ uetuſtiſſimis qdẽ codicibus citra ulla faſtigia/ qualeſq;
de induſtria ſubiecimus inueniuntur.

αλλοωοταν μηκιστοσ ικηι χρονοσ ανθρωποισι
ζωησ εισ ετεων εκατον δεκα κυκλον ολενων
μεμνησθαι ρωμαιε και ειμαλα λησεαι αυτου
μεμνησθαι ταδε ωαντα θεοισι μεν αθανατοισι
ρεζειν εν ωεδιωι ωαρα θυμβριδοσ ακωλετον υδωρ
οωωη στεινοτατον νυξ ηνικα γαιαν εωελθηι
ηελιου κρυψαντοσ εον φαοσ ενθασε ρεζειν
ιερα ωαντογονοισι μοιραισι αρναστε και αιγασ
κυανεασ εωι ταισ δειλειθυειασ αρεσασθαι
ωαιδοτοκουσ θνεσαιν οπη θεμισ ανθιδεγαιηι
ωληθομενηι χοιροσ συσ θιερευοιτο μελαινα
ωανλευκοι ταυροι δε διοσ ωαραβωμον αγεσθων
ηματιμηδεωι νυκτι θεοισιγαρ ονραηιοισιν
ημεριοσωελεται θυεων τροωοσ ωσδεκαι αυτοσ
ιερευειν δαμαλισ δε βοων δεμασ αγλαον ηρησ
δεξασθω νηοσ ωαρασευ και φοιβοσ απολλων
οστεκαι ηελιοσ κικλησκεται ισα δεδεχθω
θυματα λητοιδησ αιδομενοιτε λατινοι
ωαιανεσ κουροισ κουραισιτε νηον εχοιεν
αθανατων χωρισδεκοραι χορον αυται εχοιεν
καιχωρισ ωαιδων αρσην σταχυσ αλλαγονηων
ωαντων ζωοντων οισ αμφιθαλησ ετι φυτλη
αιδεγαμου ζευγλαισ δεδμημεναι ηματι κεινωι
γνυξ ηρησ ωαρα βωμον αοιδιμον ελρισωσαι
δαιμονα λιασεσθωσαν απασιδε λυματα δουναι
ανδρασιν ηδε γυναιξι μαλισταδεθηλυτερησιν
ωαντεσ δεξοικοιο φερεσθων οσσα κομιζειν

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

εστι θεμις θνητοισιν απαρχομενοις βιοτοιο
δαιμοσι μειλιχιοισιν ιλασματα και μακαρεσσιν
ουρανιδαισ ταδε παντα τεθησαυρισμενα κεισθω
οφρατε θηλυτερησι και ανδρασιν ιδρυοωσιν
ενθεν πορσυνησις μεμνημενοσ ημασι δεστω
νυξι τεπαυτερησι θεοπρεπτουσ κατα θωκουσ
παμπληθησ αγυρισ σπουδητε γελωτι μεμιχθω
ταυτα τοι ενφρεσιν ησιν αει μεμνημενοσ ειναι
και σοι πασα χθων ιταλη και πασα λατινη
αιεν υπο σκηπτροισιν επαυχενιον ζυγον εξει.

Cur ãt nõ & latinos eos rẽptemus reddere: ſi nõ elegãter utpote
extẽporales / ex fide tamẽ: ſeruato ẽt q̃tũ liceat / ícomptæ illius!
ſed uenerãdę uetuſtatis colore nonnullo! aut ſqualore potius.
Igiť ita q uolet eos / rogatis illis adhuc qdẽ ruſticanis adſcribat.
Aſt ubi iam humanæ longiſſima tempora uitæ
Orbis agens annos referet centumq; decemq;
Sis Romane memor: (licet alta obliuia temptent)
Sis memor: ut qua ſe nimium Tiberina coartat
Ripa / feras dis in campo ſollemnia ſacra
Cum nox atra premit terras / tectuſq; latet ſol:
Agnę / caprigenumq; pecus genitalibus parcis /
Hoſtia furua utręq; cadãt / tum numina placa
Lęta puerperiis (quod fas fuat) Ilythyias
Terra ſuem ferat / & ſcropham ſibi fertilis aram /
Sed Iouis ante aram candenti corpore tauros
Luce imola: nam lux ſuperis gratiſſima diuis.
Iunonis templum nitida ceruice iuuenca
Imbuat: atq; itidem Phoebus placetur Apollo /
Quem uocitant etiam ſolem: latoa propago
Pæanas pueriq; canant / pueræq; latinorum
In templo! Sed enim pueri pueræq; ſeorſum
Concelebranto choros. Verum hæc ſit patrima proles /
Matrimaq;: at nuptæ genibus Iunonis ad aram

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Oranto innisæ: diuamq; in uota uocanto
Februa quin etiam uir quisq; & femina? quanq̃
Femina præcipue/ accipito. dehinc ędibus omnes
Primitias uitæ placidis placamina diuis
(Qua fas est) & cęlitibus portanto beatis
Ante domi tamen illa memor tibi habeto reposta/
Quæ dare mox usu liceat poscente/ uirisq;
Femineoq; gregi: tum digna sedilia diuis
Perq; dies iuxta & noctes multesima turba
Complento: & lepidis miscento seria ludis
Quæ tibi si stabili sint omnia condita mente/
Cuncta tuo italiæ tellus/ cunctiq; latini
Subdent colla iugo/ & uictoris sceptra timebunt.

Caput lix.

Non Vergiliũ. sed Ouidiũ uideri Priapei carminis auctorẽ. Tũ uersiculũ illũ/ q sit apud Martialẽ: Ride si sapis o puella ride: Nasonis esse ꝑculdubio: sed ex epigrammatis potius/ q̃ aut ex arti bus/ aut ex tragoedia Medea/ uideri citatũ: moxq; nouũ qppiã & mirum de Medea Nasonis adscriptũ.

Qvę Priapeia uocanť epigrãmata/ Vergilio/ pleriq; tribuũt/ in ter quos ẽt est arbitror Seruius. Cererũ ego in Senecę libris illis/ q iã diu delituerãt/ nup i lucẽ q̃q̃ nõ admodũ sinceri ꝑdiere ꝙbusq; oratorũ/ & rhetorũ sentẽtias/ diuisiones/ colores suasoria rũ cõplectiť (nisi forte mẽdosũ credamus quod habeť exẽplar uni cũ) subditicia esse nec Vergilii/ sed Ouidi deprẽhẽdo. Siqdẽ illius i uolumine secũdo uerba ita sũt. Hoc genus sẽsus memini quẽdã prętoriũ dicere: cũ declamaret cõtrouersiã de illa/ quę egit cũ uiro male tractationis: quod uirgo esset/ & dãnata. Postea petiit facer dotiũ. Nouimus iqt istã maritorũ abstinẽtiã: q ẽt si primã uirgini bus timidis remisere nocte/ uicinis tamẽ locis ludũt. Audiebat il lũ Scaurus/ nõ rãtũ diserti ssimus homo/ sed uenustissimus: q nul lius unq̃ ipunitã stultitiã trãsire passus ẽ: Stati Ouidianũ illud.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Dum timet alterius uulnus inepta loci.
Et ille excidit: nec ultra dixit. Huc usq; Seneca. Nouimus aũt hũc esse uersiculũ i priapeio epigrãmate: cuius pricipiũ ẽ.
Obscure poteram tibi dicere.
Sed & stilus ipse (ni fallor) & ꝑsus Ouidiana quẽpiã in eis uersibus germana lasciuia. Quatenus ãt sit huic auctoritati fidẽdũ/ le gentiũ sit iudiciũ. Nos utrnõ ꝑuano scripsimus hoc: ita nec ꝑ confesso. Certe sic Ouidio cõuenit etiã i ceteris osceniori: sic Vergiliũ cõtra decet/ a uirginea quoq; uerecũdia Partheniã uocatũ/ titu lus istius opis/ ut q̃libet inturato testi & suspecto/ pudeat tamẽ profecto nõ credere. Sane illud in cõfesso/ scripsisse epigrammata quoq; alia Nasonẽ/ de qs uersiculũ citat hũc Priscianus.
Larte ferox ceso Cossus opima tulit.
Et apud eundem ludentem legerat sane Quintilianus istud.
Cur ego non dicam furia te furiam?
Nec alibi certe crediderim/ q̃ fuisse in epigrammatis/ quem citat hendecasyllabum phaletium Martialis/
Ride si sapis o puella ride.
Nam quod præceptum respicit aliquod ex artibus Domitius/ id utrique uel auctoritate refutatur Marciani Capellę/ qui uidelicet in satura pro uersiculo Nasonis eum: non pro Martialis agno scit. Audiui etiam/ qui crederent de tragoedia esse Medea/ quam Tacitus/ quã laudat Quintilianus/ & quã fuisse (quod miror) pene Vergilianis cõsutã uersibus auctor Tertullianus ẽ: & nos in Nu trice significauimus! Sed hoc mihi nõ fit uerisimile. Quis. n. uel i græca uspiã/ uel i tragoedia latina phaletios legit/ aut qd omni no tragicum sapit/ hic uersiculus: a tetrica illa grauitate resiliẽs pe nitus atq; abhorrẽs. An uero nõ & Marcianus ipse negat ꝑpemo dũ clare de tragoedia hũc esse/ si uerba modo ipsius fideliter reci tata/ diligẽter quoq; expẽdãr. An nõ ille saturã suã/ quod austera & cẽsoria: quodq; nimiũ tragici supcilii/ lusus castigauerat/ qua si repcutiẽs/ & ad frõtẽ (quod dicir̃) exporrigẽdã iuitãs: Peligni iqr de cetero iuuenis uersiculo respisce: & (ni tragicũ corrugaris)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ride(ſi ſapis) o puella ride.
Ni tragicum inquit corrugaris. ideſt niſi frontem caperas tragica ſeueritudine. Quod ſignificat rugarum triſtitia/& ſqualore aſperas. Igiť ſi de tragoedia ſit ipſa uerſiculus/ quo reuocare uno maxime ſaturam ſuam poeta hic/ab auſteritate illa tragica molitur! ſane iocus hic (ut arbitror) Frigidus hibernas cana niue cõſpuet alpes. Iam ſiquis de ſinceritate/lectionis iſtius ambigat: libros uelim Marciani uetuſtiſſimos inſpiciat/e publica Medicæ gentis florentina bibliotheca/ ſic enim profecto fidem noſtram credo ſua diligentia adiuuabit.

Caput lx.

Agon uerbum: quo Victimarius uti ſolitus: de quo etiam in faſtis Ouidius.

Ouidius in primo faſtorum

Nominis eſſe poteſt ſuccinctus cauſa miniſter.
Hoſtia cęlitibus quo feriente cadat.
Qui calido ſtrictos rincturus ſanguine cultros
Semper agat/ne rogat: nec niſi iuſſus agit.

De hoc mactandæ uictimę ritu/deq; itẽ uerbo/quo ſacerdotis miniſter uterer: apud unũ dũtaxat Senecã i libro eodẽ oratorũ/ rhetorũq; tertio/ factã repio mẽtionẽ p hæc uerba. Deinde cũ ſchola ſticorũ ſũmo fragore: & tu qſqs es carnifex/ cũ ſtrictã ſubſtuleris ſecurim/anteq̃ ferias/patrem reſpice. Belle deridebat hęc Aſinius Pollio. Filius inqt ceruicẽ porrigat. Carnifex manũ porrigat/deinde reſpiciat ad patrẽ: & dicat Agon? Quod fieri ſolet uictimis! Sed ioco quoq; remoto/ aiebat rẽ ueriſſimã/ nõ poſſe carnificẽ uenire/niſi eo tempore/quo iã exorari pater/nõ poſſet. Hęc Seneca: Quo colligitur/ uerbum quo uictimarius id ẽtidẽ utebať Agon fuiſſe/ hoc eſt ago ne. Quare belle Ouidius.

Semper agat/ne rogat/nec niſi iuſſus agit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxi.

Erratum in codicibus Plinianis/ſuper cicuta/uinoq; quodq; mẽ doſe apud Macrobium Aconitum pro Conio:

Uerba ex epiſtola Androcidis ad Alexandrum magnũ: clari ſapientia uiri uitioſe poſita ĩ Plinianis his codicibus reperiunt̃ hoc modo. Vinum poraturus rex/memẽto te bibere ſanguinẽ terræ. Sicuti uenenũ eſt homini Cicuta:ita/& uinum: Leuis ꝓfecto ſentẽtia/nimiſq; uiolẽta/ & coacta: addo etiã inſipida/falſaq;/ Vinum eſſe homini uenenũ/ſicuti cicutã. Sed.n. in uetuſtiſſimo illo Medicæ familiæ Pliniano codice/ citato a nobis iã ſæpe/ ſic inuenias. Cicuta homini uenenũ eſt/cicutæ uinũ. Nam ut hominẽ cicuta:ſic cicutæ uirus meri potus extinguit. Ex eoq; ꝓſuadere Alexãdro nitit̃ Androcides/ ut tanq̃ re potẽtiſſima parcius utat̃ uino:quod ueneni/uenenũ ſit. Vnde/ nõ diſpari ſenſu terræ eſſe ſanguinẽ docuerat. Quo circa de uerbis eius ita Plinius concludit/Neq; uiribus corporis utilius aliud/neq; uoluptatibus ꝓnitioſius/ſi modus abſit. Conſimiliter etiã idem ĩ libro qnto/& uigeſimo de cicuta narrãs ut homini exitioſa:Remedium eſt ait prius q̃ ꝓueniat ad uitalia uini natura excalfactoria. Quod idẽ Dioſcorides ꝓdidit. Diuus igit̃ Ambroſius in libro/ quẽ de utilitate ieiunii cõpoſuit: Etiã inqt maior uis uini/q̃ ueneni. Deniq; uenenum uino excludit̃/non uinum ueneno. Sed & Plutarchus in Sympoſiacis libris:eadem ferme quę Plinius de Cicuta. Tum eum locũ:ſicutiq; alios ꝓmultos/ꝓpe aduerbũ conatus exprimere eſt ĩ Saturnalibus Macrobius. Quanq̃ in omnibus quos quidem hactenus uiderim Macrobianos codices/ Aconitũ pro cicura/repitur:ſicut in uetuſtiſſimo etiam Bernardi Micheloctii bene litterati hominis/& amici nobis/Sed.n. opinor mendum eſſe id exẽplarium:nec.n.mihi/tam fuiſſe ineruditum Macrobiũ ꝓſuaſerim:ut quod eſſet grẽce Conion/ ipſe Aconitum uerterit. Libentius crediderim/ grẽco uſum uocabulo/ſicuti quoq; Ambroſius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

in Hexahemero Coniũ dixit: quod ex Basiliano paris argumenti libro & tituli/cicuram Rufinus trãstulit. Lubricus autem sane lapsus/ĩ Aconitum de conio.

Caput .lxii.

Qui sint Arietini testiculi: qui digitus medicus/apud Tullium.

Icero ad Herẽniũ libro tertio/de memoriæ artificio tractãs/ ita imaginem quãdam instruit. Et reum inq̃t ad lectũ eius statuemus: dextra poculum: sinistra tabulas: medico testiculos arietinos tenentẽ. Quo loco uideo hesitare litteratores quospiã etiam haud extremę sortis: quid sit quod legimus: medico testiculos arietinos tenentẽ: Medicus autẽ unus e digitis quinq; uocatur/ hoc est ut arbitror/minimo ꝓximus. Porphyrio.n. sup Horatianũ illud ex ultimo sermone.

Qui siquid forte lateret/
Indice mostraret digito.

Sic ait: Hoc ideo quia certis nominibus singuli digiti appellabãtur: & sũt hæc nomina. Pollex. Index. Famosus. Medicus. Minimus. Quidam uero e græcis credo iunioribus nomina digitorũ ρωμαιστι sic esse scribit. ἀντίχειρ. δεικτικὸσ. ἰατρὸσ. δακτυλιώτησ. ὠτίτησ. ut si dicas. Pollex. Index. Medicus. Anularis. Auricularis. Quod eqdem nec affirmo: nec refello. Tantũ notãdum/ Medicũ ab eo dictũ/qui sit medius aut famosus: nõ qui minimo ꝓximus. Apud ipsos aũt legunt̃ hęc nomina. ἀντίχειρ. λιχανὸσ. σφάκελοσ. ἐπιβάτησ. μύωψ. De testiculis autem arietinis legis in uocabulo Scortes in Festi compendio/sic. Scortes idest pelles testium arietinorum/ ab eisdem pellibus dicti. Tantum apud Festum. Sed.n. Pedianus/Sportas/sportulas/sportellas/nummũ esse ait receptacula: & saccos/sacculos/saccellos/ & crumenas/ & uelleas/& scorteas/ & manticas/& marsippia. Vt nihil sit dubiũ quin e digito eo/ qui sit minimo ꝓximus suspensas haberi uelit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Scorteas/hoc eſt e teſtibus arietinis pelliceas crumenas.

Caput lxiii.

Aliter citari a Varrone Terenti uerba: q̃ aut in exemplaribus ha beatur/aut Donatus agnouerit.

m Arcus Varro in libris de lingua latina ſic ait: Apud Teren tium ſcortatur/potat/olet/unguẽta demeo. Scortari eſt ſæ pius meretriculam ducere. Sic ille/ ac deinceps alia in eam ſenten tiam. Ceterũ Terentiani omnes adunũ codices/ non ſcortaꝫ ha bent/ut Varro legit/ſed obſonat. Locus autẽ in adelphis eſt: ob ſonat/potat/olet/unguẽta demeo. Quã lectionẽ etiam Donatus agnoſcit. Quid hic igiꝫ dicemus/mendum ne eſſe in Terẽtianis oibus codicibus/an (quod uix credere auſim) memoriola uacil laſſe Varronem quoq; ipſum ωολυγραφόταтον a Cicerone appel latum/ſicuti eundẽ Ciceronẽ Gellius depræhendit/Vt fateamur etiã/ maximis quibuſq; ingeniis/officere incuriam nõnunq̃/ pro deſſe uſquequaq; diligentiã.

Caput lxiiii.

Declarari uẽſus Auſoni: ſed & Ouidi ſup Choliãbo aut Scazõte.

a Vſoni poetæ ſunt trimetri uerſus ita.

Cui ſubiugabo de molarum ambagibus:
Qui machinali ſaxa uoluunt pondere
Tripedes Caballos/terga ruptos uerbere.

Quid hic eũ ſignificare opinemur/Nẽpe ut arbitror uerſus illos: qui Choliambi uel ſcazõtes appellãtur: ut ſi dixeris claudicãtes: Quales apud Perſium in principio: Qualis ille itẽ Martialis/ ab ipſo nominatim citatus:

Apollinarem conueni meum Scazon.

Eſt.n. Scazon trimeter iambicus/ ſenis & ipſe conſtans pedibus:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ſicuti rectus iãbicus! Sed hoc uno diſpar/ ut ẽt ſcribit Hepheſtiõ/ quod rectus poſtremã ſedem/ iambo/ pyrrhichio ue occupat! Sed in antepenultima/ cũctos accipit pedes: quorũ modo id metrum ſit capax circa ſyllabarũ quãtitates indifferens! Sed claudus hic iambicus clauſulam poſtulat ſpondiacã: uel trochaicam prſus. Penultimũ autẽ pedem/ nõ diſſyllabum modo! ſed iambũ plane/ uel ſpondeũ. Quod uero ait Hepheſtion: Spondeum recipi ſede quinta choliambi/ nunq̃ equidẽ apud latinos inuenire me cõmemini! Sed ipſe uerſiculũ hunc adducit græcum.

ἐπ᾽ ἄκρον ἔλκων ὥσπερ ἀλλαντα ψύχων

Et Quíntilianus Ariſtides græcus auctor ĩ libro de muſica ſup Iãbico loquens trimetro: Claudum fieri ait quando ĩ extremo ſpõdeum recipit. Deniq; Ouidius quoq; in priore libro de amorum remediis de utroq; iambo ſic ſcribit.

Liber in aduerſos hoſtes ſtringatur iambus/
Seu celer extremum/ ſeu trahit ille pedem.

Sunt aũt utriq; ad maledicentiam/ libertatẽq; facti: truces/ & cruẽti. Quare ob id ſtringendos etiã ait Ouidius ĩ aduerſos hoſtes. Dionyſius item halicarnaſſeus in libro de interpretatione: uehemẽs aut acre metrũ eſſe Choliãbos ait. Idẽq; mox Hipponacten/ cum laceſſere conuiciis inimicos uellet/ infregiſſe ait de induſtria metrum/ ac pro recto claudum feciſſe & abnumerum/ hoc eſt acrimonię cõſentaneum/ cõuicioq;. Nam ſicuti diſſoluta figura parat acrimoniam: ſic (ut ille inquit) diſſoluta cõpoſitio: Quare Caballos utiq; Choliãbos eos/ Auſonius nominat/ quorũ tralationẽ duxerat ab eſſedo: & uehiculo: cui caballi adiunguntur: & ut tardos oſtẽderet/ de molarũ ambagibus captos dicit. Prętereaq; terga ruptos uerbere/ tũ eoſdẽ tripedes uocauit/ quia græce trimetri: quãuis ſenos habeant pedes: nam bini quiq; pro ſingulis uidentur in iãbicis capi/ Qui machinali ſaxa uoluãt pondere: ꝓpterea dixit/ uelut molas deſcriberet/ quas uerſare ipſos iudicauerat: uel ut eos uiolẽtos/ feroceſq; oſtẽderet allegoricos: quaſi q lapides

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ingentes torquent & uoluunt ī hostem. De trimetro item utroq; sic idem Ausonius alibi greco uersiculo.

ἐλιτρόχην σκάζοντα καὶ οὐ σκάζοντα τρίμετρον

Quod latine sic uertas.

Loripedem scazonta/& non scazonta trimetrum.

De scazontibus eisdem sic ī epistola quapiã ex libro qnto apud iuniorem Plinium: Proide aut rumpe moras/ aut caue/ ne eosdẽ istos libellos/ quos tibi hendecasyllabi nostri blanditiis elicere non potuerunt/conuicio scazontes extorqueant.

Caput lxv.

Qui sit habitus in statuis pacificator: deq; eo sentire Statium in prima Silua.

ſ Tatius in Siluula prima: quæ in equũ maximũ scripta est:

Iuuat ora tueri

Mixta notis belli/placidãq; gerentia pacem.

Tum idem.

Dextra uetat pugnas.

Quem locum Domitius sic enarrat. Dextra uetat pugnas hoc ẽ inermis est in statua/ uel ad dextrã est templum Pacis/quod nõ placeriqt. Ceterũ sicui placet hic sensus. Dextra uetari pugnas/ quia sit inermis/aut item quod de tẽplo ipso traditũ Pacis: quãq; nec auctori quidẽ placet suo: feram non moleste scilicet huic sententiã meam nõ probari. Nam ego notari habitum puto: qui pacificator in statuis diceretur. De quo ita legimus apud Quintilianum. Fit & ille habitus/ qui esse ī statuis pacificator solet: qui inclinato in humerum dextrum capite/ brachioq; ab aure protẽso/ manum infesto pollice prorendit: qui quidẽ maxime placet iis/ qui sedicere/sublata manu iacrant. Hactenus Quintilianus. Extat ãt adhuc pacificatore habitu (ni fallor)statua illa Romę: quę pro ędẽ Lateranensi inter prima urbis spectacula cõuisitur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxvi.

Locus ī Plauti Muſtelaria/ & ītē alter ī Milite/ uindicati a uitio.

IN muſtelaria Plauti: locus eſt mēdoſe ſcriptus/ pleriſq; co dicibus: ad hūc ſane modū. Viden ornamēta in foribus: ui deo. Specta qua arte dormiunt. Dormiūt. Ille quidē ut conuenit uolui dicere/ Sed cum de his/ neq; ſenſus eliciaī ullus: & feſtiuū Plauti dictū/ uitio librariorum pereat: faciā (ut arbitror) operę pre tium/ ſi ſcripturam ī columem de Plautino codice citato a nobis iterum repoſuero. Eſt aūt prorſus hæc. Viden coagmenta in fori bus. Video: Specta quā arte dormiunt. Dormiūt? Illud quidem ut conniuent uolui dicere. Nam quia conniuere dicunī qui dor mitant: ut apud Cinnam lectus eſt uerſiculus:

Iam grauis ingenti conniuere pupula ſomno:

Propterea cum in foribus iuncturas eſſe minime laxas/ id enim coagmenta ſunt Tranio ſeruus oſtenderet: dormire eas ridicule prius/ dein etiam conniuere: ioculariter dicit ex oculis dormitā tium ducta metaphora. Similiter corrigendum puto locum alte rum ex Plautino milite: qui ſic uitioſe legiī. Mirus oleo uictita re te tam uili tritico. Quid iam? quia luſcioſus. Verbero edepol tu qdem cęcus/ nō luſcioſus. Nam cum nullus hinc elici ſenſus queat: legendū arbitror ſic. Miruſt lolio uictitare te/ tam uili triti co. Siquidē hoc ubiq; idem apud Plautū miruſt: pro mirum eſt re peries. Atq lolio uitiari oculos etiā ait Ouidius faſtorū primo.

Et careant loliis oculos uitiantibus agri.

Notat id Fulgentius quoq; non contēnendus grāmaticus. Qua re cū Sceledrus ſeruus luſcioſum/ uitiatiſq; oculis cōſeruum Pa leſtrionem uelit ſignificare/ mirum eſſe ait uictitare eum lolio: cū ſit ipſum triticū tam uile: lolio autē uictitare eum colligere ſe uel inde affirmat illudens: quod ſit luſcioſus. Luſcioſi porro ſeu lu ſcicii: qui uitium hoc habent oculorum ut clarius ueſperi q̄ meri die cernant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxvii.

Cornicem uideri apud ueteres cõcordiæ ſymbolũ: nõ ut omnes apud Iuuenalem exiſtimant Ciconiam.

PRo comperto iam habetur: Ciconiam deniq; eſſe: qua concordiæ repreſentarẽ apud priſcos effigies: atq; ita uerſiculum Iuuenalis omnes interpretantẽ

Quæq; ſalutato crepitat Concordia nido.

De eo tamẽ nullum omnino afferũt teſtimoniũ: quod auctoritatis adminiculo ſuſtentẽ. Ego Cornicẽ magis accipio/ ductus Hęliani græci ſcriptoris teſtimonio: qui libro de animalibus tertio/ de hac aui: ſic ꝑpemodũ ſcribit. Cornices inqt inter ſe fidiſſimæ ſunt: & cũ ſocietatẽ coierint/ maximo ſe opere diligũt. Neq; id genus animalia uideat quiſpiam: licenter miſceri/ & remere. Quin hoc quoq; dictitant: qui res iſtiuſmodi callẽt: altera extincta: cõparem uiduã degere. Ceterum id quoq; audio/ ueteres i nuptiis poſt Hymenęum Cornicẽ inuocare: ſignũq; id cõcordiæ dare iis conſueſſe: qui liberũ quęrẽdorũ gratia conueniſſent. Tum qui ſedes auiũ & uolatus obſeruãt inauſpicatũ eſſe captantibus auguria dicunt: unius tantum Cornicis obſequium. Sic ille. Sed et in nomiſmatis aureis duobus: Fauſtinæ Auguſtæ/ manifeſtã ꝑſus imagunculam/ nuper mihi Laurentius Medices oſtẽdit cum titulo ipſo concordiæ.

Caput lxviii.

Verſus ex Callimacho ſuper crinibus reginæ Berenices: atq; indemendum ex Catulli exemptum uerſiculo.

LEgiam Callimachi de crinibus Berenices inter ſidera receptis mira elegantia uertit in latinam linguam/ nobilis poeta Catullus/ q̃uis pleraq; ſint i ea corrupta/ mẽdoſaq;/ & remere ſcripta librariorum inſcitia. Sed argumentũ ipſius partim apud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Hyginiũ latinũ auctorẽ/ partim ẽt apud Theonẽ/neq; nõ Achillẽ quoq; græcos Arati enarratores iuenias: græca sane ipsa Callimachi elegia/nõ extat ad nos/q̃tũ cõpereri! Sed ętate itercidit. Apud Theonẽ tamẽ Arati eiusdẽ interpretẽ pricipiũ illius tale repetio.

ἡ μὲ κόνων ἔβλεψενἐν ἠέρι τὸν βερενίκης
βόστρυχον. ἡ κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοις.

Prætereaq; i commẽtariis sup Apolloniũ Rhodiũ ex Lucilio Tarrhęo/Sophocleo/ac Theone collectis/ubi de chalybibus agitur libro secũdo/sic adeo est inuenire. μέμνηται δὲ τῶν καὶ καλλίμαχος χαλύβων ὡς ἀπώλοιτο γένος τηλόθεν ἀντέλλοντα κακὸν φυτὸν οἰμιν ἔφηναν. Ex quo uersiculũ sic illũ legẽdũ qs dubiret? Iuppiter ut Chalybon omne genus pereat: Vt sit Chalybõ græce dictũ. Atq; hoc inscite legũt qdã Telorũ: Vulgatissimi codices ceritũ retinẽt cõtra ẽt metri rationẽ. Sed hãc scio nostrã obseruationẽ iã pridẽ esse ꝓuulgatã: quã tamẽ a nobis ortã/ uel ille ipse scit q uulgauit/libẽterq; ẽt fateꝫ uir doctissimus undecũq; Picus.

Caput lxix.

Oarion sinceriter esse apud Catullũ:quod Aorion isti legũt: qui bonos uiolãt libros.

Nelegia eadẽ Catulli ex Callimacho: Oariõ legiꝫ ꝓ eo quod sit Oriõ. Quã quoniã itegrã adhuc iuiolatãq; dictionẽ nõnulli temere attẽtare iã incipiũt: cõtra hãc sinistrã ipitorũ audaciã stãdũ mihi est/oi (quod aiũt) pede: uel Callimachi eiusdẽ auctoritate/q sic i hymno ipso i Dianã/ ẽt nũc extãte ait. ὐλε γαρ ὡτος ὐλε μεν ὠαριων ἀγαθὸν γάμον ἐμνήστευσαν.

Sed & Nicander Theriacon libro consimiliter.

βοιωτῷ τεύχουσα κακὸν μόρον ὠαρίωνι. Et Pindarus i Isthmiis ὀυγαρ φύσιν ὠαριωνειαν ἔλαχεν. Et alibi. ὀρειαν ϖελειάδων μὴ τηλόθι ὀαριωνα νεισθαι: Quare putat Eustathius q̃nto i odysseã cõmẽtario ϖαρὰ το ὀαρίζειν appellatum. Nõ igitur Aorion/sed Oarion uera lectio.

Caput lxx.

Cuius in Bruti nomismate symbolum sint pileus & pugiones.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ſ Iquis nomiſma Bruti reperiat ipſius celatū imagine: præte
reaq; pileo/& duobus pugiunculis/ne diutius i explican
da ratione/cauſaq; laborer: legat hiſtoriarū Dionis librum. xlvii..
Nam ex his inqt Brutus ſignificabat: ab ſe/ & Caſſio patriā libe
ratam. Sed. n. pileum geſtari ab his ſolitum: qui libertatē nacti/
uulgatius/manifeſtiuſq;/q̄ ut ſit auctoritatibus confirmandū.

Caput lxxi.

Quæpiam uulgo legi adhuc apud Maronem cōtra regulam con
tractq; rationem metri.

p Vdet referre: q̄ manifeſtum: ſed nō dū tamē a quoq̄ (quod
ſciā) niſi nobis indicibus animaduerſū mēdū Vergilianis
codicibus inoleuerit libro Aeneidos octauo.
Quod fieri ferro/liquido ue poteſtur electro.
Ceterū i uolumīe illo: quod ē in ītima Vaticana bibliotheca/mire
uetuſtū/& grādibus characteribuſ ꝑſcriptū: nō poteſtur offēdaſ/
ſed poteſt uſitatiuſ uerbū: Quę ēt uerior eſſe lectio/uel īde ꝓbaſ:
quod electrū/ ubiq; prima ſyllaba lōga/ tam apud grę cos poniſ/
q̄ apud noſtros. Neq; qdq̄ ītерpretes ſup uerbo poteſtur alioqui
nouo/inuſitatoq; loquunſ. Haud tamen pręterit me/ueteres hoc
quoq; ꝓtuliſſe/ſicut Pacuuiū i Chryſe: ſicut ēt Lucretiū: quēadmo
dū & poteraſ lectū a Nonio Marcello eſt in Cęcilianis ānalibus.
Sed & alter locus itidē uitio cōſimili laborat/ apud eūdē poetā.
Sceptra Palatini/ſedemq; petiuit Euandri.
Cum i uolumine eodē nō petiuit triſyllabū/ ſed petit diſſyllabū
ſcriptū iueniaſ. Quod & metri uis cogit: alioq prima ſyllaba Euā
dri/cōtra oēm uel rationē/uel cōſuetudinē/breuis foret. Eſt uero
in utroq; uerſu ſpōdeus qnta ſede. In uerbo aūt petit ſyllaba ipſa
poſteriot/uel qa ſit i fine/ uel qa coaluerit una ex duabus/iure ꝓ
ducta ē. Marcianus autē Capella ſyllabā docet ubiq; eſſe cōmunē
quæ deſinat in/T/litterā/ſicut in illo cernimus Vergili.
Nam tibi Thymbre caput Euandrius abſtulit enſis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxxii.

De philyra & lemniſcatis coronis.

Philyra quid ſit/uideo neſciri a pleriſq;/peruerſeq; etiã a nõ nullis interpretibus accipi. Nã uocabulo eo ſic utĩ Horatius ĩ primo carminũ.

Diſplicent nexæ philyra coronę.

Et Ouidius item qnto faſtorum.

Ebrius incinctus philyra conuiua capillos
Saltat:

Quo apparet uſum ipſius apud ueteres in coronamentis fuiſſe percelebrem. Iam primum igitur ſi conferas / quæ ſuper philyra Theophraſtus in tertio de plantis: quæ ue item Plinius in decimoſexto naturalis hiſtorię narrant: facile nimirum cognoſces: eãdem apud nos eſſe Tiliam: quæ philyra ſit apud græcos. Ac ſic etiam Theodorus Gaza q̃tum uis homo doctus & diligẽs ĩterpretaĩ. Porro autẽ tunicułæ ẽt quædã ex libro ipſo Tilię arboris uel ad eius imitamẽtũ factę: qbus aut lẽniſci fierẽr: ideſt faſciolæ de coronis pẽdulę: aut libelli: græco uocabulo peculiariter appellatę philyrę. Teſtaĩ partẽ ex his eodẽ libro Plinius his uerſibus. Inter corticẽ & lignũ tenues tunicas/multiplici mẽbrana/e qbus uincula Tilię euocãĩ: tenuiſſimę earũ philyrę/coronarũ lẽniſcis celebres ãtiquorũ honore. Rurſuſq; idẽ libro primo atq; uigeſimo/ de lẽniſcis & philyris ita meminit. Craſſus diues primus argẽto/ auroq; folia imitatus ludis ſuis coronas dedit. Acceſſerũt quoq; & lẽniſci: quoſ adici ipſarũ coronarũ honos erat: ꝓpter hetruſcoſ/ qbuſ iungi niſi aurei/nõ debebãt. Puri diu fuere ii: Celare eos primus inſtituit. P. Claudiuſ Pulcher: bracteaſq; ẽt philyrę dedit. Porro lẽniſcatas coronas/ẽt(ni fallor) ĩ nomiſmatis Laurẽti Medicis idẽtidẽ uidemus: deq; his mẽtio quoq; apud Suetoniũ/ſicuti itẽ a Põpeio Feſto lẽniſcorũ uocabulũ diligẽter exponiĩ: deq; lemniſcis itidẽ nõ nihil Tertullianus quoq; ĩ libro de Corona militis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Nicas aũt in cõmentario: quem p ordinẽ litteratũ cõposuit: greçe ille qdem/sed in hunc ferme intellectũ Philyrã interpretaf. Philyra inqt planta librũ papyro simílẽ habẽs: ex quo etiã funes complicãt. Esse aũt ductilẽ philyrã lanicii modo/uel netilem potius/innuit & Tertullianus idẽ in libello eo: q de pallio inscribitur. Quin Herodianus etiã græcus auctor olim a nobis í latinũ conuersus/& Innocentio octauo Pontifici maximo dedicatus: libro ipso historiæ primo/ mentionem libelli facit e Philyra renuissima/utroq; uersum replicabili. Sed & Capella Marcianus libro de philologiæ nuptiis secũdo: Cernere erat íquit q libri/quãtaq; uolumina/quod linguarũ opera ex ore uirginis defluebãt. Alia ex papyro/quę cedro perlita fuerant uidebanf. Alii carbasinis uoluminibus íplicati libri: ex ouillis multi quoq; tergoribus: Rari uero í philyræ cortice subnotati. Tũ ista quoq; Vlpiani uerba reperias í titulo digestorũ/ de legatis: & fideicõmissis: librorũ appellatione cõtinenf oía uolumina/siue í charta/ siue í mẽbrana sint: siue í qualibet alia materia. Sed & si í philyra/aut tilia/ut nõnulli cõficiũt/aut í alio corio: idẽ. n. erit dicendũ. Deniq; êt Eustathius in cõmẽtario secundo Homericę Odysseę/facta prius de nauticis rudẽtibus mẽtione/corticẽ Tiliæ dicit: quã greçe philyram nominat: plurimã in id genus funiũ suppeditare materiã. Receptũ aũt uidef ex eo/uti coria quoq; singula/uel tunicas/ aut membranulas/êt materię dísparis a Tilia/philyraf uocẽt/aut philuras/y/greca in/u/cõmutata/ueteri & puulgata latinorũ cõsuetudine: Sicuti de papyro agẽs Plinius libro. xiii. Præparanf ex eo inqt chartæ diuisæ acu in prætenues/sed q̃ latissimas philuraf. Nã illud utiq; ad hęc enarrãda neutiq̃ ptineat/quod idẽ ait Plinius libro xiiii. Philyra cocos/& pollinę nimiũ salem cibis eximere.

Caput lxxiii.

Vocabulum quod est expernata/Catullianis uideri exemplaribus reponendum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

q Vod nūc traditurī ſumus/fortaſſe a nōnullis/ut incertū/& uacillans/parūq; adhuc exploratū deridebiť/& exſibilabī tur. Sed ego/mihi de eo dicendū putaui/ne ueſtigiū iſtud antiq tatis pene iam abolitum qualecunq; ſit extingueretť. Oſtendit mihi Romę abhinc quadrīēniū Manilius Rallus græcus homo! ſed latinis litteris adprime excultus: fragmētum quoddā Sextī Pōpei Feſti (nā ita erat ī titulo) ſane q̄ueruſtū! ſed pleraq; mutila tū: præroſūq; a muribus. Quod me magnopę tenuit/ſiqdē relli quiæ illę qualeſcunq; ex integro ipſo uolumine ſupabant: quod auctor Feſtus cōpoſuerat: nō ex hoc aūt cōpendiario: quod nūc in manibus coactū uiolēter/& decurtatū/ſcilicet ab ignobili & in docto quodā: nec iſto quoq; nomine/ſatis bene de litteris meri to. Nonnullas quoq; ex eodē fragmēto Pōponius lętus uir anti quitatis & litterarū bonarum cōſultiſſimus/ſibi pagellas retinue rat: quas itidē legēdas mihi deſcribēdaſq; dedit. Ex lectione igiť ea ſuſpicatus utiq; ſum: uerbū me Catullianū: quaſi poſtliminio in ſuas ſedes reuocaturū: Siqdē ubi exponiť in hoc cōpēdiario/ uocabulū ſuppernati: quod eos ſignificare oſtēdit: qbus femina ſunt ſuciſa ī modū ſuillarū pnarū: atq; ex Ennio uerſus allegať.

His pernas ſuccidit iniqua ſuperbia poeni.

Hoc utiq; loco uetus codex circūroſā plane habet expoſitionē! ſed ita tamē/ut appareat ex relliquiis litterarū male cohęrētibus/ Catullū quoq; poſt Enniū adduci/citariq; eum uerſiculum: qui nūc mendoſe ſic legitur.

Infoſſa liguri iacet ſeparata ſecuri

Nā ut de carminis reſiduo nihil mihi arrogē temere: uidebar ſane tū ſyllabatim quæq; olfactās: ēt p exploratо afferre poſſe: ſupper nata legēdū in eo/nō ſeparata. Quātū ex paucis illis poterā uelu ti minutalibus/aut ramēriſ colligere: q̄tūq; ēt uel ex oblitteratis pene iā ueſtigiis ariolari. Quod ſi cui pēdere adhuc ueri fides ui deť: at pēdeat eqdem malo: q̄ aut cadat aut iaceat. Nos aliquod in eo certe (nec arbitror iniuria) ponimus firmamentum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxxiiii.

Hiſtoria non illepida ſuper Zeuſi pictore/ & Helena.

z Euſis ille pictor Heracleotes/adprime nobilis/etiam Helenæ pinxit imaginem Crotoniatibus nimiſq; laudatam: de qua Cicero i rhetoricis/cõtra Hermagorã: luculentiſſime ſcripſit. Sed quod obiter in Heliani libris omnifarię hiſtoriæ ſupiorib⁹ annis apud Iohannẽ Laurentiũ uenetum/magnæ quidẽ in pontificia curia auctoritatis: nec minoris tamẽ in litteris eruditionis! Sed & emunctæ naris hominẽ Romæ legimus/ id nobis neutiq; indignum uiſum/quod hic etiã legereť. Neminem ait ſpectatum Zeuſis admittebat: niſi qui manupretiũ dediſſet. Ex quo uulgo etiã tũc Helena: meretrix uocitata: quoniam queſtuaria.

Caput lxxv.

Emendata uox in Ibide: ſimul explicata ſententia neutiq; nota hactenus.

e Narrauit Domitius libellum Naſonis in Ibin: præfatus ex Apollodoro ſe Lycophrone: Pauſania: Strabone: Apollonio: aliiſq; græcis/ẽtq; latinis accepta ſcribere. Multa in eo cõmẽtario/uana/ridiculaq; confingit/& cõminiſciť extẽpore: cõmodoq; ſuo: quibus fidem facit/aut ſe frontẽ penitus amiſiſſe: aut tã magnum ſibi fuiſſe interuallum inter frontẽ & linguam (ſicut ait q dam): ut frons comprimere linguã non potuerit. Furor eſt adhuc aliquos tã cęcos iſtius hominis inueniri amatores/ut ad iſta nõdum/ſuos qualeſcunq; oculos adaperiant. Furor eſt profecto furor/dare occaſionẽ impudẽtię ceteris/fouẽdo errores etiam alicuius/quoniã fuerit iterdũ ſententiæ nõ poenitendæ. Sed qd iſtis facias litterationis/ non litteraturæ magiſtris: qui nullo magis/ q̃ ralibus nugis ſupercilia tollunt: ut cochleæ cornua: quoriq; plũbea prorſus ingenia/q̃ magis excolunť/tam magis obbruteſcũt?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

At enim ne penitus ludamus operā/ dissimulatis his/ quos sua facit uilitas contēnendos: exsequemur reliqua ꝓpositi. Mihi igitur ille unus locus iter ceteros mouere stomachum solet: qui sic mēdose nunc legitur.

Vtq; loquax in equo est/ elisus guttur Agenor:
Sic tibi claudatur pollice uocis iter.

Vbi sic ait Domitius. Agenor lapsu eq/ isserta ori manu extictus est. Ita ne tandem uir doctissime? Sed oro te mi Domiti grēcū proferi si potes aut latinum/ modo idoneū/ fabulæ istius auctorem/ nec recusabo iā/ quin me non dixerim gregales/ aut admiratores tui? Seduiri quoq; litterati/ quibus hic labor exsudat/ ꝓ indoctissimo iam/ proq; etiam impudentissimo damnēt: & quidē cunctis suffragiis: quoniā a te dissentiam. Mihi sane recta esse & emendata scriptura uidetur: si rationi libera cōiectura sit/ nō Agenor/ sed Acetno: ut de Anticlo dictum accipiamus. De quo est etiā apud Homerum libro quarto Odysseæ. Nā cū ad equū illū troianum/ trabibus cōtextū/ grauidūq; militibus īpulsu numinis accessisset Helena/ uoces imitari uxorū cuiusq; occoepit/ ut inibi delitescentium desideria euocaret/ refricaret memoriā: responsa tentaret elicere/ Sed. n. reliquis patientiā/ silentiumq; prēstantibus: cū solus Anticlus in respondendi lubrico articuloq; iam foret: statim est ab Vlyxe prēuentus/ & manibus impressis suffocatus. Itaq; interceptō uel interstructo potius indicio periculū depulsum. Ceterū Tryphisiodorus quoq; grēcus auctor/ in poemate/ quo de Ilio capta scribit: Anticlum hunc ortygiden appellat/ uxoremq; eius nominat Laodamian/ ita inquiens.

ὀρτυγίδησ Ἀντίκλοσ ὃν αὐτόθι τεθνειῶτα
ἵππωω λακρύσαντεσ ἐνεκτερέιξαν ἀχαιοί

Et idem alibi sic.

ἀντίκλοσ ἄ̈ότε κέντρον ἐλέξατο λαοδαμείησ
μοῦνοσ ἀμοιβαίην ἀνεβάλλετο γῆρυν ἀνοίξασ
ἀλλ᾽ὀδυσεύσ κατέπαλτο.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Et alia deinceps addit: per quæ fabula omnis similiter ut ab Homero uersibus permultis explicatur. Sed & nos in Ambra sic arti gimus.

Indiciiq; metu præclusum pollice fauces
Anticlon ortygiden.

Cõsimilia uero istis apud Domitium multa: quę facile arguant: quo fuerit illius ꝓcessura licentia/ præsertim sic inuitata fauoribus iperitorũ: nisi morari apud superos adhuc qdẽ iuuenis desisset.

Caput lxxvi.

Non Antilochum ab Hectore/ sed aliter uideri legendum in prima heroidum.

IN prima heroidum Nasonis epistola/ sic legitur.

Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore uictum:
Sed uictũ/ necatũq;/ ab Hectore Antilochũ/ ꝓfecto neutiq; reperietur. Quare aut Amphimachũ credideri legẽdũ/ aut nõ ab Hectore/ sed Memnone. Constat enĩ ex tertiadecima Homeri Rhapsodia/ occisum ab Hectore Amphimachũ Creati filium: qui de grę cis ducibus unus etiam in catalogo numeratur. Constat item interfectum a Memnone/ filium Nestoris Antilochum. Quamobrem ut in eo quod obtinuerat hactenus mendum deprehẽditur manifestarium: sic his a nobis ita pro tẽpore suffectis: quę lector uelim boni cõsulas/ aliqua ni fallor gratia si non ueritatis/ at certe uersimilitudinis assentatur.

Caput lxxvii.

Quo argumento dicendum Vergilius non Virgilius.

UErgilius dicendum nesit/ an Virgilius/ ut nunc uulgo loquuntur: hoc est/ cum uocali secũda/ an cum tertia potius in prima syllaba: uideo adhuc inter eruditos ambigi. Ceterum ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ego Vergilium/ dicam magis per/e/quod iam placere quibuſdã
per nos etiam doctis incipit: q̃ Virgilium per/i/ quod uulgo ni
mis obtinuit: in cauſa ſunt ueterrima aliquot monumẽta/noſtrę
obſeruationi patrocinantia: quę libens equidẽ ſubiciã ꝓpter pro
pudioſos neſcio quos/& eruginis plenos: odio omni/faſtidioq;
digniſſimos: qui quanq̃ ſemper elementarii ſunt: uindicare tamẽ
inter indoctos fautores audent ſibi cenſuram litterarum: Sic ut
iſtam quoq; qualemcunq; noſtrã ueruſtatis depræhendendæ/ ac
reuocandæ(ſi liceat)diligentiam/ſtudiumq;/non cauillentur mo
do/ſed & ita reprehendant acerbe: quaſi flagitium facere putẽt:
quod his otiũ oblectemus: uel (ut ipſi magis contẽptim) quod
ob hæc otio noſtro inuideamus: dum in rebus/adeo friuolis/&
leuibus operam ſumimus: quaſiq; rempus/ rem prerioſiſſimam/
in ſuperuacua erogamus. Qui tamen ſi legiſſent aliquãdo maxi
mos uiros de ſingulis quoq; litteris integra uolumina compoſuiſ
ſe: ac ne Cęſarem quidem ipſum ueritum ĩ hanc renuitatẽ deſcen
dere/ darent fortaſſe mihi ueniam/non occupatiſſimo homini/ſi
quãdo inter altiora ſtudia: etiã res iſtiuſmodi tractarem/ paruas
qdem/ſed quibus etiã magna iuuentur. Neq; n. reprehẽdi me iu
re puto/ſi hæc etiam/ſed ſi hæc ſola conſecter: ad quæ non ut ab
otio ad ſtudium/ſed ut a ſtudio ad otium me refero: & ĩ quę nõ
tam feror ex profeſſo/ q̃ caſu incido/ ceu ſi litoribus ex cõmodo
inambulans/conchas interim/colligam ſecurus. Neq; tamẽ in id
ego ſupercilium ſubduco: nec inde me cenſeri/facile paterer: ut q
non apinas modo hæc eſſe & tricas/ ut ĩ prouerbii ludicro eſt: ue
rũ ẽr pene nihil & noui/& fateor/Sed tamẽ hoc ipſum tam nihil/
præſtat agere q̃ longas ad ipſorum fortaſſe exemplũ trahere oſci
rationes: Et grũnire in ceno turpiter: aut q̃ omnino nihil agere:
ne nihil prorſus agendo/male diſcamus agere. Reddenda igitur
teſtimonia ſunt nobis: necubi fides claudicet/ac ne quid non in
expedito ſit noſcere uolentibus. Inuenies igiẽ Volſinis menſam
quampiã marmoreã/ueruſtiſſimis/peneq; exoletis characteribus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

intra ędem Christine uirginis: quæ pro ara est apostoli Petri/ ubi VERGILI legitur. Inuenies etiam Sutri nomē hoc Vergilius ita notatū in mēsa itē lapidea: qua uidelicet & ipsa ītra ędē uirginis uice utuntur altaris. Idq; nos utrunq; non sine aliquot arbitris/ etiam de proximo inspeximus. Neq; n. antiquatum dūtaxat inspectionum auriti testes/ sed & oculati esse cōcupiuimus. Quin ī pandectis quoq; his/ quæ nunc florētiæ publice asseruanť: libro ipso Iustiniani principis Archetypo/ nō aliter q̄ per/ e/ notatur id nomen. Sicuti etiam ī uolumine Maroniano/ litteris maioribus perarato: qui Romæ in intima Vaticana bibliotheca mire uetus ostenditur. Prætereaq; commentarium Tiberi Donati nunc ī manibus habet Landinus: homo & eloquens & eruditus: & florentiæ iam diu doctor bonarum litterarū celebratissimus: cui se præceptori adulescentiæ meæ rudimenta magnopere debent: & qui nunc in professione quasi dixerim collega/ locata iam ī tuto sua sibi fama/ nobis adhuc in studio laboriosissimō decertātibus ita fauet/ ut qdquid ipsi laudis acquirimus/ quasi suū sibi amplecti/ atq; agnoscere uideatur. Is igitur (ut diximus) cōmentarium Tiberi Donati habet in manibus/ & ipsum grandioribus notatum uetustis characteribus: cuius auctoritas hoc haud dubiū relinquit. Quod item ī codice Diui Augustini de ciuitate dei: ex publica Medicę familię bibliotheca: neq; nō in Columellæ ex priuata eiusdem gentis/ litteris utroq; langobardis exarato: Tum in Senecæ epistolarū libro peruetere/ cuius mihi copiā fecit Nicolaus Michelocius/ Laurēti Medicis a secretis elegātis homo ingenii: multisq; item aliis/ uenerandis antiquitate uoluminibus! Idem nunc Iacobo modesto Pratensi/ familiari nostro/ & studiorū adiutori: nunc aliis item nostris auditoribus/ utcunq; aut res ferat/ aut exigatur ostendimus. In collectaneis autem quæ nuperrī me ad Laurentium Medicem Iucundus misit uir unus opinor ti tulorum monimentorumq; ueterum supra mortales ceteros non diligētissimus solū! sed etiā sine contouersia peritissimus: relata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

quoq; inuenio elogia duo/quę romæ (ſicut ille indicat) ĩ marmo ribus inueniuntur. TI. VERGILIVS DONATVS. Et iterum. .C.PAPIRIVS CESTVS VERGILIAE OPTATAE VXORI SVAE BENEMERENTI DE SE. Quãuis aũt monimenta iſta tãta ſęculorũ uetuſtate roborata/mihi ſatis ad pręſidiũ ſint: atta men res ipſa quoq; aſtipulaf & ratio. Nã ſicuti a uere dictæ Vergi lię ſtellę: ſic a Vergiliis ipſis/uel itẽ a uere propriũ hoc nomẽ credi derim inclinatũ/potius hercle q̃ a uirga/quod quidã nugan lau rea. Nam id cũ apud auctorem minus idoneũ iueniaf/ tum refel litur hoc ipſo: quod multi ante hunc editum poetam/eodẽ ſunt appellati nomine. Quãdiu igitur aut nõ teſtimonium grauius: aut non ratio ualentior exhibetur/utique a uetuſta magis cõſue tudine/q̃ a noua inſciria ſtandũ eſt: unde hæc ſartago loquendi uenerit in linguas. Etenim magna pars iuniorum caligamus ad ueri conſpectum. Quin (ut reliqua exſequar) Verginius quoque nomen huic finitimum/ non Virginius ĩ marmoreo nuper labro pro ędę ipſa diuæ Mariæ Maioris inſculptum Romæ animaduer timus.

Caput lxxviii.

Additam falſo negationem primo digeſtorum uolumine: quo capite/de officio proconſulis agitur & legati.

Paulus iuriſconſultus libro ſecũdo ad edictum ita ſcribit/ Legatus mãdata ſibi iuriſdictione iudicis dãdi ius habet. Sed hæc uerba ĩ primo digeſtorũ uolumine: quo capite de officio procõſulis/& legati/tractaf: addita perperã negatione in pleriſq; codicibus iuenias. Sic uidelicet. Legatus mãdata ſibi iuriſdictio ne iudicis dandi ius nõ habet. Ceterum ĩ pandectis iſtis Floren tinis: quas etiã archetypas opinamur/negatio prorſus eſt nulla. Quo fit ut interpres legũ Florẽtinus Accurſius/mendoſũ & ipſe nactus codicẽ/pene dixerim miſerabiliter/ſe torqueat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxxix.

Cur Seleuci regis facies in nomiſmatis cornigera.

Seleuci regis facies in nomiſmatis cornigera: Cauſa eius apud Appianũ in Syriacis. Nãq; ait ab eo ferũ tautũ de ſacrificio Alexãdri Magni uinculis elapſũ: retentũ manibus ambabus/& occiſũ. Atq; ob id inqt. προστιθέασιν ἐωὶτοὺσ ἀνδριάντασ ἐωὶτῷδε τακέρατα. Quod ſignificat/ob id eius ſtatuis deniq; apponi cornua.

Caput lxxx.

Fabula ignotior de Tireſia & Pallade: qua ſenſus aperitur Propertianus.

Propertius in libro elegiarũ quarto/ſic ait:

Magnam Tireſias aſpexit Pallada uates.
Fortia dum poſita Gorgone membra lauat.

Extat adhuc hymnus Callimachi poetæ/cui titulus εἰσ λουτρὰ τῆσ παλλάδοσ. In quo fabula Tireſiæ multis elegiacis uerſibus i hãc ferme ſententiã tractaſ. Fuiſſe nymphã quãpiã Thebis/cui nomẽ Chariclo/Palladi pręcereris gratã. Matrem Tireſiæ. Sed cũ ſe Pallas aliquãdo/& Chariclo itẽ/i Heliconio Hippocrene/nudæ p ęſtũ lauarent/ac tum caſu uenator Tireſias ad eundẽ fontẽ ſitiens acceſſiſſet/ Mineruã ſcilicet iprudẽs nudã conſpicatus/ſtatiq; oculis eſt captus. Nã ita Saturniis legibus cautũ inqt: ut qui deũ inuitum cernat/ingẽti mercede cernat. Cui ſimile quippiam de deatũ conſpectu etiã Abammon ęgyptius i epiſtola ſcribit ad Porphyriũ philoſophũ: Quã tamen exiſtimat Proclus Iamblichi potius eſſe q̃ Abãmonis: ex quo Vergilius.

Tranſq; caput iace: ne reſpexeris: Quod & Leucothea Homerica monuit Vlyſſen. Sed ut illuc/unde abii redeã/ Cũ in hãc Tireſias calamitatẽ incidiſſet/mota lacrimis Chariclus nymphę Pallas/& uatẽ eum/& lõgęuũ/& poſt obitũ quoq; prudentem ſapientemq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

prẽstitit: & baculo insuper donauit/quo ueluti duce/uestigiis in offensis gradereꝫ. Quod & nos in Ambra sic attigimus/ cum de poeta loqueremur Homero

Baculum dat deinde potentem
Tiresię magni: qui quondam Pallada nudam
Vidit: & hoc raptam pensauit munere lucem.
Suetus inoffensos baculo duce tendere gressus.

Et item sic in Nutrice Tiresian periphrasticos insinuauimus.

Quid cui post uisos nudatę Palladis artus
Cernere nil licitum?

Quin hinc apud Nonnũ libro qnto Dionysiacon/ ira exclamãs inducit Acrẽon: ut felicẽ Tiresian dicat: q citra mortẽ tantũ amisis oculis Mineruam aspexerit nudam: quę etiam lumen adẽptũ in animum ipsius transtulerit: Atq; adeo sic ait.

ὄλβιε Τειρεσίᾶ. σὺμὲν ἔλρακες ἐκτοσ ὀλέθρου
γυμνον ἀναινομένησ ὀικτέιρμονοσ εἰλοσ ἀθήνησ Et paulo post.
ζώεισ σῶν βλεφάρων ὀλέσασ φάοσ ὑμετέρων δε
ὀφθαλμῶν ἀμάρυγμα νόῳ μετέθηκεν ἀθήνη

Hactenus aũt super hoc poetę loco/scripseramus: cũ nobis Picus noster Mirãdula/quasi Cynthius alter/ i illo ipso quo iã hæc ipri mẽda fuerãt articulo/ aurẽ uellit/ & admonuit/ ut elegiam quoq; ipsã Callimachi/quæ uidelicet una extat apud grẽcos (q̃tũ eqdẽ sciã) sed & rarissima est iuentu/ subiceremus: & q̃q̃ spatiis inq; excluſi tẽporis/ uerrere eã quoq; tamẽ in latinũ tẽptaremus. Ego uero q nec scribere alieno stomacho libẽter soleo/ nec extẽporali tati satis cõfido/ nõ distuli tamẽ id onus quoquomodo subire: Quoniã cũ quid a me Picus exigit/ nec licet mihi nescire quod nesciã/ nec nõ posse quod nequeã/ uel quod homini me carissimũ sentio/ uel quod plus eũ uidere i rebus meis/ q̃ me ipsũ/ mihi persuadeo. Vertimus igit̃ pene aduerbũ/ & quod græce dicit̃ παρα πόλα/ nõ sensu modo/ sed numeris ẽt: quod ẽ difficillimũ/ colori busq; seruatis: Tantũq; nũc admonemus lectorẽ: paucula uideri mihi adhuc mẽdosa i grẽcis exemplaribus: quę nõ erat pudoris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

noſtri corrigere. ſed & ſeptimũ ipſũ a fine uerſiculũ reliquo uno dũtaxat uocabulo exoleuiſſe. Quẽ nos tamẽ latinũ ꝑ cõiectura ſuffecimus. Illud itẽ ſciro ẽ opus noſtrũ hoc eſſe interpretamẽtũ & a nobis deniq; fluxiſſe priuſq; ĩ ullius cõmẽtariis ebulliret: quod & ſiluæ ꝑ ſe ipſæ quas citauimus tot abhinc ãnos editę ꝓbabũt: quarũ uidelicet alterã magno ſumus olim cõuentu publice multis excipiẽtibus interpretati. Sit ergo noſtri iuris quod noſtri fuit muneris: ne quarta omnino luna (ſicuti ꝓuerbiũ ferũ) nati credamur ut aliis rãtũmodo ad Herculis exẽplũ laboremus. Iã illud quoq; miror cur & Domitius & alii qdã poſt illũ quocũq; momẽto quacunq; occaſione ſcribere audeãt hoc aut illud imitatione Callimachi dictũ fuiſſe a Proꝓtio: cum prẽter hymnos pauculos nihil prorſus extet ad nos poetę iſtius: nec aũt plane qdq̃ quod amoris argumẽta cõtineat. Sed aures ad Callimachi iã uerſiculoſ ſubſcriptos ueteri more ſine ullis accentiunculis arrigamus.

καλλιμαχου εισ λουτρα Ηησ παλλαδοσ.

ο ναι λωτροχοοι Ταισ παλλαδοσ εξιτε ωασαι
εξιτε. ταν ιππων αρτι φρυαομενων
Ταν ιεραν εσακουσα. και α θεοσ ευτυκοσ ερπει.
ξουσθε νυν ω ξανθαι ξουσθε ωελασγιαδεσ
ουποκαθαναια μεγαλωσ απενιψατο ωαχεισ
πριν κονιν ιππειαν εξελασαι λαγονων
ουδοκαδη λυθρωι ωεπαλαγμενα ωαντα φερουσα
Τευχεα των αδικων ηνθ αωο γηιγενεων
αλλα ωολυ πρατιστον νφαρματοσ ανχενασ ιππων
λυσαμενα ωαγαισ εκλυσεν ωκεανω
ιλαρω και ραθαμιγγασ. εφοιβασεν δε παγεντα
ωαντα χαλινοφαγων αφρον απο στοματων
ω ιταχαιιαδεσ καιμη μυρα μηδαλαβαστρων.
συριγγων αιω φθογγον υπαξονιον
μη μυρα λωτροχοοι ταισ παλλαδι μηδαλαστρων.
ουγαρ αθαναια χριματα μικτα φιλει.
σισυβε μηδε κατοπτρον. αει καλον ομμα το τηνασ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ουλοκατ ανιλαν φρυξ ελικασεν ερϊν.
ουλ εσ ορειχαλκον μεγαλα θεοσ ουδε σιμουντοσ
εβλεψεν. λϊναν εσ λιαφαινομενην
ουλ ηρη. κυτωρισ δε λιαυγεα χαλκον ελοισα
πολλακι ταν αυταν λισ μετεθηκε κομαν
α δε λισ εξηκοντα λιαθρεξασα λιανλωσ
οια πωρ ενρωται τοι λακεδαιμονιοι
αστερεσ. εμπεραμωσ ετριψατο λιτα λαβοισα
χριματα τασ ιλιασ εκγονα φυταλιασ.
ω κοραι. τολ ερευθοσ ανεδραμε ωρωιον οιον
η ροδον η σιβδησ κοκκοσ εχει χροϊνη
τοι και νυν αρσεντε κομισσατε μουνον ελαιον
οι καστωρ οι και χριεται ηρακλεησ
οισετε και κτεναοι πανχρυσεον ωσ απο χαιταν
πεξηται λιπαρον σμασαμενα πλοκαμον
εξιθ αθαναια πωρα τοι καταδημοσ ιλα
παρθενικαι μεγαλων παιδεσ ακεστοριδαν
ω θανα. φερεταιδε και α διομηδεοσ ασπισ
ωσ εβοσ αργειων τουτο παλαιοτερον
ενμηδησ ελιδαξε τειν κεχαρισμενοσ ιρευσ
οσ ποτε βουλευτον γνουσ εσι οι θανατον
δαιμον ετοιμαζοντα φυγαι τεον ιρον αγαλμα
οιχετ εχων. κρειον δεισ οροσ οικισατο
κρειον οροσ. σε δε δαιμον απορρωγεσσιν εθηκεν
ενπετραισ. αισ νυν ονομα πολλατιδεσ
εξιθ αθαναια περσεπτολι χρυσεοπηληξ
ιππων και σακεων αδομενα πατραγοι
σαμερον νδροφοροι μη βαπτετε. σαμερον αργοσ
οινετ αποκρανων μηδατο των ποταμων
σαμερον ωλωλαι τασ καλπιδασ η σφυσαλειαν
η εσ αμυμωνην οισετε τον δαναω
και γαρ δη χρυσοιτε και ανθεσιν νδατα πιξασ
ηξει φορβαιων ιναχοσ εξ ορεων.

BIBLIOTECA NAZIONALE FIRENZE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ταὶ θαναὶ το λοετροὴ αγὼν καλον. αλλα ϖελασγε
φραζεο μουκεθελων ταν βασιλειαν ιδηισ
οσκεν ιδηι γυμναν ταν παλλαδα ταν ϖολιουχον
ϖωργοσ εσοψειται τουτο ϖανυστατιον.
ϖοτνίαθαναια συ μεν εξιθι μεσφαλεγωτι
ταισδερεω. μυθοσ δουκεμοσ αλλετερων
ϖαιδεσ. αθαναια νυμφαν μιαν ενϖοκα θηβαισ
ϖονλυτι και ϖερι δη φιλατο ταν εταραν
ματερα τειρεσιαο και ονϖοκα χωρισ εγεντο
αλλα και αρχαιων εντεϖι θεσπιεων
ηϖι κορωνειασ ινα οι τεθνωμενον αλσοσ
και βωμοι ϖοταμωι κειντ εϖι κουραλιωι
ϖολλακισ αδαιμων μιν εϖι εϖεβασατο διφρωι
ουλ οαροι νυμφαν ουδε χοροστασιαι
αδειαι τελεθεσκον οθ ουχ αγειτο χαρικλω
αλλετι και τηναν δακρυα ϖολλ εμενε
καιϖερ αθαναιαι καταθυμιον ενσαν εταιραν
δη ϖοτεγαρ πεϖλων λυσαμενα περονασ
ιϖϖω εϖι κραναι ελικωνιδι καλα ρεοισα
λωντο. μεσαμβρινα δειχοροσ ασυχια
αμφοτεραι λωοντο. μεσαμβριναι δεσαν ωραι
ϖολλαδασυχια τηνο κατειχεν οροσ.
τειρεσιασ δετι μουνοσ αμαι κυσιν αρτι γενεια
πέρκαζων ιερον χωρον ανεστρεφετο.
διψασασ δαφατοντι ϖοτιρροον ειλυθε κρανασ
σχετλιοσ ουκεθελων δ ειδε τα μη θεμισ
τον δεχολωσαμενα ϖερ ομωσ προσεφασεν αθανα
τισ σε τον οφθαλμοϖ ουκετ αϖοισομενον
ω ευηρειδα χαλεϖην οδον αγαγε δαιμων
α μεν εφα. ϖαιδοσ δομματα νυξ εβαλεν
εσταθη δαφθογγοσ εκολλασαν γαρ ανιαι
γωνατα. και φαεναν εσχεν αμηχανια
α νυμφα δεβοησε. τιμοι τον κωρον ερεξασ

ποτνια. τοιαυται δαιμονες εστε φιλαι.
ομματα μοι του παιδος αφειλεο. τεκνον αλαστε
ειδες αθαναιασ στηθεα και λαγονασ
αλλουκ αελιον παλιν οψεαι ω εμε δειλαν
ω οροσ ω ελικων ουκετι μοι παριτε
η μεγαλ αντολιγων επραξαο δορκασ ολεσασ
και προκασ ουπολλασ φαεα παιδοσ εχεισ
αμεν αμφοτεραισι φιλον περι παιδα λαβοισα
ματηρ μεν γοερων οιτον αηδονιδων
αγε βαρυ κλαιουσα. θεα δελεησεν εταιραν
καιμιν αθαναια προσ τοδελεξεν εωσσ
δια γυναι μετα παντα βαλεν παλιν οσσα διοργαν
ειπασ. εγωδουτοι τεκνον εθηκ αλαον
ουγαρ αθαναιαι γλυκερον τελει ομματα παιδων
αρπαζειν. κρονιοι δωδε λεγοντι νομοι
οσκε τιν αθανατων οκα μη θεοσ αυτοσ ελιται
αθρησηι μισθωι τουτον ιδειν μεγαλωι
δια γυναι το μεν ουπαλιναγρετον ανθι γενοιτο
εργον επει μοιραν πολ επενευσε λινα
ηνικα το πρωτον νιν εγεινασο. νυν δε κομιζου
ω ενηρεια τελεσσ οφειλομενον
οσσα μεν α καλλιησ εσυστερον εμπυρα καυσει
οσσα δαρισταισσ τον μονον ευχομενοι
παιδα τον αβαταν ακταιωνα τυφλον ιδεσθαι
και τηνοσ μεγαλασ συνδρομοσ αρτεμιδοσ
εσεται. αλλουκαυτον οτε δρομοσ αι τεν ορεσσι
ρυσευνται ξυναι ταμοσ εκηβολιαι.
οπποταν ουκεθελων περ ιδηι χαριεντα λοετρα
δαιμονοσ. αλλαυται τον πριν ανακτα κυνεσ
τουτακι δειπνησευντι. τα δυειοσ οστεα ματηρ
λεξειται δρυμοσσ πανταση εσερχομενα
ολβιστατη ερεει σε και ευαιωνα γενεσθαι
εξορεων αλαον παιδ υποδεξαμενην

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ω εταρα Ἰωι μητι μινυρεο. Ἰωι Δε γαρ αλλα
Ζευ χαριν εξεμεθεν πολλα μενεννι γερα
μαντιν εωει θησω νιν αοιδιμον εωομενοισιν
η μεγα των αλλων Δηϊ ωεριωτερον
γνωσειται Δορνιθας οσ αισιος. οιτε ωετονται
ηλιθα και ωοιων ουκ αγαθαι πτερυγες
πολλα Δε βοιωτοισι θεοπροπα πολλα Δε καλιωι
χρησει και μεγαλοισ υστερα λαβδακιδαισ.
Δωσω και μεγα βακτρον ο οι ωολασ εσδεον αξει
Δωσω Δε βιοτον τερμα ωολυχρονιον
και μονοσ ευτε θανηι πεπνυμενοσ εννεκυεσσι
φοιτασει. μεγαλωι τιμιοσ αγεσιλα
ωσ φαμενα κατενευσε τοδε ντελεσ ωικεωινευσηι
παλλασ. εωει μοναι Ζευσ τογε θυγατερων
Δωκεν αθαναιαι ωατρωια παντα φερεσθαι
λωτροχοοι. μητηρ Δουτισ ετικτε θεαν
αλλα διοσ κορυφα. κορυφα διοσ ωικεωινευει
θυγατηρ
ερχετ αθαναια νυν ατρεκεσ. αλλα δεχεσθε
Ἰαν θεον ωκωραι τωργοσ οσαισ μελεται
συντεναγορηαι συντενγμασι συντολολυγαισ
χαιρε θεα. καδευ αργεοσ ιναχιον.
χαιρε και εξελαοισα και εσπαλιν αυτισ ελαυναισ
ιππουσ και δαναων κλαρον αωαντα σαω.

Iam noſtros quoq; legito/qui male collocare bonas horas uolet: attamen cum uenia queſo: & conniuentibus oculis.

Politiani Ex Callimacho In Palladis Lauacra.

i Te foras agedum: quęcunq; liquentibus undis
Membra lauature/Pallados ite foras.
Ipſa uenit. Fremitus ſacrorũ audimus equorum:
Ite agedum flauæ o Ite pelaſgiades.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Non prius ingentes lauit ſibi diua lacertos:
Ilia q̃ abſterſit puluere cornipedum.
Nec tum quando armis multa iã cede cruentis/
Venit ab iniuſtis horrida terrigenis:
Tum quoq; equũ ſubducta iugis fumantia colla/
Perfudit largi fontibus oceani:
Dum ſudor guttæq; putres/dũq; omnis abiret
Spuma oris circum manſa lupata rigens.
Ite o achiuæ/ſed non unguenta aut alabaſtros
Audio certe ipſo ſtridulũ ab axe ſonum.
Palladi lotrices non unguenta/aut alabaſtros
Nulla etenim diuæ huic/unguina mixta placent.
Ferte nec huic ſpeculum. uultu eſt pulcherrima ſemper:
Nam nec in Ida olim iudice ſub phrygio
Se/uel orichalco/magna hęc dea: uel Simoentis
Spectauit/quanq̃ uertice perſpicuo:
Nec Iuno/ſed ſola Venus/ſe ſplendido in ęre
Vidit/eandem iterum diſpoſuitq; comam.
Bis ſexaginta ſpatiis uerum incita curſu:
Stellę apud Eurotan ceu lacedęmoniæ:
Perfricuit tantum pingui ſe diua liquore:
De baccis arbor quem ſua protulerat.
O puerę/ſed enim rubor emicuit matutinus/
Quem roſa/quem grano punica mala ferunt.
Ergo marem nunc tantũ olei quoq; ferte liquorem:
Quo ſe unguit Caſtor/quo Amphitryoniades.
Ferte etiam ſolido ex auro: quo pectine crines
Explicet: & pinguem ceſariem dirimat.
Exi age iam o Pallas/præſto tibi uirgineus grex
Natæ magnorum carus Aceſtoridum.
O Pallas quin iam clypeus Diomedis/& ipſe
Fertur/ut argiuum mos uetus obtinuit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Eumedes docuit/meditans tibi grata sacerdos:
Cum in se cõposito cerneret interitu
Ire malam sortẽ: fugit quippe ille/tuamq;
Ad montẽ Crion substulit effigiẽ
Ad montẽ Crion: tũ abruptis imposuit te
Cautibus: hasq; uocant nuncquoq; pallatidas.
Exi age quę expugnas urbes: cuiq; aurea cordi
Cassis: equũq; fremor: cũ sonitu clypeũ.
Vos hodie undiferæ ne tinguite: uos hodie argos/
Fontibus ex ipsis non fluuiis bibite.
Vos hodie ancillæ ferte urnas ad Physadean:
Aut ad Amymonen progeniẽ Danai
Nãq; auro & multis permixtus floridus undas
Defluet e lęuis Inachus ipse iugis
Et putũ feret huic laticẽ. Caue tu ergo Pelasge/
Ne nudã imprudens aspicias dominã.
Aspicier nudã qui Pallada/quę tenet urbẽ/
Vltra iam hoc Argos cernere non poterit.
Iam ueneranda exi Pallas: dũ quiddã ego istis
Dicã: nec meus hic sermo/sed alterius.
Vnã olim o puerę Thebis dea Pallas amabat
Nympham/prę cunctis quas habuit comites.
Martẽ Tiresię: nunquãq; fuere seorsum!
Sed siue ad ueterũ moenia Thespiadum!
Siue Coroneas/seu tenderet illa Haliarton
Vecta iugis/uisens Boeotiæ populos:
Siue Coroneas: ubi pulcher odoribus halat
Lucus: ubi ara ipsi Curalium ad fluuium.
Sæpe illã curru secum dea uexit eodem:
Nullaq; Nympharũ colloquia/aut Thyasi
Grata fuere satis: nisi præferet ipsa Chariclo:
Verum & ei mulrę debitæ erant lacrimæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Quãuis cara comes magnæ foret uſq; Mineruæ/
Nam ſe olim peplis utraq; depoſitis
Dum lauat in lymphis Heliconidos Hippocrenes:
Vtq; die uacuus mons tacet in medio!
Dum lauat ergo utraq;! & medię ſunt rẽpora lucis!
Dumq; eſt in toto plurima monte quies!
Tireſias unus canibus comitantibus ibat
Per loca ſacra/leui flore genas nitidus:
Immenſamq; ſitim cupiens releuare/perito
Fonte/uidet/quę non cernere fas homini.
Hic irata licet ſic illum affata Minerua eſt.
Quis te non ullis iam rediturum oculis/
O/Euenda malus hęc Deus in loca duxit?
Sic ait: at pueri lumina nox pepulit.
Aſtitit/obticuit: dolor illi ut glutine uinxit
Genua/ſonum tenuit uocis inops animus.
At Nympha exclamãs/quid nato ait o Dea factũ ẽ?
Nunquid ueſtra deę talis amicitia?
Lumina mi pueri rapuiſti. pectora nate
Vidiſti infelix Pallados/iliaq;.
At non & ſolem cernes iterum. heu miſera/o mons
O Helicon rurſum non peragrande mihi.
Magna nimis paruis mutas: qui lumina nati
Pro ceruis paucis dorcãlibuſq; habeas.
Sic puerum ambobus carum complexa lacertis
Mater/flebilium carmen Aedonidon
Triſte gemens iterat! ſed enim miſerata Minerua
Tunc ſociam/uerbis talibus alloquitur.
Dia inquit mulier: uerte hæc quæ protulit ira:
Non per me captus luminibus puer eſt.
Nam pueris auferre oculos haud dulce Mineruę:
Verum Saturni legibus hęc rata ſunt.
Vt quicunq; deum aſpiciat/niſi iuſſerit ipſe!

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Mercede ingenti ſcilicet aſpiciat.
Dia igitur mulier fieri hæc infecta nequit res:
Quippe ita Parcarum fila uoluta manu/
Editus ut primum puer eſt/Sed tu accipe contra
O Euerida quod maneat pretium
Munera Cadmeis pro quanta adolebit in ignes:
Quãta & Ariſtęus:uotaq; ſuſcipient:
Natus ut impubes Actęon/unicus illis:
Tantum oculis careat:namq; erit & Triuiæ
Concurſor/Sed non curſus:non æmulus illum
Tela/arcus iaciens montibus/eripiet.
Cum diuam (licet inuitus) ſe fonte lauantem
Viderit:At fiet qui modo erat dominus/
Eſca ſuis canibus.Sed enim nemora omnia luſtrans
Dum genetrix nati colliget oſſa ſui:
Tunc te felicem/tunc dixerit eſſe beatam:
Cui mons uel cęcum reddiderit puerum.
Parce queri mea grata comes.Nam plurima contra
Huic ego te propter præmia contribuam.
Eſſe dabo egregium uatem:quem protinus omnis
Perpetuo celebret nomine poſteritas:
Cognoſcet uolucrum quæ proſpera:quæq; uolatu
Irrita:cuius item triſte ſit augurium.
Plurima Boeotis oracula:plurima Cadmo
Hic canet:& magnis plurima Labdacidis.
Huic ingens baculum dabo:quod ueſtigia ducat
Qua uelit:huic uitæ tempora longa dabo.
Mox & honoratus Diti/colet infera regna
Inter & extinctos unicus hic ſapiet.
Adnuit his Pallas dictis:quodq; adnuit illa
Perficitur:ſoli Iuppiter hoc tribuit
Natarum e turba/quæ ſint patris omnia ferre:
Lotrices:Mater nulla deam peperit:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Immo Iouis uertex: uertex Iouis/omnia nutu
Perficit: & natæ prorſus idem licitum eſt.
En uere nunc Pallas adeſt. Eia ergo puellæ
Quis Argos curæ eſt/ite deam accipite:
Cumq; bonis uerbis/& cum prece/cumq; ululatu.
Salue o/diua urbem protege/& Inachiam.
Salue hinc abſcedens: iterumq; huc flecte iugales:
Ac rebus Danaum ſis precor auxilio.

Caput lxxxi.

De Ocno & Aſello: quodq; apud Propertiũ mẽdoſe legit̃ Orno.

a Pud Propertium eũdem quarto elegiarum libello/ita duo uerſiculi leguntur.

Dignior obliquo funem qui torqueat Orno:
Aeternuſq; tuã paſcat Aſelle famẽ. Diu fateor animum meum ſtimulauerat/ac pupugerat/quidam quaſi ſcrupulus: donec eum codex ueruſtus euellit/quem mihi Bernardinus Valla celeberrimus conſultus/& primæ homo nobilitatis Romæ abhinc ferme quinquennium commodauit: ubi non Orno/ſed Ocno legi/legiſſeq; me ſtatim duobus eruditiſſimis iuuenibus oſtendi: qui me domi commodum ſalutauerant. Liquet aũt inſinuari a Proprtio Socraticę illius picturę argumẽtũ: de qua ſic Plinius libro naturalis hiſtoriæ quinto/& trigeſimo narrat. Et pigeriqt/q appellat̃ Ocnos ſpartũ torquẽs/quod Aſellus arrodit. At. n. piger hic Ocnus (ut uideo) multorũ inuitamẽtis: uagus repẽte factus/& deſultor: cotidie iã ſedes mutat. Quapprter ut certo i ſiliquaſtro cõqeſcat ali quãdo/perẽda fides eſt/abeo maxime codice/quem citauimus: hoc ẽ (ut uere dixerĩ) a ſtirpe: de qua iſtius cõiecturæ pullulauit occaſio. Sic. n. quiuis itelliget/ne utiq̃ me mihi aſſerere aliena/ſed mea dũtaxat: inq; meis libris nil prius eſſe fide.

Caput lxxxii.

Quod i digeſtis titulo de edendo legatur ad alium/legi ad alium conuenire.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

í N titulo de edēdo: qui ſecundo digeſtorū uolumine legit/ uerba Vlpiani ſūt ita libro quarto ad edictū. Eū quoq; ede re Labeo ait: q̄ ꝓducat aduerſariū ſuū ad albū/ & demōſtret: quid dicturus ē. Sic et. n. ſcriptū in pādectis ipſis florentinis. Atq co dices oēs: q̄ ſunt ī manibus/ nō ad albū! ſed ad aliū habēt. Vnde multa uidelicet Accurſi heſitatio. De albo aūt prętoris ītelliges.

Caput lxxxiii.

De Harpocrate.

e Pigrāma ē Catulli. Lęlius audierat patruū obiurgare ſolere.
Si quis delicias/ diceret/ aut faceret.
Hoc ne ipſi accideret patrui perdeſpuit ipſam
Vxorem/ & patruum reddidit Harpocratē
Quod uoluit fecit/ nam q̄is irrumet ipſum:
Nūc patruū! uerbū non faciet patruus. Quæſitū diu q nā is fo ret Harpocrates: de quo mentionē & hoc loco faciat Catullus & item in altero epigrammate/ ſic inquiens.
Si quidq̄ tacito commiſſum eſt fido ab amico:
Cuius ſit penitus nota fides animi:
Me unum eſſe inuenies illorum iure ſacratum
Corneli: & factū me eſſe puta Harpocratem. Nos tamē & Vene tiis & ītē Veronę (quod diximus) abhīc ānos octo ferme de eo ſtudioſis aliquot publice reſpōſitauimus: quorū nūc reſtor fidē/ cōſcięntiāq;/ ſi cui forte aliena adſcribere/ ac nō mea potius mihi ui deor uindicare. Plutarchus igit̄ ī libro/ quē de Iſide fecit/ & Oſiri de/ Harpocraten ſcribit ex Iſide ipſa natū: & Oſiride: q cū illa iam mortuus rē habuerit! Sed natū tamen præmaturo partu: debilita tiſq; cruribus. Porro editū eundē circa brumę tempus minus ab ſolutū & rudē/ pręflorētibus puta/ præuirentibuſq; terrę fętibus: quo circa etiā lētis primitias illi offerri. Neq; tamē inqt aut imper fectū eſſe deū/ aut īfātē/ aut deniq; legumen aliquod exiſtimādū! ſed rudis ipfectiq; ſermonis/ minimeq; articulati præſidē quendā potius ac moderatorē. Ex quo ēt digito labra cōprimit/ argumen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

rum taciturnitatis & ſilentii. Quin menſe eo/quem uocant Meſo rem/primitias leguminum offerentes: ita dictitant: lingua: fortuna/ lingua dęmon/ deq; ægyptiacis arboribus/perſicam i primis ei ſacratam ferunt: Quod fructus cordi: frōs linguæ/ perſimilis. Hactenus ex plutarcho de Harpocrate/carptim/uellicatimq;/& p interualla. Meminit eiuſdem Lucilius quoq; poeta græcus in epi grāmate ad Dionyſium: monēs ut ſiquem habeat inimicum: nec Iſin ei/nec Harpocraten/aut qui cæcos deus faciat iratos preceť: cogniturum quid deus/quid Simo ualeat. Sed & Tertullianus i Apologetico/ſic ait. Serapidem & Iſidem/& Harpocratem/cū ſuo cynocephalo/capitolio prohibitos iferri/ideſt curia deorum pulſos/Piſo & Gabinius conſules/non utiq; Chriſtiani: euerſis etiā aris eorum abdicauerunt/ turpium & orioſarum ſuperſtitionum uitia cohibentes: his uos reſtituris ſummam maieſtatem contuliſtis. M. autem Varro in libro de latina lingua ita ſcribit. Cælum & terra: hi dei idem qui ægypti Serapis/ & Iſis/ & ſi Harpocrates digito ſignificat/ut taceas. De hoc igiť intellexit Ouidius libro Metamophoſeon nono:

Sanctaq; Bubaſtis/uariiſq; coloribus apis
Quiq; premit uocē/digitoq; ſilētia ſuadet.

Et item Auguſtinus libro de ciuitate dei undeuigeſimo: Et quoniam (inquiens) fere in omnibus templis ubi colebanť Iſis & Serapis/erat etiam ſimulachrū/quod digito labiis impreſſo/ admonere uideretur/ut ſilentium fieret: hoc ſignificare idem Varro exiſtimat/ut homines eos fuiſſe tacerēt. Hactenus Auguſtinus. Sed in epiſtola Abammonis ægyptii ad Porphyrium/quam aut i grę cam uertiſſe orationem/aut certe compoſuiſſe Platonicus Iamblichus exiſtimatur de deo quodam/ueluti ſecundo fit mentio/cui nomen ægyptiaca lingua fecerit Icheon hunc oſtēdit ſilentio coli oportere. Quod idem etiam de ſūmi dei cultu prolixe Porphyrius ἐντῷ περὶ ζώων ἀποχῆς Quin Dauid itē propheta pſalmum ita quempiam inchoat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Lecha Dumiggia theilla elohim be ziggion
Id latine ſignificat/ Tibi ſilentium laus/ deus in Sion. Quod alitet tamen interpretes ſeptuaginta uerterunt: hoc eſt.
Te decet hymnus deus in Sion.
Quare Harpocratem puto ægyptii ſuis adhibebant ſacris: qui ſilentio colendum oſtenderet/ ſummum deorũ: Plinius quoq; de Harpocrate i libro naturalis hiſtorie. xxxiii. hactenus meminit. Iam uero etiã Harpocratem/ ſtatuaſq; ægyptiorũ numinum/ in digitis uiri quoq; portare incipiũt. Vt ergo ad Catullianũ Lelium redeamus: Scire ille quidẽ/ ne obiurgaretur a patruo/ poſthabita illius quã comprimebat uxore/ ipſum iam cepit irrumare patruũ: eoq; pacto tacere coegit/ quoniã loqui fellator nõ poteſt.

Caput lxxxiiii.

De libertinis/ qui uocentur dediticii.

INſtitutiones hę quę uocantur in iure ciuili/ Iuſtiniani principis nomine editæ/ ſed a Triboniano tamen/ doctiſq; aliis uiriſ/ compoſitæ/ etiã græce ſcriptę ſub eodem prorſus intellectu/ reperiuntur. Niſi quia ritus quidam/ cõſuetudineſq; Romanorũ ueteres/ uberius aliquanto/ & laxius in greco ipſo/ q̃ in latino codice referũtur/ ut peregrinis hominibus/ atq; a Romanorum more/ cõſuetudineq; alienis: res tota penitus inoteſceret/ Sed quod de libertinis iis/ qui dediticii uocabantur/ ſtrictius/ breuiuſq; in noſtris inſtitutionibus/ non alienum uiſum eſt ex græci uoluminis ſententia: prolixius hic/ atq; ob id etiã dilucidius explicare. Qui igitur apud antiquos manumittebantur/ modo maiorem/ & iuſtam libertatem/ conſequebantur/ & fiebant ciues Romani: modo minorem: & latini Iuniani ex lege Iuni Norbani fiebant: q illorũ quaſi ſectæ fuerit inuẽtor/ atq; auctor. Modo ẽt inferiorẽ/ & fiebãt ex lege Aelia Sentia dediticii. Nã ſiquis q̃diu ſeruitutẽ ſeruierat/ ſuppliciũ ex delicto dediſſet/ ut aut inſcriptus fuiſſet:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

hoc eſt/ut notas & ſtigmata inuſta fronti accepiſſet: aut in publi cū carcerem coniectus/ aut ex delicto uerberatus/& ſe deliquiſſe confeſſus fuiſſet: dein gratia inita a Domitio manumitteretur/li bertinus dediticius uocabatur: ad exēplum uidelicet peregrino rum dediticiorū. Nam cum aliquando peregrini quidam: Roma norū uectigales/elatis animis/bellum repente aduerſus eoſdem ſuſcepiſſent/tū uicti ui: abiectis armis/ſe uictoribus dedidiſſent: hactenus humane tractati ſūt a Romanis/ ut uitā quidem impe trarent/ Sed hac uelut ignominia notarenť: ut dediticii deiceps uocati ſint: quia ſe dedidiſſēt. Quare etiā libertinorū hoc genus dediticii ſunt/ab Aelio Sentio nuncupati. Vt q̄ i admittendo cri mine uelut iidē fuiſſent/eodē quoq; nomine appellarētur.

Caput lxxxv.

Cuiuſmodi apud Iuuenalem Cereris ludi accipiātur: deq; Ceria lium auctore Mēmio.

i Vuenalis in ſatyra quartadecima ſic ait.

Ergo omnia Floræ:
Et Cereris licet/& Cybeles/aulęa relinquas.

Nemo ex iis poetę huius iterpretibus/ ſuper ludis Cereris quip piā locutus: Nō quo nomine appellarenť/non quæ fierent in eis/ non item a quo primitus celebrati: non ubi de his facta mentio: Quæ ſingula tamē/a boni/doctiq; interpreris officio/nō abhorre bant. Quocirca totum id nobis ſarciēdum: ne curæ iſtius noſtræ ſcrupuloſitas: in paruulis etiam momētis deſidereť. Ludi igiť Ce reris: quorū hic eſt memoria/Cerialia dicti: quibus equorum cur ſus in Circo celebrabantur: primuſq; eos .C. Memmius Aedilis Curulis fecit. Cornelius Tacitus in libro hiſtoriarum ſextodeci mo/de Nerone principe loquens/ Tandem inquit ſtatuere Circē ſium ludorum die: qui Cereri celebratur/exſequi deſtinata/ quia Cęſar ratus egreſſu/ domoq;/aut hortis clauſus/ ad ludicra Circi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

uentitabat. Et paulo post. Vtq; Circẽsium Cerialiũ ludicrũ/pluri bus equitum cursibus celebraretur. Ouidius ĩ quarto fastorum. Circus erit pompa celeber/numeroq; deorum/

Primaq; uentosis palma petetur equis.

Hic Cereris ludi/non est opus/indice causa

Dion quoq; historiæ scriptor in libro secundo/& quadragesimo narrat/Postro iam rerum Cęsare: ędiles tum primũ duos ex patri cijs/ quattuor ex plebe creatos! Sed duos illos supiores/a Cere re fuisse denominatos/idq; ab illo initio scribit ad suam usq; ętatem permanere: Idẽq; etiã Dion libro septimo/ quadragesimoq;/ ante deuictũ Brutum euenisse ait/ut ędiles plebei gladiatorũ certamina pro equorũ cursibus Cereri exhibuerint. Præterea Laurẽtius Medices/uir omni laude præcellens/ nomismata complurima nobis ostendit/quæ faciem uiri barbatã/& ironsam habeãt/ cum duplici titulo. Quirinus &. C. Memmi: Altrinsecus autẽ Cereris imagũculã draconibus uehẽtẽ/cũ titulo huiusmodi. Memmius. Aed. Cur. Cerialia Preimus fecit. Vbi etiã Preimus nõ primus cũ diphthongo in priore syllaba notatum obseruauimus. Hũc nos putamus/aũt. C. ipsum Memmium fuisse: qui prætor cum. L. Domitio fuerit: quiq; Cęsari obiecerit etiam ad Cyathum & uinũ Nicomedi stetisse/cum reliquis exoletis: quiq; eundem Cęsarẽ asperrimis orationibus lacerauerit: Mox reconciliatus/etiam suffragatorem in petitione cõsulatus habuerit: De quo sic in epistola ad Atticum Cicero libro quarto. O uirũ. o ciuem Mẽmium. Cęsaris omnes opes confirmant/ cum eo Domitium cõsulem iunxerũt: qua pactione! epistolę cõmittere nõ audeo. Ad eumq; puto: uel certe ad filium liber poetæ Lucreti de rerũ natura scriptus. Siquidem & dignitas hominis/& rempora congruunt/nisi tamen arbitrari malumus/ filium potius eiusdem. C. Memmi cognominem patri/ędilẽ Curulẽ tum factũ a Cęsare.

Caput lxxxvi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

De fluctu decimo ſeu decumano: cuius permulti poetæ memine runt.

o Vidi poetæ uerſiculi ſunt in primo triſtium uolumine
Qui uenit hinc fluctus/fluctus ſupereminet omnes:
Poſterior nono eſt: undecimoq; prior.

Decumanum intelligit fluctum: qui fieri maximus dicitur/ſicuti oua quoq; decumana dicunt: quæ maxima. Nã & ouum decimũ maius naſcit. Ex hoc ſcuta quoq; decumana/ quæ eſſent ampliſſima ſunt appellata. Et decumana i caſtris porta/ ab hoſte auerſa. Sicutiq; decumanus i agro limes ab oriẽte ad occaſum non mihi pprerea uidet dictus/ quoniã quaſi duocimanus/ ut. M. Iunius Nypſus opinatur: id. n. nimis durũ/ & coactũ/ſed quoniã longiſſimus/& maximus. Nam cardo ipſe iã dimidiatus decumano ſcilicet anticipãte/cõſiderat. Sed de fluctu decimo/ſiue decumano/ẽt i undecimo Methamorphoſeõ poeta idẽ meminit his uerbis.

Vaſtius inſurgens decimæ ruit impetus undæ

Et Silius italicus libro. xiiii.

Non aliter Rhodopes boreas a uertice preceps:
Cum ſeſe imiſit/decimoq; uolumine pontum/
Expulit in terras.

Sed & Seneca in tragoedia Agamemnone

Hæc onere ſidit: illa conuulſum latus
Sũmittit undis: Fluctus hanc decimus regit.

Valerius etiã Flaccus argonauticon ſecundo ſic ait.

Quanta quoties & Palladis arte
Incaſſum decimæ cecidit rumor arduus undæ.

Lucanus quoq; in quinto pharſaliæ.

Hæc fatum decimus dictu mirabile fluctus
Inualida cum puppe leuat.

Vt uel hoc ipſum notabile ſit atque inſigne tantopere decimum iſtum fluctum uelut a conſpirante poetarũ choro celebrari.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Caput lxxxvii.

Quod erat in Ciceronis epistola uocabulum philotheoron/ corruptum dein improbe in nomen quod est philocteten.

IN Ciceronis epistola ad Trebatiũ: cuius initium. In equo troiano/scis esse/in extremo sero sapiunt: ita scriptum fere cunctis exemplaribus inuenitur. Deinde quod in britãnia non minus q̃ Philocteten te præbuisti/plane non repręhẽdo. Diu me torqueram/maceraueramq; eliciendo sensu de uerbis his/ neq; pce debat. Quorsum.n.de Philoctete hic Cicero? Sed.n. postea codicem illum uetustissimũ/Laurenti Medicis opera sum nactus/quẽ & superius citaui/ minus multo q̃ ceteri deformatũ/ inqnatum/ peruersum/conturbatum. Nam in eo sic erat. Deinde quod in britannia/non minus Philotheorum te præbuisti/plane nõ repræhẽdo. Nam Philotheorus is est/qui spectationum studiosus: qualẽ se Trebatius in britannia præbuerat: dum prelium fugitãs/otio se asserit/i armis medius. Ex quo Ciceroni materia ioci/& cauilli.

Caput lxxxviii.

Vnde illud tractum fuimus troes: quæq; extent in litteris/super lacedęmoniorum choro/& cantico.

FVimus troes: hic loquendi color tã efficax: de consuetudine chori illius lacedęmonii: ductus/quasiq; ĩ adagium ascitus. Nam ut est scriptum apud Plutarchũ in libello/cui sic est titulus/Quo pacto laudare se quispiam/citra inuidiam ualeat. Chorus erat lacedęmoniorum trifarius: Senum/Puerorum/Iuuenum. Canebant aũt senes ita. ἄμμες ποτήμεν ἄλκιμοι νεανίαι. Quo significabãt fuisse quondam se robustos iuuenes. Pueri uero sic. ἄμμες λεγέσόμεθα πολλῷ κάρρονες σ. Ex quo se futuros lõge his meliores profitebantur. Iuuenum aũt cantio hæc. ἄμμες λέγειμεν ἀι λελῆσ ἀνγάσλεο. Indicans ipsos iam id esse/ quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

uel illi fuissent/uel hi futuros sperarent: eiusq; rei paratos facere periculum. Quod item scriptum in Diogeniani collectaneis. Cõ simile prouerbium de Milesiis ponit Aristophanes in comoedia Pluto. πάλαι ποτ' ἦσαν ἀλκιμοι μιλήσιοι. Vtiam nõ esse eos uiros fortes intelligamus: quos olim fuisse dicamus. Hoc intellectu Cicero de coniuratis agens/uixerunt inqt/extinctos ea uoce nescio quo pacto significantius declarans/minusq; multo iuidiose/q̃ si plane dixisset occisos.

Caput lxxxix.

Quod Seruius grãmaticus bucolicos Maronis uersus/tam mendose legit: q̃ falso enarrat. Notataq; ibi & relata quædam supiniandis pueris: superq; dis aliquot ueterum/maximeq; geniis & Iunonibus.

IN bucolicis Vergilianis hi duo sic uersiculi leguntur.

Incipe parue puer cui non risere parentes:
Nec deus hunc mensa/dea nec dignata cubili est.

Quos enarrans Seruius haud inceleber grãmaticus & uerã lectionem/(quod eius pace dixerim)contaminat/& fabulam sibi ex tẽpore cõmodoq; suo confingit/contra omnem uererum auctoritatem. Neq;.n.cui/sed qui legendum: hoc est nõ casu datiuo/singulariq; numero: sed plurali nominatiuo/quanq̃ utrobiq; apud ueteres eadem uox/nisdẽq; notata litteris: sicuti i primo Quintiliani de institutione oratoria/non oscitans lector inueniet. Ex quo etiamnum uersiculus/in.vii. Valeri Flacci Argonauticon libro.

Curaq; cui profuga forsan tenet alta carina.

Etiamnum inq̃ iste uersiculus/cui retinet/nõ qui: tam scilicet in uetustissimo codice/de quo reliqui fluxere: q̃ in his quoq; puulgationibus. Quod autem dicimus qui legendum/nõ cui/docet idem Quintilianus i nono/figuram esse declarans hic in numero/sic ut plurali singularis subiungatur. Ex illis.n.inqt: Qui nõ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

riſere/hunc non dignata. Quis aũt dubitet/quin de Vergiliana lectionis incolumitate Quintiliano credendum ſit potius/q̃ Seruio/pręſertim/qui manum quoq; Vergili citet aliquando/& Ciceronis. Quocirca manifeſtum eſt quod diximus/mendoſe locũ a Seruio adduci. Fabulam aũt ſibi eundẽ ex propoſito/cõmodoq; finxiſſe qs non uideat/cũ nuſq̃ ob id præcipitatũ fuiſſe Volcanũ legamus: quoniã deformis natus: quoniãq; ei nõ Iuno arriſerit: Et.n. poeta Homerus ob id ait/quod matri cõtra Iouem patrem ſuppetias tulerit: Natus.n. ex Ioue & Iunone ſecũdum Homerũ Volcanus: licet ex Iunone ſola fingat Heſiodus in theogonia ſi cuti ex ſolo Ioue Minerua dicit. Vnde ἀπάτωρ a Theocrito uocatur in ęnigmatio: cui βωμὸς inſcriptio: Quare parẽtes ad Iouem Iunonẽq; uix ſatis etiã proprie referẽtur. Sed & illud ſane q̃ frigide Seruius idem/quod neq; admiſſum ad epulas deorũ Volcanum dicit: neq; diuinos honores meruiſſe: quẽ Varro etiã inter ſelectos deos numerat ſeptimũ. Tum ne ꝓceſſerit qdem uel iſto pacto quod molit Seruius: quãdo nõ ob id ait pręcipitatũ/quod haud riſerit! ſed quod ipſi haud arriſũ. Viderimus/utrũ ne ipſe mox credibiliora ſuſpicer: certe iam Seruius ueriſſimis reuincit. Et qdem ſic ego legerim/ſic enarrauerim. Parẽtes Salonini pueri/de quo nũc agitur/ut ſit parentes uocãdi caſus/hunc qui nõ riſere/neq; deus menſa dignatus neq; dea cubili: hoc ẽ nec Genius/nec Iuno uitalibus auris dignũ putauere hunc/ex illis q nõ riſere: ut ſit figurate dictum Quintiliano teſte/pro eo quod eſt hũc/qui nõ riſit: uel qui e numero eſt eorũ/qui nõ riſere. Credebat enim habere quiſq; ſuũ deum ſuãq; deam/hoc eſt ſuum geniũ/ſuãq; Iunonẽ uitæ præſides. Hos igit indicauit Maro Catexochen. Mẽſa enim Genio cõuenit/ut

Funde merum genio:

Iunoni lectus. Quod Iunius quoq; Philargyrius docet/hũc ipſũ ita interpretãs locum: Pueris inqt nobilibus editis/i atrio Iunonis Lucinæ lectus ponit Herculis mẽſura. Sed & apud Varronẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

lectum eſt/initiari pueros/Educę:Potinę:& Cubę/diuis edendi: potandi:& cubandi:ubi primū a lacte:& cunis tranſferunt: Quā Varronis auctoritatem/Donatus i Phormionē Terentianam ad ducens/etiam hūc ipſum citauit Maronis uerſiculum: atq; idem Probum quoq; rettulit adnotaſſe. Menſa igitur/& lectus argumē ta uitalitatis/quod initiis ipſis adhiberenē. Cererū habet homo ſuam ſibi ridēdi ꝓprietatē. Qui uero nō rideat: ei qui poteſt eſſe uita uitalis/ut ait Enniuſ?Deum uero/deamq; ad has referre Var ronis Educā/Potinā/Cubāq; nequeas: quod hę feminæ omnes/ ut Auguſtinus etiā in libro de ciuitate dei ſexto/declarauit. Sed nec ad Pilūnum ratione pari & Pitūnum/coniugales deos/qbus ut ait Varronē ſcribere Marcianus i ſecūdo libro de uita patrum/ natus ſi erat uitalis ſimul ab obſtetrice fuerat ſublatus/ & i terra ſtratus/ut eſſe rectus auſpicareť/ ſternere etiā i ędibus lectum cō ſueuerūt. Reſtat igitur/uti quod de Genio/& Iunone dximus/ auctoritatū quoq; tibicinibus fulciať. Plinius itaq; naturalis hi ſtorię primo/Cū ſinguli inqt ex ſemet ipſis/totidē deos faciant: Genios/ Iunoneſq; adoptādo ſibi. Seneca epiſtolarū ad Luciliū undeuigeſimo. Ita tamē ait hoc ſeponas uolo/ut memineris ma iores noſtros q crediderint ſtoicos fuiſſe: ſingulis.n.& Genium & Iunonē dederūt: Vnde arbitror Iuuenalis.

Et per Iunonem inqt domini iurante miniſtro.

Hoc.n.reprehēdit ſatyricus poeta/ quod non ꝑ Genium?ſed per Iunonem domini miniſter iuraret: uidelicet more mulierbri. Quo circa ſic illa apud Petroniū arbitrum Quartilla loqtur. Iunonem meam iratā habeā/ſi unq̄ meminerim uirginē fuiſſe. Nam infans cum paribus inqnata ſum/& ſubinde ꝓdeuntibus annis maiori bus me pueris applicui: donec ad hāc ętatē perueni. Hinc etiam puto natū prouerbium illud/dicať ut poſſe taurum tollere/ q ui tulum ſuſtulerit. Cererum ſi detur modo:non miquā plane a no bis peragi reprehenſionem:labaſcereq; iam cōmentū iſtud Seruia num:quod anteaq̄ talia ꝓdebamus/ pro idubitato obtinuerat:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Reliqua in medium (ne nobis blandiamur:) libera opinaturis relinquemus.

Caput lxxxx.

Qui uir Theodorus Gaza: quantumq; tamen lapsus in Aristotelis problemate uerso.

Non recuso: quin sub censuram sub aleaq; ueniat: qualecūq; hoc erit/de quo scribam: dum ne sint i hoc albo duæ mihi maxime suspectæ litterariæ pestes/inscitia/ inuidiaq;: dum ne qs mihi amusoreros: (ut uerbo utar quo Symmachus) dū ne qs opicus: dū ne qs durus/& contumax & in hominis uerba/q̄ in ueri fidem iuratus/contingat iudex. Quod si iudices etiam nūcupādi/non Tarentinos equidem/& Cōsentinos/& Siculos mea ista legere: sicuti sua quædam Lucilius/Sed latinos homines/ græcæ litteraturę non ignaros: non Iunium Congium uolo/sed Scipionem/sed doctissimum omniū Persium/atq; Rutilium: hoc est siq sunt illis compares: macti prudentia/ingenio/doctrinaq; uiri: ad quorum iudicium iure sit elaborandum: qualis pura si liceat/ is ipse est/qui mihi instrumenta studiorum tam multa/ otiumq;/altissimum suppeditat/auis/ atauisq; potēs/ Medices Laurentius/ Florētinæ reip. columen/ cuius cum iudicium illud circumspectissimum/ & naturalem quandam mētis altitudinē maximę quæq; in actu rerum/uel ciuitates experiuntur uel principes/tum eundē in litteris/& humanitatis/ac sapientiæ studiis/ei deniq; nō admirantur/q non penitus ut ipsi/qui non introrsus inspexerūt. Qualis est itē Iohannes Picus hic meus e Mirandulanis principibus absolutissimuum naturę opus: a quo philosophia latine iam meditans loqui/summum puto fastigium accipiet: Quales prętereа duo illi/sed una deuincti amoris copula: Veneti patricii sūt Hermolaus Barbarus/barbariæ hostis acerrimus/qui latinæ philosophię uelut arma/instrumētūq; uerborū: sic aut aure diligētissima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

rerget/aut incude noua fabricaꝫ: ut ob ipſius induſtriã iam nunc pene in iſto quidẽ genere/uel nitore/ uel copia uiuamus ex pari cum græcis: Et Hieronymus Donatus: uir neſcio utrum grauior: an doctior: an etiã humanior: certe omni lepore affluẽs: omni ue nuſtate: cuius tamẽ ob id uereor/ ne leuior cuiq̃ cenſura uideaꝫ: quoniã me pulcherrimo carmine/ Sed & epiſtola una atq; altera mire laudauit. Licet. n. tantũ boni de me ipſo: qui multũ a tolera bili/ne dum a perfecto abſum/ pudeat credere: magis tamẽ tanto uiro pudet nõ credere/ ralia de me: ſic (ut apparet) ex animo affir manti. Quare iſtis qdem paucis/ aut eorum (ſi qui ſunt) cõſimili bus/ dum noſtra hæc qualiacunq; ſunt arriſerint: floccipẽdo iam nunc/ imagines penitus/ umbraſq; laruarũ: qbus natura eſſe dici tur (ut ſancti uiri uerbis utar) terrere paruulos/ & in angulis gar rire tenebroſis. Theodorus igitur Gaza uir græcus/ & ut doctis etiam uidetur eruditiſſimus/ Ariſtotelis problemata uertit i lati num/ Sed in quo problemate quęriꝫ/ Cur homines/ qui ingenio claruerũt/ uel in ſtudiis philoſophię/ uel in rep. adminiſtrãda/ uel in carmine pangẽdo/ uel in artibus exercẽdis melancholicos oẽs fuiſſe uideamus: & alios ita ut etiã uitiis atræ bilis infeſtarẽtur/ in eo manifeſtius utiq; (ni fallor) inſigniuſq; extitit interpretis er ratum/ q̃ ut excuſari iam/ diſſimulari ue poſſit. Nã cum illic exem pla ſubiiciat Ariſtoteles/ heroũ qui laboraſſe dicanꝫ atra bile: pri mumq; de Hercule agat/ fuiſſe illũ nimirũ tali habitudine/ ſignis argumentiſq; collegit iſtiuſmodi. Quod & Comitialis morbus ſacer ab eo ſit dictus: & filios occiderit uecors/ ut i Senecę tragoe dia tractaꝫ: & anteq̃ obiret/ ſcatẽtiũ ulcerum eruptione laboraue rit: Vnde Illa puto nexea tunica uenerit in fabulã/ nã hoc quoq; uitium atræ bilis eſt: Ex quo etiam Lyſandro lacedęmonio ꝓxi me ante obitũ/ genus id inquit ulcerũ emerſit. Theodorus iraq;/ quod ad filios & ad ulcera Herculis attinet/ ita deniq; interpreta tur. Puerorum quoq; inquit motio mentis idem hoc explicat/ & eruptio ulcerũ: quę mortẽ interdum antecedit: Cum ſit ita grẽce.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

καὶ ἡ περὶ τοὺς παῖδας ἔκστασις καὶ ἡ πρὸ τῆς ἀφανισεως αὐτοῦ ἐντῇ ἕλκων ἔκφυσις γενομένη. Neq; autem dubitem ex uſu eſſe/ante q̃ ipſi locũ uertimus/ perpendere diligẽtius/ quid ſi bi illud uelit ἐντῇ. quod ille diſſimulat/ quæ ue de prępoſitione articuloq; illo abiuncto ſentẽtia elici poſſit. Et quidẽ ego ſic arbi tror legendum corrigendũq; ἐν ὄιτῃ. ut ſit ad uerbũ ſenſus: Et ĩ liberos ſuos pauor/ſeu mauis dicere mẽtis exceſſus: & ante obi tum ipſius in oeta ulcerũ eruptio. Quod aũt pauorẽ maluimus/ aut mentis exceſſum uertere/q̃ ut iſte/motionẽ mẽtis: quæ græce ſit Ecſtaſis: auctorẽ ſequimur ĩ priore: quẽ pſalmorũ probat inter pretem/Pictauiẽſis Hilarius: in poſteriore Hieronymũ/ qui tamẽ alicubi ſolitarium quoq; illud exceſſus/ latine p illo Ecſtaſis red didit. Nam pauorẽ Cicero quoq;/ metũ definit eſſe/mentem loco mouẽrem. Sed de nomine alias. Nunc quod inſtat. Profert exem pla Ariſtoteles/per quæ manifeſtũ fiat/ Herculem quoq; atra bile uexatum/ſicuti dein Aiacem/ Bellerophontẽ/ceteroſq; oſtendit/ ut ſenſus/ordo/ratio/prętereaq; ueritas inexpugnabilis/& uinci neſcia/noſtræ prorſus interpretationi ſuffragent̃. Quorſum. n. hic de pueris mente motis in mediis agat̃ heroibus? aut quæ magis ętas a bile hac atra quẽ furorem dicimus/q̃ puerilis abeſt? Quid aũt generalem hanc ulcerũ ante obitũ eruptionem accipit/ quod neq; uerba ſignificant Ariſtotelis: & plane illius propoſito uolũ tariq; contrarium? Nẽpe q probare nitat̃/ ex argumẽtis q̃buſpiã/ atq; exẽplis/nõ pueros/nõ quoſlibet/atra bile/ſed heroas/ maxi moſq; uiros inqetari. Quin illud etiã diligẽtius cogitandum: ſa cer ne tantũ morbus ut Ariſtoteles ait/ an etiã Herculeus/ quod de ſuo Theodorus adicit: appelleť. Atq locum eũdem male uer ſum/a Petro etiam Aponenſi/ cui cognomẽtum ex re Cõciliatori factũ/naturæ rerũ ac medicinæ cõſultiſſimo! Sed ut tũ fuere tẽpo ra/parum linguę utriuſq; perito homine minus eqdem indigner/ Is aũt errantẽ/ſuo ſemet indicio prodit/ in cõmentario quodã ſu per hæc ipſa p̃blemata cõpoſito. In eas. n. ſe cõiecerat anguſtias/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

ut explicare nil possit: ac stupore / siue quod ait ipse cõgelatione quæ pueris accidat / denominari inde cogat dicere / hoc ẽ (ut arbitror) ab Hercule. Quod ego illi tũ dedero / cũ denoiationis istius uox quępiam indidem pronuntiabitur. Sed enim Theodori causam facile iam quiuis impulsam / prostratam / constrictam / sciat: etiam si nihil adiciamus. Quin ipse credo / si reuiuisceret / & de hoc admoneretur / neutiquam pro recto defenderet: si plus uero daret / q̃ studio: potius ut in duodecim scriptis adsolet: Quoniã mori semel peniteret: concedi sibi postularet: ut calculum reduceret. Nec autem nos hæc de eo notaremus: si non plurimi facere mus. Non enim sic dementis otii sumus / ut incolumi dignitate nostra / uelimus eo abuti: contra recentem / nimiumq; iam triuialium nugamentorum prouentum: Contraque ista pene dixerim mendicabula & propudia garrulorum: nescio risu ne explodenda magis / an silentio dissimulanda: Quo perpetuo ignobiles / inter suas ineptias delitescant. Hoc autem dumtaxat attulimus: non quidem obstrigilandi / quod dicitur causa: sed admonendi potius studiosos / qui scribendi onus hoc laboriosissimum pariter / inuidiosissimumque susceperint / Nequid unquam de intentione remittant / neu parcant / industriæ / operæque: ne ue indulgeant sibi / aut oneri cedant. Circumspiciant undique / librent / pensent / exigantque singula / nihilque non olfactent / non excutiant / non examinent / non castigent etiam / atque etiam / ac sub incudem sępius reuocent: Consulantque interim uel minus eruditos / & tenuiorum (ut ita dixerim) uiriculas non aspernentur. Quando ita ferme comparatum est: ut in alienis erratis lynceis simus / in nostris lippi / cæcique: ac non uideamus ut Catullus ait.

Manticæ quod in tergo est.

Sed i primis caueant hoc tamẽ: qui scribũt / ne dũ nimis ad uota laudum properant: cruda adhuc in publicum sua studia propel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

lant. Illud in Theodoro mirari me fateor: Quid ita ſcripſerit in præfatione librorũ de animalibus Ariſtotelis/quibus unis præcipue commendatur: adiutum ſeſe a nullo: nec certare adeo cum ceteris interpretibus: quos inquit uincere nullum negotium eſt: Cum libros eoſdem ſic Georgius Trapezũtius ante ipſum lucu lente uerterit: ut uel redditis quæ apud ueteres inuenerat: uel per ſe denuo fictis/excogitatiſq; uocabulis/latiam prorſus indolem referẽtibus/uitio factũ noſtro/primus opinor iuniorũ/docuerit: cur ipſi minus multas q̃ græci rerum appellationes habeamus. Hos igitur ſi quis libros diligenter legerit: minus profecto Gazã laudabit/pene illius ueſtigiis inſiſtentem: Quin ſi homo erit ingenuus/ credo ſtomachabitur: ſic a Theodoro diſſimulatum! per quem maxime ꝓfecerat: ſic habitum pene contemptui/ ludibrioque! cuius potiſſimum laboribus inſidiabatur. Nobis uero ẽt fortaſſe habebit gratiã/ quod iſta reddere ſuis auctoritatibus contendamus. Nam quantum ſibi Georgius in eo placuerit opere: uel illa de præfatione uerba ſignificãt/qbus ſeſe libros eos latinis ait non minus elegantis/ emendatoſque dare/q̃ apud græcos habeantur. Sed & hoc ad ſe trahere Theodorus conatur/ ut item quæ de menſibus græce prodidit/ex huius potiſſimum de qua loquimur interpretationis prohoemio ſublegũtur. At enim fuere (ſicut apparet) acerbiſſimæ inter hos græcos inimicitiæ: Sic ut in grammatico quoque ſuo commentario Theodorus: Georgiũ uocet hunc Pornoboſcon: quod alentem ſcorta ſignificat: Alludens arbitror ad Georgiũ uetere grãmaticum/cui cognomentum græci Choeroboſcon dixere. Cetera porro/quæ Theodorus hic edidit: ubi modo non repetundarũ ſit accuſandus/ ſicut eruditione/ diligentiaque non carent: ita ſunt (ut mihi quidem uidetur) ad examen quoddam ſtrictius/curioſiuſque reuocanda. Nos hoc loco nec doctorum nitida nomina temptamus apud imperitorum decolorate iudicia! nec tamen diſſimulare: Quid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

in quoq; deſideremus/ aut inhonoratũ trãſire uolumus: cui ueri tas patrocinetur? Vt autem habere ſtilum q̃maxime ingenuum/ paratumq; uolumus/ ita q̃minime accuſatorium/ q̃minime licen tioſum & noxium: Nec enim tam uafritiam profitemur/ q̃ exhi bemus induſtriam. Quid autem nos olim de doctrina eſtimaue rimus igenioq; Theodori: græcis aliquot & latinis epigramma tis teſtati ſumus: quorum nunc unum dumtaxat/ idq; græcũ ſu biciemus: Siquis tamen hæc quoque/ ſiquis captus amore leget: Igitur ſic eſt.

κειτο μέγασ ωοτάγων γαȝῆ θεοδώροιο ἀμφι
μόυσαισ τἀυσονίαισ ἠλελικωνιάσι.
Ȝαισ μενγαρ γενεην Ȝαισ Λάυ θρεωτηρίὄφειλεν
ελλασ γαρτέκε Ȝονγάυσονίη Λέτραφεν
ἰσον Λάμφοτέρων σοφίη γλώτȝητὲκέκαστο
Ȝον Λὸυτάντοσȝῶν ὀυτάρ ἔκρινε θανῶν
ἀλλα και ἰταλίησ μεγάλη ἐωι ελλάΔι κεισθαι
ἐίλετο. ὄφρα κλέοσ ξυνον ἢ ἀμφοτέραισ

Caput lxxxxi.

Quo pacto uir idem græce tranſtulerit: quod eſt apud Cicero nem/ Suadę medulla/ poſitiq; Eupolidos uerſus de Pericle: tũ indicatum: quibus deniq; dea Pitho/ latinis appellationibus cenſeatur.

l Ibellum Ciceronis Aureolum de ſenectute Theodorus idẽ Gaza non incommode profecto nec infeliciter uertit i græcam linguam. Sed eſt in eo quoq; (nequid grauius dixerim) paulo nonnunq̃ indiligentior. Illud interi pro argumento ſit: quod ubi ait ſtrictim Cicero. M. Cethegum ab Ennio Suadę medullam dictum: uocabulum illud Suadę medulla/ μελίγηριν Theodorus/ quaſi tu dixeris dulciloquum interpretatꝰ. Cum Cicero idẽ in Bruto/ locum hunc Enni/ uerbaq; ſic ampliter exponat. Suadę

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

medulla inquit Pitho quam uocant græci/ cuius effector eſt ora tor/hanc Suadam appellauit Ennius. Eius autem Cethegum me dullam fuiſſe uult: ut quam deam in Pericli labris ſcripſit Eupo lis ſeſſitauiſſe: huius hic medullam noſtrũ oratorẽ fuiſſe dixerit. Hactenus in Bruto Cicero: Quo apparet utique non intellectum a Theodoro locũ. Neq; enim μελίγηριν debuerat/ſed πειθονσ. μνελον interpretari. Neque id pluribus tamen arguemus: qa uer borum diſceptationis res non eſt/ arbitro eius & cognitore. M. Tullio. Quoniam autem. M. Tullius etiã Eupolin citat: q deam ſcripſerit hanc perſuadendi: ſeſſitauiſſe i Pericli labris: quã Pitho uocet ipſe: Suadã uero Ennius/ Agedũ (ſi placet) ipſos ex Eupo lidos Δήμοισ (Id enim comoedię nomẽ) uerſiculos ſubiciamus gratum puto futurum ſtudioſis/ ſi ceu ſpicilegiũ racemationẽq; faciamus: aut ſi tabulas ueluti quaſpiam ex hoc litterarum nau fragio collectas in corpus aliquod reſtituamus. Sunt autẽ quos inueniamus hi.

κρατίστοσ οὗτοσ ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν
ὁπότε παρέλθοι. ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ δρομεῖσ
ἑκκαίδεκα πολῶν ἥρει λέγων τοὺσ ῥήτορασ
ταχὺν λέγεισ μείρακ' ἀντου τῷ τάχει
πειθώτισ ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖσ χείλεσιν
οὕτωσ ἑκήλει καὶ μόνοσ τῶν ῥητόρων
τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖσ ἀκροωμένοισ.

Neque autem iſtos Eupolidis poetę uerſus/ex ipſius ſtatim fon tibus hauſimus: ut cuius opera ætate interciderint/ ſed eorũ par tim ex interprete quopiã Ariſtidę Rhetoris accuratiſſimo: partí ex epiſtola Plini iunioris accepimus. Quin Ariſtides ipſe/ oratione quę p Pericle iſcribit comici eiuſdẽ teſtimoniũ aduocãs ita loqt̃ μόνον δ' επειθώτισ ἐπεκάθιζεν ἐντοισ χείλεσιν. Quã ãt uocauit Ennius ſuadã: puto eandẽ Suadelã Horatius. Sed bene (iqt) nũ matũ decorat Suadela/ Venuſq;: Neq;. n. aſſẽtiã Porphyrioni/ Ve neris id epitheton exiſtimãti. Nã Cicero i libro de oratore tertio/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

cum de Pericle loquatur Leporem maluit nuncupare/q̃ Suadam sic inquiens/ Cuius in labris uenereſ comici: etiam cum illi male dicerent/quod tum athenis fieri licebat/ leporem habitaſſe dixe runt/tantãq; in eo uim fuiſſe/ut in eorũ mentibus qui audiſſent/ quaſi aculeos quoſdam relinqueret. Cõtra autem Quintilianus Ne enuntiare quidem iſtius deæ latinum auſus nomen/ita in de cimo ſcribit oratoriarum inſtitutionum. Et quod de Pericle uere ris comoediæ teſtimonium eſt/ in hũc tranſferri iuſtiſſime poſſit: in labris eius ſediſſe quandam perſuadendi deam. Porro Marcia nus: modo Suadam/modo Pitho nuncupat. Nos eandem ĩ poe matis Manto/ Ambraq;/noſtris/modo Suadam/modo Leporem: uidelicet Ennium/Ciceronemq; ſecuti.

Caput lxxxxii.

Qui ſint apud Liuium Cauſarii.

Liuius in ſeptimo ab urbe cõdita/ Tertius inquit exercitus/ ex cauſariis/ſenioribuſq;/a. T. Quintio ſcribatur/ qui urbi/ moenibuſq; præſidio ſit. Cauſarii q ſint/nõ temere qui tibi expli cet inuenias! Sed id ex uerbis tamen Vlpiani iureconſulti libro ſexto ad edictum facile colliges. Ea ſunt in tertio ſcripta digeſto rum uolumine: quo titulo de his agitur/ qui notantur infamia. Verba ita ſunt. Ignominiæ cauſa miſſum/hoc ideo adiectum eſt: quoniam multa genera ſunt miſſionum. Eſt honeſta/ quæ emeri tis ſtipẽdiis/uel ante ab imperatore indulgetur: & Cauſaria: quæ propter ualetudinem laboribus militię ſoluit: Ex quibus uerbis ratiocinari poſſumus: Cauſarios ꝓprie dici milites ualetudinis cauſa miſſos.

Caput lxxxxiii.

Vindicata Iuſtiniani principis ꝓfatio quæpiam/a uitiis/ men diſq; aliquot.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Pudet me ſeculi nonnunq̃ iſtius/ ī quo ſum natus indocti/ nimis & arrogantis/ uerſantē animo identidem quæ mon ſtra rerum/uerborūq;/libros etiā ipſos legum/qbuſ regimur/occu pauerint: Sicuti quod nuper dubium ridens/ an ſtomachans ad notabam in epiſtola Iuſtiniani: quę poſita eſt ante digeſtorum li bros Theophilo Dorotheo/ Theodoro/ Iſidoro/ & Anatolio/& Thalleleo/& Cratino/uiris illuſtribus/anteceſſoribus/ & Salami nio uiro diſertiſſimo ſcripta: Nā cum doceat illic Imperator anni quarti/ſtudioſos/græco uocabulo lytas appellatos: & item qnti prolytas/ut ī pandectis extat illis archetypis/cuncta nunc habēt exemplaria hircos in priore: coloritas ī poſteriore loco nihili uo cabula! Sed quæ tamē ab Accurſio pro maxime idoneis enarren tur. Quin primi anni auditores/nō diſpondii (quod uulgo) ſed dupondii/ſicut in archetypis inuenio/tam friuolo ut idem ait/q̃ ridiculo cognomine/appellabanē. Sed & in eadem epiſtola(ut in tranſcurſu hoc quoq; oſtendam) deſiderantur uerba de ſexta Ilia dos Rhapſodia: cum Glaucū & Diomedem nominat imperator inter ſe diſſimilia permutantes. Etenim poſt id uerbum/ſequi ſta tim debet hic Homeri uerſus/ſi archetypo credimus.

Χρύσεα χαλκείων ἑκατόμβοια ἐννεαβοίων.

Caput lxxxiiii.

Lepidum Seueriani cōmentum/de lunæ factura & ſolis: deq; mē ſtruis diebus & annuis.

Percurrimus aliquando ego/ & Picus hic Mirandula nunq̃ ſatis homo laudatus/ſubſiciuis horis/antiquos enarrato res/inſtrumenti ſacri ueteris/ græcos maxime Diodorum: Philo nem: Gennadium: Aquilam: Origenem: Baſilium: Didymum: Iſi dorum: Apollinarem: Seuerianum/alios id genus cōpluris/ quo rū ille ſicutiq; latinorum ſententias omnis/q̃ diligentiſſime cum Iudęorum/& Chaldęorum interpretum conferens opinionibus/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

nihil nō euentilat:& pēſiculat: unde modo/aut ueritas elici:aut obſcuritas tolli/aut roborari fides/ aut refelli poſſit ipietas. Sed quod apud Seuerianum ſuperioribus diebus /auctorem luculentum memini nos legere/uiſum eſt haud indignum: quod in hūc acciperet gregem. Solem factum a Deo primitus/ & Lunam legifer Hebrꝰus prodit:quarta mox ut orbem ichoauerat die:qui tamen/quoniam alterum diei: nocti alteram præfeciſſet: etiā illum in orientis credi poteſt:hāc in occidentis poſuiſſe confinio. Nec autē debuit (quemadmodum quidem hic opinatur) ſic a principio ſtatim lunā fingere Deus/ut detrimēto affecta: ut decerpta: ut gracileſcens:ut diſcriminata:ut inanis:ut diluta: ut exhauſta foret lumine: qualē nunc eſſe eā uel naſcētem: uel itermeſtruam: uel ſeneſcētem:uel incoitu/ uel in ipſo quoq; deliquio uidemus. Quin orbe pleno potius: itegroq; circulata: nō gibboſa: nō prætumida:nō ſinuata:nō corniculās:nō diuidua:nō ſilēs. Et.n.iſta dein multiformitas temporum erat & noctium & dierum uelut i teruallaris/& diſcriminatrix futura. Quocirca edito recens/& matutinos ingredientes carceres Sole/ Luna prorſus eregione/ mętam finitoris/radebat occiduam:munifex tū primum orbis/& in ſuo quaſi dixerim tirocinio. Sed ut ad occidētem Sol ipſe circūactus eſt:etiā inuicem peruecta Luna ſuo curriculo eſt ad orientis collimitium. Sic igit audientes dicto/diei pariter pręfuerunt/noctiq;. Cur aūt non ſe tum potius/quartæ Lunę facies exhibuerit: quota eſt edita die?quoniam ſummū inquit/ luna quarta tenere occidentis limitem nequiuiſſet. Ita rotundata ſpecie:plenoq; prorſus ore quintamdecimam pro quarta exhibens/ undecim ſibi dies/ uelut arrogauerat:ac totidem plane diebus Luna/Solem/natura præuertitur. Ex quo fit ut Soli etiam iure dies illos undecim Luna quaſi bona fide reſtituat. Nā cum ſit undetriginta/ & ſemiſſis dierū mēſtruus Lunæ calculus! diſſultat hinc/annarius duodecī menſium numerus e diebus omnino. ccc.liiii. Quæ ſumma:undecī ſibi alios agglutinās/quos a primordio Luna ſicut auctariū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

præsumpserat/annum constituet hunc solarem.ccc.&.lxv.dierũ. Tantum Seuerianus/lepidiore tamen puto/q̃ ueriore commẽto: quo etiam crescere ĩ immensum possit fabularis illa de Arcadum uetustate superlatio: qui proselenoe quod est antelunares appellari:si fuerit in confesso diebus esse undecim lunam/nõ tam mundo ipso/q̃ initiali quoq; die maiusculam.

Caput lxxxxv.

Græcum elegans adagium super xeniis digestorũ exemplaribus restitutum.

Iber in gratiam iureconsultorum restituere græcum quoq; prouerbium sublatum plane de ipsorũ libris! sed integrũ adhuc in archetypo: sicut in epistola quapiam diui Seueri/ & imperatoris Antonini reperitur:ea citatur ab Vlpiano/in primo de officio proconsulis/eodemq; titulo ponitur in digestorum libro primo. Verba sunt hæc epistolæ: Quæ quoniam elegantissima/& plena bonę frugis: edisc̃da iis censeo: q̃ remp.gesturi. Quantũ inqt ad xenia pertinet/audi quid sentimus. Græcum prouerbiũ est.ὄυτεϖάντα. ὀύτεϖάντοτε. ὀύτεϖαραϖάντων. Nam ualde inhumanum est a nemine accipere!Sed passim uilissimum est/&per omnia auarissimum.Sic illi.Porro græca uerba/possis ad hunc interpretari modum:Nec omnia:nec passim:nec ab omnibus.

Caput lxxxxvi.

Quanta in moribus salacitas:& Aeliani uerborum interpretamẽtum:atq; inibi locus apud Martialem correctus & enarratus.

In septimo epigrammaton uulgatis quidem codicibus ita est apud Martialem.

Nã cũ me uitã:cũ me tua lumina dicis!

Sed.n.uetustissimi quiq; sic habent:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Nam cū me murem: tu cū mea lumina dicis.
Quod tamen a nullo est hactenus animaduersum/ aut emēdatū.
Quæri uero potest: quo intellectu puella blandiens amatori/ mu
rem eum uocet. An eodem quo etiam passerculum solet: quia mu
res quoq; perhibentur salacissimi: sicuti scriptū inuenio libro Ae
liani duodecimo de animaliū ꝓprietate/ uerbis ad hāc sentētiā.
Ferunt autem mures inquit salacissimos esse/ testemq; adducunt
Cratinum scilicet in fugitiuis: Age nunc tibi dissereno aduersus
mollitiem muris fulgurabo Xenophōtis. Sed enī feminā quoq;
murem narrant ad uenerea esse prærabidam. Rursumq; apud Epi
cratem in choro. Fabula enim hæc Epicratis est. Postremo subiit
me detestabilis lęna: deierans per puellam: p Dianam: per pher
sephattam: esse uitulam: esse uirginem: esse pullam indomitam.
At illa Cauus erat murinus. Superiectione eā salacissimam dice
re uoluit: cum Cauum prorsus murinum uocitauit. Et Philemō:
Mus albus/ cum quis eam? Sed pudet fari. Clamauit adeo statim
Detestanda lęna/ ut sępe latere nō est. Hactenus Aelianus: aucto
ritatibus etiā magni nominis comicorū succenturiatus.

Caput lxxxxvii.

Automaton legendū in Suetonio/ quod nūc uulgo aut ornatū:
quidq; ea uoce significetur.

LOcus apud Suetonium in Claudio ita perperam legitur in
plerisque uoluminibus. Si aut ornatū/ aut pegma/ uel quid
tale aliud parum cessisset. Cum ueri/ integriq; sic habeāt codices.
Si automaton/ uel pegma. Inspice uel Bononiæ librū ex diui Do
minici/ uel item alterū Florentiæ ex diui Marci bibliotheca: quā
gens Medica publicauit: uererem utrunq;? Sed & utroq; uerustio
rem/ quem nūc ipsi domesticum possidemus/ ut taceam complu
ris alios: ne forassis ambitiosior & nimius citandis testimoniis
deprehēdar: ubiq; hāc nimirum posteriorem scripturā inuenies.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Apparet ergo Automata appellari ſolita: quæ ita mechanici fabri cabantur: ut ſua ſponte efficere quippiam: uelut ignara cauſa uiderentur. Qualia nũc aut horologia ſunt/ aut uerſatiles quępiã machinæ/in quibus imagunculas/occulta ui/curſitantes/ludibũ daſq; miramur. Quales etiam uel fontes/uel ignes ipſi/quodam artificioſo temperamento/ſpecieq; noua/certis iteruallis/aquas/ flammas ue iaculantes. Automatum enĩ uelut ultroneum/& ſpõtale poſſumus latine interpretari. Sic Homerus ĩ ſecunda Rhapſodia/ Veniſſe ad dapem Menelaum dicit Automaton ſpõte ſua ſignificans/non cuiuſpiam uocatu/quaſi a ſemet impulſum/Sicut Euſtathius quoq; exponit: q deinde ait a iunioribus αὐτόματα uocari: que forte quadam fiant/quaſi μάτην hoc eſt temere. καὶ ὡσ ἔτυχεν. Et paulo poſt idem ſic addit propemodum. Talis autem ſentẽtia etiam illa Mechanicorum nominauit Automata. Ceterũ philoſophus Heron in Pneumaticis: Aquam exprimi ait in ſublime Automaton: ideſt ſpontalem: de ſphæra concaua: quã deſcribit/ſicuti cornicem quoq; confingit: quæ ſe ad auiculas itidem fictas conuertat αὐτοματωσ. Quin ędiculam quoq; docet conſtruere/cuius accenſo igni fores item αὐτοματωσ: ideſt ſponte aperiantur: extincto cludanẽ: ut omnia quo diximus itellectu ſint audienda.

Caput lxxxxviii.

Perſi locus: & item Senecę declarati: deq; manumittendis feſtuca ſeruis: & circumactu.

Perſius in ſatyra ſexta ſic ait.

Non in feſtuca lictor quem iactat ineptus:

Vbi poeta diligentiſſimus manumiſſum hominẽ ex uetere cõſuetudine ſignificauit. Eſt enim a Plutarcho traditum in libello: de his/qui ſero puniuntur a Deo/ Morem fuiſſe Romanis/ ubi quẽpiam manumitterẽt: ut eius corpori tenuem feſtucam inicerent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Ex quo illud apud Plautum ĩ milite: Quid ea ingenua/an festu ca facta? Serua an libera est? Quoniam autẽ & circumagebantur: qui libertatem nanciscebãtur: fortasse ut ostenderetur licere/iam ipsis/pro suo arbitrio/quorsum uellent moueri: quod & supra di xerat Persius:

Verterit hunc dominus/momento turbinis exit

Marcus Dama:

Et a prętore plerunq; uindicta liberabantur: propterea & iactat in quit/& lictor. Nam lictores seni prætoribus apparebant. Circum agi autẽ solitos: qui manumitterentur/etiam Seneca docet ĩ octa ua primi libri ad Lucilĩ epistola: Philosophiæ inqt seruias opor tet/ut tibi contingat uera libertas. Non differtur in diem/qui se illi subiecit: & tradidit: statim circumagitur. Hoc enim ipsum phi losophię seruire: libertas est. Circumagitur hoc est manumittitur/ liberaturq;.

Caput lxxxviiii.

Cur muri partem disicere quod ait Suetonius/hieronicę soliti.

Suetonius in Nerone: Reuersus inquit e græcia Neapolin/ quod in ea primum artem protulerat/albis equis introiit/ disiecta parte muri/ut mos hieronicarum est. Ita ille. Nemini aũt est dubium/sacrorũ certaminũ uictores/hieronicas appellari: Sed moris istius causam tantum adhuc inuenio apud Plutarchum/li bro Symposiacon secundo in hanc sententiam. Quod aũt(inqt) uictoribus curru uehentibus permissum/ partem muri diuidere/ atq; deicere/hunc sane habet intellectum/non magnopere ciuita ti muro opus esse: uiros habenti/qui pugnare possint/& uincere.

Caput .C.

Quæ sint apud Maronem silẽtia Lunę: quæ ue tacita uirgo apud Horatium: superq; iis Seruiana & Acroniana refutatæ sententiæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Tacitæ inquit per amica ſilentia lunę.

Seruius igiť/Sciēdū autē eſt ait ſeptima luna captā eſſe troiam:cuius ſimulachrū apud argos ē cōſtitutū. Hinc ē quod dicit/ Oblati per lunam:Et alibi.Per cæcam noctē. Tacitę lunę/aut more poetico noctem ſignificat/aut phyſica ratione dixit.Nā circuli ſeptem ſūt/Saturni/Iouis/Martis/Solis/Veneris/Mercurii/Lunæ: Et primus hoc eſt Saturni/uehementer ſonat: reliq; ſecundū ordinem minus. Sicut audiuimus ī cithara/cuius ultima chorda minus ſonat. Hactenus Seruius. Libenter igiť ab eo quæſierim/cur amica luna:latere/ac fallere conantibus: aut num Lunā quoq; ſilentem apud.M.Catonem/& itē apud Plinīū/ad eandem referat harmoniā planetarum. Quod autem citharæ ultimā chordam ſonare ait minus: hoc ita deniq; ꝓceder/ſi ultimam nō iam ꝓximā/ ſed pro ſūma capiat:quę græce hypate uocatur: unde grauior excitať ſonus. Sicuti ab extima altera/ & tenuiſſima:quā equidem libentius ultimā dixerim/acuta uox profertur/quæ plus ſonare ob id uiderur/quia prorſum tenditur/ ut in libro de muſica ſecūdo ſcribere ait Theophraſtum Porphyrius ī commentariis illis: quos ī harmonica Ptolemęi ſcriptos reliquit.Sicuti grauis ob id inqt minus auditur:qa circa diffunditur. Quod autem & apud Macrobium legimus/ & item apud alios/Saturni orbē/cuius cōuerſio ſit cōcitatior/ edere acutiſſimum ſonum:minime hoc arbitrora Platone/uel in Timęo/uel in Rep. probabitur/qui tardiſſimum ſcribit eſſe Saturni orbem:quanq; hoc fortaſſe ad lōgiorem ſui curſus ambitū referetur/ Sed Ariſtoteles certe in libro ſecūdo de cęlo/tardiores ob id ait eſſe ſuperiores orbes/quod ipetu ſtelliferi octaui orbis/magis retardentur. Vt ergo uel Alexandri/uel Simplici/uel item iuniorum de eo opinionem prętermittam:ſi uera plane Macrobi ſentētiā uis colligere/ ad curſum referas diurnū:q ſine dubio celerrimus ī ſupremis/& cōcitatiſſimus iuenieť. Sed nos hac ablegata commenticia(ut arbitror) Serui/minimeq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

neceſſaria ſubtilitate: potius accipimus tacitę lunę ſilẽtia/ lunam ipſam/ quam uocant ſilentem/ hoc eſt minime tum quidem lucentem: ut latere inſidię magis poſſent/ pulchra nimirum/ & elegãti tralatione ab auribus ad oculos. Nam ſicuti ſilentio nihil auditur: ita nihil tenebris cernitur. Plinius igiẽ libro naturalis hiſtorię ſextodecimo. Diem inquit coitus lunæ ab aliis ſilentis lunę/ ab aliis interlunium appellari. Tum idem libro duodeuigeſimo: Et hoc ait ſilente luna ſeri iubent. M. Cato etiam i libro de Re ruſtica: Nunc ſtercus euehi luna ſilenti: nunc itẽ ſilente luna/ ficos/ oleas/ mala/ piros/ inſeri: Poſtremo etiam prata/ primo uere iubet eadem luna ſilẽte ſtercorari. Ridiculum autem fuerit aut hæc Catoniana/ Plinianaq; referre ad ſiderum muſicam/ aut in uetuſtiſſima/ uſuq; receptiſſima locutione deſiderare iſtiuſmodi ambages. Equidem lunam hic ſilentem/ ut dixi: pro minime tũ lucente acceperim: quod fuerat tempus gręcis obſeruandum. Neq; ita tamen interpretor/ ut ad uiuum reſecem/ atq; ipſum deniq; lunę coitum plane intelligam: cum nox tota tenebricoſa: nam hoc utiq; refellitur: quoniam poeta mox ait: Oblati per lunam. Non dũ igitur/ luna lucebat/ cum illi a Tenedo ſub ueſperam nauigabant? Sed lucere tum coepit: cum iam urbem occupauerant. Nõ igitur/ aut ſera fuerit/ aut pernox luna tum/ nec lunę quidẽ omnino coitus? ſed tempus arbitror potius/ q̃diu illa non luceret. Et enim plura ſæpe q̃ uidearur uox apud poetas aliqua complectitur. Ob hoc igitur illud in noſtra Ruſtico.

Quidq; ſilens moneat/ quidq; intermenſtrua Phoebe.

Nec abſurde tamen/ prętet epitheti rationem temporariam/ lunæ acceperis amica ſilentia/ quoniam i auſpiciis quoq; ſilentium uocari Cicero ſcribit: quod omni uitio caret. Iã apud Acronẽ q̃ pulchrum: q̃ ingenioſum: qui enarrans Horati locum/ libro carminũ ſecundo.

Dum capitolium
Scandet cũ tacita uirgine pontifex.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Tacitam uirginem intexlexit quasi claram sacerdotii nobilitate/ & ut hoc ineptis psuadeat/auctoritate etiã abutit̃ Maronis: q̃ dixerit: Tacitæ per amica silentia lunæ: Ceu si tacita luna sit hic ẽt pro clara accipiẽda. Videlicet nõ & apud Dionysiũ saltẽ Romanę historiæ auctorem/ & apud Plutarchum/alioſq; ꝑmultos Acro legerat ignorari prorsus ab omnibus/q̃bus deniq; uel sacris/uel simulacris Vestales uirgines tuendis præforent: ut ob hoc ipsum quod prę̃stabat silentium: tacita uocet̃ uirgo/ Troianam soli cui fas uidisse Mineruam.

¶ Ed ut hic liber/quanq̃ sic quoq; nimis lõgus/ aliqua tamẽ ueluti Coronide cumuletur: & nihil sit omnino intrepercussum/ scire lectorẽ uolumus: posteaq̃ de magno quasi populo/iam tum anno superiore/centuriam hanc unam/sicuti nunc est/nisi tãtum pauculis subinde (ut fit) interspersis flosculis adornaueramus: & spectandam publice amicis aliquot exhibueramus/ emanasse in uulgus fabulã/nõ satis certo auctore: quæ susurris aures istius modi compleuerit. Nihil esse mirum/si quędam noua/& insignia uel antea dictauerit Politianus/uel nũc referre i litteris incipiat: Olim iam istęc omnia diligẽtissime perscripta a Nicolao Perotto: qui fuerit Sipontinus pontifex/in eo maxime libro/cui titulum fecisset Copiæ cornu. Nam quoniam plurimũ auctoritate (sic.n. quicunq; illi aiebãt) apud Vrbinatẽ ducem/ cui dicatus is liber/ Medices suus Laurentius & gratia ualet: per eum uidelicet operis istius/& quidem archetypi facta est Politiano potestas. Ergo ille nunc rapinator: ut hunc semel inuncauit librum: uelut instar quoddam uirgulæ diuinæ: publicam prorsus materiam priuati iuris facit: & ut alter Aesopi gracculus aliena supbit pluma. De his itaq; per aliquot iã cõciliabula iactatis/euentilatisq; rumusculis/cum mihi nescio quid/ut est officiosissimus homo/Robertus noster Saluiatus renuntiasset/nõ litterarum modo/ sed litterato rũ quoq; omnium/ uelut alba linea magnus amator: agnoui sta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

tim inuidiæ mores/ quæ dū cui nocere molitur/ in omnia ſeſe uer
tit:& ut ille apud Licentium Proteus!
Spumat aper/fluit unda/fremit leo/ſibilat anguis.
At enim quod ad ipſius ictus occallueram/nō ſum propterea ſtu
diis iratus meis/tantum laboris/tali mercede rependētibus: nec
ipſe me damnaui/quod non hanc teterrimam peſtem deſidia ma
gis placaſſem:nec ut nonnulli forſitan cupiebāt/concerpſi librū!
Sed eum potius ſepoſui paululum: & omiſſa in preſens edēdi cu
ra/tantumq; ſulcis uelut interciſiuis/ ita librum nonnunquam/
ſicut hortum rigans! pleniorem tamen cogitatū uelut a ſiliquis
ad panes/hoc eſt a ludicris ad philoſophiæ ſeria tranſtuli. Sicigi
tur uerſare altiora quæpiam animo ſtudia/ & operæ grauioris in
ſtitui:quæ ſuo & ipſa tempore (ſi lecta potenter erit res) in publi
cam utilitatem:quo magis argutatoribus iſtis oculi doleant/ap
parebunt. Et enim ego tenera adhuc ætate/ſub duobus excellen
tiſſimis hominibus/ Marſilio Ficino Florentino: cuius longe fe
liciorq; Thracenſis Orphei cithara/ueram (ni fallor) Eurydicen/
hoc eſt ampliſſimi iudicii Platonicam ſapiētiam/reuocauit ab in
feris:& Argyropylo Byzantio Peripateticorum ſui temporis lon
ge clariſſimo/dabā quidem philoſophiæ utriq; operam! Sed non
admodū aſſiduā: uidelicet ad Homeri poetę blādimēta natura/
& ętate/procliuior:quem tum latine quoq;/ miro ut adoleſcēs ar
dore/ miro ſtudio uerſibus interpretabar. Poſtea uero rebus aliis/
negotiiſq; prementibus/ſic ego nonnunq; de philoſophia/quaſi
de Nilo canes/bibi/fugiq;: donec reuerſus eſt in hanc urbem ma
xime Laurenti Medicis cum beniuolentia! tum uirtutis & inge
nii ſimilitudine allectus/ princeps hic nobiliſſimus Ioannes Pi
cus Mirādula uir unus/an heros potius/ omnibus fortunæ/ cor
poris/animiq; dotibus/cumulatiſſimus:utpote forma/pene diui
na iuuenis & eminēti corporis maieſtate/ſpicaciſſimo ingenio/
memoria ſingulari/ſtudio infatigabili/ tū luculenta uberiq; facū
dia/dubiū uero iudicio mirabilior/an moribus: Iam idem totius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

philoſophiæ cõſultiſſimus/ etiãq; uaria linguarum litteratura/& omnibus honeſtis artibus ſupra ueri fidem munitus/ atque in ſtructus: Denique ut ſemel complectar/ nullo non præconio maior. Is igitur continuo me: cum quo partiri curas dulciſſimas/& nugari ſuauiter interdum ſolet/& quem ſibi ſtudiorum prope aſſiduũ comitem (qui ſummus honor) adlegit: is me inſtitit ad philoſophiã/non ut antea ſomniculoſis/ ſed uegeris uigilantibuſq; oculis explorandam/ quaſi quodam ſuæ uocis animare claſſico. Quocirca talem ego illum/tãtumq; uel auctorem nactus/uel ducem: neutiquam occaſioni defui: quin occurri potius & arripui: ſicut aſſiduo ꝑpemodum ſummorum tractatu auctorum: uelut attrito crebrius ſilice/pauculas ſaltem ueri ſcintillas/uidear excudiſſe: tantumq; flammæ rapuiſſe fomitibus/ut i nocte cęca/& illuni/iamiam mihi aliquid profecto fulgoris ſubluceſcat. Sed ecce tibi interim/dum totus in hoc ego: repente cornu iſtud i uulgus. Fit concurſus. Eſt i manibus. Effundiť. Excutitur. Quid multa? Calumnia me liberat. Vidiſſes continuò non nullorum uultus/ lugubre quiddam tacentes: & quod antea nũquam ſoliti/neſcio tum quo pacto? (ſicut ille apud Platonem Thraſymachus) erubeſcentes. Sed iſti quidem cornu/quanquam certe nõ uacuo/qd ineſſe tamen uiderim non eſt huius temporis indicium. Tantũ conſtiterit impręſentiarum/non idem ſpectaſſe me/quod eius uoluminis auctorem: nec par utrique deſtinatum/ ꝓpoſitutũq; faſtigiũ· Quod ſicubi locos eoſdẽ ꝓprenara forte uterq; tractauimus/ (id autem incidere alicubi fuit neceſſe) Craſſior tamen inter nos/ q̃ inter Piramum Tiſbenq; paries. Argumento ſit interim uel illa Iuuenalis Cotytto: quæ tamen apud ipſum Cocytos eſt: de qua tanquam de paupere regno cum Domitio digladiatur/uel ara ite Martialis frequens cornibus/ uel philyra/ uel ſiquid aliud iſtiuſmodi/ quod optes cum meis manipularibus accẽſiſq; cõmittere. Quin illud euenit/ut hoc ipſo quo Miſcellanea ceſſabãt interualo/centum quædam adnotationes docte me Hercules (quis enĩ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

neget) & laborioſę ab homine amiciſſimo nobis/nec huius igna
ro propoſiti/tum bene etiam litteraro/non ſine beniuola gratąq;
noſtri mentione publicarentur. In quis unum caſu credo uel alte
rum pari ferme atque apud nos argumento/cõpluſcula certe ger
mana illorum propemodum/quę uel cũ Faſtos Naſonis/abhinc
nouennium ferme/uel poſtea/cũ Flacci ſatyras interpretabamur/
quãta notũt omnes frequẽtia publico auditorio dicraueramus.
Perſancte (ſi ſit opus) deierem/tenens aram: cogitaſſe me ſtatim/
ſi non de meo! certe de communi iure concedere amico penituſ:
nec aliquid ex eis agnoſcere/quorũ ſibi ille titulũ/ haud opinor
iniuria uindicauiſſet. Nõ enĩ ſic faſtu turgeo/ſic mihi ipſe faueo/
ut uideri uelim/tã docti hominis/ĩ aliquõ doctor: ne mihi illud
in os iaciatur. Sus Mineruam. Sed quoniã ſic ea ſe principem de
mum repperiſſe narrabat: ut ignorata prorſus (ita credo putauit)
& inenarrata ad eã diem ceteris aſſeueraret! coactus fateor ſum:
quod & ipſe pro ea quam profitetur humanitate/facile patietur:
ſimpliciter/ ĩgenueq; profeſſionem meam/ ſuſpitionibus iſtis cõ
munis ignorantię abſoluere. Nam ſicut haberi iure uel inciuilis
poſſim/uel arrogans/ ſi non ei quoq; qui tam ſit & diligẽs/& eru
ditus/domi & iſta/& meliora naſci putem: (Quãdoquidem Me
dio poſuit deus omnia campo) Sic e diuerſo patrocinium famę
deſerere/nõ ſolum diſſoluti! ſed etiam (ni fallor) in ſemet ipſum
pene crudelis uideri poſſit. Et pereant Donatus aiebat/qui ante
nos noſtra dixerunt: Nos ei proſpera fauſtaq; precamur/ & cupi
mus/qui noſtra poſt nos aut iuenit/aut certe dixit. Tantum ro
gamus ne pigeat in eorum conſortium/quę tanto ante/tam mul
ti ſub nobis exceperunt: & ĩ quibus ꝑ uirili parte laborauimus!
etiam nos/ ſicuti partiario admittere: ne nõ amicorũ ſint (quod
ait Euripides)/cuncta communia.

.F I N I S.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Impreſſit ex archetypo Antonius Miſcominus. Familiares
quidam Politiani recognouere. Politianus Ipſe
nec Horthographiam ſe ait/ nec omnino
alienam pręſtare culpam.
Florentiæ Anno Saluris. M. CCCC.
LXXXIX. Decimotertio
kalendas octobris.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

REGISTRVM.

A

ANGELI
plena
Omne
exemplo
preſenti

b

Obſcurior
De megabizo
qui bonos
qui ſint
nemo

c

Capiſtro
qui ſit
poetę
Iſtorum

d

uero
enim
aſſiduis
in pſalmos

e

Quare
Alighierius
uali
Taddęi

F

Quo
rici metus
eundemq;
hiſcere

g

Locus
ſolutum
adducit
ſcirpus

h

Prima
fuiſſe
Palladis
compoſuit

i

Ferre
aliaq;
ceterum
euenit

k

trina
oranto
Ride
In Hexahemero

L

Hyginium
De phylira
Quod
At enim

m

Preſtitit
ουλοκατανιλαν
ποτνια.
ω εταρα

n

tum
hoc eſt
De fluctu
uel illi

o

ut explicare
in quoq;
cum de
nihil

p

neceſſaria
tim inuidię
neget

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

REGISTRVM

A	F	L
ANGELI	Quo	Hyginum
plena	ruc magis	De physica
Omne	eundemq;	Quod
exemplo	fulcire	At enim
prelegun	S	m
b	Locus	Pelfare
Obiecunor	lolurum	[illegible]
Demegabizo	adducr	[illegible]
qui bonos	Iorpus	[illegible]
qui lire	h	n
nemo	Prima	rum
c	fuille	hoc cſt
Capitre	Pallad's	De flucru
qui fit	compo.ur	nel alli
poerg	i	o
ilforum	Fere	ut explicare
d	alacp	n quelq
uero	ceterum	cum de
enim	eueric	nihil
aſſiduis	k	p
in plalmos	mira	neceſſaria
c	orauro	rum mundig
Quare	Ride	negce
Aſtyphenius	in Hexahemero	
uali		
Tadder		

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. C.6.9